

National og international sambeskatning

**Speciale Cand.merc.aud.
Aalborg universitet
2013**

Ruben Futtrup Fibiger
Jacob Offersgaard

Titelblad

Titel:	National og internationalsambeskatning
Uddannelse:	Cand.merc.aud., 10. semester – juni 2013
Uddannelsessted:	Aalborg Universitet
Vejleder:	Henrik Vestergaard Andersen
Afleveringsdato:	15. maj 2013
Antal anslag:	327.871
Antal normalsider:	136,6
Ansvarsfordeling:	Se bilag 1

Indhold

1.1 Indledning	6
1.2 Problemformulering	7
1.3 Afgrænsning	7
1.4 Metode	8
1.4.1 Opbygning af opgaven	8
1.4.2 Indsamling af data	9
2. Sambeskatning i et historisk perspektiv	11
2.1 De første sambeskatningsregler	11
2.2 Sambeskatningsregler fra 1960 og frem til 2004	12
2.3 Nedsættelse af sambeskatningsudvalg i 2004	14
2.4 Skyggesambeskatning	16
2.4.1 Indkomstopgørelse	17
2.4.2 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssigt overskud	18
2.4.3 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssige underskud	21
2.5 Ændringer i sambeskatningsreglerne efter lov nr. 426 af 6. juni 2005	24
L 110 A og L 110 B	25
3. Definition af koncernbegreb	26
3.1 Hvornår er der tale om en koncern efter sambeskatningsreglerne?	27
3.2 Direkte og indirekte ejerskab og formodningsreglen	28
3.3 Koncernindikatorer for bestemmende indflydelse	31
3.3.1 Råderet over stemmerettigheder i kraft af aftale med andre investorer	31
3.3.2 Beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold	33
3.3.3 Beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet i det bestemmende ledelsesorgan	34
3.3.4 Råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen	36
3.4 Potentielle stemmerettigheder	37
3.5 Datterselskabers eller datterdatterselskabers egne kapitalandele	38
3.6 Selskaber der skal holdes ude af sambeskatningen	39
4. National sambeskatning	41
4.1 Fastlæggelse af sambeskatningskreds	42
4.2 Territorialprincippet	44
4.2.1 Fast driftssted	46
4.2.2 Fast ejendom	47
4.2.3 Dobbeltbeskatningsoverenskomster og territorialprincippet	47

4.3 Administrationsselskabet	48
4.4 Krav om samme indkomstår	52
4.5 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten	60
4.5.1 Anvendelse af underskud	62
4.5.2 Underskudsbegrænsning ved L 173	69
4.5.3 Sambeskatningsbidrag	75
4.5.4 Delperiodeopgørelser.....	77
4.6 Hæftelse i sambeskatning	82
4.6.1 Hæftelse ved udtræden af sambeskatning	86
5. International sambeskatning.....	90
5.1 Globalpuljeprincip – hvem er omfattet.....	90
5.2 Administrationsselskabet	93
5.3 Bindingsperiode.....	96
5.4 Indgangsværdier for aktiver og passiver	98
5.5 Opgørelse af den skattepligtige indkomst	103
5.5.1 Fradrag	104
5.5.2 Koncernbidrag	105
5.5.3 Lempelse for skat betalt i udlandet.....	106
5.5.4 Underskud	107
5.5.5 Tvungen afskrivning og fradrag.....	111
5.5.6 Dobbelt dip.....	112
5.5.9 Ordinær genbeskatning.....	113
5.5.10 Fuld genbeskatning	119
6. Case	121
6.1 Problemstilling 1.....	121
6.2 Problemstilling 2.....	131
6.3 Overvejelser ved valg af international sambeskatning	132
7. Konklusion	134
Litteraturliste.....	139
Bilag 1 – Ansvarsliste	143
Bilag 2 – Administrationsselskabets opgaver ved international sambeskatning	145
Bilag 3 – Indkomst og fordeling af underskud.....	146
Bilag 4 – Opgørelse af sambeskatningsindkomsten.....	149
Bilag 5 – Opgørelse af sambeskatningsindkomsten for 2016	150

Summary

The purpose of our thesis is to clarify the rules governing joint taxation, both domestic joint taxation in Denmark as well as international joint taxation, including an examine of how the newly adopted rules in L 173 will affect joint taxation. A specific purpose is to analyze the pros and cons of choosing international joint taxation, based on a case study of a fictional group of affiliated companies. And in relation to this, answer the question: should international joint taxation always be deselected?

The rules governing joint taxation are generally in a constant process of change. A new regulation of joint taxation regarding affiliated companies was adopted into the Danish Corporation Tax Act with the passing of law no. 426 dated July 6th 2005. Since the introduction of this new regulation, in Denmark there has been mandatory domestic joint taxation of affiliated companies, a so called territorial principle. Law no. 426 also introduced an all-or-nothing principle in relation to affiliated foreign companies. If a Danish company wants to establish a joint taxation with a foreign subsidiary, the international joint taxation should cover all subsidiaries abroad. The only condition for joint taxation is, that the companies are affiliated.

The benefit of joint taxation is to apply losses from affiliated companies to be offset against other group companies' positive income and thus postponing the taxation. The purpose of the bill L 173 was to intensify the efforts against zero-tax companies. Some of the most significant elements of the bill are: Limitation of a company's offset of losses and reestablishment of joint and several liability for corporate taxes/withholding taxes in joint taxation matters.

The liability for corporate taxes etc. will apply to the entire group of jointly taxed companies. The liability is implemented to the effect, that it is differentiated on the basis of whether the liable company is 100 % owned or partly owned. Partly owned subsidiaries will only be secondarily liable, i.e. where there unsuccessfully has been attempted to collect taxes in the jointly and severally liable companies. Joint and several liability helps SKAT to levy execution on their tax claims, but the minority shareholders risks having to pay for other companies' taxes, which is considered unfortunate.

The limitation of companies' offset of losses is introduced to the effect that up to DKK 7.5 million may be set off against the positive taxable income at any time. The remaining loss cannot reduce the remaining income by more than 60 %. The losses will hereby be offset in a slower pace, resulting in a certain tax payment every year for all company with positive income. The new rules in L 173 are aimed at multinational companies who, due to their structuring and tax planning, avoid paying taxes in Denmark. Unfortunately, the rules will lead to unreasonable consequences for a number of other companies than the so

called zero-tax companies. Furthermore, the zero-tax companies continue to exist through the use of the transfer pricing principles.

All in all, the rules in L 173 make joint taxation less attractive and the stated purpose of the bill is unlikely to be reached.

Choosing international joint taxation is a complicated decision. There are many aspects to be taken into consideration and many factors that can affect the final results, which are difficult to predict in advance. Conditions such as: foreign tax rate, the tax base in different countries, assessing whether the individual companies in the future will have surplus or deficit, the group's size and complexity, including assessment of whether it is advantageous to have several companies in the same country.

International joint taxation should not always be deselected. Joint taxation might be a good idea for small groups, especially if they contain foreign companies in the start-up phase. However, the disadvantages can quickly surpass the benefits and in most cases it will be impossible / very difficult to predict, whether international joint taxation will be beneficial or not. It must be a specific assessment for each specific group, whether international joint taxation must be deselected. However, it must be concluded that large corporations in general should deselect international joint taxation.

1.1 Indledning

Vi har valgt at skrive om sambeskatning i vores kandidatafhandling. National sambeskatning er aktuelt for mange danske selskaber, da det er obligatorisk for koncernforbundne selskaber i Danmark at være sambeskattede. Ved sambeskatning er der mulighed for at udnytte hinandens underskud og dermed komme til at betale mindre skat her og nu.

Globaliseringen har betydet, at valget af international sambeskatning bliver aktuelt for flere og flere koncerner¹, ikke mindst på grund af at der i andre lande er et lavere lønniveau og dermed lavere omkostninger. For flere danske virksomheder er der dermed et klart incitament til at flytte aktiviteter til udlandet, specielt for produktionsvirksomheder. Det er dog interessant, at trods af en stigende globalisering er det langt fra alle danske selskaber med udenlandske datterselskaber, der vælger at benytte muligheden for at blive sambeskattet med disse ved en international sambeskatning².

På baggrund af det lave antal koncerner, der vælger international sambeskatning, vil det være naturligt at spørge, om reglerne er udformet på en måde, som gør det uinteressant for næsten alle at vælge international sambeskatning. Eller om der findes andre årsager til dette fravalg. Denne problemstilling finder vi interessant at undersøge.

Reglerne om sambeskatning er historisk blevet ændret flere gange. I 2005 blev reglerne ændret radikalt, således at det tidligere frivillighedsprincip, angående hvilke datterselskaber, faste driftssteder eller faste ejendomme et moderselskab ønskede at have med i sambeskatning³, blev ophævet. I stedet blev der i Danmark indført et obligatorisk princip om tvungen national sambeskatning for alle koncernforbundne selskaber, driftssteder og ejendomme hjemmehørende i Danmark. Frivillighedsprincippet angående den internationale sambeskatning blev afløst af et "alt-eller-intet"-princip, hvorefter moderselskabet nu skulle have enten alle eller ingen udenlandske datterselskaber, faste ejendomme og driftssteder med i sambeskatningen. Dette princip blev lavet for at undgå det såkaldte "cherry picking", hvor kun de underskudsgivende udenlandske selskaber blev inddraget i sambeskatningen.

Siden denne ændring er sambeskatningsreglerne ligeledes blevet ændret adskillige gange. Den 13. juni 2012 vedtog folketetinget den seneste ændring af sambeskatningsreglerne med lovforslag 173. Denne lov blev lavet bl.a. for at styrke indsatsen mod selskaber, der betaler ingen eller meget lidt skat i Danmark, de såkaldte nulskatteselskaber. Med de nye regler er der indført en begrænsning af mulighederne for at

---

¹ <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/selectvarval/saveselections.asp> - Antallet af danske virksomheders udenlandske datterselskaber er steget fra 10.521 i 2007 til 11.485 i 2011. Herudover viser kvartalsoversigten fra Nationalbanken for 2. kvartal 2008 i kap. 4, at der er sket en fordobling i antallet af danske virksomheders udenlandske datterselskaber fra 1993 til 2008.

² Skatteministerens svar på spørgsmål 363 af 9. april 2010 fra Folketingets skatteudvalg efter ønske af Jesper Petersen (SF)

³ Det såkaldte "cherry picking"

udnytte fremførte underskud. Denne begrænsning, mener regeringen, vil give et merprovenu på 685 mio. kr. i 2013. Herudover betyder reglerne i L 173 (2011/12) også genindførelse af solidarisk hæftelse for skatter for sambeskattede selskaber, som senest blev ophævet med lov nr. 426 af 6. juni af 2005. Denne genindførelse skal sikre skattegrundlaget og skattebetalingen, især fra de multinationale selskaber⁴.

Lovforslaget har fået en del kritik, bl.a. fra FSR – danske revisorer. Bjarne Gimsing fra KPMG kritiserer lovforslaget i SR-SKAT, hvor han fremfører, at der bliver føjet yderligere kompleksitet til et i forvejen meget komplekst regelsæt, og at det på nogle områder fører til en urimelig retstilstand⁵. Jesper Anker Howes fremfører i Tfs 2012, 439, at myndighederne med L 173 ikke målretter deres indsats kun mod nultskatteselskaberne, men i stedet rammer mange andre selskaber og derved ”forsøger at udføre kirurgiske indgreb med en flækøkse”. Derfor mener vi, det er interessant at belyse og analysere på konsekvenserne af disse lovændringer.

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående indledning finder vi det interessant at belyse følgende problemformulering i vores afhandling:

Vi ønsker at klarlægge reglerne om sambeskatning, såvel national som international, herunder konsekvenserne af de nyligt vedtagne regler i L 173. Herudover vil vi på baggrund af en fiktiv case-virksomhed analysere på fordele og ulemper ved at vælge international sambeskatning.

Denne problemformulering giver anledning til at undersøge en række underspørgsmål:

- Hvordan har den historiske udvikling været af sambeskatningsreglerne?
- Hvad er skyggesambeskatning og hvilken betydning har det i dag?
- I hvilke tilfælde kan et selskab være omfattet af en sambeskatning?
- Hvad er konsekvenserne af den nyligt vedtagne (L 173) regler om underskudsbegrænsning?
- Hvad er konsekvenserne af den nyligt vedtagne (L 173) regler om hæftelse?
- Skal koncerner altid fravælge international sambeskatning?

1.3 Afgrænsning

I vores afhandling vil vi belyse skyggesambeskatningsreglerne, da vi mener, det er en væsentlig del af sambeskatning, især rent historisk men også med en vis aktualitet i dag. Vi vil dog afgrænse os fra at

---

⁴ Skriftlig fremsættelse af Lovforslag nr. 173

⁵ SR-SKAT 4/2012, s. 228

belyse de forskellige anvendelsesmuligheder angående transaktioner, der udløser genbeskatning vedrørende underskud, der er fradraget i andre selskabers skattepligtige indkomst i indkomstår påbegyndt d. 6. december 1995 eller før denne dato. Disse anvendelsesmuligheder er oplistet i henholdsvis lov nr. 487 af 12. juni 1996 samt lov nr. 219 af 3. april 1992, der er ændret ved § 3 i lov nr. 312 af 17. maj 1995.

Vi afgrænser os fra at skrive om CFC-beskatning, på trods af det er en del af den internationale beskatning. Vi mener dog, at det er muligt at afgrænse sambeskatning fra dette, da CFC-beskatning generelt er henvendt mod finansielle datterselskaber og indkomst jf. SEL § 32, stk. 5, der generelt kan karakteriseres som finansiell indkomst.

Vi vil ligeledes afgrænse os fra at skrive om alle skattesubjekter, som kan inddrages under en national sambeskatning jf. SEL § 1, stk. 1. De skattesubjekter, vi vil inddrage i afhandlingen, er aktie- og anpartselskaber, faste driftssteder samt fast ejendom.

Som det fremgår af to af underspørgsmålene til problemformuleringen, er det ikke alle dele af L 173, der vil blive behandlet i denne afhandling. Kun ændring af reglerne om underskudsbegrænsning og hæftelse vil være en del af denne afhandling.

I afhandlingen vil vi inddrage forskellige omstruktureringsformer for at belyse og analysere på omstruktureringers konsekvenser for sambeskatning, herunder særligt genbeskatning. Vi vil dog ikke skrive om teorien bag de forskellige omstruktureringsformer, men forudsætter at læser har denne viden. Dette har vi valgt, da der vil kunne skrives et afhandling for sig om omstruktureringsformerne.

1.4 Metode

Formålet med dette afsnit er at gøre læseren opmærksom på, hvilke overvejelser der er gjort i forhold til processen frem mod besvarelse af ovenstående problemformulering.

1.4.1 Opbygning af opgaven

Afhandlingens opbygning kan ses i nedenstående figur 1. Der vil blive indledt med et historisk fokus på sambeskatningsreglerne, da det er væsentligt for opgaven at klarlægge, hvad ideen har været med at indføre sambeskatning. Det anses ligeledes for væsentligt at belyse den historiske udvikling i reglerne for at forstå reglerne i dag. Under dette historiske afsnit vil der specielt være fokus på den radikale ændring af reglerne ved lov nr. 426 af 6. juni 2005, hvor begrebet skyggesambeskatning blev indført som følge af ophøret af frivillighedsprincippet, hvor det frivilligt kunne bestemmes hvilke datterselskaber, der skulle med i sambeskatningen.

Herefter vil der være et afsnit om koncerndefinition jf. reglerne i SEL § 31 C. Da det er afgørende for sambeskatning, såvel national som international, at der er en koncernforbindelse jf. SEL § 31 og 31 A, anses det for nødvendigt og essentielt at belyse reglerne om dette.

Afhandlingens to hovedafsnit om henholdsvis national sambeskatning og international sambeskatning vil følge herefter. Under hvert af disse afsnit vil der være en række underpunkter, som vil være sammenfaldende under hvert af de to hovedafsnit. I tilfælde hvor reglerne om international sambeskatning er samstemmende med reglerne i national sambeskatning, er dette kort kommenteret under international sambeskatning med henvisning til afsnittet om national sambeskatning.

Det er valgt at slutte opgaven af med en case, der omhandler en fiktiv koncern. Målet med denne case er at belyse og analysere konsekvenserne af sambeskatningsreglerne, herunder en analyse af tilvalg og fravalg af international sambeskatning.

Under alle ovenstående afsnit vil der blive henset til praksis, herunder domme, styresignaler osv. for at give en bedre forståelse af de relevante retsregler. Der vil ligeledes blive brugt eksempler af egen tilvirkning for at give en eksemplificering og bedre forståelse af reglerne.

Opgavens opbygning kan ses i denne figur:

Figur 1 Opgavedesign

Kilde: Egen tilvirkning

1.4.2 Indsamling af data

Data til brug for besvarelse af ovenstående problemformulering vil være sekundære datakilder, da en stor del af kilderne vil være retskilder af forskellig art.

Afhandlingen vil jf. problemformuleringen have fokus på behandlingen af centrale bestemmelser i sambeskatningsreglerne. Hovedbestemmelsen i denne afhandling vil derfor være Selskabsskatteloven, hvor de centrale bestemmelser anses for at være SEL § 31 om national sambeskatning, SEL § 31 A om international sambeskatning samt SEL § 31 C om koncerndefinitionen. Andre bestemmelser vil kun blive ind-

draget i det omfang, de er væsentlige for behandlingen af sambeskatningsreglerne eller i behandlingen af begrebet koncerndefinition.

I afhandlingen vil der blive anvendt forskellige retskilder. Udgangspunktet vil tages i lovgivningen, da denne har prioritet foran de øvrige retskilder. Af lovgivning henses der til relevante love, bekendtgørelser og cirkulærer. Der vil også blive henset til andre retskilder end selve lovgivningen. Der vil blive anvendt retspraksis, herunder domme, til fortolkning af lovteksten og forståelse af utvetydigheder i loven⁶.

Herudover vil Den juridiske vejledning blive anvendt, hovedsageligt som fortolkningsbidrag til loven og praksis, da vejledningen giver udtryk for Skatteministeriets opfattelse af gældende ret og praksis. Den juridiske vejledning har cirkulærestatus og er bindende for told- og skatteforvaltningen, medmindre den ikke er i overensstemmelse med højere rangerende retskilder, herunder bl.a. lovgivning, bekendtgørelser, cirkulærer og domspraksis.

Herudover er lovens for- og efterarbejder anvendt, herunder det oprindeligt fremsatte lovforslag, bemærkningerne til lovforslag, efterfølgende betænkninger samt henvendelse til Skatteministeren fra forskellige interessenter under udvalgsbehandlingen samt ministerens svar på disse henvendelser. Disse interessenter kan være virksomheder eller erhvervsorganisationer, som fx FSR – danske revisorer.

Desuden er der i udarbejdelse af afhandlingen brugt artikler fra faglige tidsskrifter samt relevant faglitteratur på området.

Alle de brugte datakilder er vurderet til at have en høj reliabilitet og validitet, da der er tale om retskilder, faglige tidsskrifter og faglitteratur. I de faglige tidsskrifter og faglitteraturen er der mulighed for at en vis subjektivitet i datakilderne, men trods dette vurderes disse kilder at have en høj reliabilitet.

---

⁶ Retskilderne og den juridiske metode (2000), s. 27ff – af Jens Evald

2. Sambeskatning i et historisk perspektiv

2.1 De første sambeskatningsregler

Selve sambeskatningsinstituttet er lovgivningsmæssigt et forholdsvist nyt begreb. På trods af dette er regelsættet om sambeskatning dog på kort tid blevet kompliceret og bliver til stadighed mere komplekst⁷.

Sambeskatningsinstituttet blev først lovreguleret i 1960. Fra starten af 1900-tallet og frem til 1960 var instituttet i stedet funderet på retspraksis, formentlig med start fra 1903, hvor den første statsskattelov blev indført og dermed indførsel af indkomstbeskatningen. Ud fra praksis, herunder U 1914.379 H⁸, var opfattelsen, at sambeskatning kunne tillades, når datterselskaber kunne sidestilles med filialer og dermed kunne anses som ét sammen med moderselskabet, dermed som ét skattesubjekt. Forudsætningen for dette var at moder- og datterselskab tilsammen udgjorde en fælles økonomisk, administrativ og forretningsmæssig enhed, hvilket var inspireret af de tyske regler om "Organschaft", hvor forudsætningerne for sambeskatning var de samme som ovenstående⁹. Datterselskaber blev dermed sidestillet med filialer, og formentlig er sambeskatningsinstituttet opstået på den måde. Nemlig ud fra en betragtning om at behandle alle filialer ens, uanset om der var tale om almindelige forretningsfilialer eller selvstændige juridiske personer¹⁰.

Som en del af ovenstående krav om at være én enhed var det tillige et krav, at der skulle være 100 % ejerskab af det datterselskab, der ønskes sambeskatning med¹¹. I nogle lande var dette dog ikke muligt, hvorfor kravet derfor var at eje så stor en del, som loven i landet tillod¹².

Indtil 1930 var der fortsat usikkert, om der var adgang i de selskabsretlige regler til at give tilladelse til sambeskatning. Efter ændring af aktieselskabsloven i 1930 mente skattemyndighederne, at der ikke længere var adgang til sambeskatning for selskaber, der var registreret i aktieselskabsregisteret som selvstændige selskaber. Skattemyndighedernes opfattelse blev dog underkendt af praksis jf. U 1936.715 H og U 1943.784 H. Højesteretsafgørelsen fra 1936 statuerede, at en datterselskabslempelse¹³ indført i 1922 ikke udelukkede fortsættelse af en i forvejen indledt sambeskatning mellem datter- og moderselskab, begge i Danmark. Datterselskabet var 100 % ejet af moderselskabet og selskaberne havde fælles

---

⁷ SR-SKAT 4/2012, s. 228 – "L 173 – styrkelse af indsatsen mod nultskatteselskaber" – af Bjarne Gimsing, KPMG

⁸ U 1914.379 H: Det skønnes at et tysk GmbH ikke kunne betragtes som andet end en i udlandet dreven afdeling af et appellantens herværende afdeling ud fra forudsætningen om en økonomisk, administrativ og forretningsmæssig enhed.

⁹ Sambeskatning i teori og praksis (2007), s. 13 – af Lars Røikjær Koue

¹⁰ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 30

¹¹ Sambeskatning i teori og praksis (2007), s. 13 – af Lars Røikjær Koue

¹² Lærebog om indkomstskat (2011), s. 848 – af Michelsen et al.

¹³ Ændring i statsskatteloven i 1922 indførte en datterselskabslempelse, således at moderselskabets skat "nedsættes med den skat, der falder på udbyttet fra datterselskabet"

bestyrelse og direktør. Højesteret kom derfor frem til, at der var tale om en økonomisk enhed, som også i skattemæssig forstand skulle anses som én enhed. I højesteretsdommen fra 1943 anerkendtes det, at der ligeledes kunne ske sambeskatning, når datterselskabet var et svensk selskab, dermed international sambeskatning¹⁴.

Herefter var praksis frem til 1960, at der kunne gives tilladelse til sambeskatning ved opfyldelse af følgende betingelser¹⁵:

1. At skattemyndighederne gav tilladelse til sambeskatning
2. Økonomisk enhed – moderselskabet skulle eje 100 % af aktiekapitalen i datterselskabet eller så meget, som loven i dette land tillod.
3. Administrativ enhed – moderselskabet skulle have afgørende indflydelse i datterselskabets bestyrelse, eksemplificeret ved at moderselskabet skulle kunne besætte flertallet af bestyrelsesposterne i datterselskabet med medlemmer af moderselskabets bestyrelse.
4. Saglig (forretningsmæssig) enhed – moder- og datterselskab skulle have aktiviteter i samme eller nærtbeslægtede brancher.

Fordelen ved sambeskatning var dengang, som i dag, muligheden for at overføre uudnyttet underskud til andre selskaber i sambeskatningen.

Der var dog stadig en del uklarheder i forbindelse med sambeskatningen, bl.a. var der ingen klare tilkendegivelser om konsekvenserne af ophør af sambeskatning¹⁶.

2.2 Sambeskatningsregler fra 1960 og frem til 2004

I 1960 blev sambeskatning endelig lovhjemlet for første gang i forbindelse med indførsel af lov nr. 255 af 11. juni 1960, den første selskabsskattelov (herefter SEL), nærmere betegnet § 31. Indholdet af denne paragraf bidrog dog ikke til megen klarhed over de manglende retningslinier, som praksis indtil da ikke havde givet, fx om ophør af sambeskatning. Derimod indeholdt lovteksten 4 grundbetingelser for sambeskatning, herunder at selskaberne skulle have samme regnskabsår jf. 2. pkt. og at moderselskabet direkte eller indirekte skulle eje samtlige aktier i datterselskabet, medmindre en lov i udlandet forbød dette jf. 3. og 4. pkt. Med indførslen af SEL i 1960 blev Ligningsrådet bemyndiget at fremsætte betingelser og vilkår for sambeskatning, bl.a. angående uklarheder som ophør af sambeskatning. En årrække senere blev disse anvisninger om sambeskatning erstattet af et årligt sambeskatningscirkulære vedtaget af Ligningsrådet¹⁷. Ligningsrådet havde endvidere til at opgave at give tilladelse til sambeskatning. Hvis

---

¹⁴ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 31-32

¹⁵ Ibid

¹⁶ Ibid

¹⁷ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 32-33

en sambeskatning blev ophævet på foranledning af selskaberne selv, kunne der normalt ikke gives tilladelse til påbegyndelse af en ny sambeskatningsperiode¹⁸.

I Ligningsrådets første anvisning i 1962 blev der indført en ny betingelse for sambeskatning, hvorefter moderselskabet skulle have ejet datterselskabet i hele moderselskabets indkomstår¹⁹. Ligningsrådet gjorde ligeledes gældende i anvisningen, at alle selskaber i en koncern kræves sambeskattet, medmindre rimelige grunde taler for, at et selskab særbeskattes. Formålet med dette var naturligt nok at undgå "cherry picking". Der blev dog fra Ligningsrådet i nogle tilfælde givet tilladelse til en opdeling mellem danske og udenlandske selskaber, så kravet om sambeskatning sammen med moderselskabet kun var gældende for enten de danske eller de udenlandske selskaber. Kravet om tvungen sambeskatning med alle datterselskaber blev dog afskaffet igen, da betingelsen, om at et datterselskab skulle ejes 100 % for at indgå i sambeskatningen, kunne undgås ved at sælge en aktie i datterselskabet. Dermed ville der, hvis kravet blev bibeholdt, til stadighed være mulighed for kun at blive beskattet med de underskudsgivende datterselskaber²⁰.

Betingelsen om at datter- og moderselskab skulle udgøre en økonomisk, administrativ og saglig enhed blev fastholdt efter 1960. Med den nye SEL var den økonomiske betingelse blevet en del af loven som en af de 4 grundbetingelser, mens de to resterende betingelser blev fastholdt i anvisningerne fra Ligningsrådet. Betingelsen om at udgøre en administrativ enhed blev dog forholdsvist hurtigt fjernet, da moderselskabets aktiebesiddelse (økonomisk enhed) var nok til at styre datterselskabets valg til bestyrelse og dermed direktion. I Skatteåret 1983/84 blev betingelsen om en saglig enhed ligeledes fjernet, da praksis havde vist at kun hobbypræget virksomhed blev nægtet sambeskatning²¹.

Fra 1960 og frem til 2005 er SEL § 31 blevet ændret adskillige gange. Flere gange i denne periode har det været på tale at ophæve muligheder for frivillig sambeskatning med udenlandske datterselskaber²², dog uden at det er blevet vedtaget.

I 1995 blev der i SEL § 31 indsat en række betydelige ændringer ved lov nr. 312 af 17. maj, herunder om indgangsværdier for aktiver og passiver (jf. stk. 5-8), om nægtelse af fradrag for afholdte udgifter i tiden før sambeskatningens indtræden (jf. stk. 9), og om hvornår et selskab anses for at være udenlandsk (jf. stk. 10).

---

¹⁸ Lærebog om indkomstskat (2011), s. 848 – af Michelsen et al.

¹⁹ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 33-34

²⁰ Ibid

²¹ Ibid

²² Ophævelsen af muligheden for frivillig sambeskatning med udenlandske datterselskaber er blevet foreslået i: L 89 fra 1986-87, L 95 fra 1986-87 og L 32 fra 1990-91

I 2004 blev der med lov nr. 221 af 31. marts indført adgang til national sambeskatning af søsterselskaber ejet af et udenlandsk moderselskab, under den forudsætning at søsterselskaberne og evt. underliggende datterselskaber havde samme regnskabsår²³.

Udover ændringerne i SEL blev der i 1990'erne indført regler i LL (ligningsloven), som fik indflydelse på selskaber, der foretog frivillig sambeskatning med udenlandske datterselskaber. Reglerne blev indført for at forhindre udnyttelse af sambeskatningsinstituttet, specielt med tanke på udnyttelse af udenlandske underskud. I 1992 indførtes LL § 33 E, hvorefter der skulle ske genbeskatning af de udnyttede underskud ved ophør af sambeskatning med udenlandske datterselskaber. En genbeskatning der dog er maksimeret til en beregnet likvidationsfortjeneste. Med lov nr. 487 af 12. juni 1996 blev det indført, at skattecreditten til moderselskab skulle tilbagebetales, begyndende når datterselskabet begyndte at give overskud. Dermed vil udnyttelse af underskud kun være en udskydelse af beskatningstidspunktet²⁴.

2.3 Nedsættelse af sambeskatningsudvalg i 2004

Indtil slutningen af 2004 eksisterede det såkaldte frivillighedsprincip, hvor det var op til koncernerne selv at bestemme hvilke udenlandske datterselskaber, de ønskede at blive sambeskattet med. Hensigten med princippet var at kunne udnytte de udenlandske datterselskabers eventuelle underskud, der ellers ville være den danske koncerns indkomstopgørelse uvedkommende. Underskud i et udenlandsk datterselskab fra før sambeskatningens indtræden kunne dog ikke fratrækkes i overskud indtjent i Danmark efter sambeskatningens indtræden²⁵.

Som følge af TDC-sagen²⁶ i 2003, og deraf fokus i offentligheden på opnåelse af skatteudskydelse gennem brug af sambeskatning, var der et klart incitament til at undersøge det danske sambeskatningsinstitut, specielt den internationale del²⁷. Derfor blev der i 2004 nedsat et sambeskatningsudvalg af Skatteministeren, som skulle sikre, at det danske regelsæt om sambeskatning var fleksibelt, gennemsigtigt, enkelt og administrativt hensigtsmæssigt for virksomheder som for skattemyndighederne. Udvalget skulle ligeledes sikre, at de danske regler var konkurrencedygtige i forhold til sambeskatningsregelsæt i andre lande samt at det var i overensstemmelse med EU-retten. Sambeskatningsudvalget skulle arbejde med at lukke eventuelle huller i de dagældende sambeskatningsregler, samt sørge for at der ikke var skatteplanlægningsmuligheder, der udhulede selskabsskatten²⁸.

---

²³ Lærebog om indkomstskat (2011), s. 848 – af Michelsen et al.

²⁴ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 36-37

²⁵ Lærebog om indkomstskat (2011), s. 848 – af Michelsen et al.

²⁶ Tfs 2003.850 LR

²⁷ Sambeskatning (2009), s. 25 – af Bent Ramskov & Torben Buur

²⁸ Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004, s. 4

Sambeskatningsudvalget drøftede forskellige aspekter vedrørende sambeskatningen. Lige fra hvilke selskaber der skulle kunne inddrages i sambeskatningen, om der skulle indføres brug af puljer (grenpuljer, landepuljer eller globalpulje) ved sambeskatning, til om al sambeskatning bare skulle afskaffes eller i hvert fald afskaffelse af den internationale sambeskatning²⁹.

Den endelige sambeskatningsudvalgsrapport indeholdte en række forskellige forslag til forbedringer af sambeskatningsregelsættet. Kort tid efter offentliggørelse af rapporten fremsatte den daværende Skatteminister Kristian Jensen lovforslaget L 153 (2004/05-01) indeholdende en række af sambeskatningsudvalgets forslag til forbedringer. Skatteministeren havde dog ikke valgt den model, som et flertal af medlemmerne af udvalget havde foreslået, nemlig at national og international sambeskatning fortsat skulle være en mulighed i form af en koncernfradragsmodel. I stedet havde Skatteministeren valgt en model som kun 2 af udvalgets 12 medlemmer havde foreslået³⁰. Et bemærkelsesværdigt valg, ikke mindst på baggrund af at disse to medlemmer var de eneste, der var direkte eller indirekte ansat i Skatteministeriet. Disse 2 medlemmers model indeholdte bl.a. en indførsel af et globalpuljeprincip, hvilket vil sige, at alle koncernselskaber og filialer skal inddrages i sambeskatningen, hvis der ønskes at udnytte udenlandske underskud eller overføre danske selskabers underskud til udlandet. Dette globalpuljeprincip skulle have en bindingsperiode på 10 år. Modellen indeholdte også en nedsættelse af den påkrævede ejerandel, fra 100 % til 50 %, for at et selskab kunne eller skulle inddrages i sambeskatningen, dermed en ny koncerndefinition. Denne nedsættelse skulle effektivt forhindre, at der blot kunne sælges en enkelt aktie i et datterselskab, for at slippe for at inddrage det i sambeskatningen, fx fordi datterselskabet gav overskud³¹.

Før L 153 nåede at blive vedtaget, blev der udskrevet valg. Efter valget fremsatte den genvalgte Skatteminister Kristian Jensen dog et nyt lovforslag L 121 (2004/05-02), som i store træk var en nærmest identisk genfremsættelse af L 153 fra 2004. Der var dog en række ændringer i forhold til L 153, da dette lovforslag havde fået en del kritik. En del af kritikken gik på, at lovforslaget var i strid med den gældende fællesskabsret³². Konkret omhandlede kritikken, at obligatorisk national sambeskatning og globalpuljeprincippet var generende overfor EF-traktatens regler om kapitalens fri bevægelighed og etableringsfri-

---

²⁹ Sambeskatning (2009), s. 26 – af Bent Ramskov & Torben Buur

³⁰ De to medlemmer: Ivar Nordland fra Skatteministeriets Departement og Preben Underbjerg Poulsen fra Told- og Skattestyrelsen

³¹ L 153 (2004/05-01), Bilag 1

³² Professor Søren Friis Hansen, Syddansk Universitet, anbefaler i "Notat til Folketingets skatteudvalg vedr. L 153" at hele lovforslaget bør trækkes tilbage, da der er tale om en kvalificeret tilsidesættelse af gældende fællesskabsret

hed. Da L 121 ligeledes indeholdte obligatorisk national sambeskatning og globalpuljeprincippet, blev dette lovforslag ligeledes kritiseret på dette punkt³³.

Med vedtagelse af L 121 (Lov nr. 426 af 6. juni 2005) skete en decideret omlægning af sambeskatningsinstituttet. Regelsættet om sambeskatning blev udvidet, så det gik fra at fylde én paragraf til at fylde 4 paragraffer, § 31 om national sambeskatning, § 31 A om international sambeskatning, § 31 B om bemyndigelser til Ligningsrådet³⁴ (udstedelse af mindstekrav mm.) og § 31 C om definition af sambeskatningsreglernes koncernbegreb. Virkningen af disse paragraffer og ændringerne i regelsættet trådte i kraft med indkomstår for 2005, der påbegyndtes d. 15. december 2004 eller senere.

Før L 121 påhvilede den samlede indkomstskat for alle sambeskattede selskaber i en koncern moderselskabet. De sambeskattede selskaber hæftede dog solidarisk for indkomstskat, acontoskat, restskat mm. Med vedtagelse af L 121 blev den solidariske hæftelse ophævet med begrundelsen om, at en solidarisk hæftelse, i sammenhæng med den nye koncerndefinition og indførslen af obligatorisk national sambeskatning, medførte en vis usikkerhed om den økonomiske påvirkning af de sambeskattede selskaber³⁵. Med indførslen af disse regler blev det kun administrationsselskabet, der ville hæfte for hele skatten, dog ved international sambeskatning solidarisk med det ultimative moderselskab³⁶. Hvert enkelt selskab ville nu kun hæfte for sin egen del af skatten.

Med L 121 indførtes som nævnt globalpuljeprincippet ved international sambeskatning. Som modsætning til dette i den obligatoriske nationale sambeskatning indførtes territorialprincippet. Hvis international sambeskatning blev fravalgt var sambeskatningen begrænset til kun at gælde alle aktiviteter i Danmark, dermed territorialprincippet. Faste ejendomme og faste driftssteder i udlandet ejet af danske selskaber inddrages dermed ikke under territorialprincippet. Derimod indregnes faste ejendomme og fast driftssteder i Danmark ejet af udenlandske koncernselskaber i territorialprincippet.

Med ændring af reglerne om international sambeskatning var det nødvendigt at opstille nogle regler for de selskaber, der indtil lovændringen havde benyttet international sambeskatning og efter indførslen af globalpuljeprincippet havde fravalgt benytte disse regler. Dette begreb fik betegnelsen "Skyggesambeskatning".

2.4 Skyggesambeskatning

Begrebet skyggesambeskatning dækker over særlige overgangsregler i § 15, stk. 8 i lov nr. 426 af 6. juni 2005, der har til formål at regulere tidligere internationale sambeskatninger, der ikke ønskes fortsat

³³ TfS 2005, 399 – "kommentar til L 121" - af Professor Søren Friis Hansen

³⁴ I dag Skatterådet

³⁵ Skatteministerens svar på spørgsmål 3 vedrørende L 121 (2004/05-02)

³⁶ Det ultimative moderselskab er det selskab i koncernen, som er moderselskab uden også at være datterselskab jf. SEL § 31, stk. 1, 5. pkt.

under de nye regler. Overgangsreglerne skal sikre, at de udnyttede underskud fra sambeskatningsperioden bliver genbeskattet, når koncernen ikke vælger at benytte international sambeskatning efter de nye regler. Reglerne om skyggesambeskatning bruges, når der er tale om ophør af sambeskatning med et datterselskab, fast driftssted eller fast ejendom i udlandet med virkning fra det førstkomende indkomstår, der påbegyndes den 15. december 2004 eller senere. Hvis koncerner fravælger international sambeskatning med virkning fra indkomstår før den nævnte dato, gælder de gamle regler.

I lov nr. 426 af 6. juni 2005 § 15, stk. 8, 1 pkt. fremgår det at:

”Ophører en sambeskatning tilladt efter den hidtidige affattelse af selskabsskattelovens § 31 med et udenlandsk datterselskab i det førstkomende indkomstår, der påbegyndes den 15. december 2004 eller senere, forhøjes moderselskabets indkomst med overskud i det udenlandske datterselskab i efterfølgende indkomstår, så længe der er en genbeskatningssaldo”

Det kan derfor diskuteres, om skyggesambeskatning overhovedet er relevant i dag, da overgangsreglen stammer fra 2005. Svaret må formodes at være ja, da reglerne ikke er udformet til en hurtig afvikling af genbeskatningssaldiene. I 2008 stod der fortsat 2.948.157.541 kr. på genbeskatningssaldi efter skyggesambeskatningsreglerne³⁷. Det er således heller ikke nødvendigvis hvert år, at en genbeskatningssaldo bliver reduceret, men kun de år hvor det udenlandske datterselskab genererer et overskud. Saldoen kan ligeledes blive reduceret, hvis der foretages dispositioner, der vil udløse genbeskatning efter de daværende regler i LL § 33 E jf. § 15, stk. 8. Disse dispositioner udløser en ekstraordinær genbeskatning, som kan være enten fuld eller begrænset³⁸. Dispositionerne omfatter bl.a. salg af et udenlandsk skyggesambeskattet datterselskab til koncernforbundne selskaber, der ikke var sambeskattet med selskabet i perioden forud for L 121 samt ophør af sambeskatningen ved likvidation jf. LL § 33 E. Det er det hidtidige koncernbegreb efter KGL § 4, stk. 2, som anvendes til vurdering af, om der skal ske genbeskatning efter overgangsreglerne eller ej. Det har ingen betydning, om de nye betingelser for sambeskatning er opfyldte³⁹. De forskellige former for dispositioner og deres konsekvenser for genbeskatningssaldo vil ikke blive gennemgået nærmere her.

2.4.1 Indkomstopgørelse

Af § 15, stk. 8, 3. pkt. fremgår det, at de skyggesambeskattede datterselskaber skal opgøre deres skattepligtige indkomst efter skattelovgivningens almindelige regler, der var gældende på tidspunktet før ændringen af sambeskatningsreglerne. Hvad der helt nøjagtigt er omfattet af ”skattelovgivningens alminde-

---

³⁷ Skatteministerens svar på spørgsmål 364 af 9. april 2010 fra Folketingets skatteudvalg efter ønske af Jesper Petersen (SF)

³⁸ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 155ff – af Guldmand et al.

³⁹ L121 (2004/05-02), Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR (Foreningen af Statsautoriserede Revisorer), side 36

lige regler”, fremgår ikke af § 15, stk. 8, 3. pkt. Ud fra lovforarbejderne må det antages, at indkomsten i de skyggesambeskattede datterselskaber skal opgøres, som indkomsten ville blive opgjort i et dansk selskab efter reglerne før L 121⁴⁰.

2.4.2 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssigt overskud

Som tidligere nævnt vil moderselskabets indkomst forhøjes, i tilfælde af at det skyggesambeskattede datterselskab får et skattemæssigt overskud, dog kun så længe der står et beløb tilbage på genbeskatningssaldoen jf. § 15, stk. 8, 1. pkt. Genbeskatningssaldoen opgøres pr. selskab til skatteværdien af de genbeskatningspligtige underskud på tidspunktet for sambeskatningsophøret jf. § 15, stk. 8, 8. pkt. Det beløb genbeskatningssaldoen nedsættes med, er skatteværdien af senere års overskud fratrasket creditlempelsen jf. § 15, stk. 8, 9. pkt.

Nedenstående figur 2 er et eksempel på skyggesambeskatning i en koncern bestående af et dansk moderselskab og tre udenlandske datterselskaber. Figuren viser påvirkning af genbeskatningssaldi over en årrække.

Figur 2 Eksempel på løbende genbeskatning

År 1	Selskab A	Selskab B	Selskab C	Moderselskab
Genbeskatningssaldo primo	5.000	3.000	2.000	10.000
Overskud til genbeskatning	9.000	7.500	13.500	30.000
Udenlandsk skat 20 %	1.800	1.500	2.700	6.000
Dansk skat 25 %				7.500
Skat efter creditlempelse	450	375	675	1.500
Genbeskatningssaldo ultimo	4.550	2.625	1.325	8.500

År 2	Selskab A	Selskab B	Selskab C	Moderselskab
Genbeskatningssaldo primo	4.550	2.625	1.325	8.500
Årets resultat	-2.000	-3.000	-4.000	0
Da datterselskaberne ikke har genereret et positivt resultat påvirkes genbeskatningssaldoen ikke.				
Genbeskatningssaldo ultimo	4.550	2.625	1.325	8.500

⁴⁰ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 147 – af Guldmand et al.

År 3	Selskab A	Selskab B	Selskab C	Moderselskab
Genbeskatningssaldo primo	4.550	2.625	1.325	8.500
Overskud til genbeskatning	2.000	3.000	4.000	9.000
Udenlandsk skat 20 %	0	0	0	
Dansk skat 25 %				2.250
Skat efter creditlempelse	500	750	1.000	2.250
Genbeskatningssaldo ultimo	4.050	1.875	325	6.250

Kilde: Egen tilvirkning

Af figuren fremgår det, at der i år 3 ikke betales skat i udlandet. Dette skyldes, at datterselskaberne udnytter deres egne underskud fra år 2. Der er således ikke nogen udenlandsk skat at få creditlempelse af, og skattepåvirkningen beror alene på den danske skat. Figuren kunne i princippet fortsættes indtil de tre genbeskatningssaldi går i nul, da det først er på det tidspunkt genbeskatningen ophører.

Af lov nr. 344 af 18. april 2007 (L 110 B) fremgår det, at skatteværdien af overskud, der er fremkommet ved renteindtægter og kursgevinster på fordringer på moderselskabet eller selskaber, der er sambeskattede med moderselskabet, ikke kan nedbringe genbeskatningssaldoen⁴¹. Jævnfør bemærkninger til § 13, nr. 1 og 3 i L 110 vil moderselskabet således blive beskattet af renteindtægterne og kursgevinsterne, men beskatningen medvirker ikke til at genbeskatningssaldoen nedbringes. Overskuddet fra datterselskabet anses for at skyldes renteindtægter og kursgevinster, når datterselskabets skattepligtige indkomst er positiv og der er renteindtægter og kursgevinster⁴². Dette udsagn er desværre noget uklart i forhold til, om det kun er den del af overskuddet, der skyldes renteindtægter og kursgevinster, der ikke kan nedbringe genbeskatningssaldoen. Og dermed forstået at det resterende overskud kan nedbringe genbeskatningssaldoen. Ordlyden i bemærkningerne ligger ikke umiddelbart op til denne fortolkning. Men snarere at det skal forstås således, at blot indtægten indeholder renteindtægter fra moderselskabet, så kan der ikke ske nedbringelse af genbeskatningssaldoen på nogen måde.

Denne regel blev indsat som et yderligere punktum til bestemmelserne i § 15, stk. 8, hvor den kom ind som et nyt 10. punktum. Dette ekstra punktum blev indført, for at lukke ned for muligheden for at selskaberne, ved hjælp af koncerninterne lån og de dertilhørende renteindtægter og udgifter, reelt kunne undgå at blive genbeskattet af tidligere udnyttede underskud⁴³. Undtagelsen i L 110 B har fået kritik for at virke uklar og der er delte meninger om, hvorvidt det skattehul, reglerne skulle lukke, reelt eksiste-

⁴¹ En tilsvarende regel gælder for faste driftssteder jf. lov nr. 344 af 18. april 2007, § 6, punkt 3

⁴² Bemærkninger til L 110 (2006/07), § 13, nr. 1 og 3

⁴³ Skatteministerens svar på spørgsmål 11 vedrørende L 110 (2006/07)

rer⁴⁴. Navnlige definitionen af, hvornår datterselskabet overskud skyldes renteindtægter, virker uklar og har givet anledning til kritik.

Guldmand et al. giver udtryk for, at reglerne i L 110 B må bero på en misforståelse fra lovgivers side, og at reglerne vil give helt vilkårlige resultater, som eksempelvis at skyggesambeskattede datterselskaber tilskyndes til at udlåne overskydende likviditet til uafhængige parter frem for til koncernforbundne parter. For at eksemplificere dette opstilles følgende: Et skyggesambeskattet datterselskab har overskud før renter på 1.500 og en enkelt finansiel post bestående af renteindtægter på 3.000 fra nogle værdipapirer. Datter selskabet optager nu et lån på 30.000 til 5 % og vil viderelåne provenuet til det danske moderselskab til en rente på 5 %. Datterselskabet har således renteudgifter på 1.500 pr. år og renteindtægter på 1.500 pr. år. Lånetransaktionen er dermed neutral for datterselskabet. Alligevel vil undtagelsesreglen i L 110 B ramme renteindtægterne, da datterselskabets skattepligtige indkomst er positiv, og den indeholder renteindtægter fra det danske moderselskab.

I høringsvar fra FSR er der også fremsat en kritisk holdning til L 110 B⁴⁵. FSR fremfører bl.a., at reglerne skaber en asymmetri med hensyn til, hvornår renteindtægter og renteudgifter forøger genbeskatningssaldoen, og hvornår de reducerer genbeskatningssaldoen. Reglerne kritiseres ligeledes for at tilføre unødvendig komplikationer til et regelsæt, der i forvejen er kompliceret, ved at de udenlandske datterselskaber skal bruge tid og kræfter på at identificere og regulere for de relevante renteindtægter og kursgevinster.

Skatteministeren giver en forklaring på problemet i svar til Folketingets Skatteudvalg (L 110 B, spørgsmål 11), hvor det fremgår at:

"De nuværende regler kan omgås ved udlån fra det udenlandske datterselskab til danske koncernselskaber. Herved opstår der en "kunstig" indtægt i datterselskabet til nedbringelse af genbeskatningssaldoen. Samtidigt opstår der et rentefradrag i det danske koncernselskab. Genbeskatningssaldoen nedbringes således, selv om nettoresultatet for koncernen er nul (renteindtægten modsvares af renteudgiften)."

Skatteministeren mener dermed, at genbeskatningssaldoen kan nedbringes uden reelle omkostninger, saldoen kan med andre ord nedbringes "gratis". Vurderingen af hvilke konsekvenser koncerninterne lån har, og dermed grundlaget for at tale om et skattehul, bygger jf. Jan Guldmand Hansen i TfS 2008, 121 på en misforståelse af de underliggende økonomiske sammenhænge ved sådan et lån.

Jan Guldmand Hansen anfører, at et koncerninternt lån fra datter til moder ikke kun vil give moderselskabet en renteudgift. Moderselskabet får en renteudgift, men får samtidig råderetten over låneprove-

---

⁴⁴ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 150 - af Guldmand et al.

⁴⁵ L 110 B (2006/07), bilag 10, høringsvar fra FSR, s. 15

nuet og har dermed erhvervet sig muligheden for et indtægtsgrundlag. Hvis låneprovenuet gennem passiv eller aktiv investering mindst svarer til renteudgifterne på lånet, vil der ikke være tale om et "kunstig" fradrag i Danmark og det udenlandske datterselskab indkomst medfører dermed en reel genbeskatning i Danmark⁴⁶.

Skatteministerens argumentation for at undtagelsesreglen i L 110 B har sin berettigelse, passer kun på den situation, hvor det danske moderselskab, der låner pengene, vælger ikke at lave nogen form for investering af låneprovenuet. Denne situation vil næppe opstå og der vil derfor ikke blive tale om, at genbeskatningssaldoen nedbringes gratis og dermed ikke tale om, at der er et reelt hul i skattelovgivningen.

Undtagelsesreglen indeholder derved reelt en dobbeltbeskatning, da moderselskabets indkomst forhøjes med overskud i det udenlandske datterselskab, så længe der er en genbeskatningssaldo jf. § 15, stk. 8, 1. pkt. Med det in mente er det vigtigt for koncerner, som har genbeskatningssaldi i udenlandske datterselskaber og fast driftssteder, at tilrettelægge deres finansielle forhold sådan, at undtagelsesreglen i L 110 B ikke kommer i anvendelse. Det vil som nævnt bl.a. betyde, at datterselskaber med overskudslikviditet tilskyndes til at låne ud til eksterne parter, og ligeledes at et dansk moderselskab kan være nødsaget til at skulle optage lån eksternt, selvom et datterselskab har overskudslikviditet. Dette vil ofte føre til mere besvær og øgede finansielle udgifter.

Undtagelsen i L 110 B har ikke kun betydning for skyggesambeskatning, men finder også anvendelse ved genbeskatning for international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 10, 4. pkt.

2.4.3 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssige underskud

Et skattemæssigt underskud i det skyggesambeskattede datterselskab har ingen betydning for moderselskabets indkomstopgørelse, og påvirker derved heller ikke genbeskatningssaldoen. Underskuddet i det udenlandske datterselskab kan ikke fremføres til modregning i moderselskabet, og kan heller ikke fremføres til modregning i datterselskabet selv jf. § 15, stk. 8, 5 pkt., som sætter LL § 15⁴⁷ ud af kraft på dette område. Det vil sige, at moderselskabet ikke kan bruge underskud fra det udenlandske datterselskab og dermed forøge genbeskatningssaldoen, som ellers vil være tilfældet med fortsættelse af de hidtidige sambeskatningsregler. At datterselskabet heller ikke selv kan bruge sine underskud, skal forstås i forhold til moderselskabets indkomstopgørelse over indkomst fra de skyggesambeskattede datterselskaber. I datterselskabets egen indkomstopgørelse i et givent land bruges underskuddet på almindeligvis efter landets regler på dette område.

---

⁴⁶ TfS 2008, 121 - Genbeskatning af underskud – "Reglerne om dobbelt genbeskatning" – af Jan Guldmand Hansen

⁴⁷ LL § 15 indeholdt regler om selskabers mulighed for fremførsel af underskud til modregning i senere års overskud og forskellige begrænsninger i adgangen til underskudsfradrag. Regler blev ved lov nr. 591 af 18. juni 2012 (L173) overført til SEL §§ 12-12 D

Muligheden for direkte udnyttelse af datterselskabets underskud er med § 15, stk. 8, 5. pkt. fjernet og indkomsten vil i moderselskabets indkomstopgørelse blive sat til nul, når datterselskabet har underskud. For datterselskaber med svingende indkomst fra år til år, vil § 15, stk. 8, 5. pkt. alt andet lige betyde, at genbeskatning vil accelereres i forhold til et selskab med en stabil indkomst⁴⁸. Se figur 3, hvor både selskab A og B over to år har et nettoresultat på nul. Selskab A's overskud i år to på 200 vil udløse genbeskatning, hvorimod selskab B's med 0-resultat begge år ikke giver anledning til genbeskatning.

Figur 3 Svingende resultat fremrykker genbeskatning

	År 1	År 2
Selskab A	-200	200
Selskab B	0	0

Kilde: Egen tilvirkning

Den manglede underskudsfremførsel vil give anledning til visse overvejelser i forbindelse med skatteplanlægning af datterselskabernes indkomstopgørelse. Skattemæssige afskrivninger og andre fradragsmuligheder vil kunne påvirke indkomstopgørelsen, og det vil være fordelagtigt at reservere disse muligheder til gode år med overskud, fremfor at bruge dem i år med underskud.

Af § 15, stk. 8, 4 pkt. fremgår det, at såfremt der indgår flere selskaber fra det samme land, da opgøres deres indkomst samlet. Ved opgørelse på landeniveau opnås en indirekte underskudsfremførsel, da indkomsten fra datterselskaber i samme land oprøres netto og dermed kan genbeskatningen udskydes. Se figur 4, hvor tre datterselskaber i samme land har følgende oplysninger:

- Selskab A: Skatteværdien af genbeskatningssaldo udgør 120, og der er et fremføringsberettiget underskud på 400.
- Selskab B: Skatteværdien af genbeskatningssaldo udgør 140, og der er et fremføringsberettiget underskud på 200.
- Selskab C: Skatteværdien af genbeskatningssaldo udgør 190, og der er et fremføringsberettiget underskud på 1400.

Eksemplet i figur 4 beregnes med en skatteprocent på 25 % i såvel Danmark som x-landet.

⁴⁸ Sambeskatning i teori og praksis (2007) s. 126 – af Lars Røikjær Koue

Figur 4 Eksempel på landepooling af indkomsten fra skyggesambeskattede datterselskaber

År 1	Selskab A	Selskab B	Selskab C	Samlet
Indkomst	600	200	-400	400
Udenlandsk skat	50	0	0	50
Dansk skat	100			100
Skat efter creditlempelse: $100-50=50$	50			

År 2	Selskab A	Selskab B	Selskab C	Samlet
Indkomst	-100	600	400	900
Udenlandsk skat	0	150	0	150
Dansk skat	225			225
Skat efter creditlempelse: $225-150=75$	75			

Kilde: Egen tilvirkning

Herefter kan fordeling af skatten og påvirkning på genbeskatningssaldo opstilles som følgende i figur 5.

Figur 5 Påvirkning af genbeskatningssaldo

År 1	Selskab A	Selskab B	Selskab C
Genbeskatningssaldo primo	120	140	190
fordeling af skatten	37.5	12.5	0
Genbeskatningssaldo ultimo	82.5	127.5	190

År 2	Selskab A	Selskab B	Selskab C
Genbeskatningssaldo primo	82.5	127.5	190
fordeling af skatten	0	45.0	30
Genbeskatningssaldo ultimo	82.5	82.5	160

Kilde: Egen tilvirkning

I figur 5 bliver skatten fordelt forholdsmæssigt. Udregningen vil for selskab A i år 1 blive: $50 \times (600/800) = 37,5$. Ved benyttelse af land-for land metoden ved opgørelsen af skyggesambeskatningsindkomsten viser figur 4 og 5, at der er en modregningsadgang, der indirekte påvirker genbeskatningssaldoen.

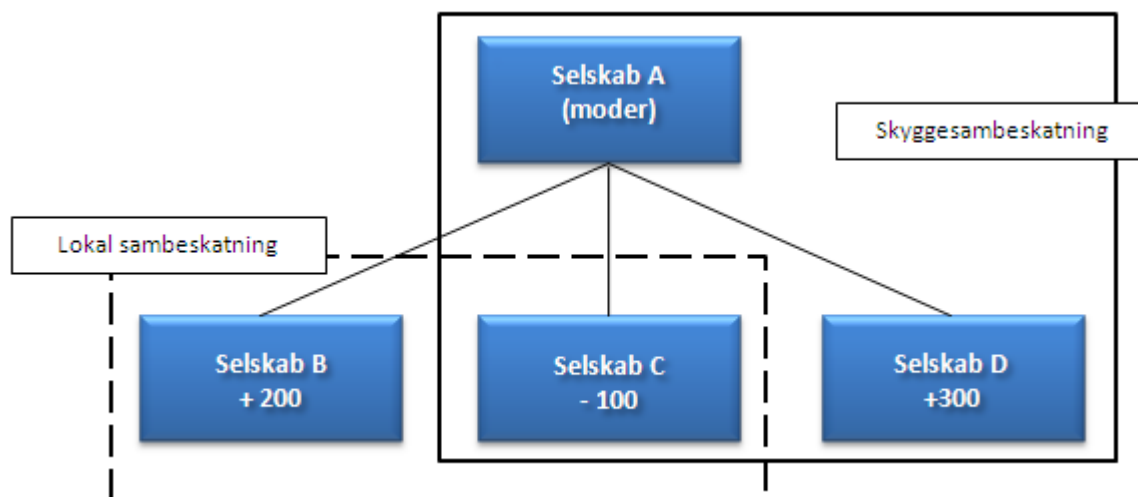
Den indirekte adgang til underskudsmodregning kan imidlertid blive bremset af værnereglen i LL § 5 G om dobbelt dip⁴⁹. Udenlandske datterselskaber i en dansk koncern kan både være omfattet af en dansk sambeskatning, samtidig med at flere af de samme udenlandske datterselskaber indgår i en udenlandsk

⁴⁹ Sambeskatning i teori og praksis (2007) s. 126 – af Lars Røijkær Koue.

lokal sambeskatning. Dobbelt dip reglen går ud på, at det ikke er muligt at få fradrag for samme udgift to gange. I forhold til skyggesambeskatning betyder det, at et underskud ikke kan bruges, hvis det også bruges et andet sted, eksempelvis i en lokal udenlandsk sambeskatning. Se figur 6.

Figur 6 Eksempel på LL § 5 G

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning i teori og praksis (2007) s. 126 – af Lars Røijkær Koue

Selskab C og D er omfattet af skyggesambeskatningen, da der eksisterer en genbeskatningssaldo på begge selskaber. Der påhviler ingen genbeskatningssaldo på selskab B. Selskab B og C indgår imidlertid i en lokal sambeskatning, hvorefter underskuddet på -100 fra selskab C modregnes i selskab B's indkomst på +200. Ved opgørelse af skyggesambeskatningsindkomsten vil selskab C's underskud som udgangspunkt blive modregnet i D's positive indkomst pga. land for land opgørelsen, men selskab C's underskud er omfattet af LL § 5 G. Selskab C's underskud vil derfor ikke kunne indgå i en samlet landsopdelt indkomstopgørelse i forhold til skyggesambeskatning og vil dermed medfører en hurtigere genbeskatning.

2.5 Ændringer i sambeskatningsreglerne efter lov nr. 426 af 6. juni 2005

Siden vedtagelsen af lov nr. 426 af 6. juni 2005 er regelsættet om sambeskatning blevet ændret en række gange. Reglerne er dog på intet tidspunkt blevet ændret i ligeså omfattende grad som ved lov nr. 426 af 6. juni 2005.

I 2006 fastsatte Skatterådet en mindstekravsbekendtgørelse for større virksomheder, bekendtgørelse nr. 593 af 12. juni 2006, hvor der i bekendtgørelsens kap. 10 er der oplistet en række redegørelser og oplysninger, der skal anvendes af selskaber, der bliver efterbeskattet af en genbeskatningssaldo. I 2006 udstedte Skatterådet bekendtgørelse nr. 996 af 26. september 2006, også kaldet sambeskatningsbekendtgørelsen. I denne bekendtgørelsen er der bl.a. fastsat nogle overordnede frister jf. § 2, som administrationsselskabet skal overholde. Det kan være ved selskabers indtræden eller udtræden af sambeskatningen. Herudover er der fastsat en række krav for både national og international sambeskatning.

L 110 A og L 110 B

L 110 A og L 110 B indeholder ca. 25 ændringer af sambeskatningsreglerne⁵⁰. Ikke alle ændringerne er lige væsentlige og en nærmere gennemgang af hver ændring vil ikke blive foretaget i denne afhandling.

En væsentlig ændring i L 110 A, var tilføjelsen af 6. til 9. punktum i den dagældende SEL § 31, stk. 3, om koncerninterne omstruktureringer med deltagelse af nystiftede selskaber. Se nærmere under afsnit 4.6.4.

Af øvrige ændringer med L 110 A, kan nævnes omkontering af acontoskat og at beskatning af tilskud mellem sambeskattede selskaber blev fjernet. Denne ændring blev indført med tilførslen af § 31 D i SEL jf. § 1, punkt 26 i lov nr. 343 af 18. april 2007.

Formålet med de nævnte ændringer i L 110 A er ifølge forarbejderne, at koncernerne vil få en større fleksibilitet med hensyn til flytning af aktiviteter og kapital mellem koncernens selskaber, bl.a. vil der ikke sker begrænsning i underskud, hvis der er tale om et reelt ejerskifte. Formålet med L 110 B er ifølge forarbejderne at lukke et skattehul. Af den tidligere omtale af dette skattehul blev konklusionen dog, at hullet måtte anses for at være ikke-eksisterende og konsekvensen blev, at datterselskaber tilskyndes til at låne overskydende kapital til eksterne parter frem for koncernens selskaber. Det virker dermed umiddelbart til, at der ikke er harmoni mellem virkningen af L 110 B og formålet i L 110 A på dette område.

---

⁵⁰ Sambeskatning (2009) s. 29 – af Bent Ramskov og Torben Buur

3. Definition af koncernbegreb

For at der kan opstå en sambeskatning mellem to selskaber, såvel nationalt som internationalt, skal der være en koncernforbindelse mellem disse selskaber jf. SEL §§ 31 og 31A. Det er således afgørende at definere, hvornår selskaber er koncernforbundne.

Jævnfør SEL § 31, stk. 1, 2. pkt. er koncernforbundne selskaber og foreninger mv. defineret som: *"selskaber og foreninger m.v., der på noget tidspunkt i indkomståret tilhører samme koncern, jf. § 31 C"*. Dermed viser § 31 videre til § 31 C for at fastlægge præcist, hvornår to selskaber eller foreninger mv. tilhører samme koncern og dermed skal sambeskattes. SEL § 31 C afgrænser hvilke danske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme, der kan indgå i den obligatoriske nationale sambeskatning, og hvilke udenlandske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme, der bliver en del af sambeskatningskredsen, hvis koncernen vælger at benytte international sambeskatning.

Siden ændringerne af sambeskatningsreglerne i 2005, har koncernbegrebet i disse regler taget udgangspunkt i det regnskabsretlige koncernbegreb i årsregnskabsloven. Grunden til dette er bl.a. et ønske om at give selskaberne den administrative fordel, der består i, at de oplysninger, der allerede er indhentet i forbindelse med udarbejdelse af koncernregnskabet, også kan bruges til opgørelsen af sambeskatningsindkomsten⁵¹.

Med vedtagelse af lovforslaget L 170 (2008/09) blev den nye selskabslov indført, og med den blev det selskabsretlige og regnskabsretlige koncernbegreb ændret jf. selskabslovens §§ 6 og 7. Koncernbegrebet fra den internationale regnskabsstandard IAS 27 blev indført i både den nye selskabslov og årsregnskabsloven. Reglerne i SEL § 31 C blev tilsvarende ændret, for fortsat at følge det regnskabsretlige koncernbegreb og således også være i overensstemmelse med IAS 27.

Ved brug af samme koncernbegreb inden for sambeskatning, som i regnskabsretlige henseende, er der som nævnt fordele at hente. Der er imidlertid også visse ulemper ved denne indretning. Det er eksempelvis forholdsvis nemt at undgå sambeskatning, hvis dette ønskes. Dette kan bl.a. gøres ved hjælp af ejeraftaler om stemmerettigheder eller opdeling af aktier i forskellige klasser. Selvom en koncern ville kunne se nogle fordele i ikke at være sambeskattet på visse tidspunkter, så kan en kortvarig afbrydelse af koncernforbindelsen mellem selskaber få negative konsekvenser rent skattemæssigt⁵². Det fremgår nemlig af SEL § 31, stk. 2, 10. pkt. at: *"et selskabs underskud fra tidligere indkomstår kan kun modregnes i overskud i et andet selskab, hvis underskuddet er opstået i et indkomstår, hvor det underskudsgivende selskab har været sambeskattet med det andet selskab og sambeskatningen ikke efterfølgende har væ-*

---

⁵¹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 19 – af Guldmand et al.

⁵² Ibid

ret afbrudt". Hvis selskaberne skiftevis træder ud og ind af koncernforbindelse, hvad enten det er tilsigtet eller utilsigtet, kan koncernen dermed stå overfor at miste retten til at fremføre diverse underskud.

3.1 Hvornår er der tale om en koncern efter sambeskatningsreglerne?

Først og fremmest er det vigtigt at fastslå jf. SEL § 31, stk. 1, 1. pkt., at en koncern udgøres af et moderselskab og et eller flere datterselskaber. For at udgøre en koncern var kravet tidligere, at et moderselskab skulle eje mere end 50 % af kapitalandelen i et datterselskab. Men jf. 3. pkt. kan der i dag skabes en koncernforbindelse mellem to selskaber, selvom moderselskabet ikke ejer 50 % af kapitalandelene i datterselskabet. Det er derimod den reelle bestemmende indflydelse, der er afgørende for om et selskab kan betegnes som moderselskab eller ej. Moderselskabet er således det selskab, der faktisk udøver den bestemmende indflydelse. Vægten ligger nu, i forhold til tidligere, på faktisk indflydelse fremfor formel indflydelse⁵³. Der er intet krav om, at moderselskabet skal eje en eneste kapitalandel i datterselskabet. I udgangspunkt er det nok bare at råde over flertallet af stemmerettighederne, for at kunne blive moderselskab.

Begrebet "*bestemmende indflydelse*" dækker over beføjelsen til at styre et datterselskabs økonomiske og driftsmæssige beslutninger jf. SEL § 31 C, stk. 2. Loven lægger sig op af IAS 27 og skal derfor også fortolkes i overensstemmelse med denne standard⁵⁴. Det er dermed udøvelsen af indflydelsen og ikke bare det at besidde den, der er afgørende⁵⁵. Der er ikke i loven eller i IAS 27 en nærmere forklaring af, hvad økonomisk og driftsmæssige beslutninger indebærer. Deloitte har i 2008, i en guide til IFRS 3 og IAS 27, givet deres bud på, hvordan dette skal forstås. Heraf fremgår det om driftsmæssige beslutninger at⁵⁶:

"Operating policies generally would include those policies that guide activities such as sales, marketing, manufacturing, human resources, and acquisitions and disposals of investments."

Og om finansielle beslutninger at:

"Financial policies generally would be those policies that guide dividend policies, budget approvals, credit terms, issue of debt, cash management, capital expenditures and accounting policies."

Det vil sige, at der ved bestemmende indflydelse menes, at skal der være tale om indflydelse, der reelt er bestemmende i forhold til ovenstående. I Skatterådets bindende svar TfS 2008, 1223

---

⁵³ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 306 – af Erik Werlauff

⁵⁴ Fortolkningsbidrag SIC 12 (Standing Interpretations Committee) udgør fortolkningsbidrag til den nye koncerndefinition.

⁵⁵ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 306 – af Erik Werlauff

⁵⁶ Business combinations and changes in ownership interests - A guide to the revised IFRS 3 and IAS 27 (2008) s. 22 - Deloitte

(SKM2008.688.SR) blev en 20 % aktionærs vetoet ikke sidestillet med retten til at udøve bestemmende indflydelse over den driftsmæssige og finansielle ledelse. I TfS 2009, 871 (SKM2009.375.SR)⁵⁷ udtaler Skatterådet tilsvarende om en aktionæroverenskomst (ejer aftale), at selvom det af aktionæroverenskomsten vil fremgå, at alle eller flertallet af aktionærer skal være enige i visse dispositioner, så ændrer det ikke på, at selskab A ApS opfylder definitionen af et moderselskab. En vetoet eller en aktionæroverenskomst giver ikke i sig selv bestemmende indflydelse. Det er vigtigt, at se på indholdet af aftalen for at vurdere, om der er koncernforbindelse og dermed sambeskatning. Præcis hvor indgribende en vetoet skal være for at give bestemmende indflydelse, findes der på nuværende tidspunkt ingen klare regler for⁵⁸. Det må derfor antages at bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag.

3.2 Direkte og indirekte ejerskab og formodningsreglen

Formodningsreglen er hovedreglen til at vurdere, om der er koncernforbindelse eller ej, og dermed om der er sambeskatning eller ej. Af SEL § 31 C, stk. 3 fremgår det at:

”Bestemmende indflydelse i forhold til et datterselskab foreligger, når moderselskabet direkte eller indirekte gennem et datterselskab ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et selskab, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse.”

Udgangspunktet er således, at der er koncernforbindelse, når moderselskabet ejer flertallet af stemmerettighederne i datterselskabet. Der gælder med formodningsreglen en form for omvendt bevisbyrde⁵⁹. I en situation hvor et selskab ejer mere end 50 % af stemmerettighederne i et andet selskab, men hvor den bestemmende indflydelse besiddes af et tredje selskab, er det op til selskabet med den bestemmende indflydelse at godtgøre at formodningsreglen fraviges.

Et moderselskab kan direkte eller indirekte have den bestemmende indflydelse i et datterselskab jf. SEL § 31 C, stk. 3. Det vil sige, at der er koncernforbindelse, når et moderselskab ejer over halvdelen af stemmerettighederne direkte i et datterselskab og/eller indirekte gennem et andet datterselskab. Dette er illustreret i figur 7.

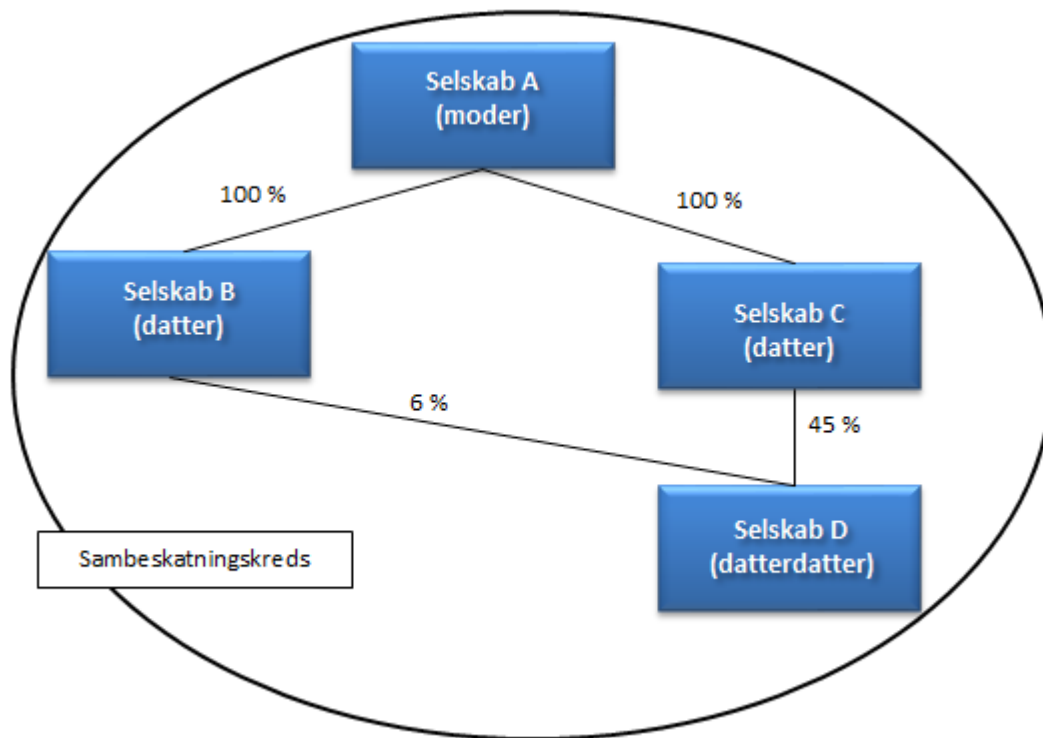
---

⁵⁷ De to nævnte afgørelser er fra tiden før den nye selskabslov i 2009. Konklusionen anses dog for at være den samme i dag.

⁵⁸ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 23 – af Guldmand et al.

⁵⁹ Bemærkningerne til L 170 (2008/09), § 7

Figur 7 Direkte og indirekte koncernforbindelse og sambeskatning

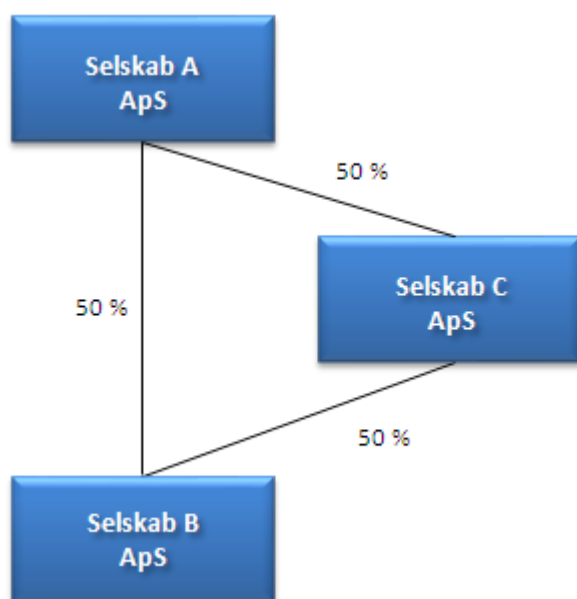
Kilde: Egen tilvirkning

I figuren ejer selskab A stemmerettighederne i både selskab B og selskab C direkte. Gennem ejerskab i disse selskaber, ejer selskab A indirekte over halvdelen af stemmerettighederne i selskab D, nemlig 51 %. Selskab A er således moderselskab i koncernen og alle fire selskaber indgår sammen i en national sambeskatning.

Endvidere kan et selskab kun have ét direkte moderselskab jf. SEL § 31 C, stk. 1, 2. pkt. Det betyder, at et selskab kun vil kunne indgå i én sambeskatning. Hvis selskab C i ovenstående eksempel i stedet ejer 60 % af stemmerettighederne i Selskab D, vil Selskab C alt andet lige have den bestemmende indflydelse i Selskab D og dermed i udgangspunktet opfylde betingelsen for at være moderselskab for Selskab D. Da de indgår i samme koncern (med Selskab A som moderselskab), vil selskab C dog ikke være moderselskab jf. SEL § 31 C, stk. 1, 2. pkt., og Selskab D vil i stedet være et datterdatterselskab til moderselskabet.

Det er ligeledes vigtigt, om der opnås kontrol over mere end halvdelen af stemmerettighederne. Et selskab kan i udgangspunktet se ud til at eje over 50 % af kapitalandelene/stemmerettighederne i et andet selskab direkte eller indirekte, uden at det medfører, at der er koncernforbindelse, se figur 8.

Figur 8 Ingen koncernforbindelse og ingen sambeskatning

Kilde: Engen tilvirkning

I denne situation ejer selskab A 50 % af anparterne i selskab C og selskab B. Selskab C ejer ligeledes 50 % af anparterne i selskab B. Hverken selskab A eller selskab C har flertallet af stemmerettighederne i selskab B, og dermed er der ikke koncernforbindelse, på trods af at selskab A ejer 75 % af anparterne i selskab B direkte og indirekte. Der er dermed ingen af de tre selskaber i denne situation, der vil være sambeskattede med hinanden. Se evt. TfS 2008, 820 (SKM2008.408.LSR) for en lignende situation.

Da formodningsreglen er udgangspunktet for at vurdere, hvem der har den bestemmende indflydelse, må der i først omgang henses til, om moderselskabet ejer over 50 % af stemmerettighederne i datterselskabet. Efter ændringerne af koncernbegrebet i 2009 er det nu stemmerettighederne og ikke kapitalandelen, der er væsentlige i forhold til, om der foreligger et koncernforhold. Dette betyder, i forhold til tidligere, at der også skal tages hensyn til stemmebegrænsninger⁶⁰. I bemærkningerne til L 170, § 7 er der angivet følgende eksempel: Hvis et selskab ejer 60 % af stemmerettighederne, men på generalforsamlingen kun kan stemme for 5 %, må der ud fra formodningsreglen som udgangspunkt konkluderes, at der ikke foreligger koncernforbindelse, da moderselskabet netop ikke besidder flertallet af stemmerettighederne på generalforsamlingen. Hvis moderselskabet på trods af dette alligevel har den faktisk bestemmende indflydelse på generalforsamlingen, vil der alligevel foreligge koncernforbindelse jf. § 31 C, stk. 4, som omtales nedenfor under punkt 3.3.4.

Efter at det er fastslået, at moderselskabet ejer flertallet af stemmerettighederne, skal der henses til om der skulle foreligge andre omstændigheder, der vil betyde, at der alligevel ikke er bestemmende indfly-

⁶⁰ Bemærkningerne til L 170 (2008/09), § 7

delse i datterselskabet. I SEL § 31 C, stk. 3 fremgår det, at de særlige tilfælde, hvor moderselskabets ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse, klart skal kunne påvises. Dermed er det kun helt specifikke situationer, der kan afkræfte formodningsreglen. Aftaler og vetoet i TfS 2008, 1223 (SKM2008.688.SR) og TfS 2009, 871 (SKM2009.375.SR) var som nævnt ikke nok til at kunne udøve bestemmende indflydelse og dermed afvige formodningsreglen. Hvis der imidlertid foreligger en ejeraftale, der er udformet på en sådan måde, at der kræves enighed mellem alle aktionærerne i alle beslutninger, så er det klart påvist, at majoritetsaktionærens ejerforhold ikke er af en sådan art, at det udgør bestemmende indflydelse i selskabet jf. TfS 2010, 491 SR (SKM2010.209.SR).

3.3 Koncernindikatorer for bestemmende indflydelse

Undtagelser til formodningsreglen er oplistet i SEL § 31 C, stk. 4., hvorefter der foreligger bestemmende indflydelse, og dermed koncern, såfremt en eller flere af følgende indikatorer er til stede:

- "1) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer,*
- 2) beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i et selskab i henhold til en vedtægt eller aftale,*
- 3) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse på selskabet eller*
- 4) råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen eller i et tilsvarende organ og derved besidder den faktiske bestemmende indflydelse over selskabet."*

Ud fra loven og forarbejderne foreligger der ikke nogen rangfølge mellem disse indikatorer. Der er dermed ingen af dem, der vægter højere end andre, og de må dermed anses for at være sideordnede.

De følgende fire underafsnit vil belyse, hvornår hver af disse 4 indikatorer kan anses for at være til stede, og dermed hvornår der foreligger bestemmende indflydelse.

3.3.1 Råderet over stemmerettigheder i kraft af aftale med andre investorer

Et selskab kan erhverve mere end halvdelen af stemmerettighederne og dermed bestemmende indflydelse over et andet selskab gennem aftale med en anden investor. Erhvervelsen af stemmerettigheder vil typisk ske som en stemmeoverførselsaftale gennem brug af en ejeraftale. En ejeraftale er jf. selskabslovens § 5, nr. 6 en *"Aftale, der regulerer ejer- og ledelsesforhold i selskabet, og som er indgået mellem kapitalejere"*. Der er ikke noget krav om, at alle ejere indgår i aftalen.

Modsat formodningsreglen i § 31 C, stk. 3, hvor der skal *"ejes"* mere end halvdelen af stemmerettighederne, skal der her i stedet *"rådes"* over mere end halvdelen af stemmerettighederne. Det tillægges

dermed alene vægt, at "moderselskabet har råderet over stemmerettighederne, uanset ejerskab". Der er altså tale om en klar forskel i ordlyden, og det formelle ejerskab af rettighederne er dermed uden betydning. Ved råderet over stemmerettigheder er der tale om en dispositionsret, der er af en mere løs karakter, og som kun er til stede, så længe der er en gyldig aftale mellem parterne. Det må dog antages, at lovforarbejder har anset en ejeraftale, som havende en tilnærmelsesvis permanent karakter, hvilket også må anses at være tilfældet i praksis. Det er vigtigt, at det har en tilnærmelsesvis permanent karakter, da det ikke har interesse, at et datterselskab skifter koncern fra år til år, alt efter hvilke ejeraftaler, der lige er lavet.

Rådighed over stemmerettigheder kan dog opnås på andre måder end ved ejeraftale. Det kan eksempelvis opnås ved pant, hvor en pantsættelse af kapitalandele medfører, at panthaver også får overført de tilknyttede stemmerettigheder. Her er det ligeledes vigtigt, at der sker en (tilnærmelsesvis) permanent overførsel af stemmerettighederne, hvilket vil være tilfældet, når panthaver udnytter sin ret til at bruge disse stemmerettigheder. I TfS 2011, 267 SR (SKM2011.82.SR) ejer selskab A et datterselskab sammen med selskab B, C og D. A har gennem en håndpantserklæring fra B, C og D, til gengæld for et lån til hvert af disse selskaber, ret til at udpege ledelsen (her direktionen) i B, C og D. Umiddelbart burde A derfor have bestemmende indflydelse i de 3 selskaber og rådighed over stemmerettighederne. Under de givne omstændigheder, herunder at pantsætningen ikke omfatter de tilknyttede stemmerettigheder, som B, C og D har i datterselskabet er det derfor Skatterådets svar, at der ikke er koncernforbindelse mellem A og datterselskabet eller B, C og D og dermed heller ikke sambeskatning.

Da det er rådigheden over stemmerettighederne, der er afgørende, er det muligt at være moderselskab uden at eje en eneste kapitalandel i datterselskabet, men blot ved at have rådighed ved aftale med en investor⁶¹.

På trods af en stemmeoverførselsaftale, der giver et selskab (dermed umiddelbart moderselskab) flertallet af stemmerettighederne, kan der være tilfælde, hvor dette selskabs beslutningskompetence over de driftsmæssige og finansielle beslutninger alligevel er indskrænket i en sådan grad, at selskabet alligevel ikke er moderselskab. Dette vil være tilfældet, hvis der mellem selskabet og den anden investor er lavet en aftale om enighed ved selv mindre beslutninger jf. fondsrådets afgørelse af 22. februar 2010 (j.nr. 2009-0019084). Denne afgørelse handler om en dansk virksomhed, F.E. Bording A/S (herefter F.E.), og en tysk virksomhed, der hver især ejer 50 % af stemmerne af et dansk selskab, A-Mail Holding A/S (herefter Holding A/S). Gennem aftale mellem F.E. og den tyske virksomhed har F.E. fået majoritet i finansielle og administrative beslutninger i Holding A/S, ved at have 3 ud af 4 pladser i bestyrelsen i Holding A/S. Denne majoritet er dog begrænset i væsentligt omfang, da den tyske virksomhed har vetoret ved

---

⁶¹ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 309 – af Erik Werlauff

en række meget væsentlige finansielle, driftsmæssige og ansættelsesmæssige beslutninger. Herudover skal F.E. yde bankfaciliteter til Holding A/S for at kunne udnytte sin (begrænsede) majoritet. På trods af at F.E. reelt har fået flertallet af stemmerettigheder gennem aftale og dermed er moderselskab, mener Fondsrådet at deres majoritet er begrænset i en så betydelig grad og på så væsentlige punkter, at F.E. ikke kan vurderes til at have bestemmende indflydelse i Holding A/S.

Dette understreges af TfS 2010, 1022 SR (SKM2010.677.SR), hvor en lignende vetoet ved væsentlige beslutninger ikke medførte koncernforbindelse og dermed sambeskatning. I et delejet selskab havde selskab A A/S flertallet af stemmerettigheder gennem aftale med den anden investor om, at A A/S udpegede bestyrelsesformanden og dennes stemme var afgørende ved stemmelighed. A A/S og den anden investor udpegede hver 3 af 6 medlemmer i bestyrelsen. Retten til at udpege bestyrelsesformanden var dog ikke nok til at medføre koncernforbindelse, da der samtidig var krævet 100 % repræsentation og enstemmighed i bestyrelsen ved alle væsentlige beslutninger.

Karsten Engsig Sørensen stiller i 2009 spørgsmålstegn ved hvorvidt et moderselskab, der råder over majoriteten af stemmerettighederne, stadig vil have bestemmende indflydelse, når der i datterselskabet findes aftale om kvalificeret flertal ved en række beslutninger, og moderselskabet ikke råder over nok stemmer til at opfylde dette og dermed ikke har kontrol. Sørensen mener, at der i loven ikke findes nogen udtrykkelig adgang til at afkræfte formodningen om, at der vil være moderselskabsstatus, selvom der ikke er tale om reel kontrol⁶². Der kan dog med ovenstående afgørelse og bindende svar fra 2010 argumenteres for, at Sørensen ikke har ret i denne formodning.

3.3.2 Beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold

Et selskab kan ligeledes have bestemmende indflydelse uden at eje mere end halvdelen af stemmerettighederne, hvis selskabet i stedet har beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i henhold til vedtægter eller aftale med selskabet jf. SEL § 31 C, stk. 4, nr. 2.

Denne koncernindikator er kun anvendelig i forhold til vurdering af koncernforbindelse med udenlandske selskaber. Den er ikke anvendelig i forhold til vurdering af et dansk selskabs eventuelle koncernforbindelse med et andet dansk selskab, da den i paragraffen nævnte ledelsesret ikke er mulig efter dansk selskabsret. I modsætning til reglerne i Tyskland må et moderselskab i Danmark ikke udstede bindende instrukser til datterselskabets direktion⁶³. I stedet må et moderselskab udøve sin indflydelse på datterselskabets generalforsamling jf. bemærkningerne til § 76 i L 170, hvorefter kapitalejere ikke kan *"udøve deres beføjelser ved at rette henvendelse til det øverste eller det centrale ledelsesorgan uden om generalforsamlingen, hvor alle kapitalejere har lige ret og mulighed for at være til stede"*.

---

⁶² Den nye selskabslov (2009), s. 78 – af Mette Neville & Karsten Engsig Sørensen

⁶³ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 25 - af Guldmand et al.

For at have beføjelsen til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold, vil det jf. bestemmelsen være uden betydning, hvor lille en andel af de samlede kapitalandele, der ejes. Det er for så vidt muligt at have beføjelsen uden at eje en eneste kapitalandel i selskabet⁶⁴.

Der kan henses til Tfs 2008, 1223 SR (SKM2008.688.SR), hvor to selskaber ejer et andet selskab med fordelingen 80-20. 20 %'s aktionæren (herefter B) er tillagt en vetoet på den måde, at mindst et af B's 2 medlemmer i bestyrelsen skal tiltræde enhver beslutning i bestyrelsen, for at beslutningen kan vedtages. 80 %'s aktionæren har de øvrige 3 medlemmer i bestyrelsen. SKAT tilstøder her Skatterådets afgørelse om, at B's vetoet ikke kan sidestilles med en ret til at udøve bestemmende indflydelse og dermed styre de driftsmæssige og finansielle forhold.

Som tidligere nævnt har denne afgørelse fortsat relevans i dag, på trods af at den stammer fra tiden før den nye definition af koncernbegrebet, der kom med den nye selskabslov. Ud fra Tfs 2010, 491 SR (SKM2010.209.SR) er det SKATs opfattelse, at de ændrede formuleringer i den nye definition af koncernbegrebet ikke vil medføre væsentlige ændringer i praksis om SEL § 31 C. Kun angående tilfælde, hvor en ejerftale kræver enighed om alle beslutninger anses praksis at være ændret til, at der i dag som følge af en sådan aftale ikke vil være nogen koncernforbindelse jf. SEL § 31 C.

3.3.3 Beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet i det bestemmende ledelsesorgan

Den tredje indikator for bestemmende indflydelse er i tilfælde, hvor et selskab har beføjelsen til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse på selskabet jf. SEL § 31, stk. 4, nr. 3.

Her er det først og fremmest vigtigt at fastslå, hvad der menes med det øverste ledelsesorgan. Jævnfør selskabslovens § 5, nr. 5 kan der være tale om følgende:

- Bestyrelsen i selskaber, der har en bestyrelse og en direktion
- Direktion i selskaber, der alene har en direktion
- Tilsynsrådet i selskaber, der både har en direktion og et tilsynsråd

Denne indikator for bestemmende indflydelse kan deles op i to led:

- Beføjelsen til at afsætte eller udpege flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan
- Hvorvidt det øverste ledelsesorgan besidder den bestemmende indflydelse på selskabet

Vedrørende det første led vil det umiddelbart være let at afgøre, hvorvidt der er beføjelse eller ej, ved at se på det samlede antal medlemmer af det øverste ledelsesorgan og derved om der er beføjelse til at

---

⁶⁴ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 309 – af Erik Werlauff

udpege eller afsætte mere end halvdelen af dette antal. Dette antal kan for bestyrelse eller tilsynsråd findes i vedtægterne for selskabet. Angående direktion kan der ikke bare henledes til en aktuel bedømmelse af antallet af medlemmer i direktionen, men det skal være begrundet i en form for aftale, så der er et aktuelt retskrav på at kunne udnævne eller afskedige flertallet i direktionen, uanset antallet af medlemmer i direktionen.

Der kan henses til Tfs 2010, 867 SR (SKM2010.688.SR), der omhandler beføjelsen til at udpege den øverste ledelse af et selskab, kaldet C, der ikke har nogen bestyrelse, men i stedet bliver ledet af en direktør. To selskaber, A og B, ejer hver 50 % af C. Dermed ingen koncernforbindelse jf. formodningsreglen. Spørgsmålet går da på om A, der har indgået en tidsbegrænset ejeraftale med B, der giver A beføjelse til at udpege direktøren, vil være koncernforbundet og dermed sambeskattet med C. Og ydermere, om SKAT angående sambeskatning skal respektere en sådan ejeraftale, når den ikke er bindende for selve kapitalselskabet og for de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen jf. selskabslovens § 82. Konklusionen er, at SKAT vil respektere sådanne ejeraftaler ud fra en konkret vurdering, om den formelle indflydelse reelt bliver udnyttet. I den konkrete sag vil aftalen blive respekteret, da A udnytter sin indflydelse og udpeger direktøren, og A vil dermed være sambeskattet med C indtil ejeraftalen ophører.

Der kan i øvrigt henses til en lignende afgørelse i Tfs 2011, 11 SR (SKM2010.687.SR), hvor en kapitalejer gennem aftale havde ret til at udpege to ud af tre medlemmer i bestyrelsen og dermed kan udpege flertallet i det øverste ledelsesorgan.

At der skal kunne afsættes eller udnævnes et flertal af medlemmerne vil ud fra bestemmelsens ordlyd sige, at det ikke er nok at kunne besætte halvdelen af medlemmerne i fx en bestyrelse og dertil have beføjelsen til at kunne udnævne bestyrelsesformanden, hvor dennes stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed i bestyrelsen. I praksis vil dette give den bestemmende indflydelse, men det er ikke nok jf. denne bestemmelse. En sådan situation vil dog nok give bestemmende indflydelse alligevel jf. SEL § 31 C, stk. 4, nr. 4.

Angående det andet led kan det i nogle tilfælde diskuteres hvilket organ, der kan tilskrives at have den bestemmende indflydelse. I selskaber med en bestyrelse eller en direktion som øverste ledelsesorgan vil disse besidde den bestemmende indflydelse. Derimod vil det i et selskab med tilsynsråd kunne diskuteres, hvorvidt tilsynsrådet reelt besidder den bestemmende indflydelse. For at et tilsynsråd har den bestemmende indflydelse, skal det jo have magten til at kunne styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Et tilsynsråds opgave består i stedet i at kontrollere direktionen, og det er i stedet direktionen, der foretager de økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Tilsynsrådet kan dog afsætte direktio-

nen og ansætte en ny, og dermed må tilsynsrådet alligevel anses for at have den bestemmende indflydelse i selskabet⁶⁵.

Det andet led i SEL § 31 C, stk. 4, nr. 3 dækker ligeledes over situationer, hvor et selskab ejer halvdelen af et andet selskab og gennem ejeraftale kan udpege flertallet af medlemmer i bestyrelsen, men hvor ejeraftalen herudover lyder, at der skal være 100 % enstemmighed i bestyrelsen ved en række væsentlige beslutninger. Disse væsentlige beslutninger kan være væsentlige ændringer af virksomhedens aktivitet, regnskabsprincipper, udbytte, køb af aktiver over en vis væsentlig værdi, aftaler om finansiering og usædvanlige garantier, samt ændring af ansættelsesforhold og ansvarsområder for ledende medarbejdere. Her vil der ikke være tale om koncernforbindelse jf. Fondsrådets afgørelse af 22. februar 2010 (j.nr. 2009-0019084), der er nærmere uddybet under ovenstående punkt 3.3.1⁶⁶.

Modsat kan der være tilfælde, hvor indskrænkningerne i det ene selskabs bestemmende indflydelse ikke er af så væsentlig karakter, at der alligevel vil være koncernforbindelse med det bestemmende selskab jf. TfS 2012, 114 SR (SKM2011.843.SR).

3.3.4 Råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen

Den sidste indikator for bestemmende indflydelse er tilfælde, hvor et selskab råder over flertallet af det faktiske antal stemmer på generalforsamlingen eller i et tilsvarende organ, der besidder den bestemmende indflydelse over selskabet. Med dette menes der ikke, at der på generalforsamlingen hvert eneste år skal henses til, hvor mange stemmer der rent faktisk er fremmødt og på den baggrund lave en vurdering af, hvor mange stemmer der skal rådes over for at kunne give bestemmende indflydelse ved netop denne generalforsamling. I så fald vil der være mulighed for, at det ikke vil være den samme procentdel ved hver generalforsamling, der skal til for at opnå flertal og at det måske derfor vil skifte fra generalforsamling til generalforsamling, hvem der har den bestemmende indflydelse.

I stedet er der tale om tilfælde, hvor det kan ses af tidligere generalforsamlinger i et selskab B, at eksempelvis 40 % af stemmerne er nok til at mønstre flertal og selskab A ejer 40 % af stemmerne i B. I et sådan tilfælde vil der være koncernforbindelse mellem disse. Det er dog et krav, at selskab A møder op og udøver sin indflydelse på generalforsamlingerne, da der skal være tale om flertal af en permanent karakter, så selskab B holdes "permanent" i den samme sambeskatningskreds med selskab A. Dette kaldes at have "praktisk majoritet" i et selskab. Generelt gælder det, at jo større en del af selskabskapitalen, der er spredt ud på mange kapitalejere med hver en lille ejerandel, jo mindre en andel af stemmer skal der til for at opnå praktisk majoritet.

---

⁶⁵ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 26 - af Guldmand et al.

⁶⁶ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 27 - af Guldmand et al.

Hvad der skal forstås med "et tilsvarende organ" til generalforsamlingen i SEL § 31, stk. 4, nr. 4 er ikke uddybet nærmere af forarbejderne til loven. I den danske selskabslovgivning forefindes der ikke et tilsvarende organ til generalforsamlingen. Dermed må det antages at lovforarbejderne har tilføjet teksten "et tilsvarende organ", da datterselskaber jf. SEL § 31 C også kan være selskabsformer (som I/S og K/S), der ikke er reguleret i loven, eller et udenlandsk datterselskab ved international sambeskatning⁶⁷.

3.4 Potentielle stemmerettigheder

Udover ovenstående muligheder i SEL § 31 C, stk. 4 for at have bestemmende indflydelse i et selskab, hvor der ikke ejes mere end halvdelen af stemmerettighederne, er der ligeledes en anden mulighed for bestemmende indflydelse, selvom der ikke på det gældende tidspunkt er ejerskab over halvdelen af stemmerettighederne.

I den samlede betragtning af, om et selskab har bestemmende indflydelse over et andet selskab, skal der nemlig jf. SEL § 31 C, stk. 5 henses til: *"Eksistensen og virkningen af potentielle stemmerettigheder, herunder tegningsretter og købsoptioner på kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres"*. Disse potentielle stemmerettigheder skal tælles med i betragtningen, da de alene beror på en ensidig beslutning om ikke at udløse optionen eller retten og derved materialisere de potentielle stemmerettigheder⁶⁸. Derfor skal der ikke medregnes stemmerettigheder, der på det gældende tidspunkt ikke kan udløses på grund af omstændigheder, der endnu ikke er indtruffet.

Hvis der eksisterer potentielle stemmerettigheder i et selskab, skal der derfor foretages en konkret vurdering af forhold og omstændigheder i forhold til hver option eller ret, for at fastlægge om den kan udnyttes på nuværende tidspunkt, eller hvad der skal til, for at den kan udnyttes på et senere tidspunkt. Det er ikke vigtigt, om retten eller optionen bliver udnyttet, alene tilstedeværelsen til at udnytte, er det afgørende.

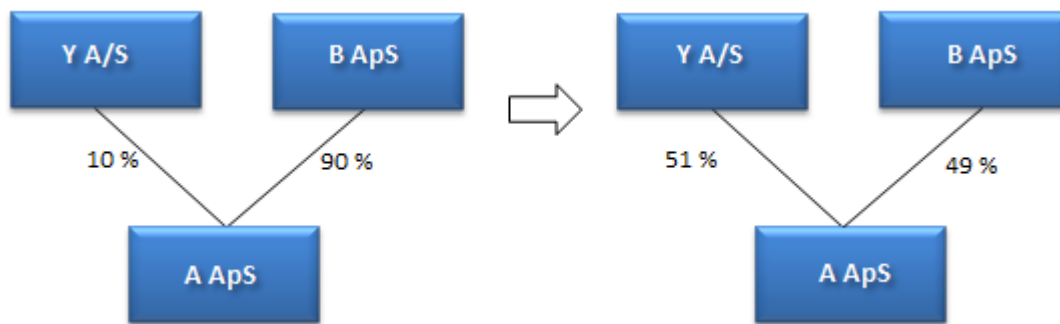
På baggrund af ovennævnte er Skatterådets afgørelse i Tfs 2011, 190 SR (SKM2011.42.SR) en anelse overraskende. Her ejer Y A/S og B ApS sammen A ApS med en ejerandel på henholdsvis 10 % og 90 %, som det også kan ses i nedenstående figur 9. Y A/S har dog fået tildelt nogle warrants, således at udnyttelse af alle disse warrants vil give Y A/S en ejerandel på 51 % i stedet for 10 %, se figur 9. Y A/S kan udnytte disse warrants fra tildelingstidspunktet og indtil en nærmere bestemt dato. Inden for dette tidsrum udnytter Y A/S sine warrants og ejer dermed 51 % af A ApS. Skatterådet konkluderer, at A ApS bliver sambeskattet med Y A/S fra udnyttelsestidspunktet. Ud fra ovenstående burde der dog have været sambeskatning allerede fra tildelingstidspunktet. Der kan derfor sættes spørgsmålstegn ved denne afgørelse fra Skatterådet.

---

⁶⁷ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 28 - af Guldmand et al.

⁶⁸ Bemærkninger til L 170 (2008/09), § 7

Figur 9 Udnyttelse af potentielle stemmerettigheder

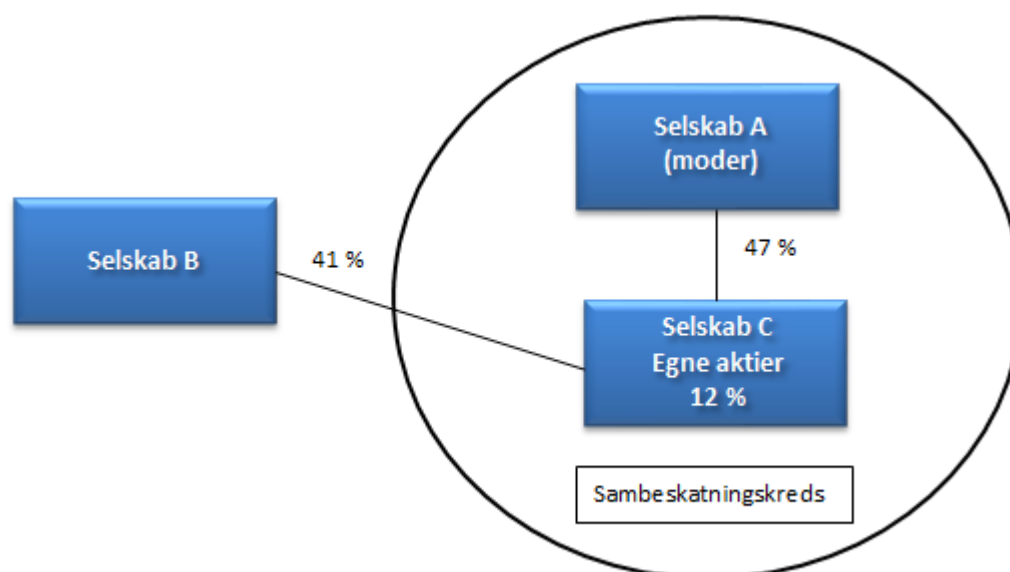
Kilde: Egen tilvirkning

3.5 Datterselskabers eller datterdatterselskabers egne kapitalandele

Ved opgørelsen af antal stemmerettigheder i et datterselskab skal der udover potentielle stemmerettigheder også henses til kapitalandele, der er ejet af datterselskabet selv eller datterdatterselskaber jf. SEL § 31 C, stk. 6. Stemmerettigheder tilhørende disse kapitalandele kan ikke udøves og skal derfor ikke medregnes ved opgørelsen af det samlede antal stemmerettigheder jf. selskabslovens § 85. Dermed vil kravet til antal stemmerettigheder for at have majoritet og dermed bestemmende indflydelse blive reduceret, og det er muligt at være moderselskab uden at have direkte eller indirekte ejerskab af mere end halvdelen af stemmerettighederne.

Nedenstående figur 10 viser en sådan situation. Her ejer Selskab C selv 12 % af egne kapitalandele, mens Selskab A ejer 47 % og selskab B ejer 41 % af kapitalandele og dermed stemmerettigheder i Selskab C. Selskab C's egne kapitalandele reducerer det samlede antal stemmerettigheder med 12 %, hvorefter der nu kun skal mere end 44 % af stemmerettighederne til at opnå majoritet og dermed bestemmende indflydelse. Dette krav opfylder Selskab A med sine 47 % og Selskab A er dermed koncernforbundet med Selskab C.

Figur 10 Datterselskabers egne kapitalandele

Kilde: Egen tilvirkning

3.6 Selskaber der skal holdes ude af sambeskatningen

I den sidste del af SEL § 31 C er der oplyst to situationer, hvor et selskab skal holdes ude af sambeskatningen.

Jf. § 31 C, stk. 7 skal et selskab: *"holdes ude af sambeskatningen, hvis der er fradraget eller vil kunne fradrages tab på fordringer mod selskabet efter kursgevinstlovens § 4, stk. 5, af et koncernforbundet selskab"*. Ved koncernforbundet i KGL § 4, stk. 5 forstås tilfælde, hvor der ejes eller rådes over mere end 50 % af aktiekapitalen eller stemmerne enten ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt jf. KGL § 4, stk. 2.

Denne bestemmelse i § 31 C har hovedsageligt sit sigte på situationer, hvor et kreditinstitut midlertidigt besidder aktierne i skyldners virksomhed med henblik på sikring af instituttets engagement hos skyldner. Skyldners virksomhed skal dermed holdes ude af sambeskatningen med kreditinstituttet for at sikre, at kreditinstituttet ikke både får fradrag for tab på fordringer mod skylder og samtidig kan fradrage eventuelle underskud opstået i skyldners virksomhed i sambeskatningsperioden. Ifølge ordlyden i bestemmelsen er det ikke afgørende, om der reelt foretages fradrag på fordringer, men at muligheden for at foretage fradrag foreligger.

Grunden til at det i bestemmelsen også omfatter koncernforbundne selskaber er for at sikre, at kreditinstituttet ikke overdrager aktierne i skyldners virksomhed til et koncernforbundet selskab. Dermed ville

kreditinstituttet selv kunne få fradrag for tab på fordringen, mens det koncernforbundne selskab ville kunne fratrække eventuelle underskud fra skyldners virksomhed⁶⁹.

Den anden situation hvor et selskab kan holdes ude af sambeskatningen er oplyst i § 31 C, stk. 8 hvorefter: *"Et selskab, der tages under konkursbehandling, skal holdes ude af sambeskatningen fra og med det indkomstår, hvori konkursdekretet afsiges"*. Det vil sige at et selskab, der er en del af en national sambeskatning, skal udtræde af sambeskatningen med virkning fra starten af det indkomstår, hvori konkursdekretet afsiges.

Hvis der er tale om et udenlandsk selskab, der er omfattet af international sambeskatning, indtræder der ordinær genbeskatning af eventuelle underskud efter reglerne i SEL § 31 A, stk. 10, hvorefter genbeskatning vil ske hos administrationsselskabet i det indkomstår, hvori konkursdekretet afsiges⁷⁰.

---

⁶⁹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 31 - af Guldmand et al.

⁷⁰ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 32 - af Guldmand et al.

4. National sambeskatning

At der foreligger koncern er grundforudsætningen for, at der er sambeskatning. I forudgående afsnit er det blevet belyst, hvornår der er koncernforbindelse. Det er derfor essentielt at fastslå, hvilke koncernforbundne selskaber der skal indgå i en national sambeskatning i Danmark. Af SEL § 31, stk. 1, 1. pkt. fremgår det at:

"Koncernforbundne selskaber og foreninger m.v. omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-2 a, 2 d-2 i, 3 a-5 og 5 b, § 2, stk. 1, litra a og b, eller kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4, skal sambeskattes (national sambeskatning)".

Dermed vil følgende være omfattet af en national sambeskatning:

- Aktie- og anpartsselskaber omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 1
- Andre kapitalselskaber hvor ingen af deltagerne hæfter personligt omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 2
- Fonde og foreninger omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 5 b
- Faste driftssted beliggende i Danmark jf. SEL § 2, stk. 1, litra a og herunder selskaber, som filialbeskattes efter SEL § 2 A
- Faste ejendom beliggende i Danmark jf. SEL § 2, stk. 1, litra b
- Selskaber der beskattes efter kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4
- Herudover er en række andre selskaber og foreninger mv. omfattet af omtalte § 1, stk. 1, men disse vil ikke blive omtalt yderligere her.

Med ændringerne af sambeskatningsreglerne i 2005 er der gjort op med begrebet frivillig sambeskatning for danske koncernforbundne selskaber. Den nationale sambeskatning er gjort obligatorisk og omfatter således jf. SEL § 31, stk. 1, 1. pkt. alle selskaber mv. der er nævnt på ovenstående liste. Den nationale sambeskatning opstår mellem de oplistede selskaber, når disse er hjemmehørende i Danmark, og når der foreligger koncernforbindelse på et tidspunkt i løbet af indkomståret⁷¹.

Bestemmelserne i SEL § 31, stk. 1 omfatter kun danske selskaber samt faste driftssteder og ejendomme i Danmark, som er ejet af udenlandske selskaber. Udenlandske selskaber er således ikke omfattet af den nationale sambeskatning, medmindre ledelsens sæde er placeret i Danmark. I den situation er det udenlandske selskab hjemmehørende her i Danmark jf. SEL § 1, stk. 6 og skal indgå i en national sambeskatning med dets koncernforbundne selskaber her i landet⁷². SEL § 1, stk. 6 fastlægger, hvornår udenlandske selskaber er omfattet af SEL § 1, stk. 1. Stk. 6 lægger især vægt på, hvor beslutninger vedrørende

⁷¹ Sambeskatning (2009), s. 107 – af Bent Ramskov & Torben Buur

⁷² L 121 (2004/05-02), Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s 17

den daglige ledelse træffes, og dermed hvor direktionen og hovedsædet befinder sig. Hvis det er bestyrelsen, der udøver den reelle ledelse i selskabet, er ledelsens sæde, hvor bestyrelsen træffer sine beslutninger. Der tages ikke hensyn til, hvor aktionærerne måtte befinde sig.

Udover situationen hvor ledelsens sæde er i Danmark, vil et udenlandsk selskab ikke kunne blive omfattet af en national sambeskatning. I stedet vil det kunne indgå i en international sambeskatning. Se nærmere om international sambeskatning under afsnit 5.

Selskaber der er registreret i Danmark, men som har ledelsens sæde i et andet land, som Danmark har dobbeltbeskatningsoverenskomst med, er også omfattet af national sambeskatning. Dette uanset, at et selskab anses for at være udenlandsk, hvis selskabet er hjemmehørende i udlandet jf. SEL § 31 A, stk. 14. Den daværende Skatteminister har i et svar til FSR tilkendegivet, at SEL § 31 A, stk. 14 kun gælder, når der er tale om international sambeskatning. Dermed skal et dansk indregistreret selskab, som efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst må anses for at være hjemmehørende i udlandet, indgå i en dansk national sambeskatning⁷³. Selskabet bliver i den situation fuldt skattepligtigt i Danmark. Det blev også fastslået i Tfs 2007, 264H (SKM2007.151.H), hvor det med 4-3 afgørelse blev godtgjort, at indregistrering af et selskab her i landet er en tilstrækkelig betingelse for at være skattepligtig efter SEL § 1⁷⁴. Selskabets skattepligt bliver dog begrænset efter, hvad der er anført i dobbeltbeskatningsoverenskomsten. Den danske indkomstopgørelse påvirkes kun af indkomstkilder, der jf. den enkelte dobbeltbeskatningsindkomst har kildebeskatningsret i Danmark. Der tages med andre ord hensyn til territorialprincippet, når indkomstopgørelsen skal gøres op for disse selskaber.

4.1 Fastlæggelse af sambeskatningskreds

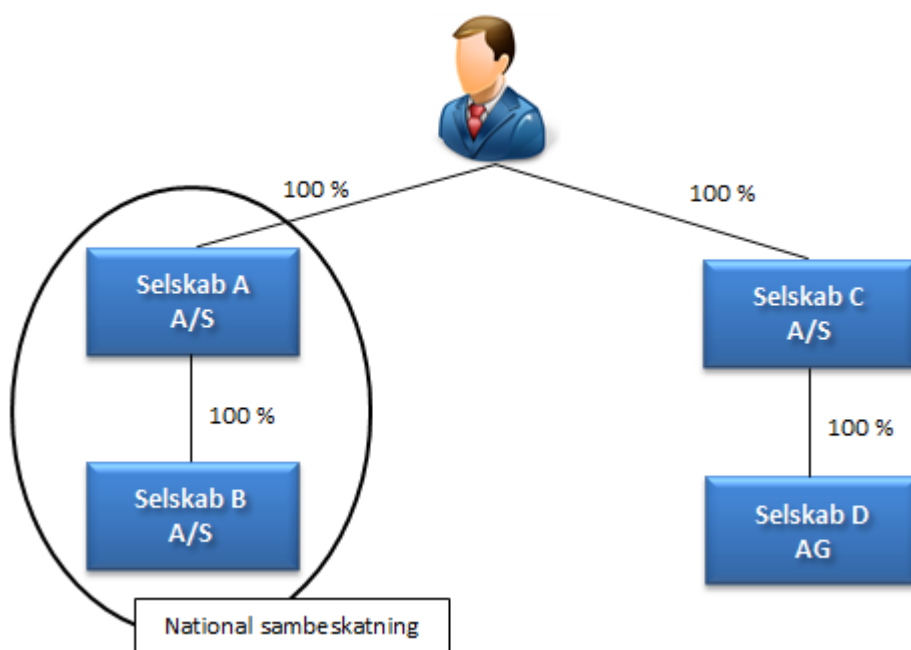
For at være moderselskab i en sambeskatning efter SEL § 31 C, skal moderselskabet være et selvstændigt skattesubjekt. Derfor kan eksempelvis et K/S ikke indgå i en sambeskatningskreds med sine datterselskaber, selvom disse ejes 100 %. Det samme er gældende for andre skattemæssige transparente enheder som I/S og P/S samt for fysiske personer. I Figur 11 illustreres dette, hvor en fysisk person ejer flere selskaber, uden dette medfører, at der opstår koncernforbindelse og sambeskatning mellem disse selskaber jf. SEL § 31 C.

---

⁷³ Tfs 2006, 173 – Skatteministerens svar til FSR om fortolkning af dele af selskabsskatteloven efter vedtagelsen af lovforslag L 121

⁷⁴ Afgørelsen i Tfs 2007, 264H (SKM2007.151.H) er en 4-3-afgørelse, og det kan virke besynderligt, at den faldt ud som den gjorde, da almindelig fortolkning af loven ikke umiddelbart giver svar på, om det er det ene eller det andet resultat, der er det rigtige. Det kan diskuteres, om det er mest korrekt og formålstjenende at lade en globalbeskatning ramme et selskab, der er registeret i Danmark, men som har sit faktiske hovedsæde i et andet land, men sådan er praksis jf. Tfs 2007, 264H

Figur 11 National sambeskatning – selskaberne ejes af en personaktionær som øverste subjekt

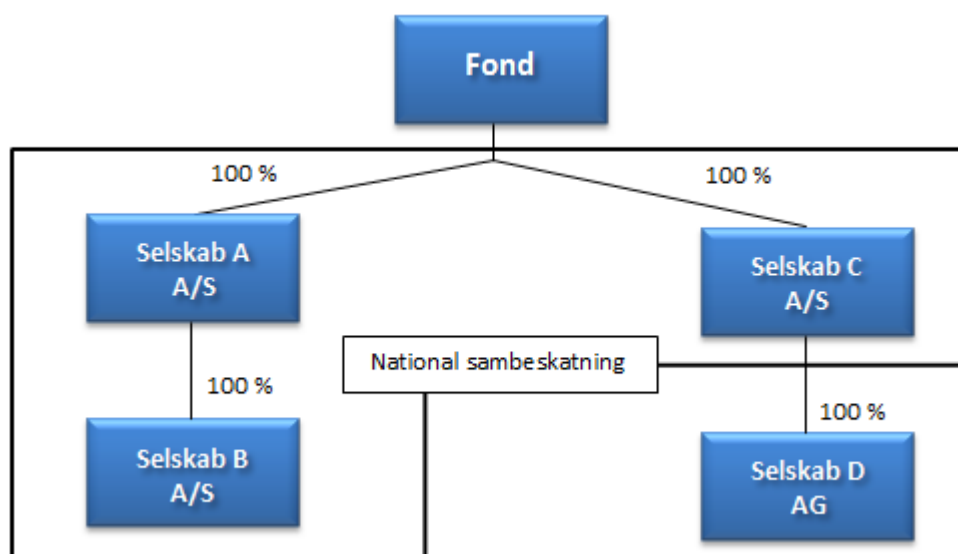

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 36 – af Guldmand et al.

En fysisk person som øverste bindeled betyder, at selskab C ikke indgår i koncernen og dermed heller ikke i sambeskatningskredsen. Selskab C og selskab D er heller ikke sambeskattede, da selskab D er et tysk selskab og derved ikke kan indgå i en national sambeskatning i Danmark. Selskab A og selskab B indgår derimod i en sambeskatning med selskab A som moder. Denne koncernforbindelse eksisterer uafhængigt af, hvem der ejer selskab A.

En fond vil derimod godt kunne fungere som bindeled i koncernen, dog uden selv at kunne komme med i sambeskatningen jf. SEL §§ 31, stk. 1 og 31 C, stk. 1, se figur 12. De skattesubjekter, der ikke positivt er oplistet i SEL § 31, stk. 1, 1. pkt., kan indgå som moderselskab i en koncern, men kan ikke indgå i sambeskatningen. De har dermed indirekte betydning for, hvilke selskaber der indgår i sambeskatningen. Det samme vil i øvrigt være gældende med skattetransparente enheder som K/S, I/S og P/S.

Figur 12 National sambeskatning – selskaberne ejes af en fond som øverste subjekt

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 36 – af *Guldmand et al.*

Her er fonden bindeled i koncernen, og dermed er der sambeskatning mellem selskab A, selskab B og selskab C. Selskab D er fortsat udenfor national sambeskatning, da selskabet er hjemmehørende i Tyskland.

Af SEL § 1, stk. 1, nr. 5 b, fremgår det, at fonde og foreninger er omfattet af den obligatoriske nationale sambeskatning. Dette gælder dog kun de fonde og foreninger, som er nævnt i §§ 214-216 i lov om finansiel virksomhed⁷⁵. Generelle fonde er ikke med i sambeskatningen, hverken de almindelige eller de erhvervsdrivende fonde. I ovenstående figur 12 er der ikke tale om en fond som omtalt i SEL § 1, nr. 5 b, og derfor er fonden ikke omfattet af sambeskatningskredsen.

4.2 Territorialprincippet

Det er tidligere fastslået, at selskaber, der er koncernforbundne efter SEL § 31 C, indgår i en sambeskatning. Ved international sambeskatning, gælder globalpuljeprincippet jf. SEL § 31 A, stk. 1, hvilket betyder at alle koncernforbundne selskaber, såvel opad som nedad i koncernen, er omfattet af sambeskatningen. Det samme gælder faste driftssteder og fast ejendom. Ved national sambeskatning, er det anderledes. Her er det alene selskaber m.v. omfattet af det danske territorium, jf. SEL § 8, stk. 2, der er en del af sambeskatningen⁷⁶.

⁷⁵ §§ 214-216 i lov om finansiel virksomhed omhandler fonde og foreninger, der har været realkreditinstitutter, og fonde, der er oprettet i forbindelse med omdannelse af realkreditinstitutter til aktieselskaber.

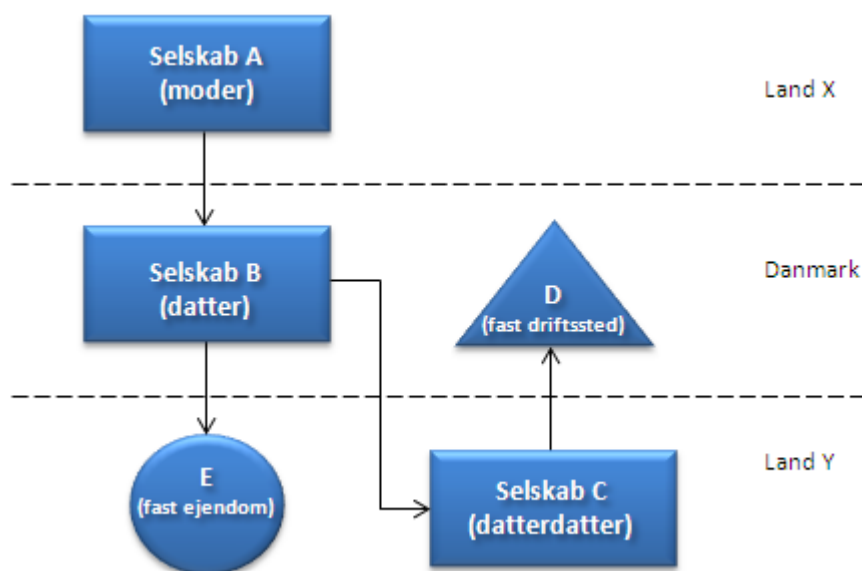
⁷⁶ De generelle bemærkninger til L 121(2004/05-02)

Af SEL § 8, stk. 2, 1. pkt. fremgår det at: *”Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke indtægter og udgifter, som vedrører et fast driftssted eller en fast ejendom beliggende i en fremmed stat, på Færøerne eller i Grønland, jf. dog § 31 A.”*

Af bemærkningerne til L 121 angående SEL § 8, stk. 2 fremgår det, at baggrunden for indførslen af territorialprincippet var et ønske om at undgå en reducere af beskatningen i Danmark. Dette som følge af at danske selskaber kunne udnytte underskud fra udenlandske ejendomme eller faste driftssteder ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Af bestemmelsen i SEL § 8, stk. 2 fremgår det, at et selskabs indtægter og udgifter, fra et udenlandsk fast driftssted eller en udenlandsk fast ejendom, som hovedregel nu skal holdes ude ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst. Betydningen af dette er, at et overskud fra udenlandske datterselskaber, fast driftssteder eller fast ejendom ikke bliver skattepligtig til Danmark. Ligeledes kan underskud heller ikke kan modregnes i danske selskabers eventuelle overskud.

Den øvrige indkomst som et dansk selskab måtte tjene i udlandet, som fx udbytte-, rente- og royaltyindtægter, skal fortsat medregnes i den danske indkomstopgørelse jf. statsskattelovens § 4. Dermed også sagt, at territorialprincippet kun gælder delvist. Der findes endvidere en række ikke ubetydelige undtagelser til princippet, bl.a. international sambeskatning og CFC-beskatning⁷⁷. Territorialprincippet kan illustreres ved følgende figur 13.

Figur 13 Sambeskatningskreds efter territorialprincippet

Kilde: Egen tilvirkning

⁷⁷ International sambeskatning behandles under afsnit 5. Andre undtagelser til territorialprincippet som CFC-beskatning, genanbringelser efter EBL, mobile borerigge og international skibs- og luftfart vil ikke blive behandlet i denne afhandling.

Datterselskabet B og det faste driftssted D indgår i en national sambeskatning, da de begge er hjemmehørende i Danmark. Koncernen har ikke valgt international sambeskatning og der foreligger ikke nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst eller anden aftale med land Y, som kan give Danmark beskatningsretten til den faste ejendom E. Dermed indgår den faste ejendom E samt Moderselskabet A og datterdatterselskabet C ikke i den danske nationale sambeskatning.

4.2.1 Fast driftssted

I forhold til anvendelsen af territorialprincippet er det vigtigt at afgrænse præcist, hvornår der i lovens forstand er tale om henholdsvis et fast driftssted og en fast ejendom. For disse tilfalder beskatningsretten i udgangspunktet udelukkende kildelandet, der skal dog tages hensyn til en eventuel dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Hvad der er omfattet af indkomsten fra et udenlandsk selskabs faste driftssteder i Danmark, er afgrænset i SEL § 2, stk. 1, litra a. Denne paragraf bruges ligeledes i SEL § 8, stk. 2, 2. pkt. i situationer, hvor et dansk selskab har et fast driftssted i udlandet. På den måde vil afgørelsen, af om der foreligger et fast driftssted i et andet land, alene bero på dansk ret herunder en eventuel dobbeltbeskatningsoverenskomst med det pågældende land⁷⁸. Det er således ligegyldigt, hvordan aktiviteten klassificeres efter lokale regler i kildelandet.

Begrebet "fast driftssted" i SEL § 2, stk. 1, litra a, fortolkes i overensstemmelse med art. 5 i OECD's modeloverenskomst jf. TfS 1996, 532 H og Skatteministerens svar på spørgsmål 28 vedrørende L 121. Ifølge OECD's modeloverenskomst art. 5 skal følgende tre betingelser (det primære fast driftssted-kriterium) være opfyldt, førend der kan konstitueres fast driftssted:

- Der skal være et forretningssted
- Dette forretningssted skal være fast
- Der skal helt eller delvist ske virksomhedsudøvelse gennem dette faste forretningssted

Modeloverenskomstens art. 5, stk. 4, afgrænser negativt, hvad et fast driftssted er. Heri fremgår det, at aktivitet af hjælpende eller forberedende karakter i forhold til hovedformålet ikke er omfattet af begrebet. I TfS 2011, 488 SR (SKM2011.288.SR) fik et tysk selskab ikke fast driftssted i forbindelse med togdrift i Danmark. Det tyske selskab havde lejet et lokale, hvor deres lokomotivførere kunne holde pause. Lokallet blev anset for værende et fast forretningssted, men aktiviteten ansås for værende af forberedende og hjælpende karakter, så det kunne ikke blive et fast driftssted.

Af Skatteministerens svar på spørgsmål 28 vedrørende L 121 fremgår det, at en kvalificeret agent, som handler på selskabets vegne, også udgør et fast driftssted. Dette fremgår ligeledes af OECD's model-

---

⁷⁸ Skatteministerens svar på spørgsmål 29 vedrørende L 121 (2004/05-02)

overenskomst art. 5 stk. 5, også kaldet det sekundære fast driftssted-kriterium. Der foreligger derimod ikke noget fast driftssted, hvis der er tale om en mægler, kommissionær eller anden uafhængig repræsentant, som handler indenfor rammerne af deres sædvanlige forretningsvirksomhed.

4.2.2 Fast ejendom

Om der foreligger indkomst fra en fast ejendom skal ligesom ved fast driftssted afgøres ud fra dansk ret, nærmere betegnet SEL § 8, stk. 2, 2. pkt. ud fra definitionen i SEL § 2, stk. 1, litra b. Heraf fremgår det, at selskaber er skattepligtige efter loven, når de *"i egenskab af ejer, medejer, brugs- eller indtægtsnyder oppebærer indtægt af en her i landet beliggende fast ejendom"*. Skattepligten omfatter også fortjeneste ved afståelse af fast ejendom omfattet af EBL og AL § 21 A. Begrebet "fast ejendom" fortolkes i overensstemmelse med OECD's modeloverenskomst artikel 6, hvor det fremgår af stk. 2, at begrebet defineres i henhold til lovgivningen i det land, hvor ejendommen ligger.

4.2.3 Dobbeltbeskatningsoverenskomster og territorialprincippet

Reglerne i territorialprincippet, om at indkomsten fra fast driftssted og/eller fast ejendom i et andet land ikke skal medregnes til den danske indkomstopgørelse, gælder ikke i de tilfælde som beskrives i SEL § 8, stk. 2, 3. pkt. Her fremgår det bl.a., at Danmark får beskatningsretten i tilfælde *"hvor kildelandet frafalder beskatningsretten i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller anden international aftale med Danmark"*. Der er således to betingelser, der skal være opfyldt, for at indkomsten fra henholdsvis fast driftssted og fast ejendom i udlandet kan holdes ude af dansk beskatning. For det første skal det faste driftssted eller den faste ejendom leve op til definitionen af disse i intern dansk ret jf. ovenstående afsnit. For det andet må der ikke foreligge en dobbeltbeskatningsoverenskomst, som giver Danmark beskatningsretten. Hvis ikke begge betingelser er opfyldt, vil beskatningsretten tilfalde Danmark.

Begrebet "anden international aftale" omfatter aftaler, som Danmark som stat har indgået med en anden stat samt aftaler indgået af danske statslige organisationer, som eksempelvis DANIDA jf. TfS 2008, 676 LSR (SKM2008.333.LSR).

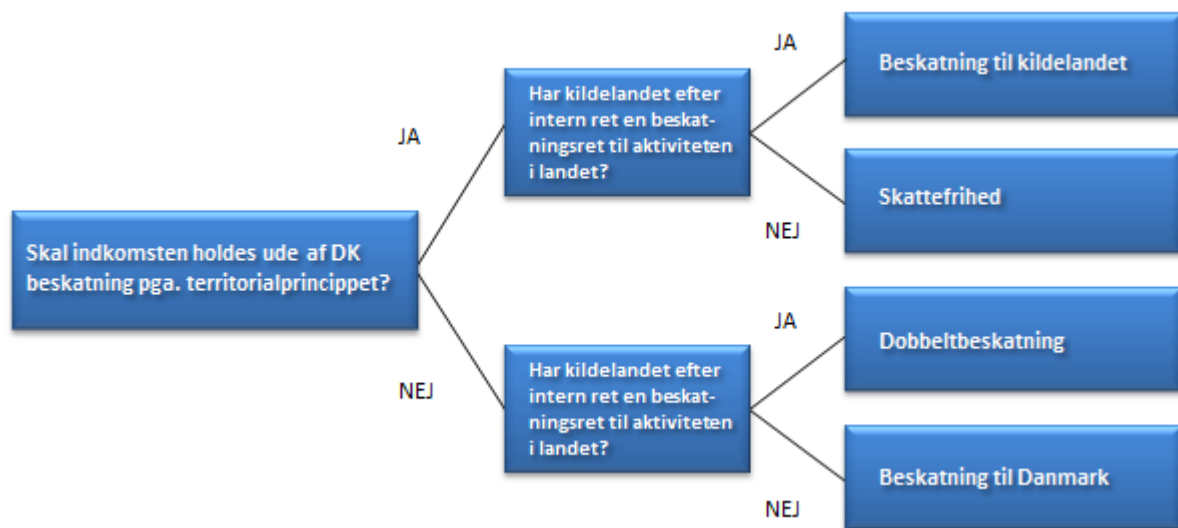
I forhold til begreberne "fast driftssted" og "fast ejendom" vil det for danske selskaber være lige så vigtigt at vide, hvordan det er muligt at undgå, at en aktivitet fastansættes som værende et fast driftssted. Et dansk selskabs aktiviteter i udlandet, som ikke efter loven bliver et fast driftssted, vil forsat blive beskattet i Danmark, og dermed kan eventuelle underskud forsat modregnes i den danske indkomstopgørelse for sambeskatningen. Dette er en fordel, hvis en dansk koncern eksempelvis ønsker at bevæge sig ind på nye markeder i udlandet, og det forventes, at dette vil være underskudsgivende i opstartsfasen. I denne situation vil det klart være i koncernens interesse at undgå etablering af et fast driftssted, for

netop at kunne udnytte disse underskud. Der er ikke tale om et datterselskab i udlandet, men blot at det danske selskab handler med udenlandske kunder.

Som tidligere nævnt er kildelandets vurdering af en aktivitet ikke afgørende i forbindelse med territorialprincippet jf. SEL § 2, stk. 1, litra a og litra b. Det betyder, at der i nogle tilfælde vil kunne forekomme dobbeltbeskatning, og i andre tilfælde at aktivitetens indkomst bliver skattefri i både Danmark og kildelandet. Dette illustreres i figur 14.

Figur 14 Hvem har beskatningsretten?

Kilde: Egen tilvirkning

Hvor der forekommer dobbeltbeskatning, vil det danske selskab kunne få creditlempelse for den skat, der er betalt i udlandet jf. LL § 33, stk. 1 og LL § 33, stk. 2 i de tilfælde, hvor der foreligger en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

4.3 Administrationsselskabet

Som en del af den radikale ændring af selskabsskatteloven i 2005 blev begrebet administrationsselskab indført. Jævnfør de tidligere reglerne skulle moderselskabet afregne skat, tillæg og renter med SKAT⁷⁹. Men som en konsekvens af indførslen af obligatorisk national sambeskatning var det ikke længere en selvfølgelighed, at moderselskabet var en del af den danske sambeskatning, hvilket gjorde indførslen af et administrationsselskab nødvendig.

Efter de nuværende regler i SEL § 31, stk. 6 skal der i en national sambeskatning udpeges et administrationsselskab, som står for indbetaling af indkomstskat for hele sambeskatningskredsen til skattevæsenet jf. SEL § 31, stk. 6, 7. pkt. Administrationsselskabet skal ligeledes sørge for at indbetale acontoskat, rest-

⁷⁹ Sambeskatning (2005), s. 120 – af Bent Ramskov et al.

skat, tillæg og renter til skattevæsenet jf. 8. pkt. I en sambeskatning beregnes der kun ordinær acontoskat for administrationsselskabet, der dermed indbetaler acontoskat for hele sambeskatningskredsen jf. SEL § 29 A, stk. 3. De andre selskaber i sambeskatningen indbetaler hver deres andel af den samlede acontoskat til administrationsselskabet.

I en national sambeskatning skal det øverste nationale moderselskab udpeges som administrationsselskab jf. SEL § 31, stk. 6. Når et selskab er udpeget som administrationsselskab, skal selskabet jf. sambeskatningsbekendtgørelsen⁸⁰ § 3 give besked til SKAT om dette. I tilfælde hvor der ikke er et dansk moderselskab i den danske sambeskatningskreds, men i stedet en række sideordnede søsterselskaber, da skal et af disse søsterselskaber udnævnes til administrationsselskab jf. SEL § 31, stk. 6, 2. pkt. Dette kan være i tilfælde, hvor et udenlandsk moderselskab har flere koncerngrene i Danmark og dermed flere sideordnede datterselskaber i Danmark. Her kan der frit vælges hvilket af disse søsterselskaber, der skal være administrationsselskab, så længe de er sideordnede. Det kan også være i tilfælde, hvor moderselskabet velsagtens er dansk, men hvor moderselskabet er en selskabsform⁸¹, der ikke kan indgå i sambeskatningen. Hvis de sideordnede søsterselskaber ikke kan blive enige om, hvilket af disse der skal være administrationsselskab, så lægges beslutningen over til det ultimative moderselskab.

Et fast driftssted kan være administrationsselskab i den danske sambeskatning i tilfælde, hvor et udenlandsk selskab kun ejer faste driftssteder i Danmark. Her er der ligesom ved søsterselskaber frit valg, så længe de faste driftssteder er sideordnede⁸². En fast ejendom kan i denne forbindelse sidestilles med et fast driftssted jf. SEL § 31, stk. 1, 4. pkt. Hvis et udenlandsk selskab både har et fast driftssted i Danmark og flere sideordnede søsterselskaber, kan det faste driftssted tillige vælges som administrationsselskab jf. TfS 2006, 173⁸³.

Som nævnt har administrationsselskabet ansvaret for at afregne skatter mm. til skattevæsenet. I den forbindelse kan SKAT udbetale overskydende skat og godtgørelse til administrationsselskabet med frigørende virkning jf. § 31, stk. 6, 9. pkt. Fordelingen af eventuel restskat og overskydende skat i koncernen kan som hovedregel ske efter et frit fordelingsprincip jf. styresignalet TfS 2010, 39 (SKM2009.759), så fremt fordelingsproceduren ligger fast, og proceduren gælder for alle selskaber i sambeskatningen. Tilmed må ingen af selskaberne i sambeskatningen, som følge af fordelingen stilles ringere, end tilfældet ville være i en "stand-alone" situation.

---

⁸⁰ Bekendtgørelse nr. 996 af 26. september 2006

⁸¹ Fx K/S eller I/S

⁸² Lovforslag L 121 (2004/05-02), Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, side 23

⁸³ TfS 2006, 173 – Skatteministerens svar til FSR om fortolkning af dele af selskabsskatteloven efter vedtagelsen af lovforslag L 121

Herudover kan administrationsselskabet have en række opgaver. Disse opgaver kan fastlægges i en sambeskatningsaftale. Det kan bl.a. aftales, hvordan der skal ske betaling af forskellige skatter til administrationsselskabet, enten ved brug af mellemregning eller kontant betaling ved hver eneste skattebetaling⁸⁴. Yderligere opgaver, der foretages af administrationsselskabet, kan være fastlæggelse af behov for indbetaling af acontoskat for de sambeskattede selskaber eller at forestå skatteplanlægning og dermed optimering af den skattemæssige situation for de sambeskattede selskaber.

I sambeskatningsbekendtgørelsens §§ 5-7 er der ligeledes oplistet en række forhold, som administrationsselskabet er forpligtet til at oplyse til SKAT:

- Ind- og udtræden af selskaber i sambeskatningen. Der skal gives meddelelse om den indkomstperiode der skal medregnes i sambeskatningsindkomsten. (§ 5)
- Årligt redegøre for koncernen og ændringer i koncernen, herunder hvilke selskaber der indgår i sambeskatningen og hvilke der ikke gør samt baggrunden for dette. Dette kan undlades, såfremt det fremgår af årsrapporten. (§ 6)
- Oplysning om fordeling af overskud og underskud mellem de sambeskattede selskaber, herunder fremførselsberettigede underskud i de enkelte selskaber. Hvis der ses bort fra et underskud, skal der redegøres for baggrunden for dette. (§ 7)

Der er ligeledes oplistet nogle forhold som administrationsselskabet skal oplyse om i forbindelse med rettidig selvangivelse i SEL § 31 B, stk. 2.

Hvis et administrationsselskab ikke længere indgår i sambeskatningen, skal der udpeges et nyt administrationsselskab jf. SEL § 31, stk. 6, 3. pkt. Det kan fx være ved likvidation, frasalg eller i omstruktureringstilfælde, hvor et andet selskab bliver øverste moderselskab ved en aktieombytning. Se hertil TfS 2006, 313 SR (SKM2006.105.SR), hvor det afvises, at et tidligere ultimativt moderselskab kan fortsætte som administrationsselskab efter en omstrukturering, hvor der er kommet et nyt ultimativt moderselskab. Når der udpeges et nyt administrationsselskab, skal SKAT hurtigst muligt have besked om dette jf. sambeskatningsbekendtgørelsen § 2, stk. 4

Ved udpegning af et nyt administrationsselskab skal rettigheder og forpligtelse fra det tidligere administrationsselskab overføres til det nye jf. SEL § 31, stk. 6, 4 pkt. på samme dag, som det nye administrationsselskab udpeges jf. TfS 2008, 233 SR (SKM2007.761.SR). Som en del af dette skal det tidligere administrationsselskab forpligte sig til at betale et beløb svarende til de forpligtelser, der overføres til det nye administrationsselskab jf. 5. pkt. Denne betalingsforpligtelse kan omfatte endnu ikke betalte selskabsskatter samt genbeskatningsforpligtelser som følge af skyggesambeskatning. Genbeskatningsforpligtel-

---

⁸⁴ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 81 - af *Guldmand et al.*

serne kan ofte være af en ret så betydelige størrelse. Overførsel af forpligtelsen til det nye administrationsselskab har dog ingen skattemæssige konsekvenser for hverken det tidligere eller nye administrationsselskab jf. 6 pkt.

Det tidligere administrationsselskabs betalingsforpligtelse indtræder i takt med, at det nye administrationsselskab skal afregne overfor SKAT jf. TfS 2008, 233 SR (SKM2007.761.SR). Det er således også først fra dette tidspunkt, at der opstår en fordring mellem det tidligere og det nye administrationsselskab. Forpligtelsen vil herefter blive mindre i takt med, at det nye administrationsselskab eksempelvis afregner de endnu ikke betalte skatter til SKAT, eller at genbeskatningsforpligtelsen bliver mindre som følge af overskud i de selskaber, hvor der er udnyttet underskud.

Skyldforholdet, som denne betalingsforpligtelse skaber, vil i skattemæssig henseende være omfattet af reglerne i KGL, og derfor skal en form for rente fastsættes af den fordring, som betalingsforpligtelsen udgør⁸⁵. Betalingsforpligtelsen skal dog først forrentes fra tidspunktet for rettidig betaling. Renten skal fastsættes på markedsvilkår i overensstemmelse med armslængdeprincippet⁸⁶.

Det tidligere administrationsselskabs forpligtelse til at betale et beløb svarende til de overførte forpligtelser kan vise sig at blive problematisk i en situation, hvor det tidligere administrationsselskab bliver nødlidende. Det må derfor tilrådes, at det nye administrationsselskab får stillet en bankgaranti for dette beløb af det tidligere administrationsselskab, eller at der sker effektiv betaling af forpligtelsen på dagen for overførslen af rettigheder og forpligtelser⁸⁷.

I en dansk sambeskatningskreds kun bestående af sideordnede søsterselskaber er det ikke et krav, at det nuværende administrationsselskab udtræder af sambeskatningen, for at der kan vælges et nyt administrationsselskab. Her er det i stedet muligt at vælge et nyt administrationsselskab blandt de andre søsterselskaber, uden at der er sket en ændring i koncernens selskabsretlige opbygning⁸⁸.

Kravet om, at administrationsselskabet altid skal være det øverste moderselskab i en koncern kan fraviges i en koncern med flere underkoncerner jf. TfS 2007, 189 (SKM2006.772.SR). Her kan der i hver af underkoncernerne etableres et mellemadministrationsselskab i det øverst beliggende selskab i underkoncernen. Det enkelte mellemadministrationsselskab skal styre underkoncernens skatteafregning over for det øverste administrationsselskab. Skatterådet afviser dog i ovenstående afgørelse, at underskud i

---

⁸⁵ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 318 – af Erik Werlauff

⁸⁶ Lovforslag L 121 (2004/05-02), Skatteministerens svar til spørgsmål 69

⁸⁷ Sambeskatning (2009) s. 202 – af Bent Ramskov og Torben Buur

⁸⁸ TfS 2006, 173 – Skatteministerens svar til FSR om fortolkning af dele af selskabsskatteloven efter vedtagelsen af lovforslag L 121

den ene underkoncern kun kan fordeles mellem selskaberne i denne ene underkoncern, da SEL § 31, stk. 2 foreskriver fuld fordeling af underskud mellem alle selskaber i hele koncernen⁸⁹.

4.4 Krav om samme indkomstår

Alle selskaber omfattet af en national sambeskatning skal opgøre den skattepligtige indkomst for samme periode som administrationsselskabet jf. SEL § 31, stk. 7. Dermed sagt at de skal have samme indkomstår jf. SEL § 10, stk. 5, uanset de enkelte selskabers regnskabsår efter de selskabsretlige regler. I de fleste koncerner har selskaberne dog også sammenfaldende regnskabsår jf. ÅRL § 15, stk. 5 samt af rent praktiske hensyn til koncernregnskabet.

SEL § 10, stk. 5, 2-5. pkt. omhandler forskellige situationer, hvor der skal ske omlægning af indkomstår. Nedenfor vil hver af disse situationer blive gennemgået og eksemplificeret i figurer, der viser, hvornår sambeskatningen vil begynde i de forskellige situationer. Fælles for omlægning af indkomstår er, at et indkomstår normalt maksimalt kan udgøre 18 måneder, men ved lov nr. 343 af 18. april 2007 blev det indført som følge af SEL § 10, stk. 5, at et nystiftet selskabs første indkomstår kan være længere end 18 måneder jf. SEL § 4, stk. 2.

Hvis der inddrages et selskab i sambeskatningen, som ved etablering af koncernforbindelsen har et andet indkomstår end administrationsselskabet, da skal dette selskabs indkomstår omlægges til samme periode som administrationsselskabets indkomstår jf. SEL § 10, stk. 5, 2. pkt. Hvis selskaberne ikke selv foretager omlægningen, vil skattemyndighederne gøre dette, herunder foretage en skønsmæssig fordeling af det, der ikke er selvangivet korrekt som følge af det nye indkomstår⁹⁰. En omlægning af indkomståret i et selskab, der er ny i sambeskatningskredsen, skal ske under hensyn til reglerne i § 10, stk. 1-4, der bl.a. skal sikre, at ingen indkomstperiode overspringes eller dubleres. § 10, stk. 2 foreskriver, at omlægning af indkomstår skal meddeles til SKAT inden udløbet af det indkomstår, der ønskes omlagt.

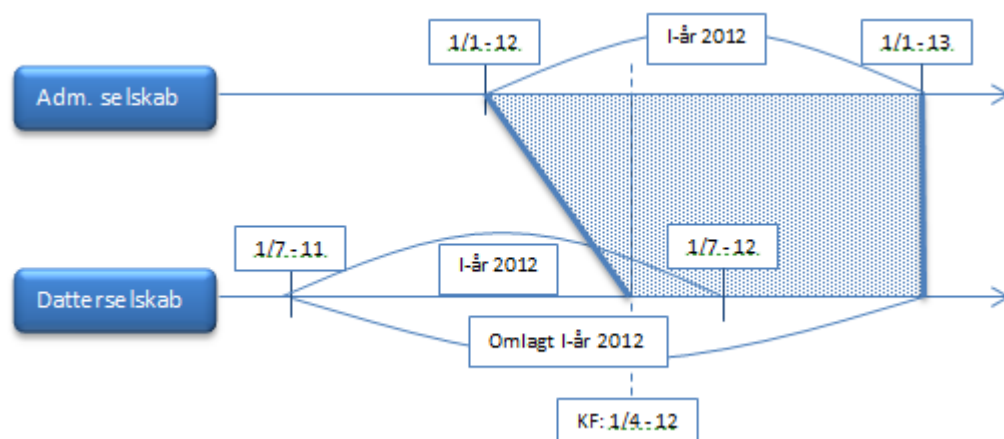
I nedenstående figur 15 er vist et eksempel på en omlægning af indkomstår i en situation, hvor koncernforbindelsen etableres d. 1/4 2012. Administrationsselskabet har kalenderårsregnskab og datterselskabet har bagud forskudt indkomstår, der løber fra d. 1/7 2011 til den 30/6 2012. Koncernforbindelsen etableres dermed på et tidspunkt, hvor begge selskaber befinder sig i indkomståret 2012.

---

⁸⁹ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 318 – af Erik Werlauff

⁹⁰ Note 487 til SEL § 31, stk. 7

Figur 15 Begge selskaber befinder sig i samme indkomstår

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.3 samt TfS 2007, 367 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Da etablering af koncernforbindelsen finder sted i begge selskabers indkomstår 2012, skal datterselskabets indkomstår 2012 omlægges og forlænges, så det udløber samtidig med administrationsselskabets indkomstår jf. SEL § 10, stk. 5, 2. pkt. Datterselskabets indkomstår 2012 løber således fra 1/7 2011 til 31/12 2012, dermed en periode på 18 måneder.

Det skraverede område viser hvilke perioder, der for de to selskaber skal medregnes til sambeskatningsindkomsten for 2012. For administrationsselskabet skal hele indkomsten medregnes, mens det for datterselskabet kun er indkomst for perioden, hvor selskaberne har været sambeskattet, dermed 1/4 til 31/12, der skal medregnes. Indkomst i datterselskabet fra 1/7 2011 til 31/3 2012 skal selvangives særskilt eller indgå i en eventuel overdragende concerns sambeskatning.

Administrationsselskabets indkomstår kan ligeledes omlægges, da SEL § 31 B, stk. 1, 3. pkt. foreskriver, at omlægning ved etablering af koncernforbindelse kan ske på en anden måde end i § 10, stk. 5, hvis administrative hensyn taler for det, og koncernen ikke opnår særlige skattemæssige fordele herefter. Det kan fx være i en situation, hvor et selskab indtræder i en koncern og bliver administrationsselskab, og hvor de andre selskaber i koncernen har samme indkomst- og regnskabsår, der er anderledes fra administrationsselskabets indkomstår. Her vil der være tale om et administrativt hensyn, som ifølge SKAT taler for en omlægning af administrationsselskabets indkomstår jf. TfS 2006, 1024 SR (SKM2006.601.SR). Et gyldigt administrativt hensyn må også anses at være i tilfælde, hvor et holdingselskab bliver administrationsselskab for et driftsselskab med et andet indkomstår end holdingselskabet. Hvis administrationsselskabet er nystiftet, vil det dog kunne have indkomstår, som selskabet ønsker det, og derfor vil omlægning af administrationsselskabets indkomstår ikke være relevant.

For at der kan ske omlægning af administrationsselskabets indkomstår jf. SEL § 31 B, stk. 1, 3. pkt., kræves der tilladelse fra SKAT, der konkret vurderer, om der foreligger administrative hensyn og opnåelse af skattemæssige fordele af omlægningen. Ud fra ordlyden i bestemmelsen samt forarbejderne er der ikke opsat nogen frist for anmodning om tilladelse til en sådan omlægning. Skatteministeren har dog til spørgsmål 67 vedrørende L 110 svaret, at der kan gives tilladelse til en omlægning efter indkomståret er udløbet, hvilket som nævnt umiddelbart ikke er muligt ved omlægning af datterselskabets indkomstår efter SEL § 10. Omlægning af indkomstår efter dets udløb kan være relevant i tilfælde, hvor et selskab med bagud forskudt indkomstår erhverver en koncern, der har kalenderårsindkomstår, og erhvervelsen sker efter det bagud forskudte indkomstårs udløb, men inden kalenderåret er slut. SKAT vil dog i hver konkret sag afgøre, om det senere anmodningstidspunkt skyldes, at selskaberne har konstateret en ændring i indkomstforholdende, der vil medføre en skattemæssig fordel, hvis administrationsselskabets indkomstår omlægges fremfor datterselskabets indkomstår. I en sådan situation vil Skatterådet nægte omlægning af indkomstår, og de almindelige regler skal i stedet følges⁹¹.

Hvis der i ovenstående eksempel i figur 15 i stedet ønskes at omlægge administrationsselskabets indkomstår, vil det betyde, at administrationsselskabets indkomstår 2012 bliver forkortet. Nedenstående figur 16 viser konsekvensen af dette. Omlægningen af indkomstår sker fortsat i indkomståret 2012 for begge selskaber. Administrationsselskabets indkomstår 2012 omlægges, så det udløber på samme tid som datterselskabets indkomstår 2012, nemlig d. 30/6 2012. Dermed løber administrationsselskabets indkomst fra 1/1 2012 til 30/6 2012. Da et administrationsselskab ikke må have flere delperioder i samme indkomstår jf. TfS 2007, 336 SR (SKM2007.225.SKAT), skal hele administrationsselskabets omlagte indkomstår 2012 medregnes til sambeskatningsindkomsten, dermed fra 1/1 2012 til 30/6 2012.

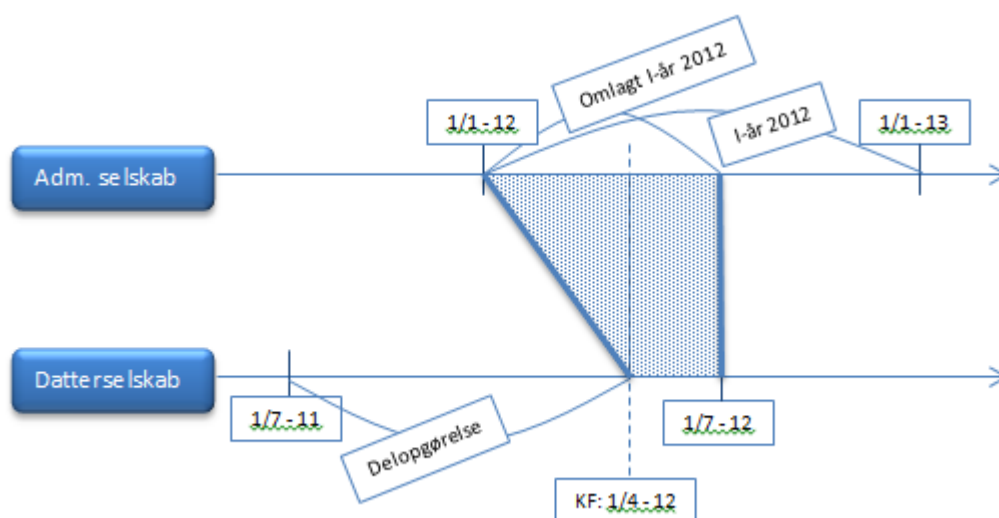
For datterselskabet er det ligesom i ovenstående figur 15 kun den del af indkomsten, der ligger efter etablering af koncernforbindelsen, der skal medregnes til sambeskatningsindkomsten for 2012. Derfor skal der laves en delopgørelse i datterselskabet for perioden frem til etablering af koncernforbindelse, dermed fra 1/7 2011 til 31/3 2012.

Administrationsselskabet begynder d. 1/7 2013 på indkomstår 2013 sammen med datterselskabet.

---

⁹¹ Skatteministerens svar på spørgsmål 67 vedrørende L 110 (2006/07)

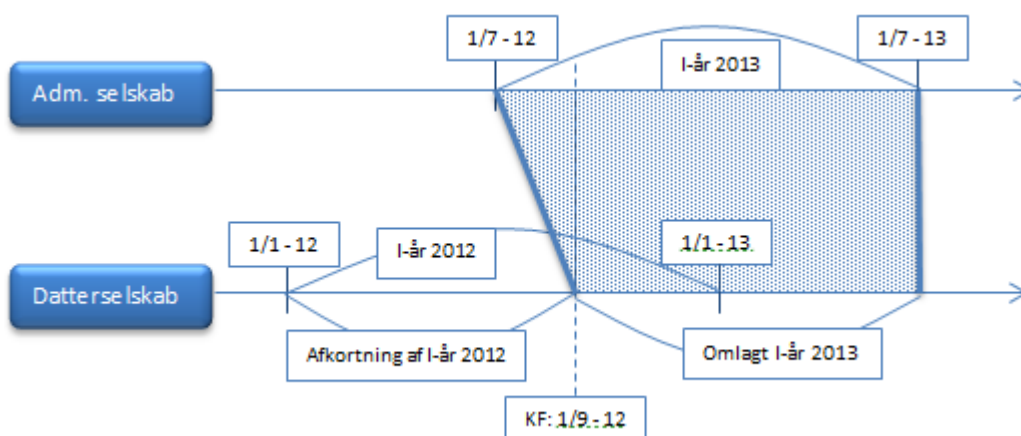
Figur 16 Begge selskaber befinder sig i samme indkomstår – administrationsselskabets indkomstår omlægges

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.3.3 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Hvis en koncern ønsker at omlægge datterselskabets indkomstår, hvor administrationsselskabet har påbegyndt et indkomstår, som det tilkøbte datterselskab endnu ikke har påbegyndt på tidspunktet for etablering af koncernforbindelsen, da anses datterselskabets indkomstår for udløbet på dette tidspunkt jf. SEL § 10, stk. 5, 3.pkt., se nedenstående figur 17. Udgangspunktet er stadig, at datterselskabets indkomstår omlægges, så det udløber samtidig med administrationsselskabets indkomstår.

Figur 17 Administrationsselskab har påbegyndt et indkomstår, som datterselskab endnu ikke har påbegyndt

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.3 samt TfS 2007, 367 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

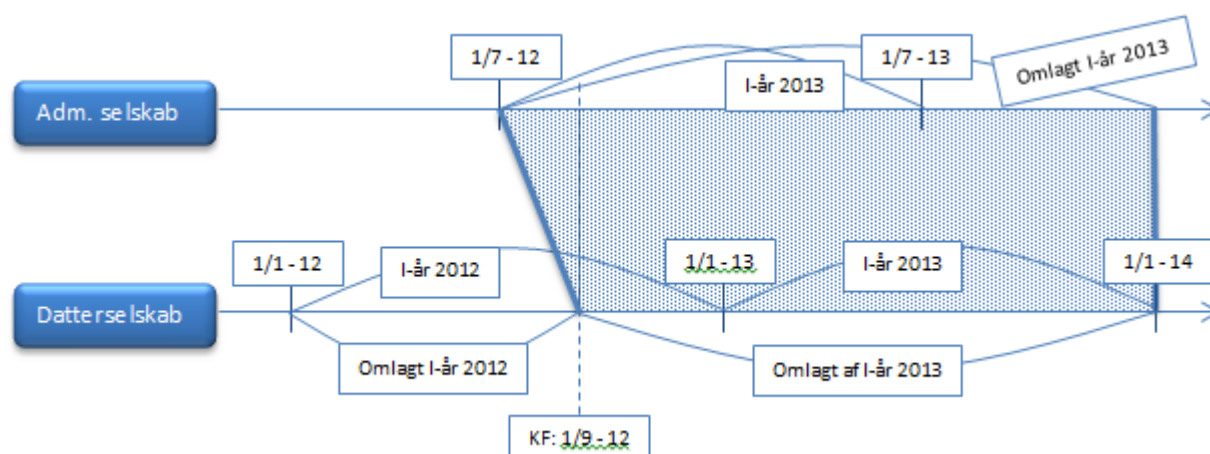
Hvis datterselskabets indkomstår ikke anses for at være udløbet på tidspunktet for etablering af koncernforbindelse, men i stedet kan omlægges efter SEL § 10, stk. 5, 2. pkt., hvorefter indkomståret vil være fra 1/1 2012 til 30/6 2013, da vil datterselskabet springe over enten indkomståret 2012 eller 2013,

hvilket ikke er tilladt jf. SEL § 10, stk. 2, 2. pkt. Derfor afkortes datterselskabets indkomstår 2012, så det udløber på tidspunktet for etablering af koncernforbindelse. Datterselskabets indkomstår 2013 begynder d. 1/9 2012 og løber indtil administrationsselskabets indkomstår 2013 afsluttes.

Modsat kan der være tale om en situation, hvor en koncern ønsker at omlægge administrationsselskabets indkomstår, og koncernforbindelsen etableres på et tidspunkt, hvor administrationsselskabet har påbegyndt et indkomstår, som datterselskabet endnu ikke har påbegyndt. Nedenstående figur 18 viser en sådan situation. Datterselskabets indkomstår 2012 anses ligeledes her for udløbet på tidspunktet for etablering af koncernforbindelse. Dermed vil datterselskabets indkomstår 2013 blive forlænget, så det løber fra 1/9 2012 til 31/12 2013. Modsat eksemplet i figur 17 forlænges administrationsselskabets indkomstår 2013 her, så det udløber sammen med datterselskabets indkomstår 2013. Der kan henses til TfS 2007, 344 (SKM2007.134.SR), der omhandler en lignende situation.

Figur 18 Administrationsselskabets indkomstår omlægges, hvor administrationsselskabet har påbegyndt et indkomstår, som datterselskabet endnu ikke har påbegyndt

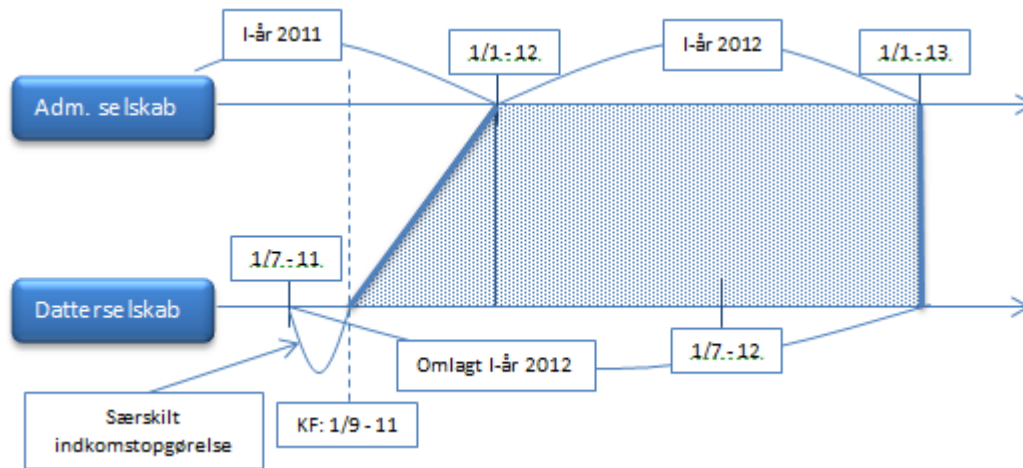

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.3.3 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Det kan ligeledes forekomme, at datterselskabet har påbegyndt et indkomstår på tidspunktet for etablering af koncernforbindelsen, som administrationsselskabet ikke har påbegyndt, og hvor det er datterselskabets indkomstår, der ønskes omlagt. I en sådan situation vil datterselskabets indkomstår ikke udløbe ved tidspunktet for etablering af koncernforbindelse, da indkomståret i så fald ville blive dubleret, hvilket ikke er tilladt efter jf. SEL § 10, stk. 2, 2. pkt., se figur 19. Hvis datterselskabets indkomstår 2012 skal udløbe ved tidspunktet for etablering af koncernforbindelse, vil indkomståret 2012 løbe fra 1/7 2011 til 31/8 2011. Da datterselskabet først skal påbegynde indkomstår 2013 på samme tid som administrationsselskabet, d. 1/1 2013, vil perioden fra 1/9 2011 til 31/12 2012 dermed blive en dublering af enten indkomstår 2012 eller 2013. Derfor forlænges datterselskabets indkomstår 2012, så det løber fra 1/7

2011 til 31/12 2012. Der skal laves en særskilt indkomstopgørelse for datterselskabet for perioden fra 1/7 2011 indtil etablering af koncernforbindelse d. 31/8 2011.

Figur 19 Datterselskab har påbegyndt et indkomstår, som administrationsselskab endnu ikke har påbegyndt

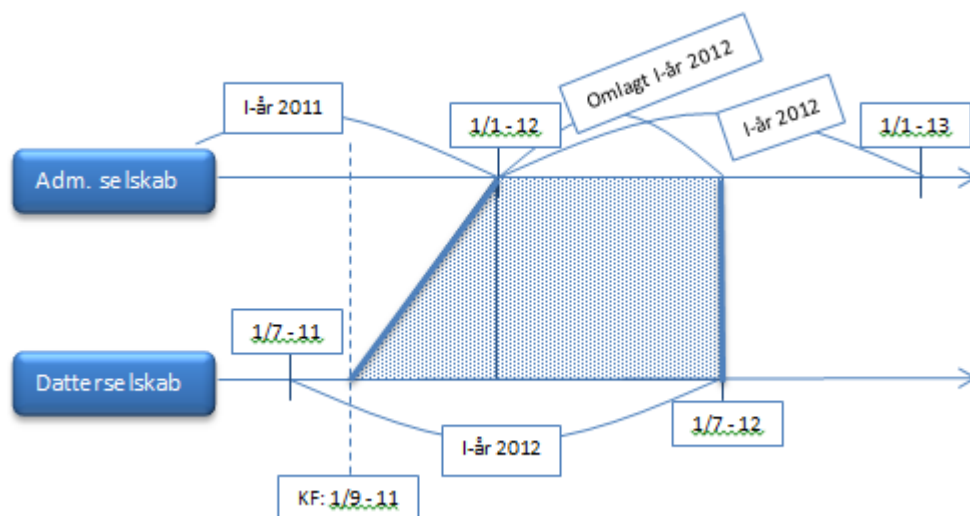

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.3 samt TfS 2007, 367 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Den modsatte situation af figur 19, hvor administrationsselskabets indkomstår i stedet ønskes omlagt, kan ligeledes forekomme. Her vil datterselskabet have påbegyndt et indkomstår på tidspunktet for etablering af koncernforbindelse, som administrationsselskabet endnu ikke har påbegyndt. Som det kan ses i figur 20 vil administrationsselskabets første indkomstår i sambeskatningen derfor blive forkortet. Dette er nødvendigt, da et administrationsselskab som tidligere nævnt ikke må have flere delperioder i samme indkomstår jf. TfS 2007, 336 SR (SKM2007.225.SKAT). Derfor påbegyndes administrationsselskabets indkomstår 2012 som normalt, men udløber på samme tid som datterselskabets indkomstår.

Dette kan udledes af praksis samt bemærkningerne til L 121, da en sådan situation ikke er direkte reguleret i loven.

Figur 20 Administrationsselskabets indkomstår omlægges, hvor datterselskab har påbegyndt et indkomstår, som administrationsselskab endnu ikke har påbegyndt

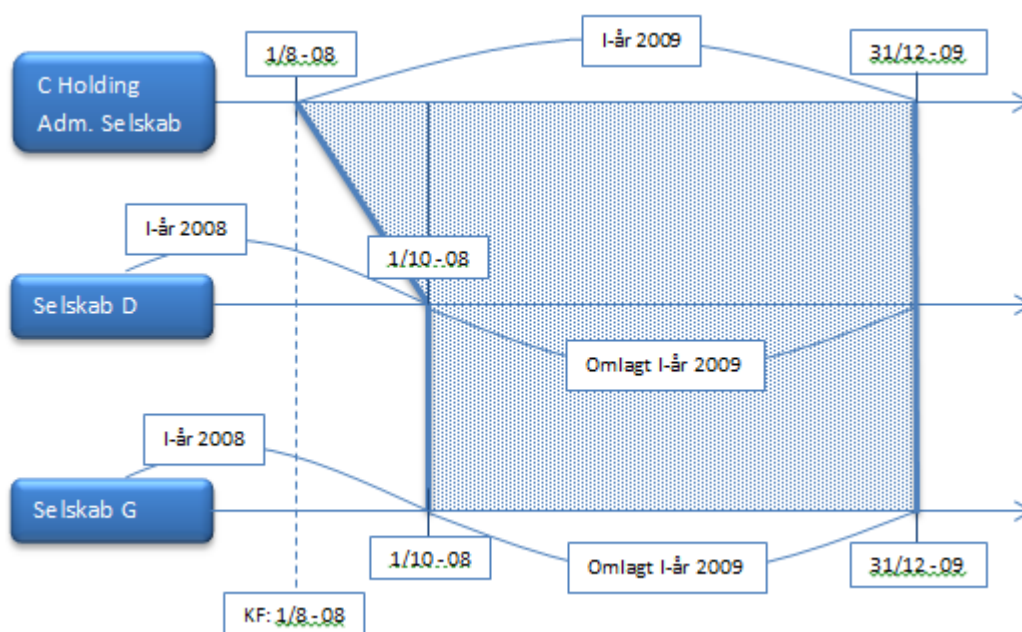

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.3.3 (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Hvis der er tale om et nystiftet selskab, der etablerer koncernforbindelse i sin første indkomstperiode, vil det nystiftede selskab indtræde i sambeskatning med virkning fra selskabets første indkomstperiode, når selskabet, der etableres forbindelse med, endnu ikke har påbegyndt det indkomstår, som det nystiftede selskabs indkomstperiode starter i jf. SEL § 10, stk. 5, 4. pkt. Se hertil TfS 2009, 238 SR (SKM2008.923.SR), hvor det nystiftede selskab C Holding skal være administrationsselskab for en række datterselskaber, bl.a. selskaberne D ApS og G ApS, der har bagud forskudt indkomstår fra 1/10 til 30/9. Afgørelsen er illustreret i figur 21. C Holding bliver stiftet i perioden mellem d. 1/7 2008 og 30/9 2008 og skal have indkomstår, der svarer til kalenderåret, hvilket betyder at C Holding kan vælge enten kort eller langt første indkomstår. Hvis det antages, at der vælges et langt første indkomstår, vil dette blive længere end 12 måneder. Dermed vil C Holding blive stiftet og påbegynde indkomståret 2009, før selskaberne D og G påbegynder deres indkomstår 2009. For sambeskatningen mellem C Holding og selskaberne D og G betyder det, at selskaberne D og G skal fortsætte det påbegyndte indkomstår (for 2008) og vil først indtræde i sambeskatningen fra tidspunktet for indtrædelse i samme indkomstår som administrations-selskabet. D og G vil derfor omlægge indkomståret, så begge selskaber får et indkomstår 2009 fra d. 1/10 2008 til d. 31/12 2009 og selskaberne vil derfor blive sambeskattet fra og med indkomståret 2009.

I illustrationen af TfS 2009, 238 SR er det antaget, at C Holding bliver stiftet d. 1/8 2008.

Figur 21 Tfs 2009, 238 SR – sambeskatning med nystiftet administrationsselskab

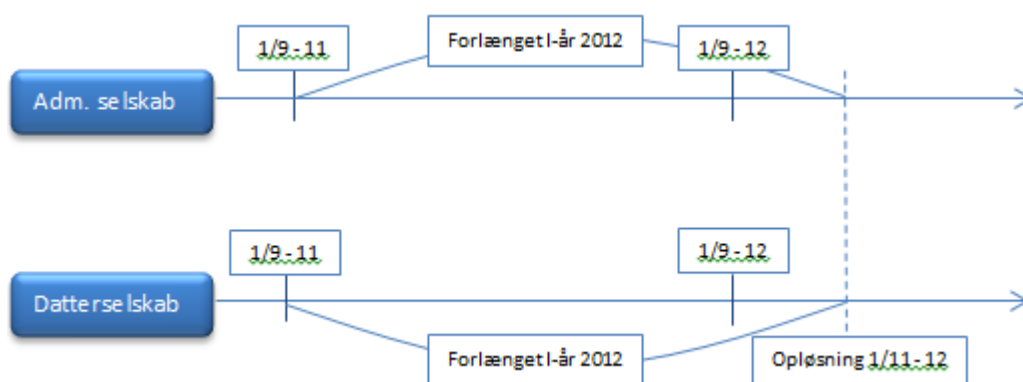

Kilde: Egen tilvirkning efter Tfs 2009, 238 SR (KF = etablering af koncernforbindelse, I-år = indkomstår)

Alternativt kan C Holding vælge et kort første indkomstår, hvormed indkomståret 2008 bliver afsluttet d. 31/12 2008. Dermed vil sambeskatning påbegyndes i indkomståret 2008, hvorfor selskaberne D og G vil få forlænget deres indkomstår 2008, så disse udløber d. 31/12 2008 sammen med C Holdings indkomstår 2008.

SEL § 10, stk. 5, 5. pkt. omhandler en situation, hvor et selskab med bagud forskudt indkomstår opløses efter dets indkomstår er udløbet, men før det vedkommende kalenderår er udløbet. I en sådan situation vil det sidste indkomstår udgøre hele perioden fra indkomstårets begyndelse og indtil opløsningen finder sted jf. SEL § 5, stk. 2. I nedenstående figur 22 opløses administrationsselskabet d. 1/11 2012. Sambeskatningskredsen har bagud forskudt indkomstår, der udløber d. 31/8 2012. På baggrund af SEL § 5, stk. 2 forlænges administrationsselskabets indkomstår 2012 indtil opløsningen har fundet sted d. 1/11 2012, i og med at opløsningen finder sted inden kalenderåret er afsluttet.

Figur 22 Opløsning af selskab med bagud forskudt indkomstår

Kilde: Egen tilvirkning

SKAT er af den opfattelse, at en opløsning af administrationsselskabet betyder, at datterselskaberne også skal have forlænget deres indkomstår indtil opløsningen har fundet sted⁹². Dette skyldes, at alle selskaber i sambeskatningen, der er omfattet af SEL § 31 eller § 31 A, stk. 4, skal have samme indkomstår som administrationsselskabet jf. SEL § 10, stk. 5. SKAT henviser ligeledes til SEL § 31, stk. 7, hvorefter alle selskaber i sambeskatningen skal opgøre den skattepligtige indkomst for samme periode som administrationsselskabet uanset regnskabsåret efter de selskabsretlige regler. Derfor vil både administrationsselskabet og datterselskabet i figur 22 få forlænget deres indkomstår, så de udløber på tidspunktet for opløsning af administrationsselskabet d. 1/11 2012.

Hvis det i stedet er datterselskabet, der opløses, vil det ikke have nogen betydning for administrationsselskabets indkomstår, da administrationsselskabet ikke skal have samme indkomstår som datterselskabet⁹³. Derfor vil det kun være datterselskabets indkomstår, der bliver forlænget.

4.5 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten

Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten kan overordnet opdeles i to hovedområder: Tilfælde hvor der har været sambeskatning hele året, og tilfælde hvor der ikke har været sambeskatningen hele året. I begge tilfælde gælder der en række generelle regler, herunder anvendelse af underskud og begrænsning af brugen af underskud. I sidstnævnte tilfælde gælder nogle specifikke regler vedrørende udarbejdelse af delopgørelser.

Om opgørelsen af sambeskatningsindkomsten for en koncern gælder følgende jf. SEL § 31, stk. 2, 1. pkt.:

"For sambeskattede selskaber opgøres en sambeskatningsindkomst, der består af summen af den skattepligtige indkomst for hvert enkelt selskab omfattet af sambeskatningen opgjort efter skattelovgivningens almindelige regler med de undtagelser, der gælder for sambeskattede selskaber"

⁹² Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.3

⁹³ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 85 - af Guldmand et al.

Med de almindelige regler menes reglerne om indkomstopgørelse i statsskatteloven, ligningsloven, afskrivningsloven m.fl.. Udgangspunktet er dermed, at den skattepligtige indkomst skal opgøres efter samme regler som for selskaber, der ikke er sambeskattede. Der findes dog særlige regler om anvendelse af underskud og om ind- og udtræden af sambeskatning, samt tilskud der ydes mellem sambeskattede selskaber.

Der er ingen krav om, at de sambeskattede selskaber skal bruge samme opgørelsesprincipper. De enkelte selskaber er som sådan uafhængige af hinanden. Periodiseringen for det enkelte selskab vil dog afhænge indirekte af de andre sambeskattede selskaber, da der er krav om samme indkomstår for alle selskaberne i sambeskatningen jf. SEL §§ 10, stk. 5 og 31, stk. 5. Skattelovgivningens almindelige regler omfatter også, at kildebegrænset tab kun kan modregnes i tilsvarende gevinst i samme selskab⁹⁴. Et tab på fx en fast ejendom i et sambeskattet selskab kan derfor ikke modregnes i en tilsvarende gevinst i et andet sambeskattet selskab. Sambeskatningsindkomsten vedrører således kun løbende indtægter og udgifter.

Indkomsten fra de enkelte sambeskattede selskaber skal medregnes 100 % i opgørelsen af sambeskatningsindkomsten, uanset hvor stor en ejerandel moderselskabet har i diverse datterselskaber. Det blev fastslået i afsnit 3.3 af der kan foreligge koncernforbindelse, selvom moderselskabets ejerandel i datterselskabet er under 50 % jf. også SEL § 31 C, stk. 4. Der skal således ikke laves en ny indkomstopgørelse, hver gang ejerandelen i et koncernforbundet selskab ændres, hvis bare selskabet efter ændringen forsat er omfattet af sambeskatningen⁹⁵. Reglerne om at indkomsten skal medregnes fuldt ud, uanset ejerandel, skal ses i sammenhæng med reglerne i SEL § 31, stk. 8 om fordeling af skatter mv. mellem de koncernforbundne selskaber. Hvis koncernforbindelsen mellem moder og datter ikke har været etableret hele året, gælder det, at kun indkomsten fra datterselskabet for den del af året, hvor der har været koncernforbindelse efter SEL § 31 C, medregnes ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten jf. SEL § 31, stk. 5, 1. pkt.

Efter territorialprincippet skal indkomsten fra koncernforbundne udenlandske selskabers faste driftssteder og faste ejendomme beliggende i Danmark medregnes ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten. Modsat ved selskaber medregnes indkomsten her kun i forhold til det udenlandske koncernselskabets ejerandel i henholdsvis det faste driftssted eller den faste ejendom i Danmark⁹⁶. Dette kan ikke

---

⁹⁴ Kilde- eller artsbegrænset tab omfatter diverse paragraffer i ABL, KGL og EBL

⁹⁵ I det oprindelige lovforslag L 153 (2004/05), blev der lagt op til, at der skulle udarbejdes en indkomstopgørelse, hver gang moderselskabets ejerandel i datterselskabet blev ændret i løbet af indkomståret. Det blev dog opgivet igen for at undgå de administrative byrder, som disse indkomstopgørelser ville medføre.

⁹⁶ L121, Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s. 17

læses direkte i lovteksten, men fremgår af de almindelige principper, tilsvarende reglerne om medregning af indkomsten ved deltagelse i I/S og lignende⁹⁷.

4.5.1 Anvendelse af underskud

Den væsentligste fordel ved at indgå i sambeskatning er, at selskaber på tværs af koncernen kan anvende hinandens underskud til modregning i positive indkomster og derved nedbringe deres samlede skattepligtige indkomst her og nu. Med vedtagelse af L 173 er der indført regler om begrænsning for udnyttelse af underskud. Reglerne omfatter, at underskud nu kun kan fradrages i 60 % af den skattepligtige indkomst, der overstiger et grundbeløb på 7,5 mio. jf. SEL § 12, stk. 2. Der er ingen begrænsninger for indkomster, der ikke overstiger grundbeløbet, hvormed underskud derfor kan fradrages 100 % som hidtil.

Reglerne for anvendelse af underskud for en sambeskatning findes i SEL § 31, stk. 2, 3.-8. pkt. Bestemmelsen er omskrevet med vedtagelsen af L 173, for at gøre den mere overskuelig. Der er dog ikke lavet om i underskudsrækkefølgen med omskrivning af reglerne, så underskud fremføres som hidtil⁹⁸. Rækkefølgen hvormed underskud skal anvendes i en sambeskatning er således som følger:

1. Egne særunderskud fra indkomstperioder forud for sambeskatningen. Disse underskud kan kun bruges af selskabet selv.
2. Egne underskud fra tidligere indkomstår i den aktuelle sambeskatning.
3. Det aktuelle indkomstårs underskud fra et eller flere sambeskattede selskaber fordeles holdsmæssigt mellem de overskudsgivende selskaber.
4. Andre selskabers underskud fra tidligere indkomstår i sambeskatningen, herunder underskud i subsambeskatninger.

Det gælder i øvrigt, at *"et selskab, der modregner underskud fra tidligere indkomstperioder, skal modregne de ældste underskud først"* jf. SEL § 31, stk. 2, 9. pkt.

De overskudsgivende selskaber som udnytter andres selskabers underskud, skal betale kompensation i form af sambeskatningsbidrag, for at kunne bruge disse underskud.

For at kunne udnytte andre sambeskattede selskabers underskud fra tidligere indkomstperioder, er det dog en forudsætning, at begge selskaber indgik i samme sambeskatning i det indkomstår, hvor underskuddet opstod, og at sambeskatningen ikke efterfølgende har været afbrudt jf. 10. pkt.

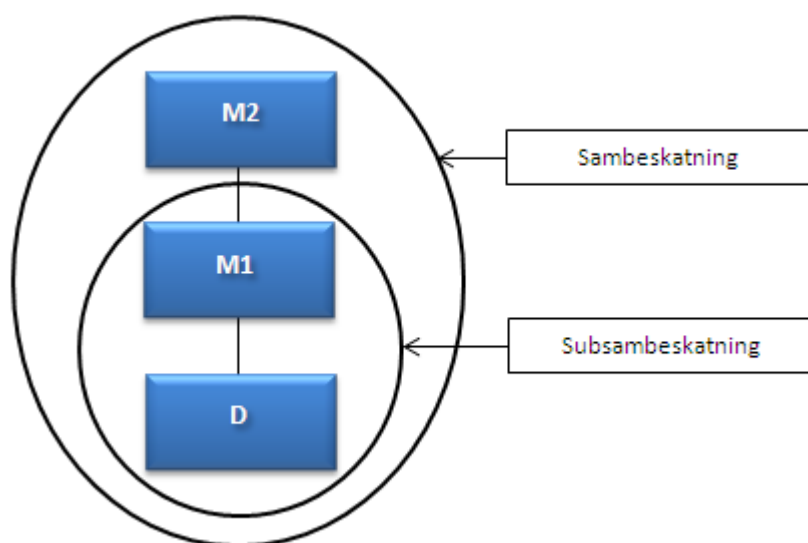
SEL § 31, stk. 2, 10. pkt. omfatter ikke kun underskud i sambeskatningen som helhed, men omfatter også underskud mellem selskaber i en allerede eksisterende subsambeskatning, som inddrages i en

⁹⁷ Sambeskatning (2009) s. 121 – af Bent Ramskov og Torben Buur

⁹⁸ Bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 2, nr. 12

overordnet sambeskatning. Underskud fra en ældre subsambeskatning anvendes før modregning af underskud i en nyere overordnet sambeskatning jf. 9. pkt. En subsambeskatning kan opstå, hvis selskabet M2 fx erhverver selskabet M1, som i forvejen er moderselskab i en sambeskattet koncern med datterselskabet D. M2 bliver nu overordnet moder og der etableres en ny sambeskatning mellem M2, M1 og D. Det oprindelige moderselskab M1 og datterselskabet D vil herefter optræde som en subsambeskatning. Dette er illustreret i figur 23.

Figur 23 Eksempel på subsambeskatning

Kilde: Egen tilvirkning

Af SEL § 31, stk. 2, 8. pkt. fremgår det, at *"... selskaber med resterende underskud i indkomståret eller resterende underskud fra tidligere indkomstperioder, fremføres disse til modregning i efterfølgende indkomstår efter reglerne herom"*. Det er først, når underskuddene er anvendt og fremført efter de ovenstående regler, at administrationsselskabet kan opgøre sambeskatningsindkomsten.

Anvendelse af underskud kan illustreres ved følgende eksempel, hvor selskab A er moderselskab i en koncern bestående af datterselskab C og datterdatterselskab D. Moderselskabet A erhverver d. 1. juli 2013 endvidere datterselskabet B, som derved kommer med i sambeskatningen. Alle selskaberne er danske og alle datterselskaberne ejes 100 %. Følgende figur viser fremførte underskud fra 2012 og indkomsten fra 2013:

Figur 24 Fremførte underskud og årets indkomst

Selskab	Fremførte underskud 2012	Indkomst 2013
A	-100	200
B	0	1/1 – 30/6 -300
		1/7 – 31/12 200
C	-100	-50
D	-50	150

Kilde: Egen tilvirkning efter eksemplet i bemærkningerne til L 121 (2004/05), § 1, nr. 16.

A og C har begge et særunderskud på 100, mens D har et særunderskud på 50. Selskaberne C og D har, før sambeskatningskredsen blev udvidet med selskab A, tidligere indgået i en sambeskatning med hinanden og begge deres fremførte underskud er opstået i denne tidligere subsambeskatning. Anvendelsen af koncernens underskud bliver således som følger:

Figur 25 Anvendelse af underskud

Selskab	Indkomst til sambeskatning 2013	Egne underskud fremføres	Indkomst herefter	Underskud i 2013 fordeles	Indkomst herefter	Underskud fra tidl. indkomst-år modregnes	Indkomst herefter	Underskud til fremførsel ultimo 2013
A	200	-100	100	-25	75	0	75	0
B	200	-200	0	0	0	0	0	-100
C	-50	0	-50	+50	0	0	0	-25
D	150	-50	100	-25	75	-75	0	0

Kilde: Egen tilvirkning efter eksemplet i bemærkningerne til L 121 (2004/05), § 1, nr. 16.

Ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten for 2013, opgøres først selskabernes egne underskud fra tidligere indkomstår. Herefter fordeles underskud fra 2013 forholdsmæssigt mellem de overskudsgivende selskaber, dvs. at underskuddet i C på 50 fordeles mellem A og D, som har overskud efter at have anvendt deres egne underskud.

Den del af underskuddet fra B, som selskabet ikke selv bruger i 2013, kan ikke bruges i de andre selskaber i koncernen. Underskuddet er opstået i perioden 1/1 – 30/6 2013, og er således opstået før B kom

med i sambeskatningen. Underskuddet er således B's særunderskud og kan kun bruges til modregning i B's egen positive indkomst.

Til sidst fremføres sambeskatningsunderskud fra tidligere år til modregning. Det er kun C, der fortsat har fremførte underskud fra tidligere, som endnu ikke er brugt. Da underskuddet i C på 100 er opstået under subsambeskatning med D, kan underskuddet fremføres til modregning i D's positive indkomst. A har derimod ikke mulighed for at anvende underskuddet til modregning. Samlet ender indkomsten i D således med at blive nul, som i B og C, hvorimod A's indkomst ender på 75.

4.5.1.1 Underskud fra faste driftssteder

Der gælder det særlige om underskuddet fra et udenlandsk koncernselskabs faste driftssted i Danmark, at det kun kan modregnes i anden dansk sambeskatningsindkomst, hvis reglerne efter intern ret i det land, hvor selskabet hører hjemme, medfører, at underskuddet ikke kan modregnes i dette selskabs indkomst jf. SEL 31 stk. 2, 2. pkt.⁹⁹ Bestemmelsen skal sikre, at et underskud ikke bruges dobbelt, i den danske sambeskatning og det udenlandske selskab. Værnsreglen mod dobbeltfradrag i LL § 5 G (dobbeltdip) finder således anvendelse her.

Det er ikke utænkeligt, at underskud vil kunne modregnes i udlandet, da de fleste lande bruger et globalindkomstprincip¹⁰⁰. Det er uden betydning, om underskuddet rent faktisk bruges af det udenlandske selskab eller ej. Skatteministeren fastslår i svaret på spørgsmål 25 vedrørende L 119 (2003/04), at alene muligheden, for at underskuddet kan anvendes til modregning i det udenlandske selskab, er nok til af afskære underskuddet fra at blive brugt af andre selskaber i den danske sambeskatning. Hvis det andet land kun beskatter efter territorialprincippet, kan underskud dog bruges i Danmark, ligesom det også kan bruges, hvis der vælges international sambeskatning.

Reglernes sammensætning kan medføre, at en koncern i visse tilfælde helt kan gå glip af modregning af et underskud. Som eksempel kan nævnes en situation, hvor et udenlandsk moderselskab A har et fast driftssted B og et datterselskab C, som begge er beliggende i Danmark. Moderselskabet A er et holdingselskab og har ingen erhvervsmæssig aktivitet i sig selv. I land X, hvor A er hjemmehørende, er der ingen lovgivning, der forhindrer, at underskud fra faste driftssteder i et andet land kan bruges i land X. Indkomster og betaling af skatter for det faste driftssted C og det danske datterselskab B ser for 2012 og 2013 ud på følgende måde:

---

⁹⁹ Faste ejendomme sidestilles med faste driftssteder jf. SEL § 31, stk. 1, 3. pkt.

¹⁰⁰ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 39 – af *Guldmand et al.*

Figur 26 Eksempel på værnsregel mod dobbeltfradrag jf. SEL § 31, stk. 2, 2. pkt.

	Skattepligtig indkomst, Danmark		Skattepligtig indkomst, land X	
	2012	2013	2012	2013
A moderselskab i land X	-	-	0	0
B fast driftssted i DK	-500	0	-500	0
C datterselskab	500	500	-	-
Sambeskatnings indkomst i DK / Indkomst i land X	500	500	-500	0
Fremførsel af underskud hos B/A	500		500	
Dansk skat (efter evt. credit-lempelse) 25 %	125	125		
Skat i land X			0	0

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 40 – af *Guldmand et al.*

Koncernens indkomst for 2012 og 2013 er samlet 500 og koncernskatten er samlet 250. Hvis det faste driftssted havde været et datterselskab, ville den samlede koncernskat for 2012 og 2013 være 125, da B's underskud ville kunne bruges i C's overskud. Koncernen mister således 125, ved at A har etableret sig med et fast driftssted i stedet for med et dansk datterselskab jf. SEL § 31, stk. 2, 2. pkt. I eksemplet bruger A ikke underskuddet, da det ikke har nogen erhvervsmæssig aktivitet, der kan generere et overskud til at modregne i. Værnsreglen medfører ikke, at underskuddet i det faste driftssted B mistes totalt. B kan nemlig efter reglerne i SEL § 12 fremføre underskuddet til modregning i egen indkomst¹⁰¹.

Underskuddet mistes dog, hvis aktiviteterne i det faste driftssted lukkes ned i Danmark. Dette er også gældende, selvom det udenlandske selskab igen senere vælger at etablere sig med et fast driftssted i Danmark jf. TfS 2009, 114¹⁰², som omhandler SKATs praksisændring på området. Efter tidligere praksis ville et underskud forsat kunne bruges til modregning efter en mellemliggende periode med ophør af skattepligt i Danmark. Hvor vidt denne praksisændring vil kunne fastholdes, hvis det skulle komme til en retssag, er tvivlsomt, da det dels er en bebyrdende ændring med tilbagevirkende kraft og der dels savnes hjemmel i loven. Lovens ordlyd stiller ikke noget krav om, at den skattepligtige ikke må have været uden for dansk skattepligt i en periode mellem underskuddets opståen og dets anvendelse. Der foreligger kun den betingelse, at underskuddet ikke har kunnet rummes i tidligere års indkomst¹⁰³. Praksisændringen kritiseres af Niels Winther-Sørensen i TfS 2009, 157 for, at den formodentlig er i strid med EU-traktatens art. 43 om reglerne for fri etableringsret og forbud mod restriktioner.

¹⁰¹ L121, Bilag 35 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 23. maj 2005 fra FSR, s. 6

¹⁰² TfS 2009, 114, omhandler praksisændring for skattepligtige omfattet af kulbrinteskatteloven eller SEL

¹⁰³ TfS 2009, 157 - Fremførsel af underskud efter periode uden dansk skattepligt – af Niels Winther-Sørensen

4.5.1.2 Muligheden for at se bort fra et underskud

Hvor ovenstående handler om værnsregel mod dobbelt fradrag, har SEL § 31, stk. 9, 1. pkt. derimod til formål at forhindre dobbeltbeskatning. Det fremgår af bestemmelsen at:

”Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan et sambeskattet fast driftssted i Danmark eller et sambeskattet datterselskab i Danmark vælge at se bort fra underskud, der overføres til modregning i dets indkomst fra andre sambeskattede selskaber eller faste driftssteder efter reglerne i stk. 2”. Det er en betingelse, at indkomsten medregnes i et andet land og at dette land lempes for dansk skat på en måde, der svarer til den i LL § 33 (creditlempelse) jf. stk. 9, 2. pkt.

Formålet med bestemmelsen er at sikre den udenlandske koncern mulighed for at opnå lempelse for dansk skat på samme måde, som hvis koncernens datterselskab eller faste driftssted i Danmark ikke havde været omfattet af en sambeskatning i Danmark. Uden denne mulighed risikerer datterselskabet/driftsstedet at blive dobbeltbeskattet, da det udenlandske moderselskab slet ikke eller kun begrænset får en faktisk betalbar dansk skat, der kan lempes for i udlandet¹⁰⁴. Der vil således ske beskatning i udlandet uden mulighed for lempelse, og datterselskabet/driftsstedet forpligter sig samtidig til at betale skatteværdien af udnyttede underskud til administrationsselskabet jf. SEL § 31, stk. 8, 2. pkt.

Datterselskabet eller det faste driftssted kan ikke se bort fra egne underskud. Disse fremføres til dem selv på almindelig vis. Hvis datterselskabet/driftsstedet vælger at se bort fra underskud fra de øvrige deltagere i sambeskatningen, skal der ses bort fra hele det underskud, der forholdsmæssigt fordeles til det faste driftssted. Det er ikke muligt at vælge delvis benyttelse af dette forholdsmæssigt fordelte underskud¹⁰⁵. Bestemmelsen kan illustreres som i figur 27, hvor et udenlandsk moderselskab A har et fast driftssted B og et datterselskab C, der begge er beliggende i Danmark. Moderselskabet A har ingen anden erhvervsmæssig indkomst, end hvad der optjenes i det faste driftssted B. A beskattes efter et globalindkomstprincip og lempelsen sker efter creditprincippet. Selskabsskatten i land X er 30 %

---

¹⁰⁴ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 96 – af Guldmand et al.

¹⁰⁵ Bemærkningerne til L 110 A (2006/07), § 1, nr. 20

Figur 27 Eksempel på bortseelse af underskud

	Skattepligtig indkomst, Danmark		Skattepligtig indkomst, land X	
	2012	2013	2012	2013
A moderselskab i land X	-	-	0	0
B fast driftssted i DK	500	500	500	500
C datterselskab A/S	-1000	1000	-	-
Bortseelse fra underskud i C A/S	1000			
Sambeskatningsindkomst i DK / Indkomst i land X	500	500	500	500
Fremførsel af underskud hos C A/S	1000			
Dansk skat 25 %	125	125		
Skat i land X (efter creditlempe) 30 %			25	25

Kilde: Egen tilvirkning efter eksemplet i bemærkningerne til L 110 A (2006/07), § 1, nr. 20

Det faste driftssted vælger at se bort fra underskuddet i C på de 1000 i 2012. Den samlede koncernskat for 2012 og 2013 bliver således 300. Det underskud der ses bort fra, bliver hos datterselskabet C, og fremføres til modregning i senere indkomstår. Hvis der havde været flere overskudsgivende selskaber i sambeskatningen, ville underskud, der fravælges i B, ikke kunne bruges af disse selskaber i det pågældende indkomstår jf. bemærkningerne til L 110 A, § 1, nr. 20. Derved påvirkes andre overskudsgivende selskaber i sambeskatningen ikke af om det faste driftssted vælger at bruge stk. 9 eller ej. Hvis reglen i SEL § 31, stk. 9 ikke anvendes vil koncernskatten for de to år i stedet for blive 425. Skatten i Danmark vil blive 0 i 2012 og 250 i 2013. I land X vil skatten for 2012 blive 150, idet der ikke er nogen dansk skat at få lempelse for, og i 2013 vil skatten blive 25.

Der findes også i LL § 33 H en mulighed for at se bort fra et underskud. Her med det formål at opnå lempelse i Danmark for udenlandsk skat. Se nærmere herom i afsnit 5.5.4.1 under international sambeskatning.

4.5.1.3 Underskud der fortabes

Et uudnyttet underskud i et datterselskab vil fortabes, i tilfælde af at datterselskabet ophører ved likvidation, opløsning ved betalingsstandsning eller hvis selskabet opløses ved en skattepligtig fusion eller spaltning¹⁰⁶. Det seneste tidspunkt, hvorved underskud fra datterselskabet kan udnyttes i sambeskatningen, er i ophørsåret¹⁰⁷. Det bør derfor overvejes, om det vil være fordelagtigt at udskyde en likvidati-

¹⁰⁶ Bemærkningerne til L 121 (2004/05-02), § 1, nr. 16

¹⁰⁷ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 45 - af Guldmand et al.

on m.v. af et sambeskattet selskab, indtil selskabet selv eller andre selskaber i sambeskatningen har anvendt det uudnyttede underskud. Hvis der er store uudnyttede underskud i det likvidationsmodne selskab, kan det også overvejes, at lade selskabet fusionere skattefrit med et andet selskab i koncernen for ikke at miste underskuddet. Betingelsen for dette er, at underskuddet skal være opstået i et indkomstår, hvor begge selskaber, der indgår i fusionen, har været sambeskattede jf. FUSL § 8, stk. 6, 2. pkt.

4.5.2 Underskudsbegrænsning ved L 173

Lovforslag L 173 er vedtaget ved lov nr. 591 af 18. juni 2012 og har fået titlen ”Styrkelse af indsatsen mod nultskatteselskaber, beregning af indkomsten i et fast driftssted og åbenhed om selskabers skattebetalinger m.v.” Lovforslagets primære formål er ifølge bemærkningerne til L 173, at sikre et robust skattegrundlag i forhold til selskaber og skal ses i sammenhæng med aftalepartiernes ønske om, at erhvervslivet, og herunder navnlig multinationale selskaber, skal bidrage mere til finansieringen af velfærdssamfundet. Formålet er med andre ord en sikring af, at såkaldte nultskatteselskaber kommer til at betale skat i Danmark. Med vedtagelsen af L 173 er der indført en del ændringer til selskabsskatte Lovgivningens regler, og en række stramninger på forskellige områder. I det følgende vil stramninger inden for selskabsbeskatningen, i form af en begrænsning af adgangen til modregning af underskud, blive behandlet.

Som tidligere nævnt beskriver SEL § 31, stk. 2, 3.-8. pkt., hvordan underskud skal fremføres i en sambeskatning. Med indførsel af L 173 er anvendelse af fremførselsberettigede underskud i SEL § 12, stk. 2 nu begrænset. Det fremgår af bestemmelsen at:

”Underskud fra tidligere indkomstår kan fradrages fuldt ud i den del af årets skattepligtige indkomst, der ikke overstiger et grundbeløb på 7,5 mio. kr. (i 2010-niveau.) Et herefter resterende underskud kan fradrages i 60 pct. af den del af årets skattepligtige indkomst, der overstiger grundbeløbet.”¹⁰⁸

Hvis årets skattepligtige indkomst ikke overstiger 7,5 mio., er der ingen begrænsninger i underskuds-fremførslen. Denne grænse var fra starten tiltænkt at skulle være på 1 mio. kr., men blev ændret efter lovforslaget havde været sendt i høring hos en række organisationer mv., hvor reglerne overvejende mødtes med kritik. Der blev bl.a. henvist til, at Skatteministeren som minimum burde følge lignende regler i Tyskland, hvor bundgrænsen er 1 mio. euro¹⁰⁹.

Bestemmelsen har virkning for indkomstår, der påbegyndes d. 1. juli 2012 eller senere, men begrænsningerne omfatter også underskud, der opstået i tidligere indkomstår, som bruges efter 1. juli 2012. Hvis et selskab modregner underskud fra flere tidligere indkomstår, er det de yngste af de modregnede un-

¹⁰⁸ Grundbeløbet på 7,5 mio. reguleres efter personskattelovens § 20. Grundbeløbet reguleres igen i 2014.

¹⁰⁹ L 173 (2011/12), bilag 1, Oversigt over høringssvar fra diverse organisationer og virksomheder

derskud, der først reduceres af underskudsbegrænsningen. Derved bevares princippet fra SEL § 31, stk. 2, 9. pkt., om at de ældste underskud anvendes først¹¹⁰.

SEL § 12, stk. 2 er ikke specielt rettet mod sambeskattede selskaber, men generelt mod selskaber med en vis indkomst og med større uudnyttede underskud. Se figur 28, hvor et selskab med kalenderårsregnskab d. 1. januar 2013 har et fremført underskud fra tidligere år på 60 mio. kr. Selskabet har i 2013 en skattepligtig indkomst på 40 mio. kr.

Figur 28 Underskudsbegrænsning for et enkelt selskab (t.kr.)

Fremført underskud fra tidligere år	60.000
Årets skattepligtige indkomst	40.000
Fremførsel af grundbeløb	-7.500
Resterende overskud	32.500
Fremførsel af 60 % af 32,5 mio.	-19.500
Årets skattepligtige indkomst efter fremførsel af underskud	13.000
Fremført underskud ultimo 2013	33.000

Kilde: Egen tilvirkning

I eksemplet anvender selskabet 27 mio. kr. af underskud fra tidligere år og kan fremføre 33 mio. kr. til modregning i senere års indkomst. Efter de tidligere regler ville selskabet have brugt 40 mio. kr. af underskuddet, og herefter fremføre 20 mio. kr. til senere modregning. De nye regler betyder ikke, at selskaber vil tabe den del af deres underskud, der rammes af begrænsningen, men derimod at det vil tage længere tid for selskaberne at udnytte underskuddene i forhold til de tidligere regler. I takt med at underskuddene anvendes langsommere, vil en større del af den positive indkomst omvendt også komme til beskatning her og nu. I ovenstående eksempel bliver selskabskatten 3.250.000 kr. for indkomståret 2013 mod 0 kr. efter de hidtidige regler.

Af bemærkningerne til L 173 fremgår det, at underskud fortsat vil *"...kunne fremføres i ubegrænset tid. Selskaberne risikerer altså ikke at få beskåret underskud."* Dette er den umiddelbare følge af L 173, men for flere selskaber kan konsekvensen være, at nogle fremførte underskud helt fortabes, fordi et selskab ikke når at bruge alle sine underskud, inden det ophører. I bemærkningerne fremgår det endvidere, at det antages, at 10 % af de fremførte underskud bortfalder netop af denne grund. De to udsagn fra bemærkningerne virker umiddelbart uforenelige, hvilket også kritiseres af DVCA - Danish Venture Capital

¹¹⁰ Bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 12

and Private Equity Association¹¹¹. DVCA fremfører, at L 173 reducerer tilskyndelsen til at investere i Danmark, da den hurtigere beskatning reelt medfører en øget likviditetsbelastning for forholdsvis nystiftede selskaber på et tidspunkt, hvor de måske ikke er kommet ordenligt i gang endnu¹¹².

4.5.2.1 Underskudsbegrænsning på sambeskatningsniveau

For sambeskattede selskaber sker begrænsningen på sambeskatningsniveau jf. SEL § 31, stk. 3, hvor de nye regler er reguleret i forhold til sambeskattede selskaber. Om der skal ske begrænsning i et givent indkomstår, vurderes ud fra summen af de sambeskattede selskabers skattepligtige indkomst, før modregning af underskud fra tidligere år¹¹³. Begrænsningsreglerne finder kun anvendelse, når summen er positiv. Hvis sambeskatningsindkomsten er negativ, finder reglerne ikke anvendelse, heller ikke selvom de enkelte selskaber ville blive underskudsbegrænset i en "stand-alone" situation.

Begrænsningen af adgang til modregning af underskud sker som nævnt på sambeskatningsniveau. Det gælder derfor for sambeskatningen også kun én bundgrænse på 7,5 mio. kr., som selskaberne således er fælles om. Formålet med dette er ifølge bemærkningerne til L 173, *"at det ikke skal være muligt at opnå flere bundgrænser blot ved at tilrettelægge en koncernstruktur med mange selskaber. En sådan mulighed ville udhule effekten af underskudsbegrænsningen."* Dette medfører således, at jo flere overskudsgivende selskaber der er i sambeskatningskredsen, jo større er sandsynligheden også for at begrænsningsreglerne finder anvendelse.

Underskudsbegrænsningen omfatter kun fremførte underskud fra tidligere år, og underskud fra det aktuelle indkomst år er således ikke omfattet jf. SEL § 12, stk. 2. Fremgangsmåden for anvendelse af begrænsningsreglen er illustreret i eksemplet nedenfor, hvor en koncern, bestående af tre danske selskaber A, B og C, samlet genererer en positiv sambeskatningsindkomst.

Selskab A har et særunderskud på 16 mio. kr. fra tiden inden sambeskatningen, selskab B har et sambeskatningsunderskud fra tidligere år på 3 mio. kr., og selskab C har et sambeskatningsunderskud fra tidligere år på 6,5 mio. kr. Selskab A har en indkomst på 30 mio. kr. i det aktuelle indkomstår. Selskab B og C har en indkomst på henholdsvis -2 mio. kr. og 5 mio. kr. Uden begrænsningsreglerne ville koncernen kunne anvende alle fremførte underskud på i alt 25,5 mio. kr., men ved brug af reglerne i SEL § 12, stk. 2, kan koncernen kun bruge 22,8 mio. kr. af de fremførte underskud, se figur 29.

---

¹¹¹ Artikel bragt i DVCA's nyhedsbrev 13. august 2012 – De nye regler om underskudsfremførsel – af Jan Steen Hansen

¹¹² L 173 (2011/12), bilag 1, Oversigt over høringssvar fra diverse organisationer og virksomheder

¹¹³ Bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 13

Figur 29 Fremførselsberettigede del af underskud (t.kr.)

Sambeskatningsindkomst før fremførsel af underskud	33.000
Fremførsel af grundbeløb	-7.500
Resterende overskud	25.500
Fremførsel af 60 % af 25,5 mio.	-15.300
Sambeskatningsindkomst efter fremførsel af underskud	10.200
Fremførselsberettigede del af det samlede fremførte underskud (22800/25500)	0,8941

Kilde: Egen tilvirkning efter bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 13

Sambeskatningsindkomsten og anvendelsen af underskuddene er som følger:

Figur 30 Underskudsbegrænsning for selskaber i en sambeskatning (t.kr.)

	A	B	C
Indkomsten før fremførsel af underskud	30.000	-2.000	5.000
Særunderskud fra tidl. år modregnes	-16.000	0	0
Indkomst herefter	14.000	-2.000	5.000
Egne sambeskatningsunderskud fra tidl. år modregnes	0	0	-5.000
Indkomst herefter	14.000	-2.000	0
Fordeling af årets underskud	-2.000	2.000	0
Indkomst herefter	12.000	0	0
Andres sambeskatningsunderskud modregnes	-4.500	0	0
Indkomst efter fremførsel af underskud	7.500	0	0
Tilbageførsel af begrænsede underskud	2.171	0	529
Den endelige sambeskatningsindkomst	9.671	0	529

Kilde: Egen tilvirkning efter bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 13

Efter en sædvanlig opgørelse af sambeskatningsindkomsten med fremførsel af egne særunderskud, egne sambeskatningsunderskud fra tidligere år, underskud fra det aktuelle år og endelig underskud fra andre selskaber fra tidligere år, beregnes hvor stor en del af det samlede underskud, der kan modregnes efter underskudsbegrænsningsreglerne. Sambeskatningsindkomsten forhøjes herefter med den del af underskuddet, der ikke kan fremføres på grund af begrænsningsreglen. Underskud, der kan modregnes efter SEL § 12, stk. 2, fordeles forholdsvist på hvert enkelt af de anvendte underskud, så begrænsningen

sker ensartet for alle selskaberne¹¹⁴. Tilbageførslen af de begrænsede underskud ser herefter ud som følger:

Figur 31 Tilbageførsel af begrænsede underskud (t.kr.)

	A	B	C
Anvendt underskud fra tidligere år	20.500	0	5.000
Modregningsberettiget underskud (89,41 %)	18.329	0	4.471
Ej modregningsberettiget underskud (10,59 %)	2.171	0	529

Kilde: Egen tilvirkning efter bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 13

Selskab A's indkomst forhøjes derfor med 2.171.000 kr. og B's indkomst forhøjes med 529.000 kr. i forhold til, hvis begrænsningsreglerne ikke havde været brugt. Den samlede sambeskatningsindkomst bliver således 10.200.000 kr.

Fremgangsmåden og princippet bag begrænsningsreglerne betyder, at når sambeskatningsindkomsten er over 7,5 mio. kr. før fremførsel af underskud, vil alle selskaber i en sambeskatning, der genererer en positiv indkomst, komme til at betale skat, uanset hvor store uudnyttede underskud de pågældende selskaber har¹¹⁵. Hvis fremgangsmåden eksempelvis havde været, først at allokere den fremførselsberettigede del (89,41 % i ovenstående eksempel) ud på de enkelte fremførte underskud for derefter at opgøre sambeskatningsindkomsten på normal vis, ville resultatet blive anderledes. Sambeskatningsindkomsten ville blive den samme, men fordelingen ville være anderledes. Selskab A ville få en indkomst på 10.200.000 kr. og selskab C en indkomst på 0 kr. Systematikken i reglerne sikrer, at flere selskaber kommer til at betale skat, og der er med L 173 således indført en form for minimumsskat. Dermed virker det umiddelbart til, at det erklærede formål med begrænsningsreglerne er nået. Der kan dog stilles spørgsmålstegn ved, om en såkaldt minimusskat reelt løser problemet med nulskatteselskaberne.

L 173 har været udsat for en del kritik. En del af kritikken går bl.a. på, at reglerne rammer de forkerte, at formålet ikke nås og at der tilføres yderligere kompleksitet til et i forvejen kompliceret regelsæt¹¹⁶. Begrænsningsreglerne i L 173 vil for mange selskaber alene være et spørgsmål angående øget likviditetsbelastning på et tidligere tidspunkt end førhen, men for visse typer af virksomheder giver reglerne anledning til større problemer. Bjarne Gimsing, KPMG, påpeger i en artikel i SR-SKAT, at L 173 har åbenbare urimelige konsekvenser for en række selskaber, som ikke kan betegnes at være nulskatteselskaber. Det omfatter bl.a.:

¹¹⁴ Bemærkningerne til L 173 (2011/12), § 1, nr. 13

¹¹⁵ SR-SKAT 4/2012, – L 173 – styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber s. 232 – af Bjarne Gimsing, KPMG

¹¹⁶ Kritik fremsat af bl.a. FSR, Bjarne Gimsing (KPMG), Jesper Anker Howes (Accura Tax) samt flere organisationer jf. Bilag 1 til L 173 (2011/12)

- Selskaber med meget svingende indkomster, heriblandt selskaber i konjunkturfølsomme brancher og eksempelvis selskaber inden for byggebranchen, hvor der kan forekomme store uregelmæssige engangsindtægter.
- Udviklings- og forskningsvirksomheder, som i opstartsfasen har store omkostninger til udvikling af nye produkter.
- Selskaber med langvarige projekter med igangværende arbejde for fremmed regning, som anvender faktureringskriteriet.
- Selskaber med store beholdninger af volatile lagerbeskattede aktiver eller passiver, som f.eks. porteføljeaktier.
- Selskaber der er etableret med det ene formål at gennemføre et bestemt projekt, hvor der i opstartsfasen er store underskud og hvor det først er ved projektets afslutning, at der realiseres en gevinst.
- Faste driftssteder i Danmark med begrænset varighed.

For forsknings- og udviklingsvirksomheder, som fx selskaber i biotek- eller IT-branchen, vil reglerne i L 173 ramme hårdt. Disse typer af virksomheder har typisk meget store omkostninger til udvikling af produkter mv. Forsknings- og udviklingsprocessen kan strække sig over en længere årrække, og det er først, når produktet eller forskningsresultaterne er klar til lancering eller salg, at der genereres en indtægt. Hvis et selskab eksempelvis sælger forskningsresultater til et større medicinalfirma, vil de oparbejdede underskud efter de tidligere regler kunne modregnes i salgsprisen, så kun den reelle gevinst kommer til beskatning. Med indførelse af begrænsningsreglerne vil selskabet ikke kunne bruge store dele af sine fremførte underskud, hvilket kan medføre alvorlige likviditetsproblemer for selskabet. Hvis selskabet ikke efterfølgende har tilsvarende indtægter vil store dele af de fremførte underskud reelt være tabt for selskabet¹¹⁷. Denne øgede likviditetsbelastning har været udsat for hård kritik, især fra biotekbranchen, da likviditetstilstrømningen, der kommer af muligheden for fuld fremførsel af underskud, er helt essentiel, for at unge virksomheder har tid og kapital nok til at udvikle sig. Brancheorganisationen Dansk Biotek har i sit høringsvar til L 173 bl.a. givet udtryk for, at reglerne gør det at drive innovativ bioteknologisk virksomhed i Danmark til en umulig opgave, da selskabernes kapital fremover skal anvendes til skattebetaling fremfor geninvestering i forskning og udvikling.

I FSR's kritik af L 173 (bilag 34) fremhæves det bl.a., at underskudsbegrænsningsreglerne særligt vil være problematisk for selskaber, der har lagerbeskattede aktiver og passiver, såsom porteføljeaktier og finansielle kontrakter. For disse selskaber er det ikke ualmindeligt, at den skattepligtige indkomst svinger meget som følge af de lagerbeskattede poster. Et år kan de have store tab på lagerbeskattede aktiver og

---

¹¹⁷ TfS 2012, 439 – Gennemgang og kommentar til L 173 2011/2012 – kampen mod de multinationale selskaber – af *Jesper Anker Howes, Accura Tax*

derved opbygge skattemæssige underskud, mens de det efterfølgende år kan have gevinst og skattemæssigt overskud. Svingninger af denne karakter har efter de tidligere regler ikke givet anledning til de store problemer, da fremførslen af underskud kunne bruges til modregning i det efterfølgende overskud og dermed bruges til at reducere beskatningen af værdistigningen af aktivet. Med indførslen af begrænsningsreglerne kan svingningerne ikke længere udlignes skattemæssigt på samme måde. FSR's kritik går særligt på de tilfælde, hvor et lagerbeskattet aktiv giver underskud i år 1 og dette underskud ikke kan udnyttes fuldt ud ved salg af aktivet med gevinst i år 2. I denne situation vil reglerne nemlig betyde, at selskabet beskattes hårdere end ved realisationsprincippet¹¹⁸. FSR opfordrede derfor til, at der skulle indføres en undtagelse til L 173 vedrørende lagerbeskattede aktiver og passiver. Dette blev dog afvist af Skatteministeren¹¹⁹.

L 173 kritiseres endvidere for at ramme selskaber, der kun udøver en tidsbegrænset aktivitet i Danmark. Det kunne eksempelvis være udenlandske entreprisevirksomheder, som i perioden, hvor arbejdet udføres, har store udgifter, og først når projektet er klar til aflevering får en indtægt. Herefter vil aktiviteten ophøre eller kun fortsætte begrænset i tilfælde af, at der skal udarbejdes mangler mv. Den skattepligtige indkomst vil efter afleveringen typisk ikke være positiv. I denne situation vil selskabet blive beskattet af indtægten ved projektets afslutning, men vil ikke have mulighed for fuldt ud at udnytte de underskud, der er oparbejdet, mens arbejdet stod på. Den resterende del af det oparbejdede underskud vil gå tabt¹²⁰. Jævnfør Skatteministeriets svar til FSR er dette dog en konsekvens, for at ønsket med L 173, om at selskaber skal betale skat af positiv indkomst, kan opfyldes.

Udover at L 173 har vidtrækkende konsekvenser for mange selskaber og ikke kun rammer såkaldte nulskatteselskaber, kan det endvidere betvivles, hvorvidt reglerne om underskudbegrænsning reelt tjener sit formål. De multinationale nulskatteselskaber bliver kun ramt af underskudsbegrænsningen, hvis de har overskud i Danmark. Problemet er dog, at det er muligt at undgå dansk beskatning, ved at et udenlandsk moderselskab eksempelvis opkræver betaling af sine danske datterselskaber for forskellige ydelser, så datterselskabets eventuelle overskud forsvinder. Når der ikke genereres et overskud er der ganske enkelt intet beskatningsgrundlag i Danmark. Det er således tvivlsomt, om formålet med at få nulskatteselskaberne til at betale skat i Danmark overhovedet opnås med L 173.

4.5.3 Sambeskatningsbidrag

Når opgørelsen af sambeskatningsindkomsten er udarbejdet efter fremførsel af diverse underskud, er det administrationsselskabets opgave at betale den samlede indkomstskat samt restskat, tillæg og renter jf. § 31, stk. 6, 7.-8. pkt. Af SEL § 31, stk. 8, 1 pkt. fremgår det endvidere at:

---

¹¹⁸ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelsen af 24. maj 2012 fra FSR, s.3

¹¹⁹ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelsen af 24. maj 2012 fra FSR, s.10

¹²⁰ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelsen af 24. maj 2012 fra FSR, s.4

”Ved udnyttelse af underskud i danske selskaber og faste driftssteder i Danmark skal administrationsselskabet forpligte sig til betaling til underskudsselskabet af et beløb svarende til den i § 17, stk. 1, nævnte procent (skatteværdien) af det udnyttede underskud senest på dagen for rettidig skattebetaling efter § 30.”

Betaling for udnyttelse af underskud, det såkaldte sambeskatningsbidrag, sker af hensyn til eventuelle minoritetsaktionærer og kreditorer i de underskudsgivende selskaber, som ellers ville miste et skatteaktiv, når andre selskaber i sambeskatningen udnytter underskud fra disse selskaber jf. bemærkningerne til L 121, § 1, nr. 16. Når det ikke er administrationsselskabet selv, der får gavn af underskuddet, skal de selskaber, der anvender underskud, forpligte sig til at refundere et beløb til administrationsselskabet, svarende til skatteværdien af det underskud, som et selskab har udnyttet jf. SEL § 31, stk. 8, 2. pkt.

Betalingen af sambeskatningsbidrag har ingen skattemæssige konsekvenser for hverken betaler eller modtager. Et overskudsgivende selskab får således ingen fordel af at udnytte et underskud fra et andet selskab i sambeskatningen, idet overskudsselskabet forpligter sig til at betale et beløb svarende til skatteværdien af det anvendte underskud. Underskudsselskabet opnår derimod en fordel, ved at underskuddet laves om til likvide midler på dagen for den rettidige skattebetaling, som herefter kan bruges til investeringer mv.

Betaling af skat og sambeskatningsbidrag kan illustreres ved følgende eksempel, hvor holdingselskabet M er moderselskab og administrationsselskab i en koncern med de tre datterselskaber A, B og C.

Figur 32 Skat og sambeskatningsbidrag

Selskab	Årets resultat	Fordeling af underskud	Indkomst herefter	Fordeling af skat	Skatteværdien af brugt underskud	Betalbar skat
M (Adm.)	0	0	0	0	0	150
A	1100	-660	440	110	165	0
B	400	-240	160	40	60	0
C	-900	900	0	0	-225	0
	600	0	600	150	0	150

Kilde: Egen tilvirkning efter TfS 2010, 39 (SKM2009.759.SKAT)

I eksemplet opgøres sambeskatningsindkomst til 600, hvilket medfører en samlet indkomstskat på 150, som M skal forestå indbetalingen af til SKAT. De overskudsgivende selskaber A og B forpligter sig til at betale et beløb til M svarende til den indkomstskat, som selskaberne skulle have betalt, hvis de ikke havde været med i sambeskatningen jf. SEL § 31, stk. 8, 5. pkt.

M har således et samlet betalingskrav mod A på 275. fordelt på A's andel af indkomstkatten på 110 og A's betaling for udnyttelse af underskud i C på 165. M har tilsvarende et betalingskrav mod B på 100 fordelt på B's andel af indkomstkatten på 40 og B's betaling for udnyttelse af underskud i C på 60. C har et samlet betalingskrav mod M på 225 svarende til skatteværdien af C's underskud på 900 anvendt til modregning i A og B's overskud. Endelig har SKAT et betalingskrav mod M på 150 svarende til den samlede indkomstskat.

Hvis overskudsgivende selskaber, der udnytter andre selskabers underskud, ikke betaler rettidigt, vil der opstå en fordring mellem selskaberne¹²¹. Med vedtagelse af L 110 A blev der i SEL § 31 D indført regler om, at tilskud mellem koncernforbundne selskaber ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, når betingelserne i SEL § 31 D er opfyldt. Der er således mulighed for at betalingsforpligtelserne for de overskudsgivende selskaber kan bortfalde, hvis eksempelvis administrationsselskabet vælger at yde et tilskud efter § 31 D i form af eftergivelse af fordringen. Den manglende betaling betragtes som et skattefrit tilskud, og det får dermed ikke nogen skattemæssige konsekvenser for det overskudsgivende selskab.

Betalingsforpligtelserne efter SEL § 31, stk. 8, 1.-2. pkt. kan også bortfalde, hvis et andet koncernselskab betaler sambeskatningsbidraget til det underskudsgivende selskab jf. SEL § 31, stk. 8, 3. pkt.¹²² Administrationsselskabet kan således holdes uden for betaling af sambeskatningsbidraget og dermed undgå at tilegne sig betalingsforpligtelsen. Hvis det er det underskudsudnyttende selskab selv, der betaler, slipper det på samme måde for en betalingsforpligtelse overfor administrationsselskabet. Er det et andet koncernselskab, der betaler overfor det underskudsgivende selskab, vil selskabet, der har udnyttet underskuddet, helt miste betalingsforpligtelsen. Det kan eksempelvis være en fordel at lade et andet koncernselskab stå for betalingen af sambeskatningsbidraget, hvis betalingen fra det selskab, der udnytter underskuddet efter udenlandske regler kan blive betragtet som et maskeret udbytte¹²³.

Selvom det fremgår af ordlyden i 3. punktum, at et andet koncernselskab skal *betale*, er det dog Skatteministerens opfattelse, at det er tilstrækkeligt, at et andet selskab påtager sig betalingsforpligtelsen¹²⁴.

4.5.4 Delperiodeopgørelser

I det følgende beskrives reglerne for anvendelse af delperiodeopgørelser. Delperiodeopgørelser bruges i forbindelse med opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i de tilfælde, hvor der ikke er koncernforbindelse i hele indkomståret, som følge af et selskabs ind- eller udtræden af en koncern. Reglerne om del-

---

¹²¹ Skatteministerens svar på spørgsmål 69 vedrørende L 121 (2004/05-02)

¹²² Det er et krav at det betalende selskab skal kunne yde skattefrit tilskud efter SEL § 31 D, til selskabet der udnytter underskuddet jf. SEL § 31, stk. 8, 4. pkt.

¹²³ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 89 – af *Guldmand et al.*

¹²⁴ L 110 (2006/07), Bilag 10 - Høringssvar fra FSR, s. 14

periodeopgørelser omfatter både situationen, hvor koncernetablering/ophør sker ved overdragelse af kapitalandele og stemmerettigheder, ved stiftelse eller ved opløsning af et selskab.

Af SEL § 31, stk. 5, 1. pkt. fremgår det, at hvis der ikke har været koncernforbindelse med et selskab i hele indkomståret, medregnes indkomsten fra det pågældende selskab kun for den del af året, hvor der har været koncernforbindelse efter SEL § 31 C, ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten. På det tidspunkt, hvor koncernforbindelse etableres eller ophører, skal der laves en indkomstopgørelse af det pågældende selskabs indkomst efter skattelovgivningens almindelige regler. Indkomstopgørelsen laves for perioden frem til etableringen eller ophøret af koncernforbindelsen, som om perioden udgør et helt indkomstår. Jf. SEL § 31, stk. 5, 3. pkt. Delperiodeopgørelsen skal kun laves for det selskab, der træder ind eller ud af koncernen. Administrationsselskabet er pr. definition ikke omfattet af reglerne, da det er administrationsselskabets indkomstperiode, der er udgangspunktet for at vurdere, om koncernforbindelse ophører eller etableres i indkomståret¹²⁵. Ved etablering af koncernforbindelsen vil reglerne i SEL § 10, stk. 5 endvidere skulle anvendes, hvis det erhvervede selskabs indkomstår ikke følger administrationsselskabets indkomstår.

Det er ikke nødvendigt at lave en delopgørelse for selskabet, hvis etableringen/ophøret af koncernforbindelsen sker samtidig med udløbet af selskabets indkomstår. Det er således en fordel at planlægge ind- og udtræden, så overdragelsen af den bestemmende indflydelse sker på netop tidspunktet for udløb af indkomstår, hvormed selskabet kan slippe for besværet med at lave delperiodeopgørelser.

4.5.4.1 Etablering og ophør af koncernforbindelse

Udgangspunktet for overgangen af ejendomsretten ved overdragelse af formuegoder er aftaletidspunktet, uanset om tidspunktet for opfyldelsen af handlen sker på et senere tidspunkt. Tidspunktet for etablering eller ophør af koncernforbindelse følger imidlertid tidspunktet for den regnskabsretlige konsolidering, også selv om dette tidspunkt ligger senere end aftaletidspunktet jf. Skatteministerens svar til FSR vedrørende L 121 (bilag 35). Dette blev også slået fast i TfS 2007, 1106 SR (SKM2007.558.SR), hvor Moderselskabet A A/S vil overdrage datterselskabet D ApS til selskabet B ApS. Skatterådet bekræftede spørgeren i, at en sambeskatning ikke blev afbrudt ved underskrivelse af en anpartsoverdragelsesaftale i maj/juni 2007 vedrørende D ApS. I overdragelsesaftalen var overdragelsesdatoen fastsat til d. 1. januar 2008 og det var desuden anført, at de til anparterne tilknyttede selskabsretlige, økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser, og herunder stemmerettighederne, tilkom sælgeren indtil overdragelsesdatoen. Det blev således fundet, at koncernforbindelsen mellem M A/S og D ApS ophørte d. 1. januar 2008, hvormed udarbejdelse af delperiodeopgørelse ikke var nødvendig.

---

¹²⁵ Skatteministerens svar på spørgsmål 102 vedrørende L 121 (2004/05-02)

Situationer hvor et moderselskab etablerer koncernforbindelse med et datterselskab ved nystiftelse eller via et skuffeselskab, eksempelvis ved en tilførsel af aktiver fra moderselskabet eller ved spaltning af et eksisterende datterselskab, anses tidspunktet for koncernforbindelsen dog at være ved indkomstårets begyndelse i stedet for på konsolideringstidspunktet jf. SEL § 31, stk. 5, 6.-7. pkt. Det faktiske erhvervelsestidspunkt/stiftelsestidspunkt er uden betydning i denne sammenhæng¹²⁶. For nystiftede selskaber gælder dette dog ikke, hvis selskabet i forbindelse med stiftelsen tilføres aktiver fra et ikke koncernforbundet selskab jf. 7. pkt. Ved etablering af koncernforbindelse med et skuffeselskab skal hele skuffeselskabets årsindkomst medregnes ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten¹²⁷.

Hvis der er tale om en koncernetablering opad i koncernen, hvor et nystiftet selskab eller et skuffeselskab bliver nyt ultimativt moderselskab, gælder SEL § 31, stk. 5, 6.-7. pkt. kun i to tilfælde: 1) Hvor det ultimative moderselskab etableres ved aktieombytning og hvor der ikke, i forbindelse med aktieombytningen, etableres eller ophører koncernforbindelse mellem andre selskaber, eller 2) Hvor det ultimative moderselskab etableres ved spaltning af et eksisterende ultimativt moderselskab, som kun har ét direkte ejet datterselskab, og som i det pågældende indkomstår ikke har haft anden erhvervsmæssig aktivitet end at eje aktierne i datterselskabet. I disse to tilfælde gælder det at tidspunktet for koncernforbindelsen er ved indkomstårets begyndelse jf. SEL § 31, stk. 5, 8.-9. pkt., og det nystiftede selskab eller skuffeselskabet kan således opgøre indkomsten efter de almindelige regler, da reglerne om delperiodeopgørelse ikke finder anvendelse, når indkomståret kun indeholder én indkomstperiode¹²⁸.

I SEL § 31, stk. 5, 8.-9. pkt. omfatter begrebet "anden erhvervsmæssig aktivitet" ikke, at overskydende likviditet bruges til passiv kapitalanbringelse i aktier eller obligationer. Udlån til koncernforbundne selskaber eller udførsel af administrative opgaver for koncernforbundne selskaber anses heller ikke som anden erhvervsmæssig aktivitet¹²⁹. Derimod blev det fastslået i TfS 2008, 1202 (SKM2008.689.SR), at et ultimativt moderselskabs ejerandele i et partsrederi og et K/S kunne betegnes som erhvervsmæssig aktivitet. Moderselskabet ejede kun ét datterselskab, men ejede derudover en andel på 50 % i et partsrederi samt en lille andel i et K/S. Selvom moderselskabet ikke deltog aktivt i driften af hverken partsrederiet eller K/S'et, fandt Skatterådet, at andelene i de to virksomheder var udtryk for deltagelse i en skattetransparent konstruktion, som indebar, at moderselskabet blev set som 50 % ejer af samtlige aktiver og passiver i partsrederiet. Derved havde moderselskabet mulighed for at afskrive direkte på aktiverne samt mulighed for at anvende eventuelle underskud til modregning i selskabets øvrige indkomst. Da moderselskabet således havde anden erhvervsmæssig aktivitet, kunne en spaltning ikke tillægges virkning fra indkomstårets begyndelse efter SEL § 31, stk. 5, 9. pkt., og udarbejdelse af periodeopgørel-

¹²⁶ L 110 (2006/07), Bilag 10 - Høringssvar fra FSR, s. 10

¹²⁷ Jævnfør definitionen af et skuffeselskab, vil indkomsten udelukkende kunne bestå af renteindtægter

¹²⁸ L 110 (2006/07), Bilag 10 - Høringssvar fra FSR, s. 8

¹²⁹ L 110 (2006/07), Bilag 10 - Høringssvar fra FSR, s. 10

ser blev påkrævet. Der kan i øvrigt henses til TfS 2008, 579 (SKM2008.227.SR) og TfS 2008, 73 (SKM2007.918.SR), som tilsvarende underbygger fortolkning af reglerne i SEL § 31, stk. 5, 8.-9. pkt.

4.5.4.2 Opgørelse af delårsindkomst

Udgangspunktet for opgørelse af delårsindkomsten er, at skattelovgivningens almindelige regler anvendes, og at indkomsten skal opgøres som om, delperioden var et indkomstår i sig selv. De skattemæssige værdier og valgte periodiseringsprincipper mv., der er anvendt i den første del af indkomståret, skal ligeledes anvendes ved indkomstopgørelsen i den resterende del af indkomståret (delperioden efter ind- eller udtræden af koncernen) jf. SEL § 31, stk. 5, 4. pkt. Dette gælder eksempelvis værdiansættelse af varelager, valget af om visse udgifter skal afskrives eller fradrages straks, valget om anvendelse af lagerbeskatning for visse aktivtyper og valget mellem faktureringsprincippet og produktionsprincippet i relation til igangværende arbejde. Endvidere kan der maksimalt foretages skattemæssige afskrivninger for den forholdsvis del, delindkomstperioden udgør af et helt indkomstår på 12 måneder. Det samme gør sig gældende for straksfradrag efter AL § 18 jf. SEL § 31, stk. 5, 2. pkt.

Reglerne om forholdsmæssig afskrivninger kan illustreres i følgende eksempel, hvor koncern A d. 1/7 2013 sælger datterselskabet C til koncern B. Begge koncerner har kalenderårsregnskab. Selskab C har et skattemæssigt resultat før afskrivninger på 700.000 kr. i første delperiode og 2 mio. kr. i anden delperiode. Selskab C har endvidere driftsmidler for 1 mio. kr. samt en produktionsejendom, hvis afskrivningsgrundlag kan opgøres til 15 mio. kr., ved overdragelsen. Der er i løbet af indkomståret 2013 blevet afholdt forbedringsudgifter på produktionsejendommen på i alt 600.000 kr. I periode 1/1 – 30/6 udgør forbedringsudgifterne 200.000 kr. og i perioden 1/7 – 31/12 udgør forbedringsudgifterne 400.000 kr.

Koncern B overtager de skattemæssige værdier fra første delperiode, hvormed driftsmiddelsaldoen reduceres med afskrivningerne fra denne delperiode. Driftsmiddelsaldoen ultimo første periode udgør $(1.000.000 - 125.000) = 875.000$ kr. idet der i første delperiode afskrives $(25 \% \text{ af } 500.000) = 125.000$ kr. Det forudsættes, at der ikke har været nogen til- eller afgang af driftsmidler i perioden. I forhold til forbedringsudgiften kan denne fradrages straks i det omfang udgiften ikke overstiger 5 % af afskrivningsgrundlaget for året jf. AL § 18, stk. 2. Den skattepligtige indkomst for de to delperioder bliver således:

Figur 33 Forholdsmæssige afskrivninger ved delopgørelse

	1/1 – 30/6	1/7 – 31/12
Skattemæssigt resultat før afskrivninger for C	700.000	2.000.000
Afskrivning på produktionsejendom (4 %)	-300.000	-300.000
Afskrivning på driftsmidler (25 %)	-125.000	-109.375
Straksfradrag	-200.000	-375.000
Afskrivning på restforbedringsudgift - halvdelen af 4 % x 25.000	-	-500
Skattepligtig indkomst for delperioden	75.000	1.215.125

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 73 – af *Guldmand et al.*

Den del af selskabs C's indkomst, som skal medregnes ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i henholdsvis koncern A og koncern B, udgør således for koncern A 75.000 kr. og for koncern B 1.215.125 kr. Da afskrivningerne på driftsmidler i første periode nedbringer driftsmiddelsaldoen, som er udgangspunktet for afskrivningerne i anden periode, vil selskab C samlet set afskrive mindre på driftsmidler ved overdragelsen fra koncern A til koncern B, end hvis overdragelsen ikke havde fundet sted.

Hvis selskab C skulle vælge at frasælge sine afskrivningsberettigede driftsmidler eller produktionsejendommen i perioden 1/7 – 31/12, vil det ikke få nogen indvirkning på opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i koncern A. Dette er konsekvensen af reglen i SEL § 31, stk. 5, 3. pkt. om, at hver delperiode skal opgøres, som udgjorde den et helt indkomstår. Uden denne regel ville selskabs C's afhændelser ellers have forhøjet sambeskatningsindkomsten i koncern A, da det fremgår af afskrivningslovens bestemmelser, at der ikke kan foretages afskrivninger på et aktiv i salgsåret.

Reglerne for opgørelse af delperiodeindkomster gælder uanset, at det erhvervede "*selskab i forbindelse med eller efter koncernforbindelsens ophør eller etablering deltager i en omstrukturering, der gennemføres med skattemæssig virkning tilbage til et tidspunkt før koncernforbindelsens ophør henholdsvis etablering*" jf. SEL § 31, stk. 5, 5. pkt. Det skattemæssige virkningstidspunkt for en omstrukturering rykkes således til tidspunktet for koncernforbindelsens ophør eller etablering. Hvis et selskab erhverves d. 1/7 2012, vil denne dato blive skæringsdagen, der ligger til grund for beregning af, hvor stor en del af indkomsten i det pågældende selskabs, der skal medregnes ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i den sælgende koncern og ligeledes hvor meget, der skal henføres til den køvende koncern. Det har således ingen betydning, om det pågældende selskab indgår i en omstrukturering, som fx en fusion med fusionsdato før d. 1/7 2012¹³⁰.

¹³⁰ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 77 – af *Guldmand et al.*

At et selskab skal lave delperiodeopgørelser på grund af etablering/ophør af koncernforbindelse, har ingen betydning for de øvrige selskaber, der måtte være i sambeskatningen. De øvrige selskaber, der har været med i sambeskatningen hele året, kan fortsat medregne hele deres indkomst for indkomståret jf. Skatteministerens svar på spørgsmål 93 vedrørende L 121. Hvis en overskudsgivende koncern midt i indkomståret erhverver et underskudsgivende selskab, så kan underskud i det pågældende selskab, som er opstået efter koncernetableringen, anvendes til modregning i koncernens overskud i hele indkomståret. Tilsvarende gælder det, at en underskudsgivende koncern, som midt i indkomståret erhverver et overskudsgivende selskab, kan anvende koncernunderskud fra hele indkomståret til modregning i overskuddet i det erhvervede selskab.

4.6 Hæftelse i sambeskatning

Frem til indførslen af lov nr. 426 af 6. juni 2005 hæftede sambeskattede selskaber solidarisk for hinandens skatter. Med indførslen af denne lov blev den solidariske hæftelse afskaffet, da indførslen af obligatorisk national sambeskatning betød, at selskaber, der ikke var helejede, også skulle inddrages i sambeskatningen. Dermed kunne minoritetsaktionærer komme til at hæfte for skatter i selskaber, som de reelt ingen indflydelse havde på¹³¹. På trods af dette blev der med L 173 igen indført solidarisk hæftelse for sambeskattede selskaber med virkning fra indkomståret, der påbegyndes d. 1. juli 2012 eller senere. Solidarisk hæftelse blev her endda genindført i en skærpet form i forhold til de tidligere regler, da der nu også hæftes for kildeskatte på udbytter, renter og royalties jf. KSL § 69, stk. 3. Hæftelse for kildeskatte vil bl.a. finde anvendelse, hvor et selskab i sambeskatningen har udloddet udbytte, uden at der er indeholdt kildeskat, fordi udbyttemodtager af selskabet er blevet anset for at være beneficial owner, men ikke er det¹³². Her kan alle sambeskattede selskaber komme til at hæfte for den manglende indeholdte kildeskat. Herudover hæftes der også for indkomstskat, acontoskat, restskat samt tillæg og renter.

Den solidariske hæftelse blev genindført med L 173, fordi staten mister indtægter i tilfælde, hvor et sambeskattet selskab går konkurs og har skyldige skatter, som dermed aldrig bliver betalt. Med den solidariske hæftelse kan staten få deres penge i de tilfælde, hvor der i de koncernforbundne selskaber er tilstrækkelige værdier til, at den skyldige skat kan betales. Herudover gør reglerne om skattefrie tilskud mellem sambeskattede selskaber, at der kan flyttes midler væk fra det hæftende administrationsselskab og dermed tømme dette selskab, så det ikke kan betale for eventuelle skyldige skatter¹³³. Denne udlægning af reglerne er FSR ikke enige i. De anfører i deres høringssvar til L 173, at tilskud i en koncern selskabsretligt skal behandles som udbytte, hvorfor det er underlagt de selskabsretlige regler om ledelsesansvar. Derfor bør det uden den solidariske hæftelse være muligt at forhindre misbrug. FSR foreslår, at

---

¹³¹ SR-SKAT 4/2012 – L 173 – styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber, s. 236 – af *Bjarne Gimsing, KPMG*

¹³² Ibid

¹³³ Bemærkninger til lovforslaget L 173 (2011/12)

såfremt de gældende regler om ledelsesansvar ikke findes at være tilstrækkelige til at undgå tømning af værdier i et selskab, bør Skatteministeriet i stedet for at lave nye hæftelsesregler, skærpe reglerne om ledelsesansvar med henblik på udbytter og dermed tilskud¹³⁴. Jesper Anker Howes, Accura Tax, tilføjer hertil i TfS 2012, 439, at spekulation i at tømme et selskab for værdier i stedet burde være en problemstilling, der behandles efter de relevante selskabsretlige, konkursretlige og evt. strafferetlige bestemmelser¹³⁵.

Oprindeligt skulle lovforslaget L 173 indføre, at alle sambeskattede selskaber skulle hæfte solidarisk uanset at ejerandelen i et datterselskab ikke var 100 %. Den solidariske hæftelse for minoritetsaktionærer så dermed ud til at blive indført, hvormed de kunne komme til at hæfte for skyldige skatter i selskaber, de ingen indflydelse har på. Efter en del kritik af dette fra flere sider, blev lovforslaget dog ændret¹³⁶. I stedet indeholder det endelige lovforslag L 173 en differentieret hæftelse. Ejerandelen er hermed blevet afgørende for, hvor stor en del af skatterne, der hæftes for. Det betyder, at administrations-selskabet og alle sambeskattede selskaber, hvor det ultimative moderselskab direkte eller indirekte ejer alle kapitalandele ved indkomstårets udløb, hæfter solidarisk, direkte og ubegrænset for hinandens skatter jf. SEL § 30, stk. 6, 10. pkt. Modsat koncerndefinitionen i SEL § 31 C, hvor bestemmende indflydelse er afgørende, er det her ejerskab af kapitalandele, der er afgørende i forhold til, hvornår selskaber hæfter for hinandens skatter. Betydningen af dette er, at et selskab kan have bestemmende indflydelse, men undgå at komme til at hæfte, da den bestemmende indflydelse er opnået uden ejerskab af kapitalandele men gennem aftale¹³⁷. Dette er måske et utopisk eksempel, som næppe vil finde sted i virkeligheden. Det er måske nærmere realistisk, at et selskab har opnået bestemmende indflydelse gennem aftale, men kun hæfter subsidiært for mindre end 50 % af eventuelle skyldige skatter, da der fx kun ejes 30 % af kapitalandele.

På trods af den solidariske hæftelse er det dog en altovervejende hovedregel, at skattekrav skal gøres gældende mod netop skyldnerselskabet og først må gøres gældende mod de øvrige solidarisk hæftende selskaber, såfremt der ikke er udsigt til, at SKAT kan opnå dækning af skattekravet hos skyldnerselskabet¹³⁸. SKAT kan dermed ikke vilkårligt gå løs på hvilket som helst af de solidarisk hæftende selskaber.

---

¹³⁴ L 173 (2011/12), bilag 1, Oversigt over høringssvar fra diverse organisationer og virksomheder, s. 46. Disse høringssvar er dog givet, da lovforslaget indeholdte solidarisk hæftelse for alle sambeskattede selskaber, også de ikke-helejede.

¹³⁵ TfS 2012, 439: Gennemgang og kommentar til L 173 2011/2012 - kampen mod de multinationale selskaber – af Jesper Anker Howes, Accura Tax

¹³⁶ Kritikken kom bl.a. fra FSR, Danske Advokater, Finansrådet og Dansk Erhverv. Se høringssvar vedrørende lovforslag L 173 (2011/12)

¹³⁷ For nærmere uddybning, se afsnit 3.3 om koncerndikatorer

¹³⁸ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelse fra FSR, s. 15

Betydningen af den differentierede hæftelse er også, at et selskab med minoritetsaktionærer kan komme til at hæfte subsidært og begrænset. Efter SEL § 30, stk. 6, 13. pkt. kan der nemlig gøres krav mod de selskaber, der ikke er helejede og dermed ikke hæfter solidarisk. Disse selskaber vil kun komme til at hæfte i tilfælde, hvor SKAT først forgæves har gjort udlæg for skattebeløbet hos de solidarisk hæftende selskaber. Og der kan i så fald kun gøres udlæg i, hvad der svarer til ejerandelen af det ikke-helejede selskab, dermed den begrænsede hæftelse. Hvis det skyldige skattekrav eksempelvis er på 100.000 kr. og der ejes 60 % af det medhæftende selskab, kan der kun gøres udlæg i 60.000 kr.¹³⁹

Da Skatteministeren ændrede L 173 fra, hvad der oprindeligt var planlagt, var det fordi, den solidariske hæftelse for ikke-helejede selskaber med minoritetsaktionærer blev anset for at være urimelig. Der kan dog argumenteres for, at indførslen af subsidær hæftelse for disse ikke-helejede selskaber ligeledes er kritisabel. Derfor er det også berettiget blevet udsat for en del kritik, da minoritetsaktionærerne stadig kan blive ramt, om end ikke i ligeså kraftig grad som ved solidarisk hæftelse. En del af kritikken går på, at SKATs inddrivelsesmæssige udfordringer væltes over på bl.a. selskaber med minoritetsaktionærer, hvor minoritetsaktionærerne intet har med de selskaber at gøre, som skylder SKAT penge. Minoritetsaktionærerne kan dermed komme til at betale andre selskabers skat¹⁴⁰. Derfor kan konsekvensen af de nye hæftelsesregler blive, at det vil være svært at få nye investorer i selskaber, der er med i en sambeskatning, da en investor næppe vil være specielt interesseret i at komme til at hæfte indirekte for selskaber, som er investoren fuldstændig uvedkommende.

Fra flere sider er der fremkommet løsningsforslag, der skal godtgøre eller erstatte minoritetsaktionærenes mulige hæftelse. FSR foreslår, at en minoritetsaktionærs hæftelse kan blive godtgjort af en vedtægtsmæssig mulighed for at få forlods udbytte svarende til minoritetsaktionærens andel af et skattekrav mod et sambeskattet selskab. Skatteministeren afviser dog denne godtgørelsesmetode som en generel regel, da en sådan vedtægtsændring i nogle tilfælde vil blive anset som aktieafståelse. Derfor vil det ifølge Skatteministeren komme an på en konkret vurdering i hvert eneste tilfælde¹⁴¹. Danske Advokater anfører forskellige alternative hæftelsesmetoder, herunder at selskaber med reelle minoritetsaktionærer kun skal hæfte for egen skat, eller mere radikalt at kravene til hvornår der foreligger koncern ændres, så det kun er 100 % ejede selskaber, der er obligatorisk sambeskattede¹⁴². I TfS 2012, 439 anfører Jesper Anker Howes, at hvis Skatteministeriet vælger at holde fast i den solidariske hæftelse, så bør den obligatoriske nationale sambeskatning i det mindste gøres valgfri igen, eventuelt som et alt-eller-

---

¹³⁹ Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.5.5

¹⁴⁰ SR.2012.228: L 173 – styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber, s. 236 – af statsautoriseret revisor Bjarne Gimsing, KPMG

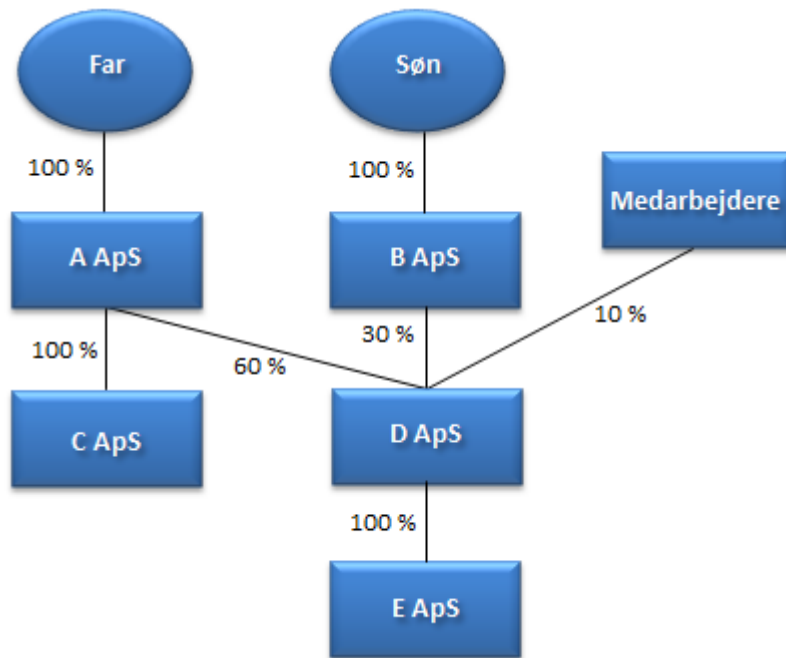
¹⁴¹ L 173 (2011/12), bilag 23 (Skatteministerens kommentar til henvendelse fra FSR), s. 15-16

¹⁴² L 173 (2011/12), bilag 1, Oversigt over høringssvar fra diverse organisationer og virksomheder, s. 25. Disse høringssvar er dog givet, da lovforslaget indeholdte solidarisk hæftelse for alle sambeskattede selskaber, også de ikke-helejede.

intet princip som ved international sambeskatning. Hermed kan koncernerne selv vælge, om de vil betale prisen med den solidariske hæftelse for at kunne sambeskattes.

Nedenstående figur 34 viser en situation med både solidarisk og subsidiært hæftende selskaber.

Figur 34 Forskellige selskabers hæftelse

Kilde: Egen tilvirkning

A ApS vil i eksemplet umiddelbart være sambeskattet med C ApS, D ApS og E ApS og vil optræde som administrationsselskab i denne sambeskatning. A ApS vil hæfte solidarisk, direkte og ubegrænset for skatterne i C, D og E, da A ApS er administrationsselskab i sambeskatningen. A ApS vil dermed være solidarisk hæftende for skatter i D ApS på trods af, at A ApS kun ejer 60 % af kapitalandele i D ApS.

C ApS er ligeledes solidarisk hæftende for skatterne i A, D og E, da C ApS er helejet af A ApS. D ApS er derimod subsidiært og begrænset hæftende for 60 % af skatterne i A, C og E, da D ApS ikke er helejet af A ApS. E ApS vil ligeledes være subsidiært hæftende for 60 % jf. SEL § 30, stk. 6, 11. pkt., da E ApS er 100 % ejet af D ApS.

I eksemplet ejer medarbejderne i D ApS 10 % af kapitalandele i selskabet. Hvis disse 10 % i stedet er ejet af faderens selskab A ApS eller sønnens selskab B ApS vil D ApS og E ApS også hæfte solidarisk, direkte og ubegrænset jf. SEL § 30, stk. 6, 12. pkt. Ud fra denne bestemmelse skal ejerandele, der besiddes af den i KGL § 4, stk. 2 nævnte aktionærkreds, tælles med ved opgørelsen af kapitalandele. I KGL § 4, stk. 2 henvises der til, at den aktionærkreds, der er oplyst i ABL § 4, stk. 2, skal anses for at være en og sam-

me aktionær i forhold til bedømmelse af hvornår, der er tale om et helejet selskab. Til denne aktionærkreds regnes både forældre og børn.

B ApS i figur 34 vil ikke komme til at hæfte for nogle af de andre selskabers skatter, da B ApS ikke er en del af sambeskatningen med de øvrige selskaber. Som minoritetsaktionær i D ApS kan skyldige skatter i A, C eller E dog indirekte komme til at gå ud over B ApS i tilfælde, hvor SKAT forgæves har forsøgt at gøre udlæg hos A og C, og SKAT derfor vil gøre udlæg mod D ApS eller E ApS, der hæfter subsidært og begrænset. Hvis SKAT eksempelvis har et skattekrav mod A på 100.000 kr. og der forgæves er forsøgt gjort udlæg mod A og C, da vil der kunne gøres udlæg mod D eller E for 60 %, dermed 60.000 kr. Da B ejer 30 % af D, vil B indirekte komme til at hæfte med 30 % af de 60.000 kr., dermed 18.000 kr.

Novo A/S har i bilag 3 til L 173 anført, at indførelse af de nye hæftelsesregler kan stille medhæftende selskaber i en situation, hvor det er umuligt at overholde regnskabslovgivningens krav, da det vil kræve indsigt i nogle forhold, som der lovgivningsmæssigt ikke er adgang til. I en situation hvor to børsnoterede selskaber er sambeskattede, kræver regnskabslovgivningen¹⁴³, at der ved hver eneste regnskabsafleggelse skal oplyses om størrelsen af en eventuel hæftelse, medmindre denne er usandsynlig. Herudover kræver VPL § 27, at intern viden om et børsnoteret selskabs økonomiske forhold ikke må videregives til andre, medmindre det på samme tidspunkt videregives til markedet. Hvis eksempelvis det ene selskab (A) ikke har offentliggjort årsrapporten på tidspunktet for det andet selskabs (B) offentliggørelse af sin årsrapport, da kan selskab B ikke medtage oplysning om forpligtelse i forhold til den solidariske hæftelse, da selskab B ikke er berettiget til at indhente denne oplysning hos selskab A, uden at selskab A på samme tid skal videregive informationen til markedet. Skatteministeren har i sin kommentar til bilag 3 ikke svaret konkret på dette, på trods af at der umiddelbart er tale om et reelt problem i lovgivningen¹⁴⁴.

4.6.1 Hæftelse ved udtræden af sambeskatning

Når et selskab udtræder af sambeskatningen, ophører det udtrædende selskab med at hæfte for de øvrige sambeskattede selskabers skatter jf. SEL § 30, stk. 6, 14. pkt. og vil herefter kun hæfte for egne skatter. Hæftelsen vil ophøre, uanset om udtræden af sambeskatningskredsen sker som følge af frasal, omstrukturering, likvidation eller konkurs. Ophøret vil gælde med tilbagevirkende kraft, ment på den måde, at hvis der opstår et skattekrav mod et af de øvrige selskaber i sambeskatningskredsen fra et indkomstår, hvor det udtrædende selskab stadig var med i sambeskatningen, da vil det udtrædende

---

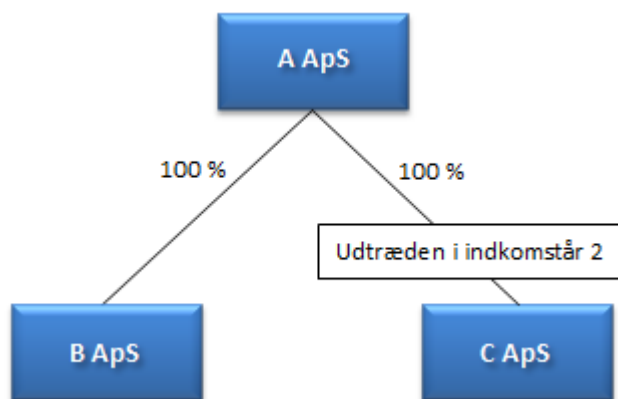
¹⁴³ IAS 37

¹⁴⁴ L 173 (2011/12), bilag 10, Skatteministerens kommentar til henvendelse fra Novo A/S, s. 2-3

selskab ikke komme til at hæfte for dette¹⁴⁵. Dette er vigtigt, specielt ved solvente likvidationer, at det likviderede selskab senere hen ikke kan komme til at hæfte for andre selskabers skyldige skatter.

Nedenstående figur 35 eksemplificerer en sådan situation, hvor selskaberne A ApS, B ApS og C ApS er sambeskattet fra og med indkomstår 1. I indkomstår 2 bliver C ApS solgt ud af koncernen og hæfter dermed ikke længere for skatterne i A ApS og B ApS. I indkomstår 3 bliver B ApS stillet overfor et skattekrav fra SKAT, da B ApS' skattepligtige indkomst har været for lav i indkomstår 1. Da C ApS er udtrådt af sambeskatningen i indkomstår 2 og dermed på det tidspunkt, hvor skattekravet bliver rejst, ikke længere er en del af sambeskatningen, vil C ApS ikke hæfte for dette skattekrav. Kun de tilbageværende selskaber i sambeskatningen, A ApS og B ApS, vil hæfte for dette skattekrav.

Figur 35 Udtræden af sambeskatning

Kilde: Egen tilvirkning

Hvis det i figur 35 i stedet er C ApS, der i indkomstår 3 bliver stillet overfor et skattekrav fra indkomstår 1, vil alle tre selskaber komme til at hæfte for dette skattekrav, på trods af at C ApS ikke længere er en del af sambeskatningen på det tidspunkt, hvor skattekravet bliver rejst. For de tilbageværende selskaber i sambeskatningen ophører hæftelsen angående det udtrædende selskab dermed ikke for de indkomstår, hvor det udtrædende selskab var en del af sambeskatningen. Hvis der i stedet er tale om et skattekrav mod C ApS, fordi den skattepligtige indkomst har været for lav i indkomstår 3, vil A ApS og B ApS dermed ikke hæfte for skattekravet. Hvis der er tale om en sambeskatningskreds med kun to selskaber er disse regler ligeledes gældende¹⁴⁶.

Et selskab, der udtræder af sambeskatningen, vil dog jf. SEL § 30, stk. 6, 14. pkt. fortsat hæfte sammen med den øvrige sambeskatningskreds efter udtræden, hvis det kan godtgøres, at det er den samme aktionærkreds jf. KGL § 4, stk. 2, der stadig direkte eller indirekte råder over mere end halvdelen af stemmerettighederne i det udtrædende selskab. Det kan eksempelvis være, hvor en fader sælger et selskab

¹⁴⁵ Bemærkninger til L 173 (2011/12), § 2, nr. 14

¹⁴⁶ Ibid

videre til sin søn. Eller i en situation, hvor sønnen gennem aftale med faderen kommer til at råde over mere end halvdelen af stemmerettighederne i selskabet, uden nogle af kapitalandelene skifter ejer. I disse situationer vil det være nemt og overskueligt at afgøre, om selskabet fortsat vil være ejet af aktionærkredsen omfattet af KGL § 4, stk. 2. Men i en stor koncern med flere grene og udenlandske selskaber vil det straks være mere komplekst at afgøre, om selskabet fortsat er ejet af den samme aktionærkreds. Der kan dermed være tale om ikke uundseelig administrativ byrde for et selskab, at skulle følge op på ejerskabet op gennem koncernen hvert eneste år.

Vurderingen af om det fortsat er den samme aktionærkreds, der ejer det udtrædende selskab, skal ske på tidspunktet for udtrædelsen. Hvis aktionærkredsen på et tidspunkt efter udtrædelsen igen bliver den samme som i den udtrådte sambeskatning, vil der ikke hæftes for tidligere skatter fra sambeskatningsperioden¹⁴⁷. Det gælder ligeledes at et selskab, der genindtræder i en sambeskatning, ikke vil komme til at hæfte for skatter fra tiden, hvor selskabet tidligere var med i sambeskatningen. Når et selskab udtræder af en sambeskatning, er selskabets hæftelse gjort endeligt op og vil ikke aktualiseres igen¹⁴⁸.

Det er interessant, at der i 10. pkt. og 14. pkt. i SEL § 30, stk. 6 er forskel på ordlyden med henhold til, hvornår der hæftes. Hvor det her i 14. pkt. er rådighed over stemmerettigheder, der er afgørende, er det i 10. pkt. ejerskab af kapitalandele, der er det afgørende. Hverken forarbejderne eller bemærkningerne til loven giver tilsagn om grunden til denne forskel. Det må antages, at Skatteministerens har valgt, at det i 14. pkt. skal være rådigheden over stemmerettigheder, der er det afgørende, for at sikre inddrivelsen af skatter på trods af omstruktureringer og generationsskifte.

Der kan forekomme situationer, hvor det er en hel subsambeskatning, der sælges ud af en koncern. Her er det vigtigt at afgøre, om hæftelsen flytter med selskaberne ud af sambeskatningen eller om de bliver hos det/de resterende selskaber i sambeskatningen. FSR har i behandlingen af L 173 flere gange forhørt sig hos Skatteministerens angående, hvordan en sådan situation skal behandles efter de nye hæftelsesregler. Skatteministerens er ikke fremkommet med et klart svar på dette men anfører, at det ikke er hensigten, at hæftelsen skal være forskellig alt efter om selskaber, der udtræder af en sambeskatning, er solgt samlet eller hver for sig¹⁴⁹. Det må dermed antages, at hæftelsen ikke flytter med de subsambeskattede selskaber. De subsambeskattede selskaber anses derfor at starte en ny sambeskatning med hensyn til hæftelsen.

I situationen hvor et eller flere selskaber udtræder af en sambeskatning, er det helt essentielt at kunne afgøre, hvilke selskaber der skal anses for at være udtrådt af sambeskatningen. Her kan der henses til

---

¹⁴⁷ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelse fra FSR, s. 20

¹⁴⁸ L 173 (2011/12), bilag 32, Skatteministerens kommentar til henvendelse fra FSR, s. 24

¹⁴⁹ Se L 173 (2011/12), bilag 32 (Skatteministerens kommentar til henvendelse fra FSR), s. 23+24 og bilag 31, s. 4

TfS 2012, 486 SR (SKM2012.419.SR), hvor A Holding A/S (herefter A) frem til 2009 er administrationsselskab i en sambeskatning med en række danske datterselskaber, der er ejet af et udenlandsk ultimativt moderselskab B. I 2009 bliver aktiemajoriteten i B erhvervet af det udenlandske selskab C, der ejer en række selskaber i Danmark, som A hermed bliver søsterselskab til. A bliver administrationsselskab i den nu udvidede danske sambeskatning. I 2012 afhænder C aktiemajoriteten i B og spørgsmålet er herefter, om A med sine datterselskaber eller de af C ejede søsterselskaber anses for at udtræde af sambeskatningen. Skatteministeriet fremfører i afgørelsen, at administrationsselskabet er afgørende i forhold til udtræden. Med dette menes, at hvis administrationsselskabet fortsat er administrationsselskab efter opsplitningen af sambeskatningskredsen, da må administrationsselskabet med tilhørende datterselskaber anses for at forblive i sambeskatningen, og søsterselskaberne ejet af C anses for at være udtrædende af sambeskatningen¹⁵⁰.

I bemærkningerne til L 173 blev det anført, at reglerne i denne bestemmelse ikke vurderes til at udgøre nogen barriere i forhold til salg af selskaber ud af koncernen. Dette er i og for sig også rigtigt under den forudsætning, at der altid vil være selskaber tilbage i sambeskatningen til at bære hæftelsen videre for de frasolgte selskaber. Men i en situation hvor der efterfølgende sker salg af restkoncernen, da vil denne restkoncern tage hæftelsen med sig og hæfte for eksempelvis de tidligere frasolgte selskabers kildeskatte, indtil ligningsfristen udløber. Dermed vil køberen af restkoncernen indirekte komme til at hæfte for skattekrav mod selskaber, som restkoncernen tidligere har været sambeskattet med¹⁵¹.

4.6.1.1 Udtræden ved konkurs

Hvis et selskab udtræder af sambeskatning ved en konkurs gælder reglerne i SEL § 30, stk. 6, 10-14. pkt. ligeledes. Selskaber, der er sambeskattet med det konkursramte selskab i indkomståret forud for det indkomstår, hvori konkursdekretet afsiges, hæfter for ubetalte skatter af konkursindkomsten¹⁵².

Hvis SKAT på et tidspunkt efter konkursen stiller et skattekrav mod konkursboet fra et indkomstår før konkursen, hvor boet (dengang selskab) indgik i sambeskatning med andre selskaber, vil disse selskaber hæfte for dette skattekrav. Den solidariske hæftelse kan i en konkurssituation, således vise sig at blive et stort problem, da det risikeres, at det konkursramte selskab vil trække andre selskaber fra sambeskatningen med ind i konkursen.

---

¹⁵⁰ Denne afgørelse fra Skatterådet er fra tiden før de nye hæftelsesregler blev indført. Afgørelsen omhandler rentefradragsbegrænsning efter SEL § 11 C i henhold til udtrædelse af sambeskatning og behandler ikke hæftelse i sambeskatningen. Konklusionerne i afgørelsen anses derfor at være gældende generelt ved udtræden og dermed også i forhold til hæftelse, også efter indførslen af L 173 (2011/12)

¹⁵¹ TfS 2012, 439: Gennemgang og kommentar til L 173 2011/2012 - kampen mod de multinationale selskaber – af Jesper Anker Howes, *Accura Tax*

¹⁵² Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.1.5.5

5. International sambeskatning

Med lov nr. 426 af 6. juni 2005 ændredes reglerne om international sambeskatning, så det ikke længere er muligt at lave "cherry picking" af udenlandske selskaber med underskud. Der blev i stedet indført et alt-eller-intet princip, der medfører, at hvis der ønskes sambeskatning med et udenlandsk selskab, vil sambeskatningen skulle omfatte alle koncernforbundne selskaber i udlandet jf. SEL § 31 A, stk. 1. Dermed både overliggende selskaber og underliggende selskaber (og faste driftssteder og ejendomme)¹⁵³. Dette princip kaldes globalpuljeprincippet.

5.1 Globalpuljeprincip – hvem er omfattet

Globalpuljeprincippet omfatter alle danske og udenlandske selskaber og foreninger mv., der er koncernfundne jf. § 31 C samt de faste driftssteder og ejendomme, der tilhører disse selskaber eller foreninger jf. SEL § 31 A, stk. 1, 2. pkt. Et selskab anses for at være udenlandsk jf. SEL § 31 A, stk. 14, hvis det er hjemmehørende i en fremmed stat, på Færøerne eller i Grønland, herunder efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

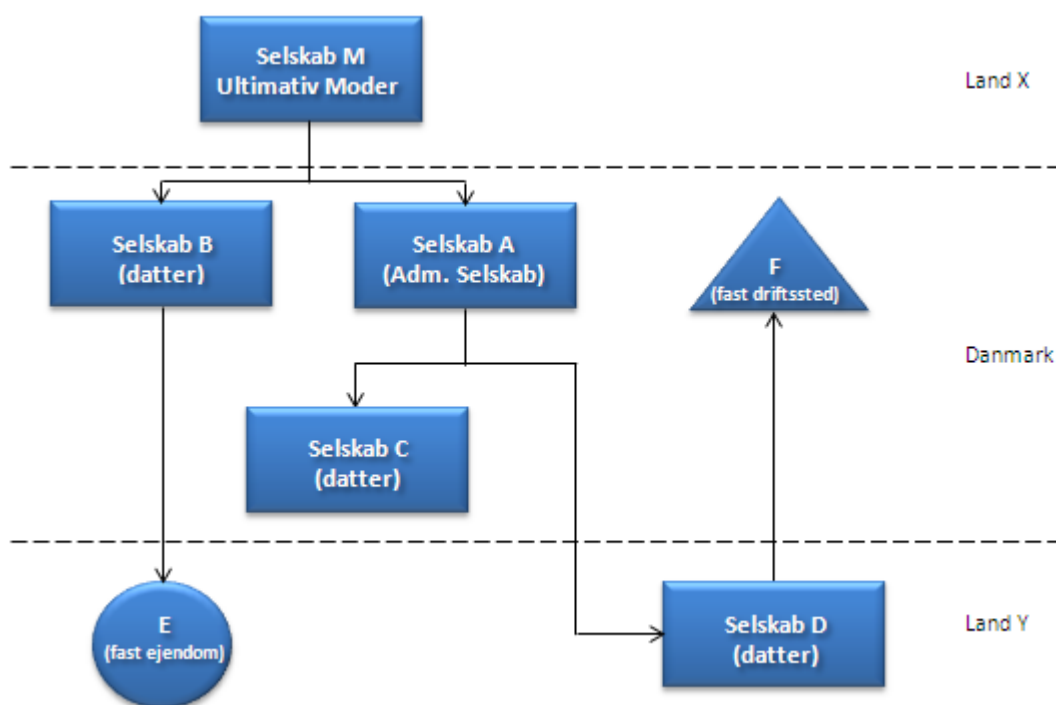
Jf. SEL § 31 A, stk. 1, 1. pkt. er det dog kun de udenlandske selskaber og foreninger mv., hvor ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og hvor overskud fordeles i forhold til deltagerens indskudte kapital, der er omfattet af globalpuljeprincippet. Denne formulering svarer stort set til formuleringen i SEL § 1, stk. 1, nr. 2, hvorfor praksis om denne bestemmelse kan bruges til at afgøre, hvornår der er tale om, at et udenlandsk retssubjekt er et selskab, der kan omfattes af globalpuljeprincippet.

Nedenstående figur 36 eksemplificerer globalpuljeprincippet.

---

¹⁵³ Bemærkninger til L 121 (2004/05-2), § 1, nr. 16

Figur 36 Globalpuljeprincippet

Kilde: Egen tilvirkning

Globalpuljeprincippet, dermed international sambeskatning, kan jf. SEL § 31 A, stk. 1, 4. pkt. ligeledes vælges, selvom der kun er et enkelt dansk selskab, fast driftssted eller ejendom i Danmark, og dermed ikke nogen koncern inden for territorialprincippet. Det kan være i en situation, hvor et dansk selskab har en eller flere faste ejendomme i udlandet.

I Den juridiske vejledning er der oplistet en række forhold, som enten taler for eller imod, at et selskab er omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 2¹⁵⁴. Der vil altid være tale om en konkret vurdering af de samlede forhold, da ingen af de nævnte forhold i sig selv har afgørende betydning. Selskabets vedtægter og hensigten med virksomheden vil dog altid veje tungt i den samlede vurdering.

På trods af at et interessentskab ikke opfylder kravene i SEL § 1, stk. 1, nr. 2, vil et udenlandsk interessentskab kunne indgå i en international sambeskatning. Dette fastslår Skatterådet i TfS 2008, 606 SR (SKM2008.222.SR), hvor et dansk selskab A A/S overvejer at erhverve ejendomme i Rumænien via et selskab i udlandet, der efter dansk skattelovgivning vil blive anset for et skattemæssigt transparent selskab. SKAT henviser i afgørelsen til SEL § 8, stk. 2, 3.-5. pkt. om CFC-beskatning af faste driftssteder. Disse regler blev indført i loven med L 121. Under behandlingen af L 121 spurgte Ernst & Young om disse regler for faste driftssteder i SEL § 8, stk. 2, 3.-5. pkt. også omfatter udenlandske interessentselskaber,

¹⁵⁴ Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.1.1.3

hvilket skatteministeren svarede bekræftende på¹⁵⁵. SKAT fremfører i afgørelsen, at Skatteministerens svar angående SEL § 8, stk. 2, 3.-5. pkt. kan anvendes parallelt i forhold til SEL § 31 A. SKAT konkluderer, at selskab A A/S kan vælge international sambeskatning vedrørende sin direkte ejerandel i et udenlandsk interessentskab, såfremt interessentskabet ejer fast ejendom eller fast driftssted i udlandet. Det er dog en betingelse for inddragelse af et interessentskab i sambeskatningen, at der er tale om direkte ejerskab. Derimod er størrelsen af ejerandelen i interessentskabet ikke afgørende, da SKAT i afgørelsen fremfører, at de ikke mener, der er hjemmel til at stille krav til størrelsen af ejerandelen. Derfor må det antages, at enhver ejerandel kan inddrages i sambeskatningen. Indkomst i interessentskabet opgøres på normal vis og medregnes til det danske selskabs skattepligtige indkomst.

Det er det ultimative moderselskab i sambeskatningen, der har kompetencen til at vælge international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 1, 1. pkt. Dette uanset om det ultimative moderselskab er dansk eller udenlandsk. Hvis det ultimative moderselskab er udenlandsk, skal valget om international sambeskatning positivt tilkendegives fx i form af et brev fra det ultimative moderselskab, der vedlægges den rettidige selvangivelse¹⁵⁶. Hvis valget af international sambeskatning er truffet af et selskab, der ikke har den fornødne kompetence, anses selskaberne dog alligevel for at være sambeskattet¹⁵⁷.

En beslutning om valg af international sambeskatning skal underrettes til skattemyndighederne senest ved indgivelse af rettidig selvangivelse for det år, hvor international sambeskatning ønskes påbegyndt jf. SEL § 31 A, stk. 3, 1. pkt. Hvis selvangivelsen indgives for sent eller valget om international sambeskatning ikke angives i selvangivelsen, vil international sambeskatning anses for fravalgt jf. SEL § 31 A, stk. 3, 2. pkt. Se hertil også Tfs 2009, 363 LSR (SKM2009.86.LSR), hvor et dansk selskab ejer 82,5 % af et svensk interessentskab (fast driftssted). Efter ændringen af sambeskatningsreglerne i 2005 fortsætter det danske selskab med at indregne indkomst fra det svenske interessentskab for indkomstårene 2005 og 2006 uden at angive valg eller fravalg af international sambeskatning i selvangivelsen for disse indkomstår. I første omgang var Skattecentret kommet frem til, at det danske selskab havde valgt international sambeskatning, da indregning af indkomst fra det svenske interessentskab ville være den eneste mulighed for at vise valget af international sambeskatning, idet selvangivelsen ikke havde et specifikt felt, der indikerede valget. Landskatteretten ændrede dog Skattecentrets afgørelse med henvisning til SEL § 31 A, stk. 3, 1. pkt. samt Sambeskatningsbekendtgørelsen. Jævnfør Sambeskatningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1 skal der indgives meddelelse om indtræden af et selskab m.v. i sambeskatningen. Ligeledes jf. § 6, stk. 1 skal der for hvert indkomstår indgives en redegørelse om ændringer i koncernen, herunder hvilke

---

¹⁵⁵ Lovforslag L 121 (2004/05-2), Bilag 16 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra Ernst & Young, s. 10

¹⁵⁶ Tfs 2006, 173 – Skatteministerens svar til FSR om fortolkning af dele af selskabsskatteloven efter vedtagelsen af lovforslag L 121, her om SEL § 31 A

¹⁵⁷ L121 (2004/05-2), Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s. 25

selskaber, der indgår eller ikke indgår i koncernen. Da det danske selskab hverken har angivet valg eller fravalg af international sambeskatning i selvangivelsen eller indgivet meddelelse/redegørelse, som nævnt i sambeskatningsbekendtgørelsen, anses det danske selskab for at have fravalgt international sambeskatning. Det må dermed antages, at valg af international sambeskatning kræver et aktivt tilvalg.

Der kan yderligere henses til TfS 2004, 338 LR (SKM2004.161.LR), hvor Ligningsrådet tiltræder Told- og Skattestyrelsens indstilling om, at der ikke kan vælges sambeskatning, når selvangivelsen bliver indgivet efter den rettidige frist er udløbet. Dette på trods af at meddelelse om sambeskatning var indgivet til den skatteansættende myndighed inden for fristen af rettidig selvangivelse. Den sene indgivelse af selvangivelse må ifølge Told- og Skattestyrelsen anses som uhensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse, modsat TfS 2003, 749 LR (SKM2003.360.LR) hvor den for sent indgivne selvangivelse skyldes en "træg postbesørgelse". Da selvangivelsen og meddelelse om sambeskatning var dateret rettidigt, fik koncernen dispensation for den sene indgivelse.

Hvis der vælges international sambeskatning vil en sådan beslutningen være bindende for moderselskabet i 10 år jf. SEL § 31 A, stk. 3, 3. pkt., mere om dette under afsnit 5.3. Der er dog jf. TfS 2006.516 LSR (SKM2006.242.LSR) mulighed for at foretage omvalg efter SFL § 30. Men kun under den forudsætning at omvalget sker, som følge af at skattemyndighederne har foretaget en skatteansættelse, som vil have utilsigtede skattemæssige konsekvenser og dermed betydning for det oprindelige valg af international sambeskatning. Anmodning om tilladelse til et sådan omvalg skal jf. SFL § 30, stk. 2 ske senest 6 måneder efter, at den skattepligtige er kommet til kundskab om den skatteansættelse, der er grunden til at der ønskes omvalg. Under særlige omstændigheder kan SKAT dispensere fra denne frist.

Bestemmelserne i SEL § 31 om national sambeskatning finder ligeledes anvendelse ved international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 1, 3. pkt. Der er dog en række undtagelser og tilføjelser ved international sambeskatning i forhold til § 31. Disse gennemgås nedenfor med udgangspunkt i § 31 A, stk. 2-14. Der hvor reglerne om international sambeskatning er identiske med reglerne i national sambeskatning, vil der nedenfor blive henvist til ovenstående afsnit under national sambeskatning.

5.2 Administrationsselskabet

Som ved national sambeskatning skal der ved international sambeskatning udpeges et administrations-selskab. Jævnfør SEL § 31 A, stk. 4, 1. pkt. skal det ultimative moderselskab være administrationsselskab, hvis dette er skattepligtigt efter jf. SEL §§ 1 eller 2, dvs. at det ultimative moderselskab er hjemmehørende i Danmark eller har et fast driftssted, en fast ejendom eller en tilknyttet virksomhed efter kulbrinteskatteloven i Danmark¹⁵⁸. Hvis dette ikke er tilfældet skal der jf. SEL § 31 A, stk. 4, 2. pkt. udpeges et

---

¹⁵⁸ Jf. SEL § 31 A, stk. 1, 5. pkt. sidestilles faste ejendomme og tilknyttede virksomheder efter kulbrinteskatteloven med faste driftssteder for SEL § 31 A, stk. 2-13

administrationsselskab, der er omfattet af SEL § 31, stk. 1, ligesom ved national sambeskatning, se nærmere omtale af dette under ovenstående afsnit 4.3.

Administrationsselskabet skal i dets årsregnskab indregne en separat udskudt skatteforpligtelse jf. SEL § 31 A, stk. 4, 7. pkt., svarende til den samlede værdi af genbeskatningssaldi, der er opstået som følge af, at der er udnyttet underskud fra udenlandske selskaber i sambeskatningen. Disse genbeskatningssaldi skal opgøres pr. land jf. SEL § 31 A, stk. 10, 3. pkt. Genbeskatning bliver uddybet nærmere under afsnit 5.5.9.

Indregning af genbeskatningssaldi blev indført sammen med international sambeskatning i L 121 med den begrundelse, at en ophævelse af den solidariske hæftelse gjorde det muligt, at et administrations-selskab kunne tømmes for værdier gennem udlodning af udbytte. Med indregning af en udskudt skatteforpligtelse blev denne mulighed dermed begrænset. Indførslen af indregning af udskudt skatteforpligtelse fik på daværende tidspunkt kritik for at være i strid med den gældende regnskabslovgivning. En kritik der i og for sig også vil være gældende i dag. FSR kritiserede indførslen med henvisning til regnskabsreglerne, hvorefter der alene skulle indregnes de forpligtelser (den udskudte skat), der forventes realiseret i fremtidige regnskabsperioder¹⁵⁹. Skatteministeren fastholdt indregningen af en udskudt skatteforpligtelse med henvisning til formulering af den dagældende ÅRL § 47 samt bemærkningerne til indførsel af denne bestemmelse (L 138, 2000/01). Herudover fremfører skatteministeren, at det vil være overvejende sandsynligt, at en genbeskatningssaldo kommer til beskatning, som følge af indførsel af globalpuljebegrebet og bindingsperioden på 10 år¹⁶⁰.

Med L 173 blev der som nævnt indført nye regler for hæftelse i en national sambeskatning. Disse regler har også virkning for international sambeskatning, hvorefter det ultimative moderselskab hæfter solidarisk jf. SEL § 31 A, stk. 4, 4. pkt. med de selskaber, der hæfter solidarisk efter national sambeskatning jf. SEL § 31, stk. 6, 10.-12. pkt. Der hæftes solidarisk for indkomstskat, acontoskat, restskat samt tillæg og renter vedrørende indkomståret. Den solidariske hæftelse omfatter også administrationsselskabets eventuelle genbeskatningsforpligtelse. Den subsidiære hæftelse for ikke-helejede selskaber i SEL § 31, stk. 6, 13. pkt. er ligeledes gældende ved international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 4, 5. pkt. Hæftelsen ved international sambeskatning omfatter jf. SEL § 31 A, stk. 4, 6. pkt. dog ikke indkomstskat m.v. af indkomst, der ville indgå i sambeskatningsindkomsten ved national sambeskatning efter § 31, såfremt der ikke var valgt international sambeskatning. Hæftelsen i den internationale sambeskatning er dermed kun for den merskat, der ligger i at have overskudsgivende udenlandske selskaber med i sambeskatningen. De udenlandske selskaber hæfter dermed ikke for den eventuelle danske skat af selskabets positive

---

¹⁵⁹ FSR henviste til ÅRL § 47, regnskabsvejledning nr. 14 og IAS 12

¹⁶⁰ L121, Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s. 12

indkomst. De udenlandske selskaber hæfter selvfølgelig fortsat for skatterne i deres hjemland, men vil komme til at hæfte to gange for samme indkomst, hvis der også skal hæftes for den danske skat af indkomsten.

Ved international sambeskatning gælder de samme regler i SEL § 31, stk. 6, 14. pkt. om hæftelse ved udtræden af sambeskatningen, som er gældende ved national sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 4, 5. pkt. Se afsnit 4.6.1.

Hvis det ultimative moderselskab ikke er dansk, beror hæftelsen på aftaleretlige principper. Indtræden i den solidariske hæftelse er en del af overvejelserne ved at vælge international sambeskatning. Ved at vælge international sambeskatning vælges der automatisk også den solidariske hæftelse.

I afsnit 4.3 er der oplistet en række opgaver, som administrationsselskabet ved national sambeskatning jf. Sambeskatningsbekendtgørelsen skal udføre samt forhold, der skal oplyses til SKAT. Disse opgaver og oplysninger er ligeledes gældende for administrationsselskabet ved international sambeskatning. I Sambeskatningsbekendtgørelsens §§ 8-13 er der oplistet yderligere opgaver, som administrationsselskabet skal sørge for, bliver udført ved international sambeskatning. Der henvises til bilag 2 for en gennemgang af disse opgaver.

Såfremt disse opgaver ikke bliver udført, kan dette jf. sambeskatningsbekendtgørelsens § 14 anses for, at der ikke er fremlagt tilstrækkelige oplysninger jf. SEL § 31 B, stk. 3, hvilket betyder at Skatterådet kan afbryde den internationale sambeskatning efter indstilling fra SKAT. En sådan afbrydelse udløser fuld genbeskatning efter SEL § 31 A, stk. 11 med virkning fra og med det indkomstår, hvor der ikke fremlægges tilstrækkelige oplysninger som følge af de nævnte opgaver. Fuld genbeskatning vil blive uddybet under nedenstående afsnit 5.5.10.

Som ved national sambeskatning kan der opstå situationer, hvor der skal ske udskiftning af administrationsselskabet. Det kan være som følge af, at administrationsselskabet bliver solgt ud af koncernen eller ved at administrationsselskabet flyttes til udlandet og dermed ikke længere er omfattet af SEL §§ 1 eller 2. Tilsvarende ved national sambeskatning overføres rettigheder og forpligtelser til det nye administrationsselskab. Ved international sambeskatning omfatter forpligtelserne tillige genbeskatningssaldi opstået i perioden med international sambeskatning. Det tidligere administrationsselskab forpligter sig til at betale et beløb svarende til fuld genbeskatning.

Der er dog den væsentlige forskel fra national sambeskatning, at såfremt der ikke udpeges et nyt administrationsselskab ved international sambeskatning, da vil der jf. SEL § 31 A, stk. 5, 1. pkt. ske fuld genbeskatning af administrationsselskabet. Denne situation må dog antages kun at ske, hvor en udenlandsk ejet koncern forlader Danmark enten ved at flytte alle aktiviteter til udlandet eller ved at sælge sin dan-

ske subkoncern¹⁶¹. Her kan den fulde genbeskatning af administrationsselskabet i udgangspunktet ikke undgås. Dermed sikres SKATs inddrivelse af skat. Den fulde genbeskatning kan dog alligevel undgås, ved fortsat at have et tomt selskab i Danmark¹⁶².

5.3 Bindingsperiode

Et valg om international sambeskatning er bindende for en periode på 10 år jf. SEL § 31 A, stk. 3, 3. pkt. Perioden er i udgangspunktet bindende for moderselskabet jf. bestemmelsen. Det betyder, at bindingsperioden forbliver den samme for det ultimative moderselskab uanset eventuelle køb eller salg af andre koncernselskaber jf. SEL § 31 A, stk. 3, 5. pkt. Når et selskab bliver solgt ud af koncernen, udtræder selskabet samtidig af den internationale sambeskatning, og omvendt når et selskab opkøbes, vil det være en del af den internationale sambeskatning i resten af bindingsperioden.

Hvis en koncerns udenlandske aktivitet fuldstændig ophører i løbet af bindingsperioden, vil perioden fortsætte med at løbe. Det vil sige, at såfremt al udenlandsk aktivitet ophører i år 3 og der fire år senere igen erhverves et udenlandsk datterselskab, da vil bindingsperioden være fortsat, således at dette selskab vil anses for at være indtrådt i den internationale sambeskatning i år 7 i perioden. Det forudsættes, at international sambeskatning ikke fravælges i perioden, hvor der ingen udenlandsk aktivitet er i koncernen¹⁶³. Hvis et udenlandsk ultimativt moderselskab ophører al aktivitet i Danmark i løbet af bindingsperioden, udløser det derimod fuld genbeskatning. Den fulde genbeskatning kan dog som nævnt undgås, såfremt der kan udpeges et nyt administrationsselskab.

Det ultimative moderselskab kan også vælge at afbryde den internationale sambeskatning før 10-års perioden er udløbet jf. SEL § 31 A, stk. 3, 6. pkt., selvom der stadig er danske selskaber i koncernen. En sådan afbrydelse vil udløse fuld genbeskatning af alle genbeskatningssaldi. Fuld genbeskatning kan dog undgås, hvis alle genbeskatningssaldi er udlignet inden afbrydelsen.

Bindingsperioden vil automatisk blive afbrudt i en situation, hvor det ultimative moderselskab bliver datterselskab af et andet ultimativt moderselskab jf. SEL § 31 A, stk. 3, 8. pkt. ved eksempelvis en aktieombytning, fusion eller et aktiesalg. I alle disse tilfælde udløser afbrydelsen af bindingsperioden fuld genbeskatning. Fuld genbeskatning kan jf. bestemmelsen i 8. pkt. undgås, hvis det erhvervende ultimative moderselskab ligeledes har valgt international sambeskatning, som det erhvervede (nu tidligere) ultimative moderselskab kan indtræde i. Dette kan betyde enten en forkortelse eller en forlængelse af koncernens bindingsperiode, alt efter hvornår det nye ultimative moderselskab har valgt international

---

¹⁶¹ Sambeskatning (2009), s. 201 – af Bent Ramskov & Torben Buur

¹⁶² Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 112 - af Guldmand et al.

¹⁶³ L121, Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s. 28-29

sambeskatning. Det må antages at være tilstrækkeligt, at det nye ultimative moderselskab vælger international sambeskatning i det indkomstår, hvor koncernetablering har fundet sted.

I en situation, hvor det ultimative moderselskab overdrages fra en fysisk person til en anden, vil bindingsperioden derimod ikke blive afbrudt og dermed ingen genbeskatning af genbeskatningssaldi¹⁶⁴. Ved overdragelse af det ultimative moderselskab indeholder 9 pkt. en værnregel, der skal forhindre spekulation i "interne" overdragelser. Hvis aktionærkredsen oplistet i KGL § 4, stk. 2 efter koncernetablering fortsat direkte eller indirekte råder over mere end halvdelen af stemmerettighederne i det nu opkøbte ultimative moderselskab, eksempelvis ved en aktieombytning, da anvendes bindingsperioden for det selskab, der senest har valgt international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 3, 9. pkt. Dermed vil det ene moderselskab få forlænget sin bindingsperiode og det andet vil beholde sin periode, hvorfor der ikke kan spekuleres i "interne" overdragelser. Hvis det nye ultimative moderselskab er nystiftet, som fx ved en aktieombytning, vil det opkøbte ultimative moderselskabs bindingsperiode blive anvendt jf. 10 pkt.

Ved en fusion mellem to ultimative moderselskaber anses international sambeskatning for valgt, såfremt den koncern med den største konsoliderede egenkapital i forvejen har valgt international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 3, 12. pkt. Derfor vil denne koncerns bindingsperiode blive anvendt i den fusionerede koncern jf. 13. pkt. Hvis koncernen med den største konsoliderede egenkapital ikke har valgt international sambeskatning i forvejen, udløser det fuld genbeskatning for den koncern med den mindste konsoliderede egenkapital jf. SEL § 31 A, stk. 3, 14. pkt. Dog med den undtagelse, at der ikke vil ske genbeskatning, såfremt det modtagende selskab i fusionen vælger international sambeskatning for det indkomstår, hvor fusionen finder sted. I så fald vil fusionen betyde påbegyndelse af en ny 10-års bindingsperiode¹⁶⁵.

En spaltning af et ultimativt moderselskab vil betyde, at bindingsperioden anses for afbrudt og det udløser derfor fuld genbeskatning af samtlige genbeskatningssaldi i det spaltede moderselskab jf. SEL § 31 A, stk. 3, 11. pkt. Dette er gældende både ved ophørs- og grenspaltning. Denne bestemmelse vil bl.a. ramme situationen, hvor to fysiske hovedaktionærer gennemfører en aktieombytning for at etablere et holdingselskab, der efter aktieombytningen skal spaltes, så de får hver deres personlige holdingselskab. Jævnfør TfS 2008, 1052 SR (SKM2008.601.SR) kan personlige holdingselskaber dog etableres på følgende måde, uden det udløser fuld genbeskatning. De fysiske personer A og B ejer sammen selskabet H 1 A/S, der ejer G 1 ApS, der igen ejer en række datterselskaber. H 1 A/S har valgt international sambeskatning for koncernen. A og B ønsker at have hver deres holdingselskab, der ejer halvdelen af G 1 ApS, men da

---

¹⁶⁴ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 113 - af *Guldmand et al.*

¹⁶⁵ Ændringsforslag uden for betænkningen stillet d. 24. maj 2005 - bemærkninger til nr. 28. Angående L 121 (2004/05-2). Heri argumenterer Skatteministeren for det rimelige i, at der kan vælges international sambeskatning for den samlede koncern fra og med fusionsdatoen, uden det udløser fuld genbeskatning.

der ligger en genbeskatningsforpligtelse i H 1 A/S, kan dette selskab ikke spaltes, uden der bliver udløst fuld genbeskatning af forpligtelsen. Derfor stifter A og B hver deres selskab, der herefter begge nytegner anparter i G 1 ApS, hvorefter H 1 A/S mister den bestemmende indflydelse i G 1 ApS og dermed ikke længere er del af koncernen. G 1 ApS bliver herefter administrationsselskab og vælger ligeledes international sambeskatning. Genbeskatningsforpligtelsen flytter dermed ned i G 1 ApS. Dette betyder, at H 1 A/S nu kan ophørsspaltes med A og B's nystiftede selskaber som modtagende selskaber. Derved har A og B fået hver deres personlige holdingselskab, der hver ejer halvdelen af G 1 ApS.

Hvis det i stedet er administrationsselskabet, der spaltes, vil det ikke udløse fuld genbeskatning. Kun i det tilfælde, hvor det ikke er muligt at vælge et nyt administrationsselskab, fordi administrationsselskabet er blevet ophørsspaltet, og der ikke er andre selskaber mv. i Danmark.

Når international sambeskatning først er valgt, vil det fortsætte, indtil sambeskatningen afbrydes med enten ordinær eller fuld genbeskatning til følge. Ordinær genbeskatning vil indtræde, hvor en bindingsperiode udløber uden der vælges international sambeskatning for en ny periode jf. SEL § 31 A, stk. 10. Ordinær genbeskatning vil blive yderligere uddybet under afsnit 5.5.9.

Når en bindingsperiode er udløbet, kan der dog jf. SEL § 31 A, stk. 3, 4. pkt. vælges international sambeskatning for en ny periode på 10 år, uden bindingsperioden vil blive anset som afbrudt. Dermed fortsætter den internationale sambeskatning og genbeskatningssaldi videreføres, forudsat sambeskatningen fortsætter uændret¹⁶⁶. Det bør dog nøje overvejes, om det vil være fordelagtigt at afbryde den internationale sambeskatning. Det kan i nogle situationer være fordelagtigt at få nulstillet genbeskatningssaldi, fx i lande hvor koncernen ikke længere har aktiviteter¹⁶⁷. I disse lande vil underskuddene på genbeskatningssaldi blive permanente. Hvis international sambeskatning afbrydes, kan der på et hvilket som helst tidspunkt året efter eller senere igen vælges international sambeskatning¹⁶⁸.

5.4 Indgangsværdier for aktiver og passiver

Når et dansk selskab inddrages i en national eller international sambeskatning, er selskabets indkomst allerede opgjort efter de danske regler, og dermed er det ikke nødvendigt med en omregning. Ved inddragelse af et udenlandsk selskab, fast driftssted eller fast ejendom i den internationale sambeskatning forholder det sig anderledes, da dette selskab ikke tidligere har opgjort sin indkomst efter danske regler. Fremover skal dette selskab udarbejde to skatteregnskaber. Et regnskab efter hjemlandets skattelovgivning og et regnskab efter de danske regler, der skal anvendes ved opgørelse af den samlede sambeskatningsindkomst. Til udarbejdelse af skatteregnskab efter danske regler er det nødvendigt, at der ved ind-

---

¹⁶⁶ Bemærkninger i L 121 (2004/05-2) til SEL § 31 A, stk. 3

¹⁶⁷ SR-Skat 2005.144, "De nye sambeskatningsregler - L 121" – af Ole B. Sørensen og Anja Svendgaard Dalgas

¹⁶⁸ Sambeskatning (2009), s. 200 – af Bent Ramskov & Torben Buur

træden i sambeskatningen sker omregning og fastsættelse af indgangsværdier for aktiver og passiver i det indtrædende selskab¹⁶⁹.

I SEL § 31 A, stk. 7 findes hovedreglen for omregning til indgangsværdier for aktiver og passiver. Jævnfør 1. pkt. skal aktiver og passiver anses for at være anskaffet på det faktiske anskaffelsestidspunkt til handelsværdien ved begyndelsen af det indkomstår, hvor selskabet indtræder i international sambeskatning. Hvis et udenlandsk selskab der indtræder i en international sambeskatning d. 1/1 2013 eksempelvis ejer en kontorejendom, der er erhvervet d. 1/1 2000 for 5 mio., men som ved begyndelsen af indkomståret for indtrædelse i sambeskatningen har en handelsværdi på 10 mio., da skal kontorejendommens anskaffelsessum opskrives med 5 mio. Dette vil få betydning ved et eventuelt salg af ejendommen. Indgangsværdien kan også blive nedskrevet i forhold til handelsværdien, fx efter reglerne i EBL §§ 6 A og 6 C, hvor der eksempelvis er genanbragt en fortjeneste i en udenlandsk fast ejendom fra salg af fast ejendom i Danmark. Anskaffelsessummen skal her nedsættes med den genanbragte fortjeneste jf. SEL § 31 A, stk. 7, 2. pkt. Ved afståelse af den faste ejendom i udlandet skal den del af fortjenesten, der vedrører den genanbragte fortjeneste fra en dansk fast ejendom, medregnes ved den skattepligtige indkomst i Danmark jf. SEL § 8, stk. 2, 7. pkt. For den del af fortjenesten der ikke vedrører den genanbragte fortjeneste, kan der i Danmark opnås creditlempelse.

Der fastsættes ingen anskaffelsessum for goodwill og andre immaterielle aktiver, der er oparbejdet af selskabet selv jf. § 31 A, stk. 7, 3. pkt. Disse vil dermed have en indgangsværdi på 0 kr. Bestemmelsen skal forhindre, at koncerner opskriver et oparbejdet immaterielt aktiv. Hvis det immaterielle aktiv sælges efter det er inddraget i den internationale sambeskatning, vil en eventuel fortjeneste jf. 4. pkt. højst være forskellen mellem salgssummen og handelsværdi på tidspunktet for inddragelse i den internationale sambeskatning. Dette for kun at beskatte den værditilvækst, der har været i sambeskatningsperioden og dermed under dansk beskatning.

Hvis det immaterielle aktiv er erhvervet ved en skattepligtig transaktion fra et selskab, der ikke er en del af koncernen, og derefter videreoparbejdet af selskabet, der indtræder i international sambeskatning, da skal aktivets indgangsværdi fastsættes til den faktiske anskaffelsessum¹⁷⁰.

I SEL § 31 A, stk. 8 er oplistet nogle undtagelser til "hovedreglen" i stk. 7. Undtagelserne omhandler den nærmere regulering af afskrivningsberettigede aktiver, hvor stk. 7 omhandlede de ikke-afskrivningsberettigede aktiver. Det er de danske regler, der er afgørende for, om et aktiv anses for afskrivningsberettiget eller ej, selvom aktivet er en del af et udenlandsk selskab. Et afskrivningsberettiget aktiv skal anses for at være erhvervet på det faktiske anskaffelsestidspunkt og til den faktiske anskaffel-

---

¹⁶⁹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 120 - af Guldmand et al.

¹⁷⁰ Bemærkningerne til L 27 (2003), § 1, nr. 1

sessum jf. SEL § 31 A, stk. 8, 1. pkt. Aktivets skal jf. 3 pkt. udsættes for maksimal afskrivning efter de danske afskrivningsregler i AL, både løbende afskrivninger og straksfradrag, der er gældende i det indkomstår, hvor sambeskatningen påbegyndes jf. 4. pkt. Det samme vil være gældende, når et afskrivningsberettiget aktiv er erhvervet fra et koncernforbundet selskab efter reglerne om samme aktionærkreds i KGL § 4, stk. 2. uden at erhvervelsen har medført dansk eller udenlandsk beskatning af eventuelle genvundne afskrivninger, gevinster eller tab eller den udenlandske beskatning ved overdragelsen er blevet udskudt jf. SEL § 31 A, stk. 8, 2. pkt.

Et afskrivningsberettiget aktiv skal anses for at være erhvervet til den faktiske anskaffelsessum og -tid for at undgå, at koncernen får en større anskaffelsessum at afskrive på, såfremt aktivet i stedet skulle anses for at være erhvervet til handelsværdien på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen. Afskrivningsberettigede aktiver skal dog uanset ovenstående om 1.-4. pkt. altid indregnes til handelsværdien ved begyndelsen af det indkomstår, hvor sambeskatning påbegyndes jf. 5. pkt., hvis denne handelsværdi er lavere end de beregnede værdier efter 1.-4. pkt. Denne bestemmelse har dermed betydning for aktiver, der falder hurtigere i værdi end afskrivningstakten.

Nærmest tilsvarende reglerne i 2. pkt. gælder for goodwill og andre immaterielle aktiver, som nævnt i AL § 40, der er erhvervet fra et koncernforbundet selskab efter reglerne om samme aktionærkreds i KGL § 4, stk. 2 og dette overdragende koncernforbundne selskab eller andre koncernforbundne selskaber har oparbejdet det immaterielle aktiv. Her vil det erhvervede immaterielle aktiv jf. SEL § 31 A, stk. 8, 6. pkt. anses for at være oparbejdet af det erhvervende selskab, som inddrages i sambeskatningen, såfremt erhvervelsen her heller ikke har medført dansk eller udenlandsk skat.

Hvis der er genvundne afskrivninger ved afståelse af aktiver, der forud for inddragelse i international sambeskatning anses for at være afskrevet, da kan de genvundne afskrivninger jf. SEL § 31 A, stk. 9, 1. pkt. højst udgøre det beløb, hvor summen af foretagne afskrivninger efter indtræden i sambeskatningen overstiger det faktiske værditab efter indtrædelse i sambeskatningen. Afskrivningerne forud for indtræden er dermed ikke en del af beregningen af de genvundne afskrivninger. Det faktiske værditab efter indtrædelse i sambeskatningen vil være forskellen mellem afståelsessummen og den handelsværdi, der var gældende på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen.

Nedenstående figur 37 viser et eksempel på opgørelse af genvundne afskrivninger på en ejendom, der er blevet inddraget i international sambeskatning.

Figur 37 Genvundne afskrivninger på bygning ved afståelse af ejendom

Anskaffelsessum ved køb af ejendom d. 1. januar 2007	6.000.000
Heraf grundværdi:	750.000
Handelsværdi for ejendom ved inddragelse i sambeskatning d. 1. januar 2011	4.500.000
Heraf grundværdi:	500.000
Handelsværdi for bygning ved inddragelse i sambeskatning d. 1. januar 2011	4.000.000
Nedskreven værdi for bygning d. 1. januar 2011 (afskrivning 4 % pr. år)	4.410.000
Nedskreven værdi for bygning ved salg d. 1. januar 2013	3.990.000
Afståelsessum for bygning d. 1. januar 2013	3.750.000
Afskrivninger i perioden efter indtræden i sambeskatning	420.000
Værditab (4.000.000-3.750.000)	250.000
Genvundne afskrivninger til beskatning (420.000-250.000)	170.000

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.2

Som tidligere nævnt skal et afskrivningsberettiget aktiv, her en ejendom, anses for at være erhvervet på det faktiske anskaffelsestidspunkt og til den faktiske anskaffelsessum jf. SEL § 31 A, stk. 8, 1. pkt. Derfor vil der i eksemplet blive foretaget afskrivninger med udgangspunkt i den oprindelige anskaffelsessum, hvorfor der for to år i sambeskatningen vil være afskrivninger for 420.000 kr. (2 x 4 pct. af 5.250.000 kr.). De genvundne afskrivninger kan dog jf. stk. 9, 1. pkt. højst udgøre det beløb, hvor afskrivningerne efter indtræden i sambeskatning overstiger værditabet mellem afståelsessummen og den handelsværdi, der var gældende på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen. I eksemplet har der i sambeskatningsperioden været et værditab på 250.000 kr. Derfor vil de genvundne afskrivninger i dette tilfælde være 170.000 kr.

Hvis der i stedet for værditab er en fortjeneste i forhold til anskaffelsessummen ved afståelse af et afskrivningsberettiget aktiv kan der til fortjenesten jf. SEL § 31 A, stk. 9, 2. pkt. højst medregnes et beløb, der svarer til forskellen mellem salgssummen og den handelsværdi, der var gældende på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen. Der skal dermed kun medregnes den avance, der er opnået efter aktivet er inddraget i international sambeskatning. Dette kan ses i nedenstående eksempel i figur 38.

Figur 38 Fortjeneste ved afståelse af ejendom

Anskaffelsessum ved køb af ejendom d. 1. januar 2007		6.000.000
Heraf grundværdi		750.000
Handelsværdi for ejendom ved inddragelse i sambeskatning d. 1. januar 2011		6.500.000
Heraf grundværdi		1.000.000
Handelsværdi for bygning ved inddragelse i sambeskatning d. 1. januar 2011		5.500.000
Nedskreven værdi for bygning d. 1. januar 2011		4.410.000
Nedskreven værdi for bygning for bygning ved salg d. 1. januar 2013		3.990.000
Afståelsessum for ejendom d. 1. januar 2013		7.000.000
Heraf grundværdi		1.000.000
Afståelsessum for bygning d. 1. januar 2013		6.000.000
Genvundne afskrivninger for perioden efter indtræden i sambeskatning		420.000
Skattepligtig fortjeneste:		
Afståelsessum for ejendom d. 1. januar 2013		7.000.000
Anskaffelsessum ved køb af ejendom d. 1. januar 2007	6.000.000	
Tillæg i henhold til EBL § 5, 6 år a 10.000 kr.	60.000	
Anskaffelsessummen skal forhøjes, da det jf. SEL § 31 A, stk. 9 højst kan medregnes et beløb, der svarer til forskellen mellem salgssummen og den handelsværdi, der var gældende på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen. Anskaffelsessummen forhøjes derfor med forskellen mellem handelsværdi og oprindelig anskaffelsessum.	500.000	
Reguleret anskaffelsessum	6.560.000	6.560.000
Reguleret fortjeneste		440.000
Skattepligtig fortjeneste:		440.000

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.2

Modsat figur 37, hvor ejendomsprisen var faldet, er prisen på ejendommen i dette eksempel stigende. Som nævnt kan fortjenesten højst medregnes med et beløb svarende til forskellen mellem salgssummen og den handelsværdi, der var gældende på tidspunktet for inddragelse i sambeskatningen, da der kun skal medregnes fortjeneste for perioden under international sambeskatning. Der kan dermed højst medregnes en fortjeneste på 500.000 kr. (7.000.000-6.500.000). Den nederste del af figur 38 viser, hvordan den skattepligtige fortjeneste skal opgøres, herunder bl.a. med tillæg til anskaffelsessummen efter EBL § 5. På grund af EBL § 5 bliver den skattepligtige fortjeneste 440.000 kr., dermed mindre end den højst mulige værdi på 500.000 kr.

Ved fortjeneste skal alle afskrivninger i sambeskatningsperioden regnes for genvundne afskrivninger, da aktivet ikke er forringet i værdi i sambeskatningsperioden. Derfor er de genvundne afskrivninger i ovenstående eksempel 420.000 kr.

For aktiver, der bliver afskrevet efter saldometoden, vil afståelsessummen jf. SEL § 31 A, stk. 9, 3. pkt. blive sat til den skattemæssigt nedskrevne værdi på tidspunktet for afståelse med tillæg af både genvundne afskrivninger efter 1. pkt. og fortjeneste fra sambeskatningsperioden efter 2. pkt. Der kan fx være tale om afståelse af et driftsmiddel, der bliver afskrevet efter saldometoden, som i nedenstående figur 39.

Figur 39 Afståelsessum ved saldometoden

Anskaffelsessum ved køb af driftsmiddel d. 1. januar 2007		750.000
Handelsværdi for driftsmiddel ved inddragelse i sambeskatning d. 1. januar 2011		600.000
Foretagne afskrivninger ved inddragelse i sambeskatning (maksimal afskrivning på 25 %)		512.695
Nedskreven værdi for driftsmiddel d. 1. januar 2011		237.305
Nedskreven værdi for driftsmiddel ved salg d. 1. januar 2013		133.484
Afståelsessum for driftsmiddel d. 1. januar 2013		525.000
Udregning af afståelsessum efter stk. 9, 3. pkt.		
Nedskreven værdi for driftsmiddel ved salg d. 1. januar 2013		133.484
Genvundne afskrivninger:		
Afskrivninger i tiden med sambeskatning (237.305-133.484)	103.821	
- Faktiske værditab ved afståelse	75.000	28.821
+ Fortjeneste		0
Afståelsessum		162.305

Kilde: Egen tilvirkning efter Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.2

I eksemplet er der ikke indregnet en fortjeneste, da salgssummen er lavere end handelsværdien ved inddragelse i sambeskatningen. Den korrigerede afståelsessum efter stk. 9, 3. pkt. fragår driftsmiddel-saldoen.

5.5 Opgørelse af den skattepligtige indkomst

Bestemmelserne i SEL § 31 om national sambeskatning finder som nævnt ligeledes anvendelse ved international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 1, 3. pkt. Ved opgørelse af sambeskatningsindkomsten er reglerne på en række punkter identiske med reglerne i national sambeskatning. Nedenfor vil de særlige regler gældende opgørelse af sambeskatningsindkomst ved international sambeskatning blive behandlet.

Den skattepligtige indkomst i et udenlandsk selskab eller fast driftssted skal opgøres efter den danske skattelovgivnings almindelige regler med de undtagelser, der gælder for sambeskattede selskaber eller faste driftssteder hjemmehørende i udlandet. Udgangspunktet er, at alle danske skatteregler om opgørelse af sambeskatningsopgørelse også gælder for udenlandske selskaber mv., herunder bl.a. reglerne om rentefradragsbeskæring i SEL §§ 11 B og 11 C og reglerne om tynd kapitalisering i SEL § 11, hvorefter et låneforhold skal anses for et låneforhold mellem to danske virksomheder. Det udenlandske selskab sidestilles dermed med et dansk selskab og reglerne i statsskattelovens §§ 4-6 finder derfor fuldt ud anvendelse¹⁷¹. Udover at udarbejde et dansk skatteregnskab skal det udenlandske selskab som nævnt også blive ved med at udarbejde et skatteregnskab efter de udenlandske regler.

I en international sambeskatning skal der, som ved national sambeskatning, opgøres en samlet sambeskatningsindkomst for alle de sambeskattede selskaber, bestående af summen af den skattepligtige indkomst for hvert enkelt selskab i sambeskatningen. Hvis der i en international sambeskatning indgår flere selskaber, der er hjemmehørende i samme land, skal der i første omgang opgøres en samlet indkomst for disse selskaber jf. LL § 33, stk. 6, 4. pkt. Dette gælder også for faste driftssteder beliggende i samme land jf. 5. pkt., når der lempes for overskud i disse faste driftssteder efter creditmetoden.

Indkomst i udlandet skal opgøres efter et nettoprincip jf. LL § 33 F, hvorefter samtlige udgifter, der direkte vedrører den udenlandske indtægt, skal fragå ved opgørelsen af indkomsten. Hvis der er udgifter, som ikke direkte vedrører en udenlandsk indtægt, vil denne udgift blive fordelt forholdsmæssigt mellem de danske og de udenlandske indtægter.

5.5.1 Fradrag

Ved indtræden i en international sambeskatning vil der jf. SEL § 31 A, stk. 2, 2. pkt. kun være fradrag i den skattepligtige indkomst for udgifter afholdt før indtræden, hvis der på afholdelsestidspunktet har været fradrag for disse udgifter efter SEL § 2. Dette er en begrænsning i forhold til periodiseringsregler i bl.a. LL § 8 B om forsøgs- og forskningsudgifter, hvor der normalt gives adgang til fuld fradrag i indkomståret, hvori udgiften er afholdt. Hvis der er tale om udgifter, hvor der før tilflytningstidspunktet¹⁷² har bestået en begrænset skattepligt, fx på grund af et fast driftssted, da bevares fradragsretten, hvis udgiften vedrører det faste driftssted.

Bestemmelsen i SEL § 31 A, stk. 2, 2. pkt. medfører også, at der ikke kan fremføres underskud fra tiden før tilflytningstidspunktet. Her gælder ligeledes den undtagelse, at der kan fremføres underskud, hvis der har bestået en begrænset skattepligt forud for tilflytningstidspunktet¹⁷³.

---

¹⁷¹ Skatteministerens svar på spørgsmål 79 fra Folketingets Skatteudvalg, vedrørende L 121 (2004/05-2)

¹⁷² Tilflytningstidspunktet betyder tidspunktet for begyndelse af det første indkomstår under sambeskatningen

¹⁷³ Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.3

5.5.2 Koncernbidrag

Koncernbidrag er ikke umiddelbart muligt efter dansk lovgivning, selvom der i SEL § 31 D er lignende regler. Koncernbidrag er derimod en mulighed i flere nabolande. Koncernbidragsmetoden går ud på, at et overskudsgivende selskab kan betale et fradagsberettiget bidrag til et koncernforbundet underskudsgivende selskab. Dermed bliver det overskudsgivende selskabs positive indkomst mindre på grund af fradraget, mens det underskudsgivende selskabs negative indkomst ligeledes bliver mindre, da der sker beskatning af det modtagne bidrag¹⁷⁴.

Efter SEL § 31 A, stk. 2, 4. pkt. er det ved international sambeskatning muligt at få fradrag for koncernbidrag ved danske indkomstopgørelse, hvis det bidragsmodtagende selskab i samme sambeskatning ligeledes medregner bidraget til den danske indkomstopgørelse. Denne bestemmelse er en lempelse i forhold til tidligere praksis på området, men er blevet indført i de danske regler, da det er fremgangsmåden for underskudsoverførsel i Norge, Sverige og Finland¹⁷⁵. På samme måde siger SEL § 31 D, stk. 5, at et koncerntilskud skal medregnes ved den danske indkomstopgørelse, såfremt et udenlandsk koncernforbundet selskab har fradrag for tilskuddet efter reglerne i landet, hvor det udenlandske selskab er hjemmehørende.

Hvis der i stedet er tale om en ensidig økonomisk overførsel mellem udenlandske selskaber i et land, der ikke bruger koncernbidragsmetoden, vil denne overførsel være skattepligtig efter dansk ret jf. TfS 2006, 807 Ø (SKM2006.475.Ø). Landsretten anser i denne afgørelse en sådan overførsel som et tilskud, der er skattepligtigt efter statsskattelovens § 4. Dette uanset at den økonomiske overførsel er lovpligtig efter udlandets regler. I denne afgørelse blev en i Tyskland lovpligtig underskudsoverførsel mellem to lokalt sambeskattede selskaber anset som et skattepligtigt tilskud efter danske regler og skulle dermed medregnes til den danske indkomstopgørelse. Denne afgørelse bliver udsat for kritik i SU 2005, 152¹⁷⁶, hvor Lars Røijkær Koue mener, at SEL § 31 A, stk. 2, 4. pkt., der blev indført i 2005, bør fortolkes udvidende til at gælde koncernbidragslignende metoder, da problemet er det samme, uanset om der foretages lokal sambeskatning i Sverige eller Tyskland. Koue fremfører endvidere, at der bør skabes symmetri, så den udenlandske sambeskatning (underskudsoverførsel) enten er den danske indkomstopgørelse uvedkommende, eller også skal der være henholdsvis fradrag og skattepligt for det overførte beløb.

I 2009 fastholder Landsretten, at underskudsoverførsel i Tyskland er skattepligtig efter dansk ret og falder dermed ikke ind under SEL § 31 A, stk. 2, 4. pkt. Sagen handler om det danske selskab Nielsen & Nielsen Holding A/S (herefter N A/S), der ejer et tysk selskab, Micro Matic Deutschland GmbH (herefter MMD). MMD er moderselskab for to tyske datterselskaber, hvoraf det ene er Micro Matic GmbH (heref-

---

¹⁷⁴ Skatteministerens svar på § 20 spørgsmål nr. S 4497 om sambeskatningsreglerne i EU (2003-04)

¹⁷⁵ Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.3

¹⁷⁶ Lars Røijkær Koue kritiserer Landsskatterettens behandling af samme sag, der ender ud med samme konklusion

ter MM). MMD og MM indgår en resultatoverførselsaftale, hvorefter at MM's fremtidige overskud og underskud henholdsvis skal overføres til eller dækkes af MMD. N A/S og MM fremfører, at etablering af et "Organschaft" (tysk lokal sambeskatning) har et driftsøkonomisk formål, hvorfor underskudsoverførslen bør give fradrag som en driftsomkostning efter statsskattelovens § 6. Landsretten mener dog, at etablering af det tyske "Organschaft" i stedet har det skattemæssige formål at opnå en samlet koncernbeskatning på grundlag af et samlet koncernresultat. Landsretten mener derfor, at overførslen skal anses som tilskud, der er skattepligtig efter statsskattelovens § 4. Sagen er dog blevet ført op til Højesteret, der d. 4. april 2013 afsagde en opsigtvækkende dom og undsiger Landsrettens afgørelse. Højesteret fremfører, at jævnfør de tyske selskabsretlige regler må MM anses for at være drevet for MMD's regning, dermed anses MM for at være et fast driftssted af MMD. MM's overskud og underskud anses dermed for at være MMD's overskud og underskud. Højesteret fremfører ligeledes, at betalingerne ved underskudsoverførsel er den tyske indkomstopgørelse uvedkommende jævnfør tysk lovgivning og derfor hverken er skattepligtig eller fradragsberettiget for MM og MMD. Derfor konkluderer Højesteret, at MM må anses for at være drevet for MMD's regning, og underskudsoverførslen fra MMD til MM vil under de nævnte omstændigheder ikke være omfattet af statsskattelovens § 4 og er derfor skattefri for MM. Der er dog tale om en 4-3 afgørelse ved Højesteret, hvilket viser den uklarhed, der har været om reglerne på dette område¹⁷⁷. Det må derfor antages at SEL § 31 A, stk. 2, 4. pkt. nu skal fortolkes udvidende, som Lars Røijkjær Koue rigtigt fremførte i 2005, i hvert fald udvidende i en hvis udstrækning.

5.5.3 Lempelse for skat betalt i udlandet

Den skattepligtige indkomst i et udenlandsk selskab eller fast driftssted skal som nævnt opgøres efter den danske skattelovgivnings almindelige regler med eventuelle undtagelser, og herudover udarbejde et skatteregnskab efter de udenlandske regler. Dermed vil et udenlandsk selskab komme til at betale skat både i hjemlandet og i Danmark. For ikke at komme i en dobbeltbeskatningssituation findes reglerne om lempelse af skatten. Det kan ske efter creditlempelse-metoden og efter eksemption-metoden.

5.5.3.1 Creditlempelse

Ved en creditlempelse vil skat, der er betalt i udlandet af indkomst fra kilder i dette land, blive fradraget i den danske skat af samme indkomst jf. LL § 33, stk. 6, der henviser til reglerne i LL § 33, stk. 1. Fradraget for den udenlandske skat ved creditlempelse kan ikke overstige den forholdsvise del af den samlede danske skat, der falder på den udenlandske indkomst jf. LL § 33, stk. 1, 2. pkt.¹⁷⁸ eller et beløb, svarende til den udenlandske skat af indkomsten, hvis denne er lavere. Fradraget kan højst udgøre det mindste af disse to beløb.

---

¹⁷⁷ Sag 164/2009 afsagt ved Højesteret d. 4. april 2013

¹⁷⁸ Se afsnit 5.5.9 om ordinær genbeskatning, hvor dette er eksemplificeret

Hvis et udenlandsk selskab er skattepligtig til Danmark efter SEL § 2, fx ved ejerskab af et fast driftssted i Danmark, skal den danske skat medregnes til det udenlandske selskabs skat ved opgørelse af creditlempelse jf. LL § 33, stk. 6, 2. pkt.

Hvis der er flere selskaber i samme land, vil disse selskabers indkomst blive opgjort samlet i forhold til eventuel creditlempelse jf. LL § 33, stk. 6, 4. pkt., hvilket også er gældende for faste driftssteder i samme udland jf. 5. pkt., hvor der lempes for overskud efter creditmetoden.

5.5.3.2 Eksempion

Lempelse efter Eksempionsmetoden er en lempelsesform, som i dag ikke længere bliver brugt i mange dobbeltbeskatningsoverenskomster. Det er kun i overenskomsten med Israel, at metoden stadig bliver brugt. Derfor vil denne form for lempelse ikke blive berørt dybdegående her. Kort fortalt undlader Danmark ved en eksempionlempelse at opkræve den del af den danske skat, som forholdsmæssigt falder på den udenlandske indkomst fra et fast driftssted i udlandet (Israel). Lempelsen er reguleret i LL § 33 D.

5.5.4 Underskud

Hvor der ved national sambeskatning kan fradrages særunderskud fra tiden før sambeskatningens indtræden, er det ved international sambeskatning jf. SEL § 31 A, stk. 2, 1. pkt. ikke muligt at fradrage underskud i udenlandske selskaber og faste driftssteder fra indkomstperioder forud for indtræden i international sambeskatning. Det gælder også, at underskud ved afbrydelse af international sambeskatning ikke kan fremføres til udnyttelse i senere indkomstår jf. SEL § 31 A, stk. 2, 3. pkt.

Hvis et dansk moderselskab vælger international sambeskatning med selskaber eller faste driftssteder, der er hjemmehørende i et land med et lavere skatteniveau end i Danmark, vil skatten på koncernniveau blive forøget. Dette vil være tilfældet, da der som nævnt i afsnit 5.5.3.1 kun kan gives creditlempelse for højst et beløb, svarende til den udenlandske skat af indkomsten, når denne er lavere end den danske skat, der falder på den udenlandske indkomst. Valg af international sambeskatning vil derimod som hovedregel ikke medføre en forøgelse af skatten på koncernniveau, hvis det udenlandske skatteniveau er højere end det danske. Der vil dog forekomme en merskat i en situation, hvor et dansk moderselskab ejer et udenlandsk datterselskab og det danske moderselskab har underskud. I nedenstående figur 40 er en sådan situation eksemplificeret, med et dansk moderselskab og et datterselskab i England. Det forudsættes i figuren, at selskabsskatteprocenten i England er 30 %.

Figur 40 Forøgelse af skatten på koncernniveau ved valg af international sambeskatning

Før valg af international sambeskatning	Skattepligtig indkomst Danmark		Skattepligtig indkomst England	
	2012	2013	2012	2013
M DK A/S	-400	500	-	-
D UK PLC	-	-	200	200
	-400	500	200	200
Fremførsel af underskud	-	-400	-	-
Skattepligtig indkomst	-400	100	200	200
Dansk skat (25 %) efter lempelse	-	25		
Engelsk skat (30 %)			60	60
Efter valg af international sambeskatning	Skattepligtig indkomst Danmark		Skattepligtig indkomst England	
	2012	2013	2012	2013
M DK A/S	-400	500	-	-
D UK PLC	200	200	200	200
	-200	700	200	200
Fremførsel af underskud	-	-200	-	-
Skattepligtig indkomst	-200	500	200	200
Dansk skat (25 %) efter lempelse	-	75		
Engelsk skat (30 %)			60	60

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 106 - af Guldmand et al.

Figuren viser en yderligere koncernskat på 50 efter valg af international sambeskatning. Den øgede skat opstår som følge af, at der i det første år efter valg af international sambeskatning (2012) ikke opnås lempelse for skatteværdien af den skattepligtige indkomst i England på 200, da sambeskatningsindkomsten i 2012 er negativ. Ved den danske skat i 2013 gives der creditlempelse for den udenlandske skat, her maksimeret til den danske skat af den udenlandske indkomst.

Den yderligere skat på koncernniveau kan dog undgås ved at bruge reglen om bortseelse af underskud i LL § 33 H.

5.5.4.1 Bortseelse af underskud

Det er muligt for et dansk selskab at se bort fra underskud opstået i Danmark eller andre lande i sambeskatningen jf. LL § 33 H, stk. 1, 1. pkt., også underskud, der er overført fra tidligere år. Der kan ikke bortses fra (sær-)underskud fra tiden før indtrædelse i international sambeskatning. Det er muligt at se bort fra underskud op til en grænse jf. 2. pkt., så sambeskatningens indkomst herefter svarer til den positive indkomst fra fremmede stater, der er omfattet af den nævnte lempelse i LL § 33. De underskud, der ses

bort fra, kan jf. 3. pkt. i stedet fremføres og udnyttes i et senere indkomstår efter reglerne i SEL § 12 om udnyttelse af underskud.

Hvis der i ovenstående eksempel i figur 41 ses bort fra underskuddet på 400 i det danske A/S i 2012, og underskuddet i stedet fremføres og udnyttes i 2013, vil der opnås en koncernskat, der svarer til, hvis selskaberne ikke var sambeskattet jf. ovenstående figur.

Figur 41 Bortseelse af underskud

Efter bortseelse af Underskud	Skattepligtig indkomst Danmark		Skattepligtig indkomst England	
	2012	2013	2012	2013
M DK A/S	-400	500	-	-
D UK PLC	200	200	200	200
	-200	700	200	200
Bortseelse af underskud	-400			
Fremførsel af underskud	-	-400	-	-
Skattepligtig indkomst	200	300	200	200
Dansk skat (25 %) efter lempelse	0	25		
Engelsk skat (30 %)			60	60

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 107 - af *Guldmand et al.*

I figuren ses der bort fra så stor en del af underskuddet i 2012, at den skattepligtige indkomst i 2012 svarer til den positive indkomst fra England. Ved at se bort fra dette underskud vil de to sambeskattede selskab spare 50 i skat over denne 2-årige periode, i forhold til hvis bortseelse af underskuddet ikke var valgt.

Hvis der i en anden situation ses bort fra et mindre beløb end de samlede underskud, så fordeles underskuddene forholdsmæssigt på de underskudsgivende selskaber jf. 4. pkt. Reglerne i LL § 33 H gælder ligeledes, hvis der er tale om et udenlandsk fast driftssted og ikke et datterselskab, ejet af det danske moderselskab¹⁷⁹.

5.5.4.2 Fordeling og betaling af skatten

Hvis et dansk selskab eller fast driftssted udnytter et underskud fra et udenlandsk selskab eller fast driftssted, skal selskabet/driftsstedet i Danmark jf. SEL § 31 A, stk. 6, 1. pkt. forpligte sig til at betale et beløb til administrationsselskabet svarende til skatteværdien af det udnyttede underskud, det såkaldte sambeskatningsbidrag. Denne betaling skal finde sted, da administrationsselskabet er skattesubjekt for eventuelle genbeskatningssaldi i den internationale sambeskatning.

¹⁷⁹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 108 - af *Guldmand et al.*

Ved national sambeskatning skal administrationsselskabet føre sambeskatningsbidraget videre til det selskab, hvis underskud er blevet udnyttet. Dette er ikke tilfældet ved international sambeskatning og derved vil administrationsselskabet blive stillet bedre. Dette kan være ufordelagtigt for eventuelle minoritetsaktionærer i det selskab, hvis underskud er blevet udnyttet. Såfremt genbeskatningssaldi ikke bliver fuldt genbeskattet, da vil et eventuelt restbeløb af sambeskatningsbidraget som administrationsselskabet har fået, tilfalde administrationsselskabet. En sådan situation kan dog løses med reglerne om skattefrit koncerntilskud efter SEL § 31 D, såfremt betingelserne for at yde et sådan tilskud er opfyldt. En sådan regulering til beskyttelse af minoritetsaktionærer kan indføres i en sambeskatningsaftale ved start af international sambeskatning.

Administrationsselskabet betaler den samlede indkomstskat af sambeskatningsindkomsten, dermed også de udenlandske selskabers skat i Danmark. Et selskab i den internationale sambeskatning, der er hjemmehørende i udlandet, er dog ikke forpligtet til at betale et beløb til administrationsselskabet jf. 2. pkt., svarende til den danske skat, der skal betales af selskabets overskud. Det er derimod valgfrit for det udenlandske datterselskab. Det udenlandske selskab skal derfor overveje, om det vil påtage sig denne forpligtelse. Der kan eventuelt være skatteregler i hjemlandet, der vil medføre, at en sådan forpligtelse vil blive statueret som maskeret udbytte¹⁸⁰. Det skal dog tages med i overvejelserne, at såfremt administrationsselskabet ikke kan finansiere den yderligere skat, som følge af at et udenlandsk datterselskab ikke betaler sin egen skat, kan administrationsselskabet blive nødt til at trække udbytte op fra datterselskabet med en udbyttekildeskat som følge af dette¹⁸¹.

Der er ligeledes en mulighed for regulering til fordel for minoritetsaktionærer i SEL § 31 A, stk. 6, 3. pkt., i situationer, hvor der er flere koncerngrene i Danmark. Det vil være ufordelagtigt for eventuelle minoritetsaktionærer i administrationsselskabet, hvis et udenlandsk selskab i en anden gren ikke vil forpligte sig til at betale sin tilbageværende danske skat efter creditlempelse til administrationsselskabet. 3. pkt. giver dog mulighed for, at et dansk selskab eller fast driftssted i samme gren som det udenlandske selskab, eller i en anden gren end selve administrationsselskabet, kan påtage sig betalingsforpligtelsen i stedet for det udenlandske selskab. Hvis der ikke er et dansk selskab eller fast driftssted til at påtage sig denne forpligtelse, vil denne regulering ikke være mulig jf. 3. pkt.

De forskellige betalinger i SEL § 31 A, stk. 6, 1.-3. pkt., der er omtalt i ovenstående, vil ikke have nogen skattemæssige konsekvenser for hverken betaler eller modtager af betalingerne jf. 4. pkt.

---

¹⁸⁰ Bemærkningerne til L 121 (2004/05-2) angående SEL § 31 A, stk. 6

¹⁸¹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 118 - af *Guldmand et al.*

5.5.5 Tvungen afskrivning og fradrag

Efter danske regler er de fleste afskrivninger i udgangspunktet ubundne, hvorfor afskrivning det ene år kan undlades for at bruge afskrivningen i et senere indkomstår. Dette samme gælder for nogle udgifter, hvor fradraget for udgiften kan udskydes til et senere indkomstår¹⁸². Denne valgfrihed betyder, at en koncern selv kan påvirke, hvor stor den skattepligtige indkomst i Danmark skal være for et udenlandsk selskab. Derved kan et udenlandsk selskabs danske indkomstopgørelse være kunstig høj i forhold til den skattepligtige indkomst opgjort efter udlandets regler. Det kan være fordelagtigt at undlade afskrivning i en situation, hvor et selskab gerne vil betale en høj dansk skat, fordi skatten i udlandet er tilsvarende høj, og den danske skat dermed kan rummes i udlandets skat, hvormed selskabets skat i Danmark creditlempes. Afskrivningerne vil blive gemt til senere år.

Ved international sambeskatning er der på grund af dette indført en begrænsning til disse regler om undladelse og udskydelse. Afskrivninger eller udgifter, der kan vælges fradraget i det pågældende eller senere indkomstår, skal fradrages jf. LL § 5 I i skattepligtige indkomst, hvis denne efter danske regler er højere end beregningsgrundlaget efter udenlandske regler. Hvis der eksempelvis er tale om en undladelse af afskrivning i en situation, hvor det udenlandske selskab efter danske regler har et skattemæssigt resultat før afskrivninger på 4 mio., afskrivningsberettigede driftsmidler for 1 mio. og selskabet efter udenlandske regler har et skattemæssigt resultat efter afskrivninger på 3,8 mio. Da skal de afskrivningsberettigede driftsmidler afskrives jf. LL § 5 I med 20 %, så den danske skattepligtige indkomst dermed kommer på niveau ($4 \text{ mio.} - (1 \text{ mio.} \cdot 20 \%) = 3,8 \text{ mio.}$) med det udenlandske beregningsgrundlag¹⁸³. Modsat vil der i en situation, hvor det udenlandske beregningsgrundlag er større end det danske, kunne ske undladelse af afskrivning eller udskydelse af fradrag, dermed i det omfang den udenlandske merskat ikke kan henføres til en højere beskatningsprocent. Disse regler gælder også for faste driftssteder og faste ejendomme i udlandet jf. LL § 5 I, stk. 2.

Den skattepligtige indkomst efter danske regler skal i dette tilfælde opgøres uden hensyn til eventuelle underskud, der kan fremføres i Danmark. Det samme er gældende for det udenlandske beregningsgrundlag for den skattepligtige indkomst, hvorefter fremførte underskud, der kan føres til brug i det gældende år, ikke skal fragå i beregningsgrundlaget. Dette er nødvendigt for at gøre beregningsgrundlagene sammenlignelige.

Den modsatte situation af LL § 5 I kan også forekomme, hvor det ønskes at holde den udenlandske indkomst kunstigt høj. Det kan være i en situation, hvor der tidligere i sambeskatningsperioden har været underskud i det udenlandske selskab, der er blevet fradraget af i andre selskabers overskud, men sel-

---

¹⁸² Det kan være forsøgs- og forskningsudgifter jf. LL § 8 B

¹⁸³ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 105 - af Guldmand et al.

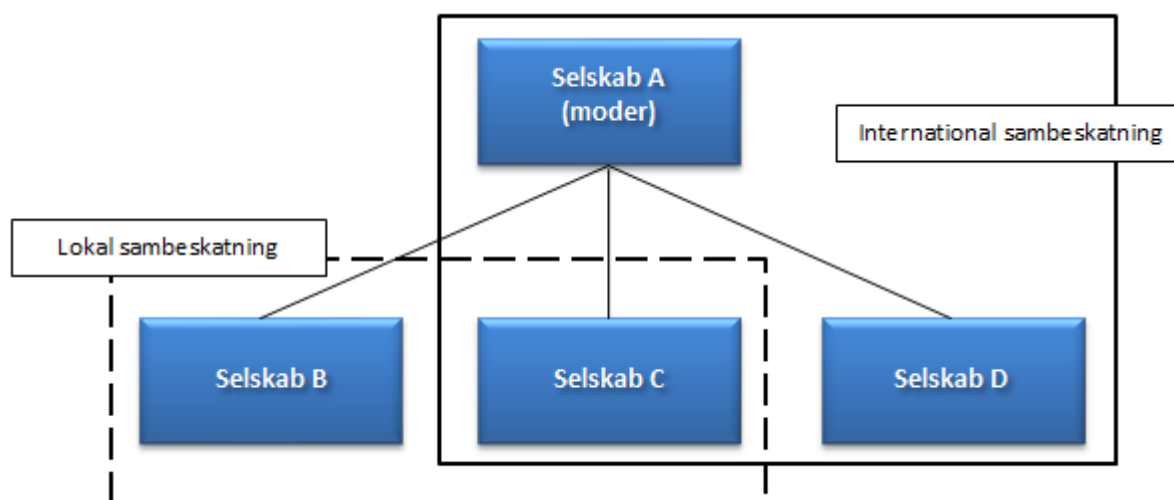

skabet nu giver overskud og hermed kan udnytte egne tidligere underskud. Her vil det være fordelagtigt at holde den udenlandske skat så høj som mulig, da der dermed opnås en højere creditlempelse, og det kan derfor være fordelagtigt at undlade afskrivninger, til det udenlandske selskab ikke længere er en del af sambeskatningen. LL § 33, stk.6, 6. pkt. forhindrer dog denne situation, da den forøgede udenlandske skattebetaling i en sådan situation ikke medregnes i beregningsgrundlaget og creditlempelsen bliver dermed mindre¹⁸⁴.

5.5.6 Dobbelt dip

Under afsnit 2.4.3 er værnsreglen om "dobbelt dip" i LL § 5 G forklaret i henhold til skyggesambeskatning, hvorefter det skal være umuligt at bruge det samme underskud både i en lokal sambeskatning i udlandet og i en dansk sambeskatning. Den samme værnsregel gør sig gældende ved international sambeskatning i henhold til fradrag, hvorefter det skal være umuligt at få det samme fradrag (fx rentefradrag) to gange, både i en lokal sambeskatning og i en international sambeskatning, mens indtægten kun bliver medregnet i et udenlandsk datterselskab, som ikke er en del af den internationale sambeskatning. Værnsreglen er ikke så aktuel i dag som tidligere, da "cherry picking" af udenlandske datterselskaber i dag ikke længere er muligt, hvormed alle udenlandske datterselskaber skal være med i sambeskatningen. Værnsreglen har dog stadig sin berettigelse, da dobbelt dip stadig vil kunne forekomme i lande, der har en bredere koncerndefinition end den danske. Dermed vil der i udlandet kunne sambeskattes med et selskab, som det ikke er muligt at sambeskatte med efter danske regler. LL § 5 G forhindrer dog, at der kan opnås fradrag for den samme udgift to steder. Fradraget kan dermed jf. LL § 5 G, stk. 1, 2. pkt. kun anvendes i den udenlandske lokale sambeskatning. En sådan situation kan ses i nedenstående figur 42.

Figur 42 Situation hvor der uden LL § 5 G, vil være mulighed for dobbelt dip

¹⁸⁴ Selskabsskatteret 2010/2011 (2010) s. 327 – af Erik Werlauff

Kilde: Egen tilvirkning

Hvis selskab B i ovenstående eksempel også kan være en del af den internationale sambeskatning, da vil reglerne i LL § 5 G ikke finde anvendelse, da indtægten (renteindtægten) vil blive medregnet til den skattepligtige indkomst i Danmark.

LL § 5 G omhandler også situationer, hvor det efter udenlandske regler er muligt at udnytte underskud, der er opstået i sambeskatningsperioden, til nedbringelse af overskud, der er opstået før indtræden i en international sambeskatning, også kaldet "carry-back". Landskatteretten konkluderede i TfS 2004, 503 LSR (SKM2004.255.LSR) med henvisning til LL § 5 G, stk. 1, 1.ptk., at underskud i en sådan situation ikke kan fradrages i den danske sambeskatningsindkomst.

5.5.9 Ordinær genbeskatning

Ordinær genbeskatning kan forekomme i to situationer ved international sambeskatning. Der vil ske ordinær genbeskatning, hvor en bindingsperiode udløber, uden der vælges international sambeskatning for en ny 10-års periode jf. SEL § 31 A, stk. 10, 1. pkt. Herudover vil der forekomme ordinær genbeskatning jf. 6. pkt., når et udenlandsk selskab eller et dansk selskab med et udenlandsk fast driftssted eller fast ejendom ikke længere indgår i koncernen. Det kan være ved salg til en uafhængig tredjemand eller ved fusion, hvor et udenlandsk selskab i koncernen fusionerer med et andet selskab udenfor koncernen, hvormed moderselskabet ikke har bestemmende indflydelse på det modtagende udenlandske selskab¹⁸⁵. Derimod vil der ikke ske ordinær genbeskatning jf. 7 pkt., såfremt aktiver og passiver ved en fusion eller spaltning indskydes i et selskab, der efter fusionen/spaltningen indgår i den samme internationale sambeskatning. Koncerninterne omstruktureringer vil dermed ikke udløse genbeskatning, hvorfor omdannelse fra fast driftssted til selskab eller omvendt heller ikke udløser genbeskatning¹⁸⁶.

Ved en ordinær genbeskatning skal administrationsselskabets indkomst i det indkomstår, hvor genbeskatningen udløses, forhøjes med et beløb svarende til likvidationsfortjenesten, der ville have været opnået ved ophør af det selskab eller faste driftssted, der genbeskattes jf. 1 pkt. Det vil sige, et beløb svarende til salg af alle aktiver og passiver til handelsværdi, der er i behold i selskabet eller det faste driftssted. Administrationsselskabets indkomst kan dog jf. 2. pkt. maksimalt blive forhøjet med et beløb svarende til selskabets genbeskatningssaldo divideret med den for indkomståret gældende procentsats i SEL § 17, stk. 1. Hvis den omregnede genbeskatningssaldo er mindre end likvidationsfortjenesten, vil det være den omregnede genbeskatningssaldo, der skal medregnes til administrationsselskabets indkomst. Er likvidationsfortjenesten derimod mindre end den omregnede genbeskatningssaldo, vil differencen mellem disse forblive på genbeskatningssaldoen. Dette uanset om der i sambeskatningen er andre akti-

---

¹⁸⁵ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 124 - af *Guldmand et al.*

¹⁸⁶ L121, Bilag 18 – Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18. april 2005 fra FSR, s. 27

viteter i dette land¹⁸⁷. Hvis koncernen ikke har andre aktiviteter i landet og heller ikke får det inden bindingsperiodens udløb, vil saldoen blive stående til periodens udløb, hvorefter saldoen skal gøres helt op og underskuddene bliver permanente, medmindre der vælges international sambeskatning for en ny 10-års periode.

Det er uklart i reglerne, om ordinær genbeskatning ved bindingsperiodens udløb også udløser likvidationsfortjeneste af rent overskudsgivende udenlandske selskaber i lande med en genbeskatningssaldo. Skatteministeren bekræfter dog i TfS 2006, 173, at den ordinære genbeskatning ved bindingsperiodens udløb også omfatter likvidationsfortjeneste fra overskudsgivende udenlandske selskaber. Dette må antages at være en konsekvens af at indkomsten i dag opgøres land for land. Ud fra SKATs synspunkt er der dermed også større sandsynlighed for, at hele genbeskatningssaldoen kommer til beskatningen.

Formålet med at basere den ordinære genbeskatning på den fortjeneste, der ville være opnået ved likvidation, er jf. bemærkningerne til L 121 at ligestille selskaber med faste driftssteder. Derfor vil genbeskatningsreglerne virke ens uanset aktivitet i udlandet enten frasælges som et fast driftssted eller sælges gennem et salg af aktier i datterselskabet.

Reglerne om indregningstidspunktet af den omregnede genbeskatningssaldo i SEL § 31 A, stk. 10, 1. pkt., i en situation hvor et udenlandsk selskab eller fast driftssted udtræder af sambeskatningen midt i indkomståret, står ikke helt klart. Genbeskatningssaldoen skal ifølge bestemmelsen opgøres og omregnes på tidspunktet for udtræden af sambeskatning. På det tidspunkt vil skatteværdien af det udtrædende selskabs skattepligtige indkomst i året for udtræden ikke være reguleret på saldoen, da genbeskatningssaldi kun reguleres ved opgørelse af sambeskatningsindkomsten for hele indkomståret. Skatteministeren forklarer dog i TfS 2006, 173, at ved salg af et datterselskab midt i indkomståret, vil overskud/underskud fra dette indkomstår indgå i genbeskatningssaldoen.

Genbeskatningssaldi skal som tidligere nævnt opgøres pr. land. Dette gælder for både selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme, der dermed vil blive opgjort på en og samme saldo. Hver saldo skal jf. 3 pkt. udgøre skatteværdien af underskud fra selskaber mv. i et pågældende land, der er udnyttet af andre selskaber mv. i koncernen, og som ikke senere i sambeskatningen er blevet modsvaret af skatteværdien af danske skattebetalinger fratrasket eventuel creditlempelse fra selskaber mv. i det pågældende land. Disse skattebetalinger kan både være en følge af løbende overskud og af salg af aktiviteter, dermed også salg af en hel virksomhed i udlandet. Salg af aktier falder som nævnt ikke ind under disse skattebetalinger, da et sådan salg i stedet udløser ordinær genbeskatning af genbeskatningssaldoen¹⁸⁸. Ved udregning af skatteværdi vil der jf. 5. pkt. skulle benyttes den skatteprocent, der er gældende i SEL §

---

¹⁸⁷ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 125 - af Guldmand et al.

¹⁸⁸ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 132 - af Guldmand et al.

17, stk. 1 i det indkomstår, hvor enten et underskud er blevet udnyttet eller et overskud er blevet beskattet. Der kan altså være tale om to forskellige selskabsskatteprocenter.

Når en koncern med international sambeskatning ønsker at afhænde aktiviteter i udlandet, bør forholdet, at skattepligtig overdragelse af aktiviteter i udlandet kan bruges til modregning af genbeskatningssaldoen modsat salg af aktier i et datterselskab, klart indgå i overvejelserne om denne afhændelse.

Jævnfør 3. pkt. skal genbeskatningssaldoen for et land forøges, når underskud fra selskaber mv. i dette land udnyttes af andre selskaber mv. i koncernen. Ud fra ordlyden i bestemmelsen må det derfor umiddelbart antages, at det lige så godt kan være et selskab i Danmark, der udnytter underskuddet, som et sambeskattet selskab hjemmehørende i et helt tredje land, end der hvor underskudsselskabet er hjemmehørende. De almindelige bemærkninger til L 121, afsnit 3.1.6 lyder dog: *"På genbeskatningssaldoen føres de underskud, der er fratrullet ved indkomstoppgørelsen i sambeskatningen det vil sige i de danske selskabers indkomstoppgørelse"*. Ud fra lovens forarbejder, må det derfor antages, at genbeskatningssaldoen kun skal forøges, når underskuddet udnyttes af selskaber mv. i Danmark. Skatterådet har i TfS 2011, 615 SR (SKM2011.395.SR) konkluderet det modsatte. Her påpeges det, at afsnit 3.1.6 omhandler *"genbeskatning af tidligere overførte underskud i udenlandske datterselskaber"*, hvorfor bemærkningerne angående dette ikke er gældende efter indførsel af globalpuljeprincippet. Modparten i denne sag fremfører, at såfremt reglerne skal fortolkes således, vil det udløse en reel dobbeltbeskatning for det danske administrationsselskab. Underskud udnyttet af et selskab hjemmehørende i et tredje land giver det danske administrationsselskab en genbeskatningssaldo på skatteværdien af underskuddet, uden det udenlandske underskud har givet udslag i en dansk skattebesparelse, da det er udnyttet i et tredje land. Det underskudsudnyttende selskab skal stadig betale skat af sit overskud i hjemlandet. Dette har sidenhen fået kritik af Guldmand et al. for at virke uhensigtsmæssigt. Skatterådet fremfører dog, at udnyttelse af underskud i et tredje land også skal føres på genbeskatningssaldo, da der ellers ville kunne opnås fradrag for underskuddet to gange, hvis reglerne i det underskudsgivende selskabs hjemland også gav mulighed for fremførsel af underskud.

Ved udnyttelse af underskud fra et udenlandsk selskab mv. i en international sambeskatning, vil dette underskud blive anset for kun at være "til låns". Underskuddet udløser genbeskatning, såfremt skatteværdien af underskuddene ikke senere bliver modsvaret af tilsvarende skatteværdi af overskud, der indebærer reelle skattebetalinger til Danmark. Hvis skattereglerne i en fremmed stat tillader fremførsel og udnyttelse af underskud indenfor dette land, sørger genbeskatningsreglerne for, at der ikke kan ske dobbelt udnyttelse af det samme underskud.

At genbeskatningssaldi opgøres pr. land betyder, at det ikke følger et selskab, hvis dette eksempelvis skifter ledelsens sæde til et andet land og dermed bliver hjemmehørende i fx Danmark. Genbeskatningssaldoen i det land, selskabet før var hjemmehørende i, bliver ved med at stå¹⁸⁹.

Nedenstående figur 43 eksemplificerer en opgørelse af genbeskatningssaldo for Tyskland med 3 tyske datterselskaber. Disse 3 selskaber er ikke en del af en lokal sambeskatning, men antages at have mulighed for at fremfører underskud efter de lokale regler. Selskabsskatten antages at være 25 % i Tyskland. I Danmark anses selskabsskatten for at være 25 %¹⁹⁰.

Figur 43 Opgørelse af genbeskatningssaldo for Tyskland

	2011		2012		2013		2014	
	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet
D1 GmbH	-200		50		150		0	
D2 AG	-250	300	-550	-300	-50	450	200	450
D3 GmbH	750		200		350		250	

Genbeskatningssaldo	2011	2012	2013		2014	
D1 GmbH	Genbeskatningssaldo vil være 0, da indkomsten samlet for landet er 300	25 % af 300 = genbeskatningssaldo på 75	Primo	75	Primo	50
D2 AG			Dansk skat	112,5	Dansk skat	112,5
D3 GmbH			Tysk skat	87,5	Tysk skat	62,5
			Ultimo	50	Ultimo	0

Kilde: Egen tilvirkning efter Bemærkningerne til L 121 (2004/05-02), § 1, nr. 16

Der vil ikke blive udløst en genbeskatning for indkomståret 2011, da den samlede indkomst i Tyskland i dette år er positiv. Tidligere overskud vil altså ikke medføre en negativ genbeskatningssaldo, der kan bruges til udligning, når der kommer underskud. Underskud i to af selskaberne i 2011 udløser dermed ikke genbeskatning, så længe der er større overskud i Tyskland til mere end at opveje disse underskud. Det samlede underskud for Tyskland i 2012 vil derimod udløse genbeskatning. Figuren viser umiddelbart, at der skal senere overskud på samlet 900 til at eliminere en genbeskatningssaldo på skatteværdien af 300. Overskuddene i D3 GmbH for 2013 og 2014 på samlet 600 vil dog ikke påvirke genbeskatningssaldoen, i og med selskabet i perioden med international sambeskatning ikke har givet underskud og der gives creditlempelse for hele skatteværdien af dette selskabs overskud, da selskabsskatteprocenten

¹⁸⁹ Skatteministerens svar på spørgsmål 39 vedrørende L 121 (2004/05-2)

¹⁹⁰ Selskabsskatten antages ikke at være 24,5 % i 2014, som ellers vil være tilfældet, hvis den nye vækstpakke bliver vedtaget

ten er den samme i begge lande. Det er dermed kun det resterende overskud fra D1 og D2 på 100 i 2013 og 200 i 2014, der påvirker genbeskatningssaldoen.

Hvis de 3 tyske selskaber fra starten af indkomståret 2011 i stedet er fusioneret til et selskab eller i hele perioden har deltaget i en lokal sambeskatning, vil selskaberne kunne bruge hinandens underskud. Dette vil medføre en likviditetsmæssig gevinst for selskaberne, da de kan udskyde en større del af den tyske skat fra 2013 til 2014, se nedenstående figur 44.

Figur 44 Genbeskatning ved lokal sambeskatning

	2011		2012		2013		2014	
	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet
D1 GmbH	-200		50		150		0	
D2 AG	-250	300	-550	-300	-50	450	200	450
D3 GmbH	750		200		350		250	

Efter fusion/lokal sambeskatning:

Genbeskatningssaldo	2011	2012	2013		2014	
D1 GmbH	Genbeskatnings-saldo vil være 0, da indkomsten samlet for landet er 300	25 % af 300 = genbeskatnings-saldo på 75	Primo	75	Primo	0
D2 AG			Dansk skat	112,5	Dansk skat	112,5
D3 GmbH			Tysk skat	37,5	Tysk skat	112,5
			Ultimo	0	Ultimo	0

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 127 - af *Guldmand et al.*

En fusion eller lokal sambeskatning vil ikke påvirke den danske skat af de tyske selskaber, da den opgøres pr. land. Men den tyske skat i 2013 vil være væsentlig lavere ved lokal sambeskatning, da brugen af underskud fremrykkes. Dermed en likviditetsmæssig gevinst på 50 i forhold til, hvis der ikke er valgt lokal sambeskatning. Den lavere tyske skat i 2013 betyder også, at der gives mindre lempelse i den danske skat, og dermed udlignes genbeskatningssaldoen allerede i 2013.

Hvis selskabsskatten i stedet antages at være lavere i Tyskland end i Danmark, vil den tyske skat blive mindre, og den faktiske danske skattebetaling vil blive højere på grund af mindre lempelse. Dermed vil genbeskatningssaldoen hurtigere blive udlignet. Hvis selskabsskatten i stedet er højere i Tyskland end i Danmark, vil det formindske den faktiske danske skat. Credit lempelsen kan være så stor, at den faktiske danske skattebetaling bliver nul, hvilket medfører, at genbeskatningssaldoen ikke bliver nedbragt. Dette kan ses i nedenstående figur 45, hvor det antages, at selskabsskatten i Tyskland er på 35 %, samt at kon-

cernen har en samlet øvrig sambeskatningsindkomst på 550 i 2013 og 2014. Der er ikke lokal sambeskatning mellem selskaberne i Tyskland.

Figur 45 Genbeskatning ved højere selskabsskat i Tyskland end i Danmark

	2011		2012		2013		2014	
	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet	Indkomst	Samlet
D1 GmbH	-200		50		150		0	
D2 AG	-250	300	-550	-300	-50	450	200	450
D3 GmbH	750		200		350		250	

Genbeskatningssaldo	2011	2012	2013		2014	
D1 GmbH	Genbeskatningssaldo vil være 0, da indkomsten samlet for landet er 300	25 % af 300 = genbeskatningssaldo på 75	Primo	75	Primo	75
D2 AG			Dansk skat	112,5	Dansk skat	112,5
D3 GmbH			Tysk skat	122,5	Tysk skat	87,5
			Maks. Lempelse ¹	112,5	Maks. Lempelse ²	112,5
			Ultimo	75	Ultimo	50

1: Maksimal creditlempelse: $450/1000 \times 250 = 112,5$

2: Maksimal creditlempelse: $450/1000 \times 250 = 112,5$

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 128 - af Guldmand et al.

I 2013 vil den tyske skat være højere end den danske skat, hvorfor den faktiske danske skattebetaling er nul. Genbeskatningssaldoen nedbringes derfor ikke i dette indkomstår. Creditlempelsen er dog også maksimeret til at kunne udgøre 112,5 jf. LL § 33, stk. 1, 2. pkt., hvorfor der ikke vil kunne gives lempelse for hele den tyske skat. Dette vil dog kun være aktuelt, såfremt den danske skat havde været et større beløb end den tyske skat. Genbeskatningssaldoen bliver nedbragt med 25 i 2014 på trods af den højere selskabsskat i Tyskland. Dette skyldes, at beløbet der kommer til beskatning i Tyskland er 250 mod 450 i Danmark.

En genbeskatningssaldo vil som følge af 4. pkt. ikke blive nedbragt med skatteværdien af den eventuelle del af et overskud, der skyldes renteindtægter og kursgevinster på interne fordringer i sambeskatningen. Dette blev oprindeligt indført i loven for at undgå, at selskaber med genbeskatningssaldo efter skyggesambeskatning kunne udskyde genbeskatningen ved hjælp af koncerninterne lån jf. bemærkningerne til § 13, nr. 1 og 3 i L 110, hvorfor der henvises til afsnit 2.4.2 for en nærmere uddybning samt kritik af denne regel. På grund af 4. pkt. er det derfor vigtigt, at en koncern, der har valgt international sambeskat-

ning, så vidt muligt tilrettelægger sine finansielle forhold, så reglerne i denne bestemmelse ikke kommer til anvendelse¹⁹¹.

Genbeskatningssaldoen vil ligeledes heller ikke blive nedbragt med genanbragt fortjeneste i en udenlandsk fast ejendom, der kommer til beskatning som følge af afhændelse af ejendommen. Saldoen vil derfor kun blive nedbragt med den fortjeneste, der vedrører selve ejendommen¹⁹².

En genbeskatningssaldo vil derfor skulle opgøres på følgende måde:

Figur 46 Opgørelse af genbeskatningssaldo

Genbeskatningssaldo, primo	xxx kr.
Plus skatteværdien af underskud, som er fradraget i andre selskaber	+ xxx kr.
Fratrukket skatteværdien af årets overskud minus eventuel creditlempelse	- xxx kr.
Plus skatteværdien af årets overskud, i det omfang overskuddet skyldes renteindtægter og kursgevinster på interne fordringer i sambeskatningen eller genanbragt fortjeneste i udenlandsk fast ejendom	+ xxx kr.
Fratrukket skatteværdien af årets ordinære genbeskatning	- xxx kr.
Genbeskatningssaldo, ultimo	xxx kr.

Kilde: Egen tilvirkning efter Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 130 - af *Guldmand et al.*

Genbeskatningssaldi føres altid i danske kroner, og omregning af af- og tilgange skal ske til gennemsnitskurs for indkomståret jf. L 121, bilag 18, side 27.

Hvis et udenlandsk selskab i den internationale sambeskatning går konkurs, vil der ligeledes ske genbeskatning efter ovenstående regler i SEL § 31 A, stk. 10. Virkningen vil være den samme, som hvis et selskab på anden måde udtræder af koncernen¹⁹³.

5.5.10 Fuld genbeskatning

Ved international sambeskatning er der som nævnt forskellige situationer, der kan udløse fuld genbeskatning af genbeskatningssaldi. Fælles for alle disse situationer er, at den internationale sambeskatning ophører før 10-års bindingsperioden er udløbet. Ved fuld genbeskatning medregner administrationsselskabet i indkomståret, hvor sambeskatningen ophører, et beløb svarende til samtlige eksisterende genbeskatningssaldi divideret med den i SEL § 17, stk. 1 nævnte selskabsskatteprocent. Hvis der er genbeskatningssaldi efter LL § 33 D (fast driftssted/fast ejendom i lande med eksemptionlempelse), skal dissealdi tillige omregnes og medtælles til administrationsselskabets indkomst.

¹⁹¹ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 130 - af *Guldmand et al.*

¹⁹² Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 126 - af *Guldmand et al.*

¹⁹³ Den juridiske vejledning 2013-1 punkt C.D.3.2.4

Hvis afbrydelse af international sambeskatning træffes af Skatterådet, som følge af at koncernen ikke har fremlagt tilstrækkelige oplysninger jf. SEL § 31 B, stk. 3, vil der kun ske fuld genbeskatning fra og med det indkomstår, hvor der ikke er fremlagt tilstrækkelige oplysninger.

Til forskel fra ordinær genbeskatning, er fuld genbeskatning ikke maksimeret til likvidationsfortjenesten. På trods af dette vil der være nogle situationer, hvor en afbrydelse af sambeskatning med fuld genbeskatning til følge alligevel vil være relevant. Hvis alle genbeskatningssaldi allerede er udlignet af overskud, vil der ikke være nogen genbeskatningssaldo at genbeskatte, hvorfor sambeskatningen kan afbrydes uden yderligere beskatning. Ligeledes hvis der er en forventning om, at genbeskatningssaldi vil blive udlignet i den resterende bindingsperiode, kan sambeskatningen afbrydes og beskatningen tages med det samme. Dette kræver, at administrationsselskabets likviditet kan bære dette. Fuld genbeskatning kan også være relevant, hvis det forventes, at koncernen erhverver overskudsgivende selskaber mv. i lande med en betydeligt lavere selskabsskatteprocent end den danske, hvormed der ikke vil kunne fås meget lempelse i den danske skat og dermed en merskat i Danmark¹⁹⁴. Som følge af TfS 2011, 615 SR (SKM2011.395.SR) kan fuld genbeskatning ligeledes blive aktuelt, hvis det forventes at fremtidige underskud i udenlandske selskaber vil blive modregnet i overskud fra selskaber mv. i andre lande i sambeskatningen. Derved vil der blive opbygget genbeskatningssaldi i det ene land samt ske beskatning af overskud i det andet land.

Det vil i nogle situationer være relevant at se på, hvor meget der er tilbage af bindingsperioden, når ophør af sambeskatningen og dermed fuld genbeskatning overvejes. Hvis fx alle genbeskatningssaldi er udlignet i år 7, og det er planlagt at investere kraftigt i de kommende år i udenlandske selskaber, kan det overvejes at lade bindingsperioden løbe ud. Dermed vil der i de sidste 3 år kunne udnyttes underskud i sambeskatningsindkomsten, som følge af de udenlandske investeringer. Herefter vil der ved sambeskatningens ophør kun ske ordinær genbeskatning, som kan være af en mere beskeden størrelse end fuld genbeskatning.

Hvis et udenlandsk selskab i sambeskatning begynder at give overskud og det forventes at vare ved, kan det overvejes at overdrage selskabet til (den personlige) hovedaktionær i det ultimative moderselskab. Derved udgår selskabet af den internationale sambeskatning, men kun med ordinær genbeskatning til følge¹⁹⁵.

---

¹⁹⁴ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 135-136 - af Guldmand et al.

¹⁹⁵ Sambeskatning 2011/12 (2011) s. 136 - af Guldmand et al.

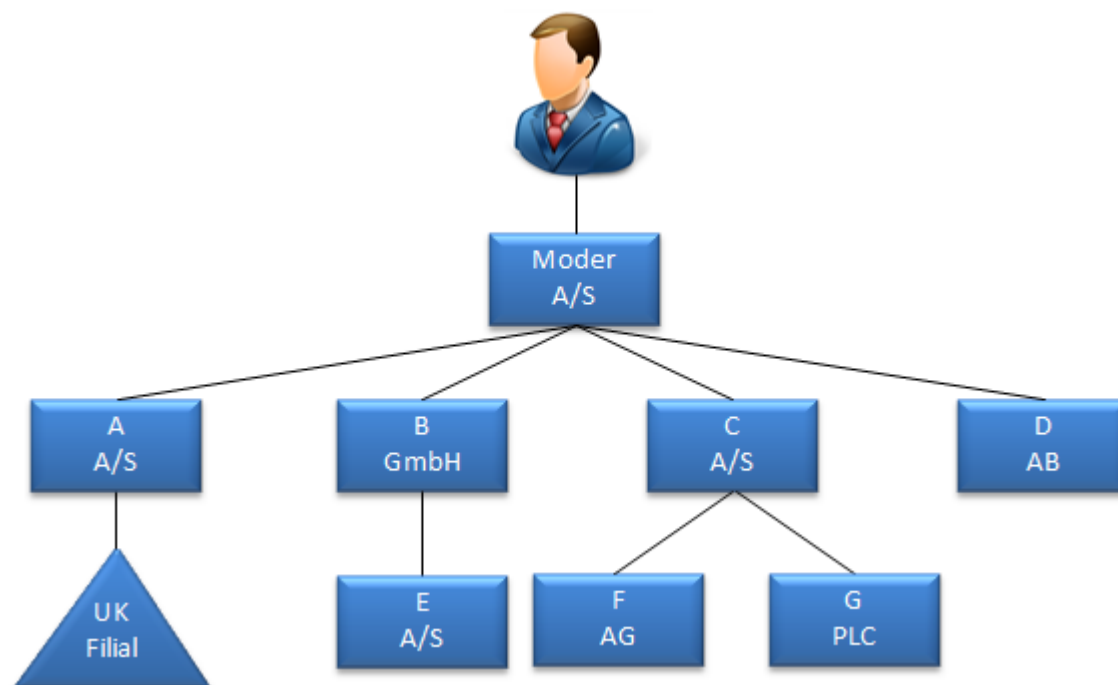
6. Case

Valg af international sambeskatning vil som regel være en kompliceret beslutning, hvor det bl.a. er vigtigt, at koncernen har en god fornemmelse af, om de enkelte selskaber i koncernen i fremtiden får overskud eller underskud. Selskabsskatteprocenten i de lande, hvor de koncernforbundne selskaber eller faste driftssteder er hjemmehørende, har ligeledes indflydelse på valget af sambeskatning, ligesom opgørelse af skattebasen i udlandet også er vigtigt.

Nedenfor vil forskellige problemstillinger om valg af international sambeskatning blive analyseret, for at vurdere på, hvornår det kan være fordelagtigt at vælge international sambeskatning.

6.1 Problemstilling 1

Denne problemstilling tager udgangspunkt i en koncern, der er opbygget omkring et dansk holdingselskab Moder A/S, som en personlig aktionær er ene-ejer af. Holdingselskabet Moder A/S ejer fire datterselskaber, der alle er ejet 100 %. To af datterselskaberne selskaber er udenlandske selskaber, et i Tyskland og et i Sverige. Et af de to danske datterselskaber har et helejet filial (fast driftssted) i England. Det andet danske datterselskab har to datterdatterselskaber, et i Tyskland og et i England, hvoraf begge er ejet 100 %. Herudover har det tyske datterselskab et dansk datterdatterselskab, der ligeledes er helejet. Koncernstrukturen kan ses i nedenstående figur.

Kilde: Egen tilvirkning

De danske selskaber indgår i forvejen i en obligatorisk national sambeskatning efter reglerne i SEL § 31, og problemstillingen er nu i hvilke situationer, det vil være fordelagtigt, at koncernen også vælger inter-

national sambeskatning. Nedenfor er den skattepligtige indkomst for perioden 2013-2017 for de forskellige selskaber og faste driftssteder opgjort. Det antages, at skattebasen opgøres på samme måde i alle lande.

Figur 48 Skattepligtig indkomst for de enkelte selskaber¹⁹⁶

Alle tal i 1000 kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Moder A/S	0	0	0	0	0
A A/S	5.000	4.000	-1.000	4.000	2.000
C A/S	4.500	8.000	5.000	8.500	6.000
E A/S	3.000	1.500	1.500	6.500	3.500
<i>UK Filial</i>	<i>3.000</i>	<i>2.500</i>	<i>2.000</i>	<i>5.000</i>	<i>1.500</i>
<i>G PLC</i>	<i>-6.000</i>	<i>-5.000</i>	<i>-7.000</i>	<i>-9.000</i>	<i>-6.000</i>
Indkomst England	-3.000	-2.500	-5.000	-4.000	-4.500
<i>D AB</i>	<i>-4.000</i>	<i>-7.000</i>	<i>-12.000</i>	<i>-10.000</i>	<i>-6.000</i>
Indkomst Sverige	-4.000	-7.000	-12.000	-10.000	-6.000
<i>B GmbH</i>	<i>4.000</i>	<i>8.000</i>	<i>7.500</i>	<i>7.000</i>	<i>4.000</i>
<i>F AG</i>	<i>-2.500</i>	<i>-3.000</i>	<i>-6.500</i>	<i>-4.000</i>	<i>-2.000</i>
Indkomst Tyskland	1.500	5.000	1.000	3.000	2.000
Samlet indkomst	7.000	9.000	-10.500	8.000	3.000

Kilde: Egen tilvirkning

Den væsentligste fordel ved sambeskatning er som nævnt muligheden for at kunne anvende hinandens underskud til modregning i egen positiv indkomst, ved international sambeskatning ment på den måde at fordelene ligger i, at danske selskaber kan udnytte udenlandske underskud og dermed komme til at betale mindre skat i Danmark. Ovenstående figur 48 viser, at denne fordel bliver udnyttet i denne koncern, da de danske selskaber har overskud i alle 5 år (på nær A A/S i 2015), og selskabet og det faste driftssted i England samlet set giver underskud og selskab D AB i Sverige giver underskud. De to selskaber i Tyskland giver samlet overskud, men da selskabsskatteprocenten er højere i Tyskland end i Danmark, kan den danske skat lempes fuldt ud, og dermed udløser den samlede positive indkomst i Tyskland ikke en yderligere skat i Danmark. Opgørelse af skatten i de enkelte lande samt på koncernniveau kan ses i nedenstående figur, hvor der er taget udgangspunkt i indkomsterne i figur 48. Det danske selskab E A/S har egne sambeskatningsunderskud fra tidligere på 3.500 t.kr.

¹⁹⁶ Se bilag 4 for uddybning af opgørelsen

Figur 49 Skatteopgørelse

Alle tal i 1.000 kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Samlet indkomst	7.000	9.000	-10.500	8.000	3.000
Udnyttelse af tidligere års underskud	-3.500			-7.800	-2.700
Skattepligtig indkomst	3.500	9.000	-10.500	200	300
Engelsk skat (23-20 %)	690	525	400	1.000	300
Svensk skat (22 %)	0	0	0	0	0
Tysk skat (30 %)	1.200	2.400	2.250	2.100	1.200
Dansk Skat (25-22 %) før lempelse	875	2.205	0	44	66
Dansk skat (25-22 %) efter lempelse	500	980	0	0	0
Koncernskat	2.390	3.905	2.650	3.100	1.500

Kilde: Egen tilvirkning

Lempelsen udregnes ved at dividere den lempelsesberettigede indkomst med den skattepligtige globalindkomst og herefter gange med den danske skat før lempelse. I ovenstående figur udregnes lempelsen kun ud fra den tyske indkomst, da indkomsterne for de to andre lande er negativ. For 2013 udregnes lempelsen derfor som følger: $\frac{1500}{3500} * 875 = 375$, hvorefter dansk skat efter lempelse bliver 500 t.kr.

I Bilag 3 vises opgørelse af sambeskatningsindkomsten og fordelingen af underskud i de enkelte selskaber for hele perioden 2013 - 2017. Bilag 3 viser herudover også en detaljeret anvendelse af underskud i 2013, mens bilag 5 viser en detaljeret anvendelse af underskud i 2016.

Der er taget udgangspunkt i de gældende selskabsskattesatser i landene, hvorfor selskabsskatteprocenten i England vil falde fra 23 % i 2013 til 20 % i 2015. Det er antaget, at selskabsskatteprocenten i Danmark falder fra 25 % til 22 % 2016, som foreslået med Vækstplan DK.

Hvis figur 48 sammenholdes med figur 49 kan det ses, at valget af international sambeskatning betyder en væsentlig lavere skat af den danske indkomst, end hvis international sambeskatning ikke var valgt. De danske selskaber udnytter de svenske og engelske underskud til at betale en noget lavere skat i de første to år og ingen eller meget lidt i skat i perioden 2015-2017.

Udnyttelse af underskud fra England og Sverige medfører dog også en dobbeltbeskatning på koncernniveau, som nævnt under afsnit 5.5.9, for den del af underskuddene, der bruges til at nedbringe den tyske indkomst. Underskuddene medfører en forøgelse af genbeskatningssaldi i England og Sverige, mens der i Tyskland vil blive betalt skat af den positive indkomst i B GmbH.

Ved international sambeskatning finder reglerne om underskudsbegrænsning anvendelse på samme måde som ved national sambeskatning. Af figur 49 fremgår det, at sambeskatningsindkomsten i 2016 før modregning af underskud fra tidligere år, er positiv og over bundgrænsen på 7,5 mio. kr. Koncernens

sambeskatningsunderskud fra 2015 på 10,5 mio. kr. vil på grund af underskudsbegrænsning kun blive fremført i 2016 med 7,8 mio. kr. Den resterende del på 2,7 mio. kr. fremføres til modregning i 2017. Reglerne om underskudsbegrænsning får også betydning for, hvor meget genbeskatningssaldiene bliver forøget med de enkelte år, idet genbeskatningssaldiene kun påvirkes i det omfang, de opstående underskud modregnes i indkomsten hos andre selskaber. Bilag 5 viser opgørelse af sambeskatningsindkomsten for 2016 og virkningen af underskudsbegrænsning i dette år.

For denne koncern vil reglerne om underskudsbegrænsning ikke gøre valget af international sambeskatning mindre attraktivt, idet underskuddene generelt kan indeholdes i koncernens overskud. Hvis situationen havde været anderledes, så der blev oparbejdet store underskud hvert år, vil begrænsningsreglerne kunne få den konsekvens, at koncernen ikke kan nå at anvende disse underskud, før bindingsperioden udløber. Der skal således vælges international sambeskatning igen, hvis koncernen fortsat vil kunne anvende underskuddene. En mere alvorlig konsekvens vil være, at koncernen ikke kan nå at bruge underskuddene inden det eller de underskudsgivende selskaber i udlandet likvideres eller går konkurs som følge af disse underskud. Underskudsbegrænsning har herudover samme ulemper som ved national sambeskatning med hensyn til forskellige virksomhedstyper, som fx forsknings- og udviklingsvirksomheder. Indførsel af underskudsbegrænsning gør ikke international sambeskatning mere attraktivt. Om reglerne decideret vil være en ulempe for en koncern med international sambeskatning, vil være forskellig fra koncern til koncern.

Genbeskatningssaldi for de udenlandske selskaber kan ses i nedenstående figur 50. Da indkomsten opgøres samlet for hvert enkelt udland, udløser underskuddene i tyske F AG ingen genbeskatningssaldo.

Figur 50 Genbeskatningssaldi

Genbeskatningssaldi (i 1.000 kr.)	2013	2014	2015	2016	2017
England	750	1.363	1.852	3.209	4.364
Sverige	1.000	2.715	3.890	7.234	8.950
Tyskland	0	0	0	0	0

Kilde: Egen tilvirkning

Genbeskatningssaldoen udregnes som skatteværdien af de anvendte underskud for de enkelte lande. For England bliver genbeskatningssaldoen i 2013 dermed: $3000 * 25 \% = 750$.

I figurerne er sambeskatningsindkomsten mm. kun opgjort for de første 5 år af den internationale sambeskatning, da dette eksemplificere, hvordan en international sambeskatning kan se ud, og hvilke konsekvenser det kan få. Nedenfor vil der blive behandlet forskellige scenarier for den resterende bindingsperiode samt andre scenarier for de første 5 år, såfremt forudsætningerne var anderledes.

Hvilken virkning får sænkningen af den danske selskabsskatteprocent på den internationale sambeskatning?

Den 24. april 2013 blev der politisk enighed om anden del af Vækstplan DK, som bl.a. indeholder en gradvis nedsættelse af selskabsskatten fra 25 % til 22 % i 2016. Det er derfor meget aktuelt, hvad denne nedsættelse vil få af betydning for en koncern som denne, der har valgt international sambeskatning. Nedenstående figur viser skatteopgørelsen, såfremt selskabsskatteprocenten er 25 i hele perioden. Sammenholdt med figur 49 viser nedenstående figur, at sænkelsen ikke vil have en markant virkning for denne koncern, da der er tilstrækkelige underskud i udlandet til, at der kun betales en mindre eller ingen skat i Danmark. Kun i 2014 udløser det reelt en højere skat 20 t.kr. (45 t.kr. før lempelse).

Figur 51 Skatteopgørelse ved selskabsskatteprocent på 25 % i Danmark i hele perioden

Alle tal i 1.000 kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Skattepligtig indkomst	3.500	9.000	-10.500	200	300
Engelsk skat (23-20 %)	690	525	400	1.000	300
Svensk skat (22 %)	0	0	0	0	0
Tysk skat (30 %)	1.200	2.400	2.250	2.100	1.200
Dansk Skat (25 %) før lempelse	875	2.250	0	50	75
Dansk skat (25 %) efter lempelse	500	1.000	0	0	0
Koncernskat	2.390	3.925	2.650	3.100	1.500

Kilde: Egen tilvirkning

Den lavere selskabsskatteprocent påvirker også koncernens genbeskatningssaldi. Genbeskatningssaldi vil blive lavere ved 22 % end ved 25 %, da saldiene jo består af skatteværdien af de enkelte års underskud. De samlede genbeskatningssaldi ved 22 % udgør i 2017 13.314 t.kr., mens den ved 25 % i 2017 udgør 14.500 t.kr.

Såfremt de engelske selskaber samlet set begynder at give overskud, vil sænkelsen af selskabsskatteprocent i Danmark have den positive virkning, at der betales en mindre del merskat af det samlede overskud i England. Isoleret set vil sambeskatning med overskudsgivende selskaber i et land med lavere selskabsskatteprocent være en dårlig idé, da det medfører en merskat. Så længe selskaberne i England samlet giver underskud har dette dog ingen effekt.

Såfremt koncernen havde været sambeskattet med overskudsgivende selskaber i lande med en selskabsskat på 22-24 % (som Sverige), vil sænkelsen af den danske selskabsskat dermed betyde, at der ikke længere skal betales en merskat af den udenlandske indkomst.

Hvilken virkning vil det få for valget af international sambeskatning hvis den danske selskabsskatteprocent falder yderligere?

I Europa foregår der et "race to the bottom" med henhold til selskabsskatteprocenten, da landene prøver at gøre sig mere attraktive i forhold til hinanden overfor investorer og virksomheder¹⁹⁷. Fra 2000 til 2012 er den gennemsnitlige selskabsskatteprocent i EU faldet fra 31,9 % til 23,5 %¹⁹⁸. Det er derfor ikke utænkeligt, at en ny sænkning af den danske selskabsskatteprocent kan komme på tale inden for de kommende par år, specielt ved skift til en blå regering, som allerede i 2011 gerne ville sænke selskabsskatteprocenten til 20.

En yderligere sænkelse af selskabsskatteprocenten i Danmark vil for den nævnte koncern umiddelbart få en positiv virkning, især hvis det antages at selskabsskatteprocenten forholder sig på samme niveau i England, Sverige og Tyskland. Såfremt den danske selskabsskatteprocent falder til niveau under de andre lande, vil dette være fordelagtigt for koncernen, da overskud i de udenlandske selskaber ikke vil udløse en merbeskatning. Herudover vil en lavere selskabsskatteprocent selvfølgelig betyde en lavere skat på koncernniveau og mindre genbeskatningssaldi.

Hvilken virkning vil det få for valget af international sambeskatning hvis den tyske selskabsskatteprocent falder til 15 %?

I Tyskland har det også været på tale at deltage i "race to the bottom" og halvere selskabsskatteprocenten fra 30 til 15. Såfremt en sådan sænkning vil blive til virkelighed vil det først og fremmest være en fordel for den nævnte koncern, da det vil betyde en væsentligt mindre skat af overskud i Tyskland. Hvis det antages, at selskabsskatteprocenten i Tyskland bliver sat ned til 15 med indgangen til 2014, vil halveringen af skatten betyde en skattemæssig besparelse i 2014-2017 på 3.975 t.kr. for koncernen. Se figur 52.

En lavere selskabsskatteprocent kan dog betyde en merskat, hvis der er samlet overskud fra selskaberne i Tyskland, da der ikke kan opnås fuld lempelse. Det er en forudsætning for merskatten, at sambeskatningsindkomsten i Danmark er tilstrækkelig høj. En halvering af selskabsskatteprocent i 2014 vil for den nævnte koncern kun have virkning på den danske skat efter lempelse i 2014 og ikke de næste år, da indkomsten i disse 3 år ikke er tilstrækkelig høj. Dette kan ses i nedenstående figur.

---

¹⁹⁷ Det er dog på tale af lave en fælles selskabsskatteprocent for hele EU, som dermed vil sætte en stopper for "race to the bottom".

¹⁹⁸ <http://www.skm.dk/skatteomraadet/talogstatistik/menu/4607.html>

Figur 52 Skatteopgørelse ved selskabsskatteprocent på 15 % i Tyskland fra 2014 og fremad

Alle tal i 1.000 kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Skattepligtig indkomst	3.500	9.000	-10.500	200	300
Engelsk skat (23-20 %)	690	525	400	1.000	300
Svensk skat (22 %)	0	0	0	0	0
Tysk skat (30 %)	1.200	1.200	1.125	1.050	600
Dansk Skat (25-22 %) før lempelse	875	2.205	0	44	66
Dansk skat (25-22 %) efter lempelse	500	1.455	0	0	0
Koncernskat	2.390	3.180	1.525	2.050	900

Kilde: Egen tilvirkning

Hvis denne figur sammenholdes med figur 49 kan det ses, at der med en sænkelse af den tyske selskabsskat giver en yderligere dansk skat efter lempelse på 475 t.kr. i 2014. Halveringen af selskabsskatteprocenten giver dermed ikke en halvering af lempelsen, da lempelsen før var maksimeret til at den danske skat (24,5 %) af den samlede indkomst fra Tyskland, mens lempelsen nu er maksimeret til den tyske skat af samme indkomst.

Samlet for perioden 2013-2017 vil en halvering af selskabsskatteprocenten i Tyskland betyde en besparelse på 3.500 t.kr. i dette konkrete tilfælde. Isoleret set vil halveringen gøre det mere attraktivt at have aktiviteter i Tyskland. Havde koncernens indkomst set anderledes ud, ville halvering af den tyske skat kunne få større negative konsekvenser i form af merskat i Danmark og international sambeskatning ville dermed ikke have været hensigtsmæssigt.

Hvilken virkning vil det få for valget af international sambeskatning hvis den samlede indkomst i England fra 2018 bliver positiv af en størrelse, der udligner genbeskatningssaldoen og mere til?

Det vil være en logisk antagelse, at selskaberne i England fra og med år 2018 samlet set begynder at give overskud, da det næppe vil være holdbart at have udenlandske selskaber i koncernen, der kun giver underskud. Genbeskatningssaldoen vil herefter begynde at blive udlignet som følge af disse overskud. Der er dog forskel på, om det er hidtil underskudsgivende G PLC, der begynder at give overskud, eller om det er hidtil overskudsgivende UK Filial, der begynder at give større overskud end G PLC giver underskud. Nedenfor er begge situationer vist. Først antages det at G PLC giver overskud i årene fra 2018 og resten af bindingsperioden. Dette kan ses i nedenstående figur.

Figur 53 G PLC giver overskud fra 2018 og resten af bindingsperioden

Alle tal i 1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022
UK Filial	2.000	3.500	2.500	3.000	1.500
G PLC	4.000	9.500	10.500	12.000	9.500
England indkomst	6.000	13.000	13.000	15.000	11.000
Fremførsel af underskud	-4.000	-9.500	-10.500	-9.000	0
I alt	2.000	3.500	2.500	6.000	11.000
Genbeskatningssaldo primo	4.364	3.444	1.284	0	0
Dansk skat (22 %)	-1.320	-2.860	-2.860	-3.300	-2.420
Engelsk skat (20 %)	400	700	500	1.200	2.200
Genbeskatningssaldo ultimo	3.444	1.284	0	0	0

Kilde: Egen tilvirkning

G PLC har i periode 2013 – 2014 samlet oparbejdet et underskud på 33 mio. kr., som det antages at G PLC efter skattereglerne i England kan fremføre og udnytte egne underskud. Genbeskatningssaldoen vil på grund af underskudsfremførsel lokalt i England hurtigt blive udlignet, da der kommer et større beløb til beskatning i Danmark end i England. Genbeskatningssaldoen vil blive udlignet med indkomstopgørelsen for år 2020. Underskudsfremførslen i England betyder en væsentlig større skat i Danmark for årene 2018-2021. Fra 2018 og "halvvejs" inde i 2020 vil der være tale om en tilbageføring af den skattecredit der er blevet udnyttet ved international sambeskatning. Herefter er underskudsfremførslen ensbetydende med en væsentlig merskat i Danmark end i England, hvorfor det bør overvejes at bringe den internationale sambeskatning til ophør. Såfremt der stadig eksisterer en væsentlig genbeskatningssaldo i Sverige ved udgangen af 2020, er ophør af sambeskatning dog ikke en enkel beslutning.

Det kan i stedet antages, at G PLC bliver ved med at give underskud resten af bindingsperioden, dog mindre underskud, og UK Filial har overskud af en størrelse, der giver en samlet positiv indkomst i England. Figur 54 viser denne situation.

Figur 54 UK Filial giver overskud, så den samlede indkomst fra England er positiv fra 2018 og resten af perioden

Alle tal i 1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022
UK Filial	4.000	5.000	6.000	5.500	6.500
G PLC	-1.000	-500	-1.500	-1.000	-1.500
Engelsk indkomst	3.000	4.500	4.500	4.500	5.000
Genbeskatningssaldo primo	4.364	4.304	4.214	4.124	4.034
Dansk skat (22 %)	-660	-990	-990	-990	-1.100
Engelsk skat (20 %)	600	900	900	900	1.000
Genbeskatningssaldo ultimo	4.304	4.214	4.124	4.034	3.934

Kilde: Egen tilvirkning

Modsat figur 53 kan underskud i G PLC ikke fremføres og udnyttes, hvorfor indkomsten i Danmark og England vil være den samme. Genbeskatningssaldoen nedbringes derfor kun med den yderligere mer-skat, der følger af en dansk selskabsskatteprocent på 2 %-point højere end den engelske. Genbeskatningssaldoen nedbringes dermed i et helt andet tempo og den udgør ved udløb af bindingsperioden stadig et betydeligt beløb.

I sådan situation, hvor G PLC giver underskud alle 10 år, bør likvidation eller frasalg af G PLC overvejes. Hvis det eksempelvis besluttes at likvidere G PLC i 2021, vil der stadig være en genbeskatningssaldo for England under den forudsætning, at likvidationsfortjenesten i G PLC er mindre end den omregnede genbeskatningssaldo. Denne difference vil umiddelbart være et konstateret tab for G PLC. Differencen vil blive stående på genbeskatningssaldoen til bindingsperiodens udløb. Da koncernen også har UK Filial i England, vil de resterende underskud på genbeskatningssaldoen ikke blive permanente, da UK Filial ved bindingsperiodens udløb skal opgøre sin likvidationsfortjeneste, der her vil være maksimeret til den omregnede værdi af den resterende genbeskatningssaldo. Det kan derfor ende med, at hele genbeskatningssaldoen fra England (G PLC) kommer til beskatning.

Hvis det antages, at hele genbeskatningssaldoen for England kommer til beskatning, kan der isoleret set for selskaberne i England argumenteres for, at et ophør af den internationale sambeskatning vil være at foretrække på tidspunktet for likvidation af G PLC. I årene 2021 og 2022 vil international sambeskatning kun betyde en merbeskatning i Danmark af den positive engelske indkomst.

Det kan på den baggrund argumenteres for, at det kræver nøje overvejelse om, hvordan en koncern vælger at etablere sig i udlandet, i forhold til om der skal være flere selskaber eller faste driftssteder i samme land.

Hvilken betydning har valget af international sambeskatning, hvis det underskudsgivende svenske selskab i udlandet likvideres?

Koncernens svenske selskab giver store underskud, som anvendes af de andre selskaber til at nedbringe den danske skat. Udnyttelsen af disse underskud er i princippet kun til låns, da genbeskatningssaldoen for Sverige stiger i takt med at underskuddene udnyttes af andre selskaber i koncernen. Det antages nu, at koncernens forretningsplan for Sverige har slået fejl, hvorfor det svenske selskab med al sandsynlighed aldrig kommer til at generere et overskud. Som en konsekvens af dette likvideres det svenske selskab ved udløbet af regnskabsåret 2017, hvorefter administrationsselskabets indkomst forøges med det svenske selskabs likvidationsfortjeneste. Det forudsættes at likvidationsfortjenesten er lavere end den omregnede genbeskatningssaldo, hvorfor differencen mellem disse betegnes som et endeligt konstateret tab i Sverige og skattemæssigheden, som følge af de underskud, der ikke er kommet til beskatning i Danmark, er blevet permanent. Den resterende genbeskatningssaldo bliver stående resten af bindings-

perioden og vil kun blive aktualiseret, såfremt koncernen igen får aktiviteter i Sverige i løbet af den resterende bindingsperiode.

I dette senarie har koncernen haft fordel af at vælge international sambeskatning, idet de store underskud i det svenske selskab ville være gået tabt ved likvidationen, såfremt sambeskatning ikke var valgt. Det svenske selskab har i de første 5 år af sambeskatningen et samlet konstateret tab på 39 mio. kr., hvilket naturligt er større end den opnåede skattebesparelse. I denne situation er der dermed tale om, at valget af international sambeskatning så at sige får det bedste ud af en dårlig situation.

Hvilken konsekvens får det for koncernen, hvis det svenske selskab begynder at give overskud?

Hvis det underskudsgivende svenske selskab begynder at generere overskud, vil genbeskatningssaldo begynde at blive udlignet. Det svenske selskab kunne fx være en forskningsenhed, der vil få en stor indtjening i ét år, for så at begynde at få underskud igen. Hvis det dog i stedet antages, at det svenske selskab i 2018 og årene frem har overskud, vil genbeskatningssaldoen blive løbende udlignet frem til 2020, se nærmere i nedenstående figur 55. Der vil dog forsat stå 370 t.kr. på genbeskatningssaldoen, som ikke forsvinder før afslutning af bindingsperioden, selvom det svenske selskab bliver ved med at give overskud. Dette skyldes, at den danske selskabsskatteprocent er faldet, så den matcher den svenske på 22 %. Det svenske selskab har i perioden 2013 – 2017 samlet oparbejdet et underskud på 39 mio. kr. Det antages i figuren, at selskabet efter svenske regler kan fremføre disse underskud til modregning i egen indkomst.

Figur 55 Overskud i det svenske selskab

Alle tal i 1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk indkomst	12.000	12.000	15.000	16.000	14.000
Fremførsel af underskud	-12.000	-12.000	-15.000	0	0
I alt	0	0	0	16.000	14.000
Genbeskatningssaldo primo	8.950	6.310	3.670	370	370
Dansk skat (22 %)	-2.640	-2.640	-3.300	-3.520	-3.080
Svensk skat (22 %)	0	0	0	3.520	3.080
Genbeskatningssaldo ultimo	6.310	3.670	370	370	370

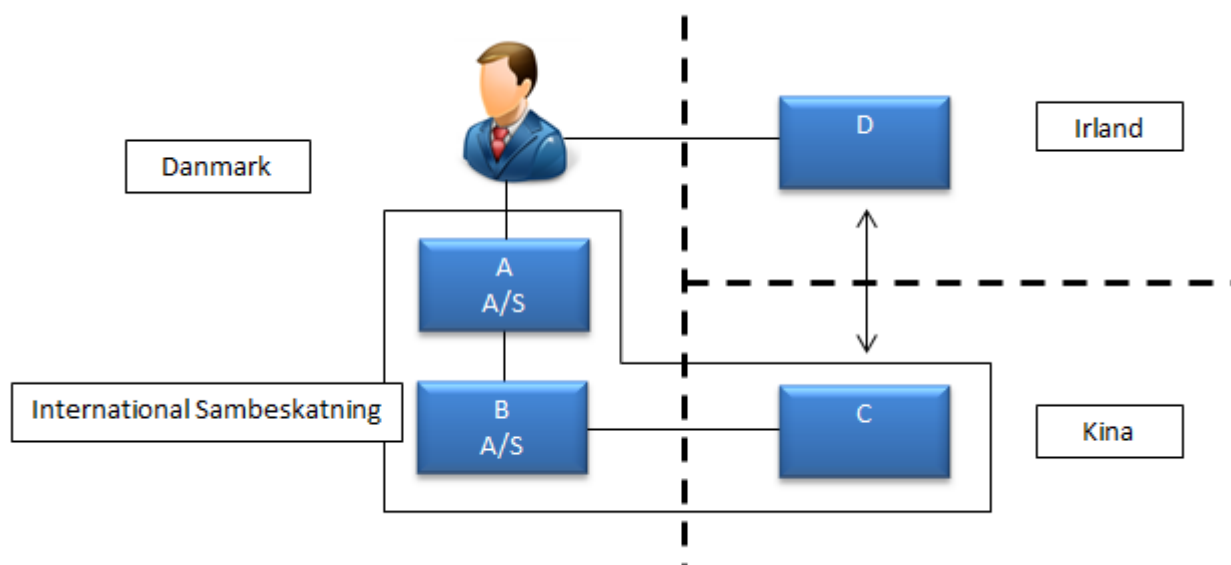
Kilde: Egen tilvirkning

Da skatteprocenterne i Danmark og Sverige er ens, rummes den danske skat fuldstændig i den svenske skat. International sambeskatning er således ikke længere en fordel i forhold til det svenske selskab. Det er heller ikke direkte en ulempe rent skattemæssigt, da der ikke påføres nogen merskat og koncernen ikke går glip af nogen lempelse. Der vil dog være tale om en ulempe i form af de administrative byrder, som pålægges koncernen, når international sambeskatning er valgt.

6.2 Problemstilling 2

I de fleste situationer vil det være forretningsmæssigt uholdbart at opretholde et underskudsgivende selskab i længere tid for at anvende disse underskud til modregning i andre selskabers indkomst. I visse tilfælde kan valg af international sambeskatning dog forbedre denne situation. Det kan fx være følgende senarie: En fysisk person ejer et selskab, som er moderselskab i en koncern med to andre selskaber, et datterselskab i Danmark og et datterdatterselskab i Kina. Samme person ejer desuden et andet selskab, som ligger i Irland. Alle selskaber ejes 100 %. Det kinesiske selskab og det irske selskab er ikke koncernforbundne, da en fysisk person ikke kan agere bindeled i en koncern. Se figur 56.

Figur 56 Koncernstruktur – ved problemstilling 2

Kilde: Egen tilvirkning

Koncernen har etableret produktionsselskabet C i Kina for at udnytte det lave lønniveau. Hvis selskab C selv skal sælge deres produkter, vil overskuddet fra salget blive beskattet med den kinesiske skat på 25 %. Ved i stedet at lade Selskab D fungere som salgsselskab, vil overskuddet fra salget blive udsat for en mere beskedne skat, da selskabsskatteprocenten i Irland kun er 12,5 %. C og D kan handle sammen på armslængdevilkår, hvormed indtjeningen flyttes fra Kina til Irland og der kan samtidig oparbejdes underskud i selskab C. Det underskud der oparbejdes i selskab C, som følge af handlen med D, kan anvendes til at nedbringe den danske skat i selskab A og B, da der er valgt international sambeskatning for koncernen. Ved at handle med selskab D mister selskab C et potentielt overskud. Men da det i sidste ende er samme person, der ejer alle selskaberne, forbliver indtjeningen inden for samme aktionærkreds. Det vil ikke være fordelagtigt at lade selskab D indgå i koncernen, da selskabet er overskudsgivende og ligger i et land med en lavere selskabsskatteprocent end i Danmark.

6.3 Overvejelser ved valg af international sambeskatning

Koncernens størrelse er en del af beslutningsgrundlaget i forhold til valget om international sambeskatning. En lille overskuelig koncern vil isoleret set ud fra størrelse være mere egnet til international sambeskatning end en stor koncern. En stor koncern kan være svær at overskue, og det kan være svært at "spå" om den fremtidige indtjening for alle selskaberne. Det må antages, at jo flere selskaber der er i den internationale sambeskatning, jo større er risikoen for at der "spås" forkert om den fremtidige indtjening. Idet international sambeskatning vælges for en 10-års periode, kan det være vanskeligt at give et kvalificeret bud på, om selskaberne i en koncern vil være under- eller overskudsgivende set over 10 år. Da "cherry picking" ikke længere er muligt, risikerer koncernen således at tage udenlandske selskaber med, hvorved valget af international sambeskatning ikke vil være hensigtsmæssigt. I værste fald risikerer koncernen at blive udsat for en merskat, hvis der i koncernen er overskudsgivende selskaber i lande, hvor selskabsskatteprocenten er lavere end i Danmark. Et valg af international sambeskatning må derfor bl.a. bestå i en vurdering af, om gevinsten opnået ved udnyttelse af underskud fra selskaber i udlandet kan opveje konsekvensen af, at koncernen måtte have overskudsgivende selskaber i udlandet.

International sambeskatning er også forbundet med en del administrative byrder, idet der skal opgøres indgangsværdier og udarbejdes dobbelt skatteregnskab for de udenlandske selskaber. For en stor koncern vil ulemperne og besværet ved at vælge international sambeskatning dermed kunne overgå fordelene.

På baggrund af ovenstående må det derfor antages, at det kun er i begrænsede tilfælde, at tilvalg af international sambeskatning vil være hensigtsmæssigt for en stor koncern.

International sambeskatning henvender sig i udgangspunktet til koncerner, der har underskudsgivende selskaber i udlandet, eksempelvis en koncern, der ønsker at sprede sine aktiviteter til nye markeder i udlandet, og hvor disse aktiviteter forventes at give underskud i opstartsfasen. I sådan en situation vil et tilvalg af international sambeskatning være hensigtsmæssigt, da underskuddene fra de nystartede aktiviteter i udlandet kan bruges til at nedbringe den danske skattebetaling her og nu.

Udover det nævnte tilfælde, hvor et udenlandsk selskab giver underskud i en opstartsfasen, vil det ikke være fordelagtigt at bevare selskaber i koncernen, der giver underskud i hele bindingsperioden. Skattebesparelsen, der opnås ved udnyttelsen af underskuddene, vil ikke kunne opveje de negative konsekvenser af denne forretningsmæssigt uholdbare situation. Underskuddene der udnyttes, er i øvrigt kun til låns og kun en udskydelse af beskatningen.

Valg af international sambeskatning kan dog blive aktuelt i andre situationer end ved nyetablering i udlandet. Hvis koncernens etablerede udenlandske aktiviteter begynder at give underskud, fx som følge af

ekstraordinære begivenheder som økonomiske kriser m.v., vil sambeskatningen kunne blive aktuel. I 2009 befandt Danske Bank koncernen sig netop i en sådan situation, da finanskrisen gjorde sit indtog. Danske Banks irske filialer samt andre af koncernens aktiviteter i udlandet begyndte at give store underskud, og som en konsekvens deraf valgte koncernen i 2009 international sambeskatning, for netop at anvende disse underskud til modregning i den danske indkomst og dermed opnå en skattecredit. Dette medførte, at Danske Bank blev udsat for en del kritik i de danske medier, på trods af at Danske Bank blot har fulgt reglerne som angivet i SEL. Danske Banks situation kan til dels sammenlignes med situationen omkring det svenske selskab for koncernen i den opstillede case.

7. Konklusion

Siden indførsel af lov nr. 426 af 6. juni 2005 har der i Danmark været obligatorisk national sambeskatning for koncernforbundne selskaber hjemmehørende i Danmark samt for koncernforbundne faste driftssteder og faste ejendomme i Danmark. Der gælder dermed et territorialprincip.

I forhold til udenlandske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme, gælder derimod et alt-eller-intet princip, hvorefter hvis der ønskes sambeskatning med et udenlandsk datterselskab, vil den internationale sambeskatning skulle omfatte alle koncernforbundne selskaber m.v. i udlandet. Dette kaldes for et globalpuljeprincip.

Selskaber vil være koncernforbundne, når et selskab direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et andet selskab jf. formodningsreglen. Der findes en række undtagelser til denne formodningsregel, hvorefter selskaber kan være koncernforbundne, selvom der ejes mindre end halvdelen af stemmerettighederne, men hvor der er et eller flere forhold, der indikerer bestemmende indflydelse.

Formålet med sambeskatning er at anvende underskud fra koncernforbundne selskaber til modregning i andre koncernforbundne selskabers positive indkomst og dermed betale en mindre skat, end hvis selskaberne ikke var sambeskattede. Der er dog kun tale om en udskydelse af skatten. Ved national sambeskatning består skatteudskydelsen i, at underskuddet, der udnyttes, ikke kan bruges året efter. Udnyttelse af underskud vil dermed kun være en skattebesparelse her og nu. For selskabet, der anvender et andet selskabs underskud, vil der isoleret set ikke være tale om en besparelse, da selskabet skal betale et sambeskatningsbidrag til underskudsselskabet svarende til skatteværdien af det udnyttede underskud.

I en international sambeskatning består udskydelse af skatten i, at skatteværdien af de udnyttede underskud fra et udenlandsk selskab føres på en genbeskatningssaldo, der opgøres land for land. Genbeskatningssaldoen vil blive udlignet, såfremt de udenlandske selskaber i dette land senere får et samlet overskud. Saldoen udlignes med skatteværdien af den del af overskuddet, der ikke kan fås lempelse for i Danmark. Genbeskatningssaldoen kan herudover komme til enten ordinær genbeskatning eller fuld genbeskatning. Ordinær genbeskatning kan forekomme ved bindingsperiodens udløb, eller såfremt selskabet ikke længere indgår i koncernen. Ved ordinær genbeskatning forhøjes administrationsselskabets indkomst med det mindste beløb af enten likvidationsfortjenesten eller genbeskatningssaldo divideret med årets selskabsskatteprocent. Fuld genbeskatning kan udløses af flere forskellige forhold, herunder afbrydelse af bindingsperioden før udløb. Ved fuld genbeskatning forhøjes administrationsselskabets indkomst med et beløb svarende til genbeskatningssaldo divideret med årets selskabsskatteprocent.

Udnyttede underskud ved international sambeskatning kan dermed siges kun at være til låns, og hermed også kun en skatteudskydelse her og nu.

Inden for sambeskatning findes også et tredje institut, nemlig skyggesambeskatning. Skyggesambeskatning er nogle overgangsregler fra 2005, da international sambeskatning ændredes fra et "cherry picking" princip til det omtalte alt-eller-intet princip. Reglerne finder også anvendelse i dag for de koncerner, der stadig har skyggegenbeskatningssaldi, som følge af fravalg af international sambeskatning efter indførslen af de nye regler.

Med L 173 er der indført begrænsning for udnyttelse af tidligere underskud. Nu er det kun muligt at fradrage tidligere underskud i 60 % af den skattepligtige indkomst, der overstiger et grundbeløb på 7,5 mio. kr. Underskudsbegrænsningen indfører dermed en form for "minimumskat" for selskaber med positiv indkomst. Fremførte underskud går ikke tabt, men udnyttelsen af underskud vil ske i et langsomt tempo. I de fleste tilfælde vil den samlede beskatning over en periode i sidste ende være uændret i forhold til før indførsel af disse regler. Formålet med reglerne er, at de såkaldte "nulskatteselskaber" skal komme til at betale skat i Danmark. De nye regler rammer dog mange andre end disse nulskatteselskaber, bl.a. selskaber i biotekbranchen og andre selskaber med store forsknings- eller udviklingsomkostninger. I forhold til sambeskatning gør underskudsbegrænsning både national og international sambeskatning mindre attraktiv. Specielt ved international sambeskatning, hvor underskud ikke vil kunne udnyttes, hvis overskuddene ikke har været store nok inden bindingsperiodens udløb. Der kan dog vælges international sambeskatning for endnu en 10-års periode. Ved både national og international sambeskatning kan underskudsbegrænsning gøre, at underskuddene helt går tabt, hvis det underskudsgivende selskab går konkurs eller likvideres, inden underskuddene er blevet udnyttet til fulde.

Der er også indført solidarisk hæftelse med L 173. Herefter hæfter selskaber, der direkte eller indirekte er helejet af det ultimative moderselskab, solidarisk sammen med administrationsselskabet for hinandens skatter. Selskaber, der ikke er helejede, kan komme til at hæfte subsidiært for en forholdsmæssig andel af skatten set i forhold til ejerandelen. Den subsidiære hæftelse betyder, at minoritetsaktionærer reelt kan komme til at hæfte for skatter i selskaber, de ingen indflydelse har på, hvilket må anses for at være uheldigt og urimeligt. Den subsidiære hæftelse kan også forringe muligheden for at få nye investorer i et koncernforbundet selskab, da disse investorer (minoritetsaktionærer) kan komme til at hæfte for skatter i andre selskaber end det, de investerer i. Den solidariske hæftelse har også den ulempe, at det kan udløse en konkurs-lavine, såfremt selskabet med skyldigt skattekrav går konkurs, og andre solidarisk hæftende selskaber herefter også vil gå konkurs som følge af en aktualisering af hæftelsen. Formålet med den solidariske hæftelse er, at det ikke skal være muligt at tømme et selskab med skyldige skatter, hvormed SKAT vil gå glip af disse skatter. Der kan dog argumenteres for, at reglerne om ledelsesansvar i

stedet burde være blevet skærpet, så det ikke ville være muligt at tømme selskaber ved hjælp af koncerntilskudsreglerne.

L 173 har som nævnt konsekvenser for mange selskaber og rammer ikke kun de såkaldte nulskatteselskaber. Det kan konkluderes, at reglerne om underskudbegrænsning reelt rækker videre end sit formål om, at multinationale nulskatteselskaber skal betale skat i Danmark. Disse nulskatteselskaber vil også kun blive ramt af underskudbegrænsningen, såfremt de har overskud i Danmark. Mange af disse selskaber kan stadig undgå dansk beskatning, ved at et udenlandsk moderselskab eksempelvis opkræver betaling af sine danske datterselskaber for forskellige ydelser, såsom management fees, hvormed datterselskabets eventuelle overskud forsvinder. Når der ikke genereres et overskud, er der ganske enkelt intet beskatningsgrundlag i Danmark.

Det kan konkluderes, at valg af international sambeskatning er en kompleks beslutning. Nedenfor er der oplistet en række forskellige fordele og ulemper i forhold til valget af international sambeskatning.

Fordele ved international sambeskatning:

- Udnyttelse af underskud fra koncernens udenlandske selskaber kan anvendes til modregning i de danske selskabers positive indkomst og nedbringe den danske skattebetaling her og nu.
- Hvis underskudsgivende selskaber i udlandet likvideres og likviditetsfortjenesten er lav, er der mulighed for, at skattebesparelsen i Danmark bliver permanent.
- Ved opstart af virksomhed på nye markeder i udlandet er international sambeskatning fordelagtigt, da det underskud, der måtte være i en opstartsfase, kan udnyttes andre steder i koncernen. Det giver koncernen fleksibilitet til at kunne anvende underskud fra et marked til modregning i overskud i et andet marked.
- Ved udløb af bindingsperioden kan koncernen fravælge international sambeskatning, mod at koncernen udsættes for ordinær genbeskatning. Hvis likviditetsfortjenesten er lavere end de omregnede genbeskatningssaldi, vil differencen mellem disse ikke forhøje administrationsselskabets indkomst, men stå tilbage på genbeskatningssaldiene.

Ulemper ved international sambeskatning:

- Der skal i hvert af bindingsperiodens 10 år udarbejdes skatteregnskaber efter både danske og udenlandske skatteregler for alle koncernens udenlandske selskaber, hvilket vil være en betydelig administrativ byrde.
- Der skal opgøres indgangsværdier efter danske skatteregler for alle koncernens udenlandske selskaber, hvilket ligeledes vil være en betydelig administrativ byrde.

- Det er vanskeligt at vurdere, om koncernens selskaber får underskud eller overskud for en 10-års periode, og således vanskeligt at vurdere om international sambeskatning vil være fordelagtigt eller ej.
- Hvis det ultimative moderselskab ønskes solgt i løbet af bindingsperioden, og den køvende koncern ikke har praktisk mulighed for at vælge international sambeskatning, udløser salget fuld genbeskatning af alle genbeskatningssaldi.
- Hvis et underskud bruges i et andet udland end det udland, hvor underskuddet er opstået, medfører det en dobbelt beskatning. Det giver administrationsselskabet en genbeskatningssaldo på skatteværdien af underskuddet, uden det udenlandske underskud har givet udslag i en dansk skattebesparelse. Herudover skal det underskudsudnyttende selskab stadig betale skat af sit overskud i hjemlandet.
- Hvis koncernen har/får overskudsgivende selskaber i lande, hvor skatteprocenten er lavere end i Danmark, medfører valg af international sambeskatning en merskat for koncernen.
- Der skal opgøres likvidationsfortjeneste for alle selskaber (også de overskudsgivende selskaber) i et land, hvor der påhviler en genbeskatningssaldo. Hvis en koncern har flere selskaber i samme land, medfører dette, at sandsynligheden for, at hele genbeskatningssaldoen kommer til beskatning, er større.
- International sambeskatning egner sig ikke til store koncerner pga. overstående punkt samt at jo flere selskaber der findes i koncernen, jo vanskeligere bliver det at vurdere de fremtidige resultater. Der er dermed en risiko for, at der inddrages flere selskaber i sambeskatningen, som ikke egner sig til international sambeskatning.
- Skyggegenbeskatningssaldi og genbeskatningssaldi fra international sambeskatning nedbringes ikke med skatteværdien af den eventuelle del af et overskud, der skyldes renteindtægter og kursgevinster på interne fordringer i sambeskatningen. Datterselskaber med overskudslikviditet tilskyndes til at låne ud til eksterne parter uden for koncernen.

Det kan på grund af ovenstående konkluderes, at det kan være vanskeligt at forudsige, om valg af international sambeskatning reelt vil være en fordel eller en ulempe for en koncern. Der er mange forhold, der skal gå op i en højere enhed, før international sambeskatning kan vise sig at være hensigtsmæssigt. Det er en kompliceret beslutning, hvor en række forhold skal analyseres og vurderes, såsom udenlandsk skatteniveau i forhold til dansk skatteniveau, opgørelse af skattebasen i forskellige lande, vurdering af om de enkelte selskaber i koncernen i fremtiden får overskud eller underskud samt koncernens størrelse og kompleksitet, herunder vurdering af, om det er fordelagtigt at have flere selskaber i samme land. Forudsigelse af fremtiden vil, i forhold til om fordelene vil kunne opveje ulemperne, bygge på en hvis grad af gætteri. Herudover gør reglernes sammensætning, at det således kan være en meget kom-

pleks opgave at tage en kvalificeret beslutning om international sambeskatning. Det kan dog konkluderes, at der ikke kan svares klart nej til, at international sambeskatning altid skal fravælges. I den opstillede case i denne afhandling vil valget efter alt at dømme være hensigtsmæssigt. Ligesom det i andre senarier vil være en fordel at vælge international sambeskatning, særligt for små overskuelige koncerner, og koncerner der har udenlandske selskaber i en opstartsfase. Det kan også være en fordel at vælge international sambeskatning jf. problemstilling 2 i casen, hvor danske selskaber kan udnytte underskud, der er opstået i et koncernforbundet udenlandsk selskab, og underskuddet er opstået som følge af handel på armslængde vilkår med et andet udenlandsk salgsselskab placeret i et land med en lav selskabsskatteprocent.

Det kan derfor konkluderes, at det i alle tilfælde vil være en konkret vurdering fra koncern til koncern, om valget af international sambeskatning vil være en god idé eller ej.

Litteraturliste

Love og lovforslag:

- L27 (2003)
- L 119 (2003/04)
- L 153 (2004/05-1)
- L 121 (2004/05-2)
- L 110, L 110 A, L 110 B (2006/07)
- L 170 (2008/09)
- L 173 (2011/12)

Bekendtgørelser og vejledninger:

- Bekendtgørelse nr. 593 af 12. juni 2006 - Mindstekravsbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse nr. 996 af 26. september 2006 – Sambeskatningsbekendtgørelsen
- Den juridiske vejledning

Domme, styresignaler, bindende svar mm.:

- TfS 1996, 532 H
- TfS 2003, 749 LR (SKM2003.360.LR)
- TfS 2004, 338 LR (SKM2004.161.LR)
- TfS 2004, 503 LSR (SKM2004.255.LSR)
- TfS 2006, 313 SR (SKM2006.105.SR)
- TfS 2006.516 LSR (SKM2006.242.LSR)
- TfS 2006, 807 Ø (SKM2006.475.Ø)
- TfS 2006, 1024 SR (SKM2006.601.SR)
- TfS 2007, 189 (SKM2006.772.SR)
- TfS 2007, 264H (SKM2007.151.H)
- TfS 2007, 336 SR (SKM2007.225.SKAT)
- TfS 2007, 344 (SKM2007.134.SR)
- TfS 2007, 367
- TfS 2007, 1106 SR (SKM2007.558.SR)
- TfS 2008, 73 (SKM2007.918.SR)
- TfS 2008, 233 SR (SKM2007.761.SR)

- Tfs 2008, 579 (SKM2008.227.SR)
- Tfs 2008, 606 SR (SKM2008.222.SR)
- Tfs 2008, 676 LSR (SKM2008.333.LSR)
- Tfs 2008, 820 (SKM2008.408.LSR)
- Tfs 2008, 1052 SR (SKM2008.601.SR)
- Tfs 2008, 1202 (SKM2008.689.SR)
- Tfs 2008, 1223 (SKM2008.688.SR)
- J.nr. 2009-0019084 - Fondsrådets afgørelse af 22. februar 2010
- Tfs 2009, 114 – Administrativ praksisændring for skattepligtige omfattet af kulbrinteskatteloven eller SEL
- Tfs 2009, 238 SR (SKM2008.923.SR)
- Tfs 2009, 363 LSR (SKM2009.86.LSR)
- Tfs 2009, 418 (SKM2009.193.SKAT) – Koncernintern omstrukturering, ultimativt moderselskab og delårsreglen – styresignal
- Tfs 2009, 871 (SKM2009.375.SR)
- Tfs 2010, 39 (SKM2009.759.SKAT) – Sambeskatning, selskabsskatter, betaling, hæftelse og ind-
drivelse – styresignal
- Tfs 2010, 491 SR (SKM2010.209.SR)
- Tfs 2010, 867 SR (SKM2010.688.SR)
- Tfs 2010, 1022 SR (SKM2010.677.SR)
- Tfs 2011, 11 SR (SKM2010.687.SR)
- Tfs 2011, 190 SR (SKM2011.42.SR)
- Tfs 2011, 267 SR (SKM2011.82.SR)
- Tfs 2011, 488 SR (SKM2011.288.SR)
- Tfs 2011, 615 SR (SKM2011.395.SR)
- Tfs 2012, 114 SR (SKM2011.843.SR)
- Tfs 2012, 486 SR (SKM2012.419.SR)
- Sag 164/2009 afsagt ved Højesteret d. 4. april 2013

Bøger:

- **Neville, Mette; Sørensen, Karsten Engsig**, Den nye selskabslov, 1. udgave, 2009, Jurist- og Øko-
nomforbundets forlag

- **Evald, Jens**, Retskilder og den juridiske metode, 2. udgave, 2000, Jurist- og Økonomforbundets forlag
- **Hansen, Jan Guldmand; Vinther, Nikolaj; Werlauff, Erik**, Sambeskatning 2009/10, 4. udgave, 2009, Karnov Group
- **Hansen, Jan Guldmand; Vinther, Nikolaj; Werlauff, Erik**, Sambeskatning 2011/12, 1. udgave, 2011, Karnov Group
- **Koue, Lars Røikjær**, Sambeskatning i teori og praksis, 1. udgave, 2007, Forlaget Thomson
- **Michelsen, Aage; Askholt, Steen; Bolander, Jane; Engsig, John; Madsen, Liselotte**, Lærebog om indkomstskat, 14. udgave, 2011, Jurist- og Økonomforbundets forlag
- **Ramsgov, Bent; Buur, Torben**, Sambeskatning, 2. udgave, 2009, Advokatfirmaet Dahl A/S
- **Ramsgov, Bent; Kusk, Albert; Buur, Torben**, Sambeskatning, 1. udgave, 2005, Advokataktieselskabet Dahl
- **Werlauff, Erik**, Selskabsskatteret 2010/11, 12. udgave, 2010, Thomson Reuters
- **Winther-Sørensen, Niels** (red.), OECD's modeloverenskomst 2010 – med kommentarer, 4. udgave, Magnus Informatik

Artikler i tidsskrifter:

- SU 2005, 45 – Kvalifikation af visse europæiske selskaber - om transparens, skattesubjektivitet og EU-ret, af **Jakob Bundgaard**, CBS/Deloitte
- SU 2005, 152 – En opgørelse efter danske regler for selskaber omfattet af en tysk sambeskatning, af **Lars Røikjær Koue**, Danfoss A/S
- SR.2005.144 – De nye sambeskatningsregler - L 121, af **Ole B. Sørensen og Anja Svendgaard Dalgas**
- TfS 2005, 399 – ”kommentar til L 121” - af **Professor Søren Friis Hansen**
- TfS 2006, 173 – Skatteministerens svar til FSR om fortolkning af dele af selskabsskatteloven efter vedtagelsen af lovforslag L 121
- TfS 2008, 121 – Genbeskatning af underskud – ”Reglerne om dobbelt genbeskatning”, af **Jan Guldmand Hansen**
- TfS 2009, 157 – Fremførelse af underskud efter periode uden dansk skattepligt, af **Niels Winther-Sørensen**
- SR.2012.228 (SR-SKAT 4/2012) – L 173 - styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber, af **Bjarne Gimsing**, KPMG
- TfS 2012, 439 – Gennemgang og kommentar til L 173 2011/2012 - kampen mod de multinationale selskaber, af **Jesper Anker Howes**, Accura Tax

- Artikel bragt i **DVCAs nyhedsbrev 13. august 2012 – De nye regler om underskudsfræførsel – af Jan Steen Hansen, DVCA**

Diverse:

- Notat til Folketingets skatteudvalg vedr. L 153, af **Professor Søren Friis Hansen, Syddansk Universitet**
- Rapport fra sambeskatningsudvalget, betænkning nr. 1452, november 2004
- <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/selectvarval/saveselections.asp>
- <http://www.skm.dk/skatteomraadet/talogstatistik/menu/4607.html>
- Business combinations and changes in ownership interests - A guide to the revised IFRS 3 and IAS 27 (2008) s. 22, af **Deloitte**

Bilag 1 – Ansvarsliste

1.1 Indledning.....	Fælles
1.2 Problemformulering.....	Fælles
1.3 Afgrænsning	Fælles
1.4 Metode.....	Fælles
1.4.1 Opbygning af opgaven.....	Fælles
1.4.2 Indsamling af data	Fælles
2. Sambeskatning i et historisk perspektiv.....	Ruben
2.1 De første sambeskatningsregler.....	Ruben
2.2 Sambeskatningsregler fra 1960 og frem til 2004	Ruben
2.3 Nedsættelse af sambeskatningsudvalg i 2004	Ruben
2.4 Skyggesambeskatning	Jacob
2.4.1 Indkomstopgørelse.....	Jacob
2.4.2 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssigt overskud	Jacob
2.4.3 Når det skyggesambeskattede selskab har skattemæssige underskud	Jacob
2.5 Ændringer i sambeskatningsreglerne efter lov nr. 426 af 6. juni 2005	Ruben
L 110 A og L 110 B.....	Jacob
3. Definition af koncernbegreb	Jacob
3.1 Hvornår er der tale om en koncern efter sambeskatningsreglerne?.....	Jacob
3.2 Direkte og indirekte ejerskab og formodningsreglen	Jacob
3.3 Koncernindikatorer for bestemmende indflydelse	Ruben
3.3.1 Råderet over stemmerettigheder i kraft af aftale med andre investorer.....	Ruben
3.3.2 Beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold	Ruben
3.3.3 Beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet i det bestemmende ledelsesorgan.....	Ruben
3.3.4 Råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen.....	Ruben
3.4 Potentielle stemmerettigheder.....	Ruben
3.5 Datterselskabers eller datterdatterselskabers egne kapitalandele	Ruben
3.6 Selskaber der skal holdes ude af sambeskatningen	Ruben
4. National sambeskatning	Jacob
4.1 Fastlæggelse af sambeskatningskreds	Jacob
4.2 Territorialprincippet	Jacob
4.2.1 Fast driftssted.....	Jacob
4.2.2 Fast ejendom.....	Jacob
4.2.3 Dobbeltbeskatningsoverenskomster og territorialprincippet	Jacob

4.3 Administrationsselskabet	Ruben
4.4 Krav om samme indkomstår	Ruben
4.5 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten	Jacob
4.5.1 Anvendelse af underskud	Jacob
4.5.2 Underskudsbegrænsning ved L 173	Jacob
4.5.3 Sambeskatningsbidrag	Jacob
4.5.4 Delperiodeopgørelser.....	Jacob
4.6 Hæftelse i sambeskatning	Ruben
4.6.1 Hæftelse ved udtræden af sambeskatning	Ruben
5. International sambeskatning.....	Ruben
5.1 Globalpuljep princip – hvem er omfattet.....	Ruben
5.2 Administrationsselskabet	Jacob
5.3 Bindingsperiode.....	Jacob
5.4 Indgangsværdier for aktiver og passiver	Jacob
5.5 Opgørelse af den skattepligtige indkomst	Ruben
5.5.1 Fradrag	Ruben
5.5.2 Koncernbidrag	Ruben
5.5.3 Lempelse for skat betalt i udlandet.....	Ruben
5.5.4 Underskud	Ruben
5.5.5 Tvungen afskrivning og fradrag	Ruben
5.5.6 Dobbelt dip.....	Ruben
5.5.9 Ordinær genbeskatning.....	Ruben
5.5.10 Fuld genbeskatning	Ruben
6. Case	
6.1 Problemstilling 1.....	Fælles
6.2 Problemstilling 2.....	Jacob
6.3 Overvejelser ved valg af international sambeskatning	Jacob
7. Konklusion	Fælles

Bilag 2 – Administrationsselskabets opgaver ved international sambeskatning

I Sambeskatningsbekendtgørelsens §§ 8-13 er der oplistet følgende opgaver, som administrationsselskabet skal sørge for, bliver udført ved international sambeskatning:

- Omregning af regnskaber fra udenlandske selskaber mv. i fremmed valuta til danske kroner. Rettidig meddelelse om hvilken kurs, der ønskes benyttet skal indgives samtidig med oplysning om valg af international sambeskatning, dermed senest med indgivelse af rettidig selvangivelse for det indkomstår, hvor international sambeskatning ønskes påbegyndt. (§ 9)
- Opbevaring af regnskabsmateriale mv. fra de udenlandske selskaber mv. skal opbevares efter de danske regnskabsregler. Herudover skal de udenlandske regnskaber opstilles på en sådan måde, at de kan danne grundlag for administrationsselskabets ligning. Hvis et regnskab fra et udenlandsk selskab mv. er udarbejdet, så det ikke kan danne grundlag for ligningen, skal der med selvangivelsen indsendes et særligt bilag, hvor resultatopgørelsen er omformet til at vise resultatet efter danske regler. På begæring kan SKAT kræve, at der indsendes yderligere oplysning, som har betydning for ligningen. Der er også opstillet regler for, hvilke sprog et regnskab kan være affattet på. (§ 10)
- Oplysning om indgangsværdier ved indtræden af et udenlandsk selskab mv. jf. SEL § 31 A, stk. 7-9 og i hvilket omfang de pågældende aktiver er erhvervet fra koncernforbundne selskaber. (§ 11)
- Hvis administrationsselskabets indkomst skal forhøjes som følge af ordinær eller fuld genbeskatning jf. henholdsvis SEL § 31 A, stk. 10 og 11, da skal der afgives en redegørelse om grundlaget for beregning af dette beløb. (§ 12)
- I bekendtgørelse nr. 593 af 12. juni 2006 (mindstekravsbekendtgørelsen for større virksomheder) er der i § 36, stk. 1, nr. 3-5 og stk. 2-3 oplistet nogle oplysningskrav som også er gældende ved international sambeskatning. (§ 13)

Bilag 3 – Indkomst og fordeling af underskud

Alle tal i t.kr.	2013			
	Skatte- pligtig indkomst	Egne sambeskat- nings-underskud	Fordeling af underskud - note 1	Indkomst efter fordeling af underskud
Danmark (25-22 %)				
Moder A/S	0			
A A/S	5.000		-3.409	1.591
C A/S	4.500		-3.068	1.432
E A/S	3.000	3.500*	-3.000	
England (23-20 %)	-3.000		3.000	
UK Filial	3.000			
G PLC	-6.000			
Sverige (22 %)	-4.000		4.000	
D AB	-4.000			
Tyskland (30 %)	1.500		-1.023	477
B GmbH	4.000			
F AG	-2.500			
Anvendelse/Fremførsel af underskud			-3.500	
Overskud	14.000			
Underskud	-7.000			
Årets sambeskatningsindkomst				3.500

*Anvendelse af underskud på 3.500 fra tidligere år

Fremførsel af underskud i 2013	A	C	E	England	Sverige	Tyskland
Indkomsten før fremførsel af underskud	5.000	4.500	3.000	-3.000	-4.000	1.500
Særunderskud fra tidl. år modregnes	0	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	5.000	4.500	3.000	-3.000	-4.000	1.500
Egne sambeskatningsunderskud fra tidl. år	0	0	-3.000	0	0	0
Indkomst herefter	5.000	4.500	0	-3.000	-4.000	1.500
Fordeling af årets underskud	-3.182	-2.864	0	3.000	4.000	-955
Indkomst herefter	1.818	1.636	0	0	0	545
Andres sambeskatningsunderskud	-227	-205	500	0	0	-68
Indkomst efter fremførsel af underskud	1.591	1.432	0	0	0	477

Bilag 3 fortsat

Alle tal i t.kr.	2014		
	Skattepligtig indkomst	Fordeling af årets underskud	Indkomst efter fordeling af underskud
Danmark (25-22 %)			
Moder A/S	0		
A A/S	4.000	-2.054	1.946
C A/S	8.000	-4.108	3.892
E A/S	1.500	-770	730
England (23-20 %)	-2.500	2.500	
UK Filial	2.500		
G PLC	-5.000		
Sverige (22 %)	-7.000	7.000	
D AB	-7.000		
Tyskland (30 %)	5.000	-2.568	2.432
B GmbH	8.000		
F AG	-3.000		
Anvendelse/Fremførsel af underskud		0	
Overskud	18.500		
Underskud	-9.500		
Årets sambeskatningsindkomst			9.000

Alle tal i t.kr.	2015		
	Skattepligtig indkomst	Fordeling af årets underskud	Indkomst efter fordeling af underskud
Danmark (25-22 %)			
Moder A/S	0		
A A/S	-1.000	417	-583
C A/S	5.000	-5.000	
E A/S	1.500	-1.500	
England (23-20 %)	-5.000	2.083	-2.917
UK Filial	2.000		
G PLC	-7.000		
Sverige (22 %)	-12.000	5.000	-7.000
D AB	-12.000		
Tyskland (30 %)	1.000	-1.000	
B GmbH	7.500		
F AG	-6.500		
Anvendelse/Fremførsel af underskud		0	
Overskud	7.500		
Underskud	-18.000		
Årets sambeskatningsindkomst			-10.500

Bilag 3 fortsat

Alle tal i t.kr.	2016			
	Skattepligtig indkomst	Fordeling af underskud - Note 2	Fremføring af underskud	Indkomst efter fordeling af underskud
Danmark (25-22 %)				
Moder A/S	0			
A A/S	4.000	-3.956	-150	44
C A/S	8.500	-8.426		74
E A/S	6.500	-6.444		56
England (23-20 %)	-4.000	4.000	-750	
UK Filial	5.000			
G PLC	-9.000			
Sverige (22 %)	-10.000	10.000	-1.800	
D AB	-10.000			
Tyskland (30 %)	3.000	-2.974		26
B GmbH	7.000			
F AG	-4.000			
Anvendelse/Fremførsel af underskud		-7.800	-2.700	
Overskud	22.000			
Underskud	-14.000			
Årets sambeskatningsindkomst				200

Se bilag 5 for opgørelse af sambeskatningsindkomsten og anvendelse af underskud i 2016

Alle tal i t.kr.	2017		
	Skattepligtig indkomst	Fordeling af årets underskud	Indkomst efter fordeling af underskud
Danmark (25-22 %)			
Moder A/S	0		
A A/S	2.000	-1.956	44
C A/S	6.000	-5.867	133
E A/S	3.500	-3.422	78
England (23-20 %)	-4.500	4.500	
UK Filial	1.500		
G PLC	-6.000		
Sverige (22 %)	-6.000	6.000	
D AB	-6.000		
Tyskland (30 %)	2.000	-1.956	44
B GmbH	4.000		
F AG	-2.000		
Anvendelse/Fremførsel af underskud		0	
Overskud	13.500		
Underskud	-10.500		
Årets sambeskatningsindkomst			300

Kilde: Egen tilvirkning

Bilag 4 – Opgørelse af sambeskatningsindkomsten

Alle tal i 1000 kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Moder A/S	0	0	0	0	0
A A/S	5.000	4.000	-1.000	4.000	2.000
C A/S	4.500	8.000	5.000	8.500	6.000
E A/S	3.000	1.500	1.500	6.500	3.500
Indkomst England	-3.000	-2.500	-5.000	-4.000	-4.500
Indkomst Sverige	-4.000	-7.000	-12.000	-10.000	-6.000
Indkomst Tyskland	1.500	5.000	1.000	3.000	2.000
Samlet indkomst	7.000	9.000	-10.500	8.000	3.000
Udnyttelse af underskud	-3.500			-7.800	-2.700
Skattepligtig indkomst	3.500	9.000	-10.500	200	300
Engelsk skat (23-20 %)	690	525	400	1.000	300
Svensk skat (22 %)	0	0	0	0	0
Tysk skat (30 %)	1.200	2.400	2.250	2.100	1.200
Dansk Skat (25-22 %) før lempelse	875	2.205	0	44	66
Dansk skat (25-22 %) efter lempelse	500	980	0	0	0
Koncernskat	2.390	3.905	2.650	3.100	1.500

Genbeskatningssaldi herefter

Genbeskatningssaldi	2013	2014	2015	2016	2017
England	750	1.363	1.852	3.209	4.364
Sverige	1.000	2.715	3.890	7.234	8.950
Tyskland	0	0	0	0	0

Selskabsskatter i de forskellige lande

England	23%	21%	20%	20%	20%
Sverige	22%	22%	22%	22%	22%
Tyskland	30%	30%	30%	30%	30%
Danmark	25%	24,5%	23,5%	22%	22%

Kilde: Egen tilvirkning

Bilag 5 – Opgørelse af sambeskatningsindkomsten for 2016

Koncernens fremførselsberettigede underskud fra 2015:

A A/S sambeskatningsunderskud	-583
England sambeskatningsunderskud	-2.917,7
Sverige sambeskatningsunderskud	-7.000
I alt	-10.500

Modregningsberettiget del af underskud:

sambeskatningsindkomst før fremførsel af underskud	8.000
fremførsel af grundbeløb	-7.500
Resterende overskud	500
Fremførsel af 60 % heraf	-300
sambeskatningsindkomst efter fremførsel af underskud	200
Den modregningsberettigede del af det samlede fremførte underskud (7800/8000)	0,9750

Opgørelse af sambeskatningsindkomsten 2016:

	A	C	E	England	Sverige	Tyskland
Indkomsten før fremførsel af underskud	4.000	8.500	6.500	-4.000	10.000	3.000
Særunderskud fra tidl. år	0	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	4.000	8.500	6.500	-4.000	10.000	3.000
Egne sambeskatningsunderskud fra tidl. år	-583	0	0	0	0	0
Indkomst herefter	3.417	8.500	6.500	-4.000	10.000	3.000
Fordeling af årets underskud	-2.234	-5.556	-4.249	4.000	10.000	1.961
Indkomst herefter	1.183	2.944	2.251	0	0	1.039
Andres sambeskatningsunderskud	-1.183	-2.944	-2.251	0	0	-1.039
Indkomst efter fremførsel af underskud	0	0	0	0	0	0
Tilbageførsel af begrænsede underskud	44	74	56	0	0	26
Den endelige sambeskatningsindkomst	44	74	56	0	0	26

Sambeskatningsindkomst i alt: 200

Ej modregningsberettiget underskud:

	A	C	E	England	Sverige	Tyskland
Anvendt underskud fra tidl. år	1.766	2.944	2.251	0	0	1.039
Modregningsberettiget underskud (97,5 %)	1.722	2.870	2.195	0	0	1.013
Ej modregningsberettiget underskud (2,5 %)	44,16	74	56	0	0	26

Påvirkning af genbeskatningssaldi

	Tidl. år	Årets	I alt	Skatteværdi
Underskud brugt fra England	2.167	4.000	6.167	1.357
Underskud brugt fra Sverige	5.200	10.000	15.200	3.344
Englands genbeskatningssaldo påvirkes således med	1.357	i 2016		
Sveriges genbeskatningssaldo påvirkes således med	3.344	i 2016		

Kilde: egen tilvirkning